

Primorski dnevnik

*želi vsem naročnikom in bralcem
srečno in uspešno novo leto 1998*

Izbrali smo voščilnico, ki so nam jo poslali ucenci in učiteljice OS A. Gruđen z Repentabra

*Hvala
našim
ljudem!*

Spet prepuščamo staro leto zgodovini in se podajamo v novo z običajnimi upanji in željami. Za nami je nebroj prijetnih in manj prijetnih dogodkov, ki smo jih bolj ali manj temeljito zapisovali in ocenjevali, pred nami pa vrsta deviskih strani, ki se bodo počasi polnile z novimi dogajanjem.

Ko zapiramo se eno poglavje osebnega in družbenega doživljanja, pa pri časopisu ne moremo mimo primerjave s silvestrovim izpred enega leta, ko smo se zaskrbljeni spraševali, ali bo Primorski dnevnik preživel. Ni se mu pisalo ravno najbolje. Vrsta števil je ravno v tistem času izšla predvsem po zaslugi številnih posameznikov, organizacij in podjetij, ki so priskobili na pomoč z denarnimi prispevki. Naj ob koncu leta vsem izrečemo se enkrat globoko in iskreno zahvalo.

Nato so se nekako mobilizirale vse žive sile naše skupnosti in z nemajhnim trudom in naporom z ustanovitvijo zadruge preoblikovale lastništvo Primorskega dnevnika ter mu zagotovile neko prihodnost, hkrati pa izpricale, da je časopis strateskega pomena za našo manjšino.

Zato je letosnje silvestrovo, kljub težavam, ki jih moramo se vedno premagovati, vendarle mirnejše. Tudi za vse to smo dolžni iskreno zahvalo našim ljudem, ki jim hkrati izrekamo najboljša voščila ob novem letu.

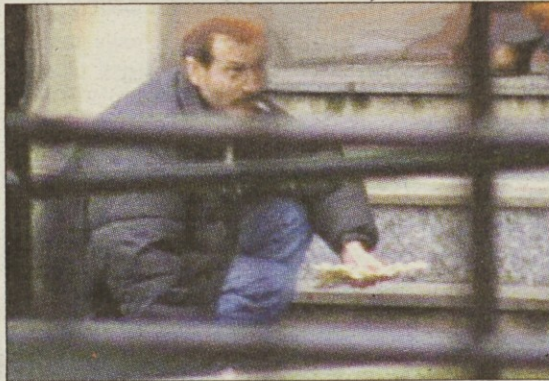
MILAN / PO NESKONČNIH POGAJANJIH IN IZPUSTITVI TALCEV

Srečen konec oboroženega zajetja talcev v milanski banki

Garganovi streli ob ujetju le opraskali dva karabinjerja

MILAN - Po 28 urah se je sinoči nekaj po 19. uri brez prelivanja krvi končala oborožena akcija Domenica Gargana, moskega, ki je v agenciji št. 32 milanskega zavoda Banca Popolare di Milano zaradi zavrnitve posojila zajel kot talce direktorico agencije, njenega namestnika in sefa osebja. Za njihovo izpustitev je zahteval 10 milijard lir gotovine in helikopter, v nasprotnem primeru pa je grozil, da jih bo pobil. Oborožen je bil namreč s pistolo in ročno bombo. Neskončna pogajanja z Garganom sta vodila karabinjerski castnik Mario Iunco, ki moskega že nekaj let pozna, in sodnik Alberto Nobili. Potem ko so Garganu izročili stiri milijarde lir, je izpustil prvega talca, nato pa postopoma se ostala. Ko je ostal sam, so ga varnostniki ujeli.

Na 31. strani

KOSOVO / PROTEST

Srbska policija je grobo razgnala albanske študente

PRISTINA - Policija je včeraj v Pristini z vodnimi topovi, s pendreki in solzilcem razgnala kakih 2.000 albanskih študentov, ki so se zbrali na mirnih demonstracijah proti srbski politiki v izobraževanju. Kakih 15 študentov, med katerimi tudi deset deklet je bilo ranjenih, več manifestantov pa so priprli. Policija je nasilno razgnala demonstrante se v šestih drugih mestih v tej južnosrbski pokrajini. Položaj na Kosovu je povsem razumljivo skrajno napet.

Na 37. strani

Za »podjetje Italija« je bilo 1997 izredno uspešno leto

RIM, MILAN - Za skoraj polovico zmanjšana javna poraba, praktično zagotovljen vstop v evropsko monetarno unijo, inflacija pod evropskim povprečjem, obresti na javni dolg pod rekordno nizko mejo 5 odstotkov, uradna obrestna mera na ravni prve polovice sedemdesetih let, lira pa trdna in pod paritetnim tečajem. To so glavni obrisi italijanskega gospodarsko-financnega leta 1997, ki se poslavlja tudi kot zlato leto za milansko borzo, kjer so se delnice od januarja sem ovrednotile za kar 55 odstotkov.

Na 31. strani

Zaradi infarkta umrl italijanski »Gandhi« Danilo Dolci

PALERMO - Zaradi infarkta je včeraj v Palermu umrl Danilo Dolci, ki je bil znan tudi kot »italijanski Gandhi«. Dolci, ki se je pred 73 leti rodil v Sezani (oce je bil s Sicilije, mati je bila Slovenka), se je zavzemal za družbeno pravičnost, v prvi osebi pa je bil vneto angaziran proti mafiji. Zaradi svoje skorajda »apostolske vizije« ni bil priljubljen na levici, a zaradi svojega »drugacnega« krščanstva je Krščanska demokracija v njem videla sovražnika.

Na 3. strani

Tako kot vsi ostali italijanski časopisi Primorski dnevnik zaradi novoletnih praznikov jutri ne bo izšel. Med naročniki in bralci pa bo spet 2. januarja 1998.

ZADRUGA PRIMORSKI DNEVNIK

*vošči vsem članom
srečno in uspehov polno
novo leto 1998*

SKZ Slovenska kulturno gospodarska zveza

*želi svojim članicam
in vsej slovenski narodnostni
skupnosti v Italiji*

*srečno in uspešno
Novo leto 1998*

chromas IMPORT EXPORT

**KRISTAL, PORCELAN,
GOSPODINJSKA OPREMA
GOSTINSKA OPREMA
in
OPREMA ZA PEKARNE**

BAZOVICA, UL. S. KOŠOVEL 9, TEL. 040/226818

Se priporočamo!

Društvena gostilna
Gabrovec
 Najemnici SAVINA in ANA
 Tel. 229168

Gostilna
GRUDEN
 Tipična kraška
 kuhinja
 Sempolaj 49
 Tel. (040) 200151
 zaprto ob ponedeljkih
 in torkih

TRGOVINA
Kosmina Sergij
 TV, HI-FI, GOSPODINJSKI STROJI
 TUDI ZA VGRADNJO
 Trgovina je član "ECO ITALIA"
 NABREŽINA CENTER - TEL. 200123

ZELEZNINA
Terčon
 vošči
 vešele praznike
 NABREŽINA 124
 Tel. 200122

ZIDARIC MARMARIS
 obdelava
 in prodaja vseh
 vrst marmorja
 in granita
 Sempolaj 4/B
 Devin-Nabrežina (TS)
 Tel./Fax 040/200297

AVTOKAROSERIJA
Colja - Kante
 SAMATORCA 53
 Telefon 229377

GOSTILNA GUSTIN
 ZGONIK 3/A - Tel. 229123
 domača kuhinja • pizze iz krušne peči
 ZAPRTO OB SREDAH

TAC s.a.s. gradbeni
 material
 SESLJAN 27/A - TEL. (040) 299259

TRGOVINA
 OBLACIL
Ivana
 NABREŽINA 106/A
 Tel. 200055

ZEGA DENIS
 SERVIS ANTEN
 TV - SAT
 DIGITALNI TELE
 +1 +2 +3
 STIVAN
 Tel. 040/208912

**MACELLERIA CARSICA
 COMMERCIALE CARNI**
 TRŽIČ - UL. Timavo 15 Nabrežina center 144
 TEL. (0481) 410574 Tel. (040) 200020

pupis
 POHIŠTVO
 Sesljan 59/B
 Tel. 299269
 Izbira modernega, stilnega
 in rustikalnega pohištva

*Srečno
 novo leto*

POHIŠTVO
ARCOBALENO
 NAČRTOVANJE POHIŠTVA
 PO MERI
 Devin
 Tel. 208559
 Fax: 208988

SEMENARNA
Zorn Erik
 Semenarna
 Kmečko orodje
 Gnojila
 Antiparazitarna
 sredstva
 Cvetlične vaze
 Gomolji in rastline
 na splošno ter sad-
 no drevje
 PROSEK 160
 TEL. 225400

**FOTO
 SEDMAK**
 Ingrid
 Sedmak
 Prosek 129 - Trst
 Tel. 040/225394
 VSE ZA FOTO GRAFIJO

DESPAR service
 Maida
 VOŠČI VESELE PRAZNIKE
 KRIZ 135 Tel. 220717

LUKSA
 * BAR * SLADOLED
 * POSLOVALNICA
 TOTOCALCIO
 TOTIP - ENALOTTO
 (DIRKA TRIS)
 PROSEK 140
 TEL. 225286

TOBAKARNA IN
 PRODAJALNA ČASOPISOV
SEDMAK
 PROSEK 151

GOSTILNA
 Z RIBJIMI SPECIALITETAMI
»Boutique del pesce«
 KONTOVEL 97
 Tel. 225390

RIBARNICA
**Chiatti
 Nicola**
 PROSEK 1
 Telefon 225225

PEKARNA IN SLASČICARNA
BUKAVEC
 potice - presnec in ostalo pecivo
 PROSEK 160 - Tel. 225220

ZELEZNINA
 IN DROGERIJA
TERČON
 SESLJAN 27/A
 Tel. 299220

geocem s.n.c.
 SPLOŠNA GRADBENA DELA
 NOTRANJA IN ZUNANJA POPRAVILA
 PRODAJA RAZNIH MATERIALOV
 IN GORIV
 KRIZ 470/b Tel. 220755 - 220779

ZELEZNINA IN DOMAČE POTREBŠČINE
SAFER s.n.c.
 Stefano & Barbara Sardo
 Prosek, 195 Tel. 225396

OPREMA
LANZA
 DRŽ. CESTA 202
 KRZIŠČE PRI PROSEKU
 TRST - TEL. (040) 225498
 * klasično in rustikalno pohištvo
 * velika razstava modernega »po meri«
 * center kuhinj SCAVOLINI z možnostjo
 projektiranja in brezplačnih pre-
 dračunov
 * oprema za vrtove, hotele in restavra-
 cije
 * zanimive ponudbe - veliko parkirišče.

DRUŠTVENA
 GOSTILNA
 KONTOVEL
 najemnik
 G. Papucci
 Kontovel 152
 Tel. 225168

HI-FI, VIDEOTAPE,
 TV COLOR
 IN SERVIS
ALDO COLJA
 KONTOVEL 13A
 TEL. 225471
 ELEKTRO
 GOSPODINJSKI
 STROJI
 RADIOAPARATI
 AVTORADIO

Društvena gostilna
 na Proseku
 PROSEK 280 - Tel. 225039
 Novi najemnici:
 Blažina Lidija in Suber Marina
 PRVOVRSTNE DOMAČE JEDI
 IN DOMAČA VINA V SREDIŠČU VASI
 ZAPRTO OB CETRTKIH

SLOVENIJA / NOVOLETNA POSLANICA PREDSEDNIKA MILANA KUČANA

»Lahko smo ponosni na to, kar smo dosegli«

Opozoril pa je tudi na naloge, ki jih je treba še opraviti

LJUBLJANA (STA) - V zadnjih letih tega stoletja smo Slovenci doživeli svoj nacionalni preporod, uveljavitev in prepoznavnost. Dobili smo svojo državo. Na vse, kar smo dosegli, moremo biti iskreno ponosni in zato veseli možnosti, ki nam jo prinaša prihodnost. Po vsem hudem v preteklosti zdaj vendarle zmoremo obvladovati prihodnost, je v novoletni poslanici zapisal predsednik države Milan Kučan.

Državniki in veliki misleci sveta želijo prihodnost doživeti kot novo priložnost za planetarno civilizacijo miru, brez vojne, kot svet strpnosti in ne nestrpnosti, sodelovanja in ne delitev, ljubezni in ne sovraštva, solidarnosti in ne 'ozkosrčja, smeja in ne joka milijonov lačnih otrok, socialne pravičnosti in ne zaskrbljujočih socialnih razlik, dela in ne brezposelnosti, ustvarjanj in ne uničevanja. Kot svet veselja do življenja in ne obupa nad njim, je zapisal predsednik države in Milan Kučan zeli zadnje dneve leta deliti s prebivalci Slovenije v prepričanju, da bo moroče v prihodnje s skupnimi močmi uspešne želje za življenje v strpnosti, sožitju, medsebojni pomoči, spoštovanju in dostojanstvu.

V nadaljevanju novoletne poslanice predsednik Milan Kučan ugotavlja, da je bilo minulo leto za Slovenijo uspešno. Slovenci so ga preziveli v miru, z okrepjeno zunanjo varnostjo in povečanim ugledom v svetu. Ohranili

so zagon približevanja razvitim evropskim državam. »Se vedno pa živimo na mejah odmeva vojne, z njenimi strahotami in življenjem na robu dostojanstva, kar zahteva več naše zavzetosti,« je opozoril Milan Kučan.

Premislek in dejanja pa zahtevajo tudi resne slabosti doma. Za mnoge je življenjski vsakdan tegoben. Z več sodelovanja in skupno skrbjo slovenske politike, z manj samozadovoljstva in več odgovornosti bi se marsicemu lahko izognili, meni predsednik Kučan. Obenem pa izraža prepričanje, da bi tako lahko bilo prihodnje leto boljše tudi za vse tiste, ki so v negotovosti, stiskah in na robu socialnega preživetja. Prav tako je prepričan, da s skupnimi močmi Slovenci gotovo zmorejo strme poti k uspehu, gospodarski uspešnosti, duhovni ustvarjalnosti ter socialni in vsakršni varnosti, v kar so verjeli in pričakovali ob nacionalni osamosvojitvi.

Predsednik države Milan Kučan zeli zadnje dneve leta deliti s prebivalci Slovenije v prepričanju, da bo moroče v prihodnje s skupnimi močmi uspešne želje za življenje v strpnosti, sožitju, medsebojni pomoči, spoštovanju in dostojanstvu.

Na koncu novoletne poslanice je predsednik Kučan vsem Slovenkam in Slovincem doma in tujini, vsem državljanom in državljanom zazele vesele praznike in srečno Novo leto 1998, z mislijo na prijazno in spoštovano Slovenijo.

Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan

HRVAŠKA/SLOVENIJA / VPRAŠANJE MANJŠIN

Dogovor o zaščiti manjšin?

Po pisanju Vjesnika naj bi Hrvaška že pripravljala osnutek

ZAGREB- Dvostranski sporazum med Hrvaško in Slovenijo o zaščiti manjšin bi na podlagi vzajemnosti dolgoročno resil to vprašanje ter ublažil custvene naboje, ki so nastali po »izpustitvi« Slovencev iz hrvaške ustave, meni Gordana Tintor v zagrebškem Vjesniku.

Avtorica prispevka v nadaljevanju piše, da Hrvaška pripravlja osnutek taksnega dogovora, ki bi bil v skladu z evropskimi merili ter s pozitivnimi izkušnjami istovrstnih sporazumov z Italijo in Madžarsko, ki so v Svetu Evrope do-

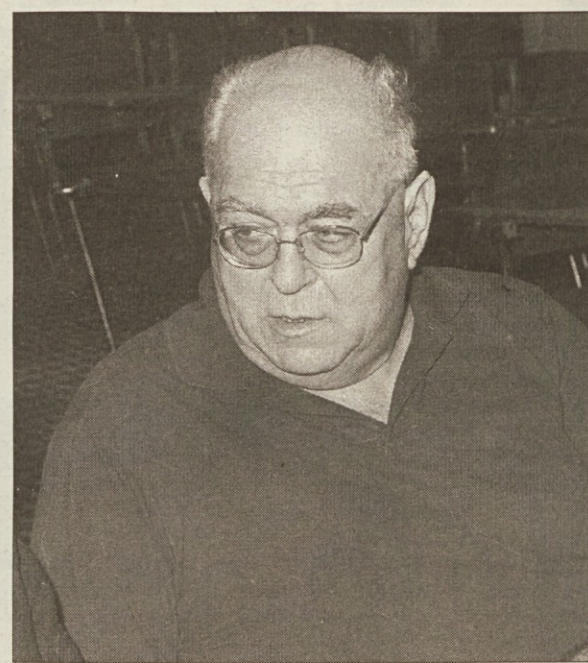
bili visoke ocene. Obenem pa bi tak sporazum dolocal in jamčil polno obojestransko zaščito slovenske manjšine na Hrvaškem in hrvaške v Sloveniji. »Trenutno formalne pobude za tak sporazum ni, temveč gre za zamisel, o kateri se je treba pogovarjati na ravni ugotavljanja mnenja, je dejal hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Mastruko.

Sicer pa so se po mnenju Gordane Tintor politiki obeh držav brez nepotrebnega dramatiziranja spoprijeli s tem problemom. Hrvaška je pozabljive spomnila, da je podpisala in ratificira-

la Okvirno konvencijo o pravicah manjšin ter konvencijo o manjšinskih jezikih, ki se dodatno jamcita zaščito vseh manjšinskih pravic, ne le slovenske. Slovenski politiki pa so ostre reakcije nekaterih medijev in opozicijskih vodij poskušali ublaziti. Predsednik Kučan in premier Drnovšek sta v svojih izjavah več pozornosti namenila prihodnjemu sodelovanju med državama kot pa »vročemu« vprašanju manjšin, za katerega je mogoče najti zadovoljivo rešitev z medsebojnim dogovorom. (STA)

Umrli Danilo Dolci italijanski Gandhi

Rodil se je v Sežani, mati je bila Slovenka

Danilo Dolci (telefoto AP)

bil obsojen na dve leti zapor. Nekateri so ga imenovali kar Gandhi z Juga, njegova metoda je slonela na nenasilju. Ustanovil je študijski center, najprej v Partinicu, zatem v Trappetu, okrog 40 km od Palerma. Izdal je tudi številne knjige, s svojimi gladovnimi stavkami, pohodi, izjavami in drugimi pobudami je pretresel Sicilijo in za sabo (večkrat v ostri dialetiki) potegnil tudi sindikate ter levicarske stranke. Ob koncu šestdesetih let je svojo »filozofijo« (ki je privabila na tisoce mladih raziskovalcev, studentov, docentov, posebno s severa Evrope) siral tudi preko zasebne radijske postaje. Radio so za-

prli, vendar se je po tistem »napadu na državni monopol v etru« marsikaj spremenilo. Dolcija so nekateri sodelavci zapustili in ga začeli obtoževati malverzacij s precejšnjimi finančnimi sredstvi, ki so mu jih pošiljali iz Skandinavije, avtoritarnosti in drugega, tako da se je njegova podoba zameglila, čeprav je svoje delo nadaljeval. Kot je dejal Bruno Maier, bivši docent za italijansko književnost na tržaški univerzi, zaradi svojega skoraj apostolskega duha ni bil priljubljen na levi, a zaradi svojega krščanstva »drugacnega tipa« mu je še bolj nasprotovala KD, ki je v njem vide-la nasprotnika.

Uredništvo Primorskega dnevnika se iskreno zahvaljuje vsem dopisnikom, ki vztrajno sodelujejo z našim časopisom, čeprav v letošnjem letu niso dobili nikakršnega honorarja, in jim hkrati želi

SREČNO IN USPEHOV POLNO LETO 1998

Vsem svojim članom in prijateljem želi srečno **ново leto**

DRUSTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV V TRSTU

SDR - SERVIS

vošči srečno novo leto 1998 vsem članom, slovenskim podjetjem in bralcem Primorskega dnevnika

ŠD VESNA

vošči vsem svojim tekmovalcem, odbornikom, prijateljem, podpornikom in vaščanom srečno novo leto

Srečno in uspešno 1998

želi svojim dijakom učnemu in neučnemu osebju ter vsem sodelavcem in prijateljem

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

Srečno in uspehov polno 1998 želi svojim članom in prijateljem

KD KRAŠKI DOM

Združenje slovenskih športnih društev

v Italiji

želi vsem športnikom in športnim delavcem srečno in uspešno 1998

Vso srečo in uspeha polno leto 1998 želi ljubiteljem partizanske pesmi

Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič

KD FRAN VENTURINI

Domjo

vošči vsem članom in prijateljem obilo uspehov v novem letu

GOSPODARSKA ZADRUGA V BAZOVICI

vošči

svojim članom in najemnikom kot tudi vsem vaščanom in vaškim organizacijam

SREČNO IN USPEŠNO 1998

ŠK KRAS

vošči vsem članom in simpazerjem

SREČNO NOVO LETO

ŠD PRIMOREC

vošči vsem članom in športnikom obilo uspeha v novem letu

Vsem članom, prijateljem in podpornikom društva ter vsem kulturnim društvom, posebno najbližjim želimo vse dobro in uspeha polno leto 1998

KD ROVTE-KOLONKOVEC

PERINI
IRGILIO
VOŠČI VSEM ZNANEC,
PRIJATELJEM
IN POSLOVNIM PARTNERJEM
USPEŠNO 1998
Stanovanjske in industrijske tehnološke
napeljave: hladilniki - klima in hladilne naprave,
elektrotehnika, vodovodne in termosanitarija, metan.
TRST - Ul. Commerciale 26 - Tel. (040) 421808 - fax (040) 44860

ELEKTRICNE
INSTALACIJE
Ambrožič
Milan
ROJAN - Ul. Moreri 7
Tel. 414277

EDILMA
sanitarije,
keramične
ploščice,
kamini,
železnina,
gradbeni
material
TRST - Ul. dell'Uva 2 - Tel. 411309
Ul. Boveto 33 - Tel. 420071

VELOX
s.a.r.l.
IMPORT, EXPORT, ZASTOPSTVA
TRST
Ul. Rio Primario 1/3 - Tel. (040) 383993 - Fax: (040) 820432

MANUFATTURNA TRGOVINA Z BLAGOM
Udovič
Velika izbira moškega in ženskega blaga ter vsakovrstne konfekcije
TRST - Trg Ponterosso 4 - Stari trg/Piazza Vecchia 2 - tel. 632537

Vesele praznike
vošči vsem
klientom in
prijateljem
Bife
Tomažič

Godina
TRST
ULICA CARDUCCI 10
ULICA ORIANI 3

EKSKLUZIVNO NA ZALOGI
Mineralne vode: Radenska - Rogaska - Levissima - Pejo - Paradiso
Pijace: Pejo
Pivo: Puntigamer - Reininghaus - Union
Vina: DOC Collio in Isonzo - Kraski teran
Pršuti: Brendolan

Pooblaščen delavnica
Ford **Escort**
SERVIS
Trst - Ul. sv. Frančiška 58 - Tel. 637722
Servisiranje v garanciji • popravila tekom dneva

DA PEPI
BUFFET
TRST
Ul. Cassa di Risparmio 3
Tel 366858

VINO s.a.s.
Kuret T.
Drevored Hipodrom 2/2A - TRST - Tel. 396502
srečno novo leto

millo minelli
RAZSVETLJAVA
IN RAZNOVRSTNA
DARILA
TRST - Trg Goldoni 8
Tel. 636600

*Srečno
novo leto*

CVETLIČARNA
Savina
TRST - Istrska ulica 10
Tel. 763856

POTOVALNI URAD
AURORA VIAGGI
TRST - Ul. Milano 20 Tel. (040) 630261

FRIUL EXPORT
34135 Trst - Scala Belvedere, 1
Tel. 040/43713 - 411826 - Fax 040/43073

GOSTILNA
Gelmo
Strada di Fiume 412
(Katinara)
Tel. 910749

helvetius S.r.l.
TRST
Trg Libertà 3
Tel. (040) 366633
Fax (040) 368919
Telex 461109 HELTS - I

GOSTILNA
"Stalletta"
ZAPRTO
OB
CETRTKIH
TRST
Ul. Giuliani 36
Tel. 764543

PEKARNA
SLASČICARNA
JERJAN
Tel. 727072
Ul. dell'Istria 16 Trst
Vošči vsem
vesele
praznike

Mikolj
Hrana Zlatarna ...od leta 1925
Trst - Campo S. Giacomo 3 - Tel. (040) 724218

EMOBILI
DOARDO
Ul. G. di Vittorio 12-12/1
TRST, tel. 813301

SADJE ZELENJAVA
Dario Husu
PROSEK 551 TRST, ul. dell'Istria 3

CORIUM s.r.l.
import-export
Ul. Cellini 2
34132 TRST
Tel. (040) 660160
Telex 461102 CORIUM I
Fax (040) 660059

DRAGULJARNA IN ZLATARNA
Cavallar
TRST - Ul. S. Lazzaro 15
Vošči vsem svojim cenjenim strankam
vesele praznike

RESTAVRACIJA
BAR
»La Marinella«
Ribje specialitete
TRST
Miramarski drevored 323
Tel. (040) 410986

Pohištvo **Koršič**
Ul. S. Cilino 38 - Trst - Tel. 54390
vošči vsem znancem, prijateljem in odjemalcem
tudi v matični domovini
srečno novo leto

DEŽELA / PREDSEDNIK GIANCARLO CRUDER

Kljub težavam dober obračun

Skrb za obrambo posebnega statuta

TRST - Predsednik Giancarlo Cruder in podpredsednik Michele Degrassi sta na včerajšnji tradicionalni novoletni tiskovni konferenci podala obračun dela deželne odbora. Kljub težavam (manjšinska koalicija in stalni napadi na posebnost FJK) je enoletni obračun se kar zadovoljiv, svoj program pa bo vlada lahko se obogatila in izpopolnila do spomladanskih volitev, čeprav ima za to se malo casa.

Cruder in Degrassi, ki je tudi odbornik za finance, sta pozitivno ocenila homogenost in konkretnost levosredinskega zaveznitva ter tudi odnose med posameznimi strankarskimi komponentami Oljke. Glede opravljenega dela je predsednik izpostavil predvsem prizadevanja (in rezultate) za omejitve birokracije ter za uveljavitev deželnih pristojnosti na področju zaposlovanja, ureditve krajevnih uprav ter financ.

Največ naporov pa je vlada vložila v obrambo posebnega statuta avtonomne dežele, ki je pod udarom z različnih strani, se zlasti pa dvodomne komisije za ustavne in sistemske reforme. Cruder je bil glede reševanja tega vprašanja videti zmerno optimist, kaj se bo v resnici zgodilo pa bomo lahko presodili v letu 1998, ki bo za to najbrž odločilno leto.

Degrassi je povedal, da je vlada Oljke v enem letu odobrila kar dva finančna zakona,

Giancarlo Cruder

saj je prvega odobrila v začetku tega leta nekaj dni po izvolitvi. Furlanija-Juljska krajina je edina dežela v Italiji, ki je letos namenila več fi-

nancnih sredstev krajevnim upravam, kar po Degrassijevem mnenju predstavlja korak naprej na poti stvarnega izvajanja davčnega federalizma. Za celovito reformo občin, pokrajin in gorskih skupnosti pa bo potreben napor deželne sveta.

Predsednik Cruder, ki pripada Ljudski stranki, je glede spomladanskih deželnih volitev povedal, da se se ni odločil o morebitni kandidaturi. Degrassi (DSL) in ostali navzoči odborniki pa so napovedali, da bodo spet »tekmovali« za mandat v deželnem parlamentu. Volitve bodo nekeje med 15. majem in 15. junijem, točen datum bo s posebnim odlokom izbrala deželna vlada.

SLOVENSKA KOMPONENTA

SKP o deželnem proračunu in o sredstvih za Slovence

Z odobritvijo deželne proračuna ima slovenska manjšina spet na razpolago finančno podporo v višini 8 milijard lir, ki jo do končne ureditve v zascitnem zakonu določa zakon »o mejnih področjih« iz leta 1991. Če ne upoštevamo občutnega razvrednotenja lire v zadnjih sedmih letih, je državna podpora vsekakor za 680 milijonov lir manjša od lanske, kljub drugačnim zagotovilom podtajnika Fassina na zadnjem srečanju s predstavniki Slovencev.

Nikakor ni mogoče trditi, da manjšinske ustanove zato ne bodo prizadete, kot

najbolje vedo na Glasbeni matici ali pri Primorskem dnevniku. To zmanjšuje tudi zadovoljstvo ob spoznanju, da je Združenje slovenskih sportnih društev vendar dobilo podporo, ki mu priteče odkar je javno priznana ustanova za sportno promocijo.

Popravki k deželnemu proračunu so bili sprejeti z glasovi Oljke in SKP, kar potrjuje, da lahko dežela varuje koristi Slovencev le ob enotnem nastopu koalicije, ki nam vlada v Rimu, v Trstu pa nastopa dokaj protislovno in neenotno.

Slovenska komponenta SKP

NOVOLETNA POBUDA KRUTA / V PONEDELJEK V IZOLI

Več kot 200 ljudi na tradicionalnem srečanju

Nagovori E. Dobrile, J. Korena in županje iz Izole B. Pečanova

Udeleženci tradicionalnega novoletnega srečanja v Izoli (foto Magajna)

Nastop pevske skupine »Šavrinke« na srečanju Kruta (foto Magajna)

Po uvodnih pozdravnih besedah predstavnika Društva slovenskih upokoencev Evgena Dobrile, ki je tudi simpatično zgovorno povezoval celoten potek večera, je v imenu prirediteljev udeležence srečanja kratko nagovoril Jože Koren.

»Namen teh tradicionalnih novoletnih srečanj«, je dejal, »ni samo v tem, da si na prehodu leta vosečimo zdravja in delovnih uspehov za naprej, ampak tudi v tem, da se vsaj kratko ozremo v leto, ki odhaja in zazremo v leto, ki prihaja. Dotaknil se je težav, ki so se zgnile nad slovensko narodnostno skupnost in njene kulturne in gospodarske ustanove zaradi zloma TKB, zaradi neizpolnjevanja sprejetih obvez s strani italijanske države in premajhne zavzetosti matične države za rojake čez mejo. Pred temi dejstvi si ne moremo in ne smemo zakrivati oči, zelo napacno pa bi bilo, če bi nas nastale težave vodile v malodušnost in pesimizem. Govornik je dejal, da smo pripadniki generacije, ki je v nedavni preteklosti sla skozi neprijetno hujše težave, ko so bila na kocki življenja in sam narodni obstoj, pa smo zmogli v sebi moči za upor, za boj in nato za

ustvarjalno delo in dosegli zavirljive rezultate. Tako mora biti tudi poslej in verjamemo, da bo tako. Imamo mladino, ki je zdrava, aktivna na vseh področjih življenja in ki se uveljavja na domačem, državnem in celo evropskem prostoru. Nujno pa je, da se tudi kot zamejska narodnostna skupnost izvijemo iz ozkornih interesnih strankarskih pogledov in vsaj v bistvenih vprašanjih najdemo skupni imenovalec za uspešen boj za naše narodnostne pravice.

S to mislijo je vsem prisotnim in vsem iz sedaj ze zelo širokega kroga KRUT-a, ki v neposredni in posredni obliki s svojimi dejavnostmi povezuje ze blizu 5000 ljudi, pa tudi vsem slovenskim rojakom, zazelel uspešno leto 1998 v upanju na ponovno srečanje čez leto dni, ko naj bi tudi obračun bil lepši za vse.

Udeležence srečanja je nato pozdravila županja izolske občine Breda Pečanova. Izrazila je zadovoljstvo, da so organizatorji za letosnje srečanje izbrali prav gostoljubno Izolo in pri tem omenila, da povezuje Izolo tržaskim zamejstvom tudi izolska osnovna šola, ki nosi ime po padli

tržaski borki - prekomorski Vojki Smucovi. Vsem prisotnim in vsem zamejcem je zazelela, da bi jim novo leto prineslo več zadoščenja nad tolikšno boj za priznavanje in izvajanje narodnostnih pravic.

Za županjo je povzel besedo se član deželne vodstva SKGZ prof. Viljem Cerno. Izrazil je navdušenje nad tolikšno udeležbo, ki je tudi dokaz življenjskosti, trdoživosti in zvestobe slavni tradiciji, kar vse je v močno oporo tudi Slovincem videmske pokrajine in za uspešnost njihovih prizadevanj za narodno enakopravnost. V imenu krovne organizacije, ki združuje tudi organizatorje srečanja, je vsem zazelel uspehov v novem letu.

Za kulturni del srečanja je poskrbela Zenska pevska skupina Savrinsk izborom narečnih pesmi na znane slovenske vize, za plesno glasbo pa je poskrbel plesno-zabavni orkester Bistric iz Ilirske Bistrice. Ob zgledni postrežbi in okusni večerji, vmes pa se z loterijo, ki je z bogatimi dobitki osrečevala deset dobitnikov, se je večer iztekel v prijetnem, prijateljskem in tovariskem ozračju in sklenil z izmenjavo voseč.

-en

PISMO UREDNIŠTVU

Pojasnila k članku o zgoniški občinski seji

Oglasam se v zvezi s člankom o poteku zadnjega zgoniškega občinskega sveta, ki je bil objavljen dne 28.12.1997. Glede na to, da na seji ni bil prisoten novinar Primorskega dnevnika, se sprašujem, od kod je pisec članka prejel potrebne informacije. To sprašujem, ker iz članka izhajajo nekatere netočnosti v zvezi z vprašanjem dajatev na urbanizacijo. Zato, da bo informacija bolj popolna, zelim posredovati nekaj dodatnih podatkov. V prvi vrsti bi rada poudarila, da ne gre za nove davke, kot napacno izhaja iz naslova članka, ampak za prilagoditev ze obstoječih dajatev novim kolicnikom na podlagi cl. 92 in 93 D.Z. 52/91 ter dekreta deželne predsednika st. 0139/97.

Drugo pojasnilo se nanaša na možnost aplikacije nizjih tarif: po klasifikaciji ISTAT spada zgoniška občina med gricevnate in ne gorate občine; vsled tega ni bilo mogoče poslužiti se predvidenih olajšav.

Kljub temu so bili glede vseh ostalih kriterijev upoštevani najnižji možni kolicniki, tako da bo globalno gledano vsakdo, ki namerava zidati, plačal povprečno isto vsoto kot doslej.

Zahvaljujem se Vam za pozornost z željo, da bi bilo v bodoče poročanje o delovanju krajevnih uprav bolj popolno in točno. S spoštovanjem

Župan
Tamara Blažina

TISKOVNO SPOROČILO

Društvo Edinost zahteva odstavitev vladnega komisarja

Družbeno politično društvo Edinost nam je poslalo v objavo tiskovno sporočilo, ki ga v celoti objavljamo, čeprav se zlasti s tistim delom, ki namiguje na možnost poseganja po orožju, nikakor ne strinjamo, kot se ne more strinjati noben clovek dobre volje.

»Ob petdeseti obletnici razglasitve ustave Italijanske republike je družbeno politično društvo Edinost iz Trsta pozvalo predsednika republike, predsednika vlade in notranjega ministra, naj nemudoma poskrbijo vsakdo v okviru svojih pristojnosti, za odstavitev vladnega komisarja v deželi Furlaniji-Juljski Beneciji in prefekta tržaske pokrajine. V delovanju vladnega komisarja, prefekta tržaske pokrajine in kvestorja tržaske pokrajine je opaziti že več let prizadevanje, da bi pripadnikom slovenske manjšine odrekli pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z upravnimi oblastmi, po razsodbi Ustavnega sodišča st. 62 iz leta 1992 pa tudi prizadevanje, da bi se zanimalo obstoj struktur splosne uporabe, ki po navedeni razsodbi

omogoča uživanje »minimalnega varstva« kljub temu, da se niso bili izdani izvršni predpisi za 6. člen ustave. Ta prizadevanja so ze imela posledice tudi na sodnem področju. Ker je tako ravnanje kršitev ustave in mednarodnih pogodb, ki jih vlada priznava za veljavne, ni mogoče verjeti, da bi vladni komisar in prefekt ravnal po navodilih vlade. Zato ga je treba odstaviti. Če dr. Michele De Feis ne bo odstavljen, bodo člani društva prisiljeni se prepričati, da vladni komisar in prefekt ravnata po navodilih vlade. V tem primeru bi se slovenska manjšina nahajala v položaju, v kakršnem je sveti oče Janez Pavel II. priznal narodnim manjšinam pravico, da zgrabijo za orožje, da si zagotovijo obstoj in istovetnost. Poziv je bil poslan tudi veleposlaniku Združenega kraljevstva s prošnjo, da ga posreduje svoemu prvemu ministru. To pa zato, da bo v svojstvu poslovođečega predsednika Evropske zveze lahko nastopil, da preneha ravnanje, ki je v tolikšni meri v nasprotju z osnovnimi načeli clovečnosti in omike«.

IMPORT - EXPORT

MESNICA

Albin Bak

PADRIČE 116
Tel. 226184

TRGOVINA OBLAČIL
IN USNjenih izdelkov

RENATO

Ulica Kosovel 11 - Bazovica
- vošči srečno novo leto

**PRECIZNA
MEHANIKA**
Krizmancic Danilo

BAZOVICA - Ul. S. Kosovel 53
Tel./fax: 226548

SAMOPOSTREŽBA

TEDESCO

PLINSKE
JEKLENKE

DOLINA 324 - Tel. 228761

MESNICA

Čufar Marjan

BAZOVICA
Ul. I. Gruden 35
Tel. 226786

VITAL
S.c.r.l. z.o.z.

Vošči vsem
srečno
novo leto
1998

Trst ul. Travnik 10
34147 (industrijska cona)
tel. 383811
fax 823193

SPLOŠNO
MIZARSTVO

STOPAR BOGDAN

34012 BAZOVICA
Ul. S. Kosovel, 30 - Tel. 040/226283

BEST

BEST s.r.l.
import-export
PREDSTAVNIŠTVA

BOLJUNEC 43
tel. 040/228878
faks (040) 228009

TK

TRŽAŠKA KNJIGARNA

vošči vsem znancem,
odjemalcem,
prijateljem knjige
in umetnosti

Trst, ul. Sv. Frančiška 20
tel. 635954 - tel.+fax 635969

JESTVINE CRAI

MAJDA

Padriče, 37

— srečno 1998 —

DESPAR

Market Žerjal

Kakovostna ponudba

BOLJUNEC 405 - Tel. 228114

*Srečno
novo leto*

OPTIKA

Mario Pellaschiar & C. s.n.c.

Virus

Vsem srečno
novo leto 1998

TRST
Trg sv. Jakoba 12
Tel. 772377

**«Monte
Baldo»**

TRST
Ul. Molino a Vento 70/b
Tel. 040/773855

KERAMIKA
BARVE - ORODJE

vse za
optiko

34122 TRST
Ul. Carducci, 15
Tel. (040) 632515

VISTA

SEMENARNA
Nevio Stokovac

CVETLIČARNA
Nevio Stokovac

semena - cvetje - cvetlični okras

Trst - Ul. Maovaz 46 (naselje) sv. Sergio) Tel. (040) 280596

SPORTNA
TRGOVINA

TIME SPORT

Ul. Kette, 2 - BAZOVICA
Tel. 040-9220052

MESNICA

MARINO PREGARC

BOLJUNEC 366 - Tel. 228334

**Občinska uprava
Dolina**

želi svojim občanom
srečno in uspešno novo leto 1998

**HOTEL
RESTAURANT**

TOTOCALCIO
TOTIP
ENALOTTO
TRIS

SONIA

DOMJO 47
Tel. 820229

VARNOSTNE
ELEKTROINSTALACIJE

**MAURI
p. l.
EZIO**

Dolina - Domjo 61 - Tel. 280591

posebne
varnostne
naprave
oprema
prostorov
za računalnike
preureditev
električnih
instalacij

SUPERMARKET

JEZ

DESPAR

Domjo

z ribarnico in velikim parkiriščem

OB SOBOTAH ODPERTO NEPREKINJENO

**trgovina
IDEALE**

geom. Giancarlo Foraus

TRST
Ul. Settefontane 3/C

tel. - fax 040/660800

HIDRAVLIKA in OGREVANJA
INŠTALATERSKA IN ZIDARSKA DELA
ZA VAŠO METANIZACIJO
po normativih zakonov 46/90 in 10/91
PLINSKE PEČI - RADIATORJI
Strokovno vzdrževanje napeljav

Na razpolago smo Vam vsak dan,
razen ob sobotah in nedeljah: od 8.00 do 12.30 in od 14.30 do 18.00

TOBAKARNA -
PRODAJALNA
CASOPISOV IN IGRAC

Lili Kebar

BAZOVICA
Tel. 226321
Ulica Igo Gruden 72

zlatarna
Tul

BOLJUNEC 45 - Tel. (040) 228092

Gostilna

»Pri Vodnjaku«

Jezero 9 - Tel. 228211

TRGOVINA

DRAGA

Sancin Karolina

BOLJUNEC 391
Tel. 228133

GRADBENI MATERIAL

Igor Čok

LONJER 236 - TEL. 910124

Srečno novo leto

vam želita družini Lovrečič in Cergol

LA COMBUSTIBILE

DOMJO 38

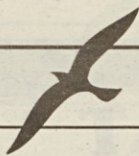
**P
PAM
M**

železnina

za industrijo, obrtništvo,
kmetijstvo in za dom

STROJI - TEHNIČNI ARTIKLI

TRST (INDUSTRIJSKA CONA) DOMJO 132 - TEL. (040) 281282

POKRAJINA / NOVA IZOBRAŽEVALNA USTANOVA

Koalicija ni hotela Slovenca v komisijo

Zadrega pristojnega odbornika Sasca (CCD)

Od politične koalicije, ki vodi Pokrajino, si Slovenci res ne moremo pričakovati nič dobrega. To smo lahko znova ugotovili tudi na predsinocnji seji pokrajinskega sveta, ko so predvsem svetovalci Nacionalnega zavezništva dobesedno vzrojili, ko je Bruna Zorzini Spetić (SKP) postavila problem slovenskega zastopstva v komisiji za strokovno izpopolnjevanje solnikov. Večina Kartela svoboscin je bila mnenja, da Slovenci nimamo pravice do predstavnosti v tem telesu.

V razpravi je bil programski dogovor med Pokrajino in skrbništvom za koordinacijo na področju strokovnega izpopolnjevanja solnikov. V komisiji, ki bo spremljala izvajanje tega dogovora, pristojno odborništvo ni predvidevalo zastopnika slovenskih sol, ki ga je v dogovoru z Oljko med debato predlagala Spetićeva. Medtem ko je pristojni odbornik

Roberto Sasco (CCD) v vidni zadregi pokazal kancek zanimanja za to zahtevo, se je na zastopnico SKP vsul pravi plaz ostrih kritik in napadov s strani Nacionalnega zavezništva.

Ocitali so ji, da umetno zaostruje problem in da ga po nepotrebnem politizira, češ da gre le za tehnično zadevo in nič več. Da ima komisija le tehnične pristojnosti je vztrajal tudi Sasco, Spetićeva pa mu je odvrnila: ko ze gre za tehnično telo, imajo slovenske sole se toliko bolj pravico, da so v njem zastopane.

Odbornik (v razpravi se je oglasil tudi Vladimir Vremec iz vrst SSK) je kazal določeno razumevanje za stališča opozicije, na koncu pa je vseeno pristal na »diktat« Finijeve stranke, ki ima vedno odločilno besedo v odboru Renza Codarina. Proti predlogu, da bi v komisiji nasli mesto tudi za zastopnika slovenske manjši-

ne, so strnjeno glasovali vsi svetovalci desnice, z izjemo Luise Acerbi (FI), ki se je vzdržala. Oljka in Komunistična prenova pa so podprli amandma, ki ga je formalno predložila Adele Pino.

Kot smo že poročali, je predsednik Codarin predsinocnjim v zadnjem trenutku umaknil predlog sklepa o usodi nekdanjega trebenskega odlagališča. Vedel je, da ima proti strnjeno opozicijo, umik sklepa pa je narekovalo predvsem dejstvo, da tudi v vecini obstajajo različna stališča o tem koclživem vprašanju. Odbornik Giulio Marini, ki je pripravil sklep o deponiji, je bil namreč deležen precej ostrih kritik s strani somišljenikov Kartela svoboscin, zato Codarinu ni preostalo drugega, kot da odloži razpravo, ki za večino ni kazala nič dobrega. Morda bodo vso zadevo sedaj prepustili pokrajinskemu tehničnemu odboru.

ZAKON O KRASU / BITKA S ČASOM

Danes najbrž odločitev o Zarji

Odbornik Degrassi zmerno optimist

Glede sportnih naprav in objektov, ki jih športno društvo Zarja načrtuje ob bazovskem nogometnem igrišču, se v teh urah bje pravi boj s časom in birokracijo. Bazovica namreč tvega, da zaradi zamud in raznovrstnih težav in zapletov izgubi poldrugo milijardo lir iz tako imenovanega deželnega zakona o Krasu (protivrednosti za gradnjo sinbrotrona).

Obcinski odbornik za šport Franco Degrassi je glede pozitivnega izteka te zadeve zmerno optimist, saj bi morala danes deželna uprava posredovati Občini se zadnja uradna mnenja in pooblastila v zvezi s tem postopkom. Iz deželne vlade bi moral priti predvsem sklep, ki namenja

Zarji sredstva za gradnjo balinista, manjše telovadnice in novih slatičnic. Previdnost je obvezna, tudi iz deželnih virov pa smo dobili sporočilo, da se problem ugodno rešuje. Bomo videli.

Problemov pa na srečo ni videti na obzorju glede novih slatičnic in tribun za gledalce, ki jih ob trebenskem nogometnem igrišču načrtuje domače športno društvo Primorac. Obcinski svet je na zadnji seji odobril ustrezeni prostorninski plan, ki je doživel soglasje, vzdržali so se le svetovalci Nacionalnega zavezništva.

V poročanju o občinski seji smo napisali, da so se svetovalci Finijeve stranke vzdržali le zato, ker na igrišču Primorca igrajo

tudi nekateri italijanski nogometni klubi. Če tega ne bi bilo, bi očitno glasovali proti, kot so naredili za načrte Zarje. To smo izpostavili, da bi lahko bralci sami presodili taka neverjetna stališča stranke, ki očitno ne more na noben način iz svoje kože.

Nekateri bralci iz Trebča so to naše pisanje razumeli, kot da bo Primorac dobil sredstva le zato, ker nudi gostoljubje drugim ekipam, v resnici pa je bil smisel našega poročanja čisto drugačen. Hoteli smo izpostaviti omejenost nekaterih, ki tudi sport gledajo in ocenjujejo v duhu nacionalističnih in popolnoma preživelih stališč. Velika večina mestne skupščine pa na srečo ni bila tega mnenja.

IZ DEŽELNIH ZAKONOV ŠT. 49, 10 IN 60

Prispevki Pokrajine za razne dejavnosti

Pokrajinski odbor je porazdelil prispevke za leto 1997, ki jih predvidevata deželni zakon 11.6.1983 št. 49 (deželni posegi za glasbene natecaje zborovskega, instrumentalnega in godbenega značaja - sklep št. 800 z dne 17.12.1997 - v pristojnosti odbornika za kulturo Manfredija Poilluccija) ter deželna zakona 9.3.1988 št. 10 in 18.11.1976 št. 60 (posegi v korist služb in muzejskih institucij - sklep št. 801 z dne 17.12.1997 - v pristojnosti odbornika za kulturo Manfredija Poilluccija).

ZBOROVSKA, INSTRUMENTALNA IN GODBENA DEJAVNOST

Accademia di musica e canto corale di Trieste	1.000.000
Accademia musicale universitaria di Trieste	1.000.000
Otroski in mladinski pevski zbor Vesela Pomlad	1.500.000
Zveza cerkvenih pevskih zborov	1.000.000
Associazione culturale compagnia Bulli e Pupe	1.000.000
Godba na pihala iz Ricmanj	1.500.000
Cappella tergestina di Notre Dame de Sion	1.500.000
Centro giovanile Claret	1.500.000
Circolo ricreativo sportivo Julia	1.500.000
Circolo sportivo ricreativo Julia	1.000.000
Civica orchestra di fiati G. Verdi della città di TS	6.000.000
Complesso bandistico Arcobaleno	1.000.000
Godba na pihala Viktor Parma	1.000.000
Comune di Trieste Cappella civica	1.870.000
Comune di Trieste sezione banda dei ricreatori comunali Gentilli e Toti	1.400.000
Slovensko pevsko društvo Tabor	1.500.000
Coro Alabarda	1.000.000
Coro Claudio Noliani	1.000.000
Coro Hortus musicus	1.500.000
Filarmonica di S. Barbara	1.000.000
Glasbena matica	2.500.000
Godbeno društvo Prosek	1.000.000
Gruppo folcloristico Refolo	1.000.000
Gruppo Incontro	1.500.000
Gruppo vocale e strumentale Cantarè	1.000.000
I cameristi triestini	1.000.000
Il Punto musicale	1.000.000
Oratorio salesiano S. Giovanni Bosco	
- complesso bandistico	1.000.000
Parrocchia di San Luca Evangelista - oratorio	1.000.000
Società Alpina delle Giulie	
- sezione di Trieste del Club Alpino Italiano	1.000.000
Unione società corali italiane - U.S.C.I.	2.480.000

UUSLUGE IN MUZEJSKE INSTITUCIJE

Skedenjski etnografski muzej	1.000.000
Società Adriatica di Speleologia Speleovivarium	
- Sezione Biospeleologica	4.000.000

TRGOVINA / SPORAZUM MED ZDRUŽENJI ACLI IN CONFESERCENTI

Varnejše razprodaje

Skrb za večjo zaščito kupca pred varljivimi popusti in zlorabami

Kako zaščititi kupca pred zavajanjem ali celo prevarami, ki se nemalokrat skrivajo pod krinko razprodaj ali promocijskih prodaj s popusti? V Trstu je prišlo do prvega, za zdaj sicer le na naše mesto omejenega poskusa, da bi zaščitili kupce (in seveda tudi resne prodajalce), za katerega sta se dogovorila zveza za zaščito potrošnikov Lega consumatori ACLI in pokrajinsko združenje trgovcev Confesercenti. Sklenila sta namreč sporazum pod geslom Operacija zajamčenih razprodaj, glavni namen te konvencije pa je zaščititi in voditi kupce po »dzungli« razprodaj, posebnih promocij, likvidacij (zaradi zaprtja trgovine ali prenove prostora

itd.) ter jim tako omogočiti, da od teh oblik prodaje pridobijo kar največ koristi.

Osnova konvencije, ki so jo pobudniki predstavili včeraj in kot receno velja za sedaj le za trzasko pokrajino - v upanju, da jo bo mogoče razširiti na vso deželo in morda tudi na državo - je zakon o sezonskih razprodajah, ki določa, da lahko te potekajo dvakrat na leto, in sicer v obdobju od 7. januarja do 7. marca in od 10. julija do 10. septembra. Pri tem je posebna pozornost namenjena preprečevanju lažnih razprodaj oziroma znižanj (do katerih je med drugim prišlo že v tem božičnem obdobju v kar 80 tržaskih trgovinah), kar pomeni, da je treba te

posebne prodaje zunaj zakonsko določenih sezonskih razprodajnih terminov strogo regulamentirati.

Tudi pravila o sezonskih razprodajah je treba se izostriti in poleg že predpisanih norm o vidno izpostavljeni novi ceni blaga, o ceni, ki je veljala v redni prodaji, in o odstotku znižanja, uvesti tudi možnost, da lahko kupec blago (v tem primeru obleko in obutev) poskusi, da ga lahko v primeru napake vrne in da ga lahko plača s kreditno kartico. Teh možnosti doslej v razprodajah ni bilo, zato bi lahko kupcem svetovali, naj se za zanesljivejše nakupe napotijo v tiste trgovine, ki jim ponujajo bolj zajamcene nakupe.

SPOROČILO ACLI

Zaradi organizacijskih težav odpade novoletni pohod za mir

Predsednik združenja katoliških delavcev ACLI Franco Purini nam je včeraj poslal tiskovno sporočilo, s katerim obvešča javnost, da zaradi tehničnih in organizacijskih težav odpade nedeljski tradicionalni novoletni pohod za mir. Novega datuma organizatorji še niso določili.

Novoletni pohod za mir so že vrsto let skupno prirejale številne organizacije, med glavnimi pobudniki je bila tudi Zveza slovenskih kulturnih društev. V nedeljo, 4. januarja dopoldne je bilo zbirališče napovedano na Borznem trgu, prireditev pa bi se morala s kulturnim programom končati na Pomorski postaji.

Novoletni ognjemeti na nabrežju

Mestna uprava se bo poslovila od starega leta in pozdravila novo leto z ognjemeti na Pomolu Audace. Prireditev, ce jo lahko tako imenujemo, se bo začela nekaj pred polnočjo.

Trst v primerjavi z drugimi mesti v Furlaniji-Juljski krajini ponuja letos občanom dokaj revne novoletne prireditve. Silvestrsko zabavo prirejajo vsekakor v gledališču Miela z začetkom ob 23. uri.

Koncert v gledališču Rossetti

Gledališče Rossetti bo jutri ob 18. uri gostovalo koncert pihalnega orkestra Giuseppe Verdi. Koncert prireja občinsko odborništvo za kulturo, napovedovala bosta Renata Torbianelli in Andrea Roversi. Vstopnice so na razpolago pri Utat v Pasazi Protti.

Igrace za bosanske otroke

Italijanski solidarnostni konzorcij zbira v trgovskem centru Il Giulia igrace za otroke Bosne-Hercegovine. Solidarnostno akcijo prirejajo v sodelovanju z multinacionalno Mc Donald's.

NOVICE

Vabilo verske skupnosti v škednju

Skedenjska verska skupnost prisrčno vabi na duhovno srečanje, ki bo danes, 31. t.m. ob 23. uri v cerkvi v Škedenju. Sledila bo masa za srečno novo leto. Obred vodi Dusan Jakomin.

Novo leto bosta pričakala v zaporu

Agenti letечеge oddelka trzaskе kvesture so aretirali 23-letnega Tommasa Ferrija (Rober za Rovte 14), ki je bil obsojen na 20 mesecev zapora, svojcas je krsil zakonska določila o mamilih. Mejna policija pa je prišla 20-letnega romunskega državljana Joana Doruta Costela, za katerim so na sodišču v Padovi ze lani izdali zaporni nalog, obtozujejo ga izkoriščanja prostitucije. Mladenica so prijeli v okviru obicajnih kontrol, ki so jih uvedli za izvajanje schengenskega sporazuma.

Prispevki za športno opremo

•Sluzba za sportne dejavnosti na Občini Trst obvesca združenja, ustanove, sportne skupine ter rekreacijske skupine v raznih podjetjih, da od 1. do 31. januarja 1998 lahko vložijo prošnje za prispevek pri nakupih sportne oporeme, v skladu s tem, kar predvideva clen 37 D.Z. 9.3.1988 št. 10 (oprema se v tem primeru nanasa izključno na material, ki ga pri specifični dejavnosti osebno uporablja vsak sportnik). Podrobnejše informacije ter obrazec prošnje nudijo v uradih sluzbe za sportne dejavnosti v Ul. del Teatro 5 od 9. do 12.30 vsak dan z izjemo sobote, v ponedeljkih in sredah je urad odprt tudi popoldne, od 14. do 16. ure.

POOBLASČENA AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

»ENZO«

OPČINE - Bazoviška ul. 60

Tel. 24618

NADOMESTNI DELI ZA AVTO - MOTOR - KOLO

BRUNDULA

34016 OPČINE

Narodna ulica 154 - Tel. (040) 211022

DROGERIJA - PARFUMERIJA

BK2

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

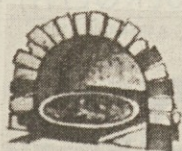
BEZIN in KOMAR snc

PAPIRNICA
VSE ZA VRTNARSTVO

OPČINE

Ul. S. Pellegrino 27

Tel. 213969

pizzeria - bar - gostilna

»VETO«

DEBENJAK NADA in FABRIZI ERINO snc

Peč na drva

ob torkih zaprto

OPČINE - Proseška ulica 35 - Tel. (040) 211629

nuova

Tecnoutensili sas

orodje

železnina

agraria

Pri nas dobite najboljše znamke za profesionalna dela, za Vaš hobby in za vrtinarstvo.

Nudimo tehnično pomoč in nasvete.

OPČINE, Proseška ul. 7 - Tel. +faks 040/212397

ob ponedeljkih zaprto

EUROSAVA

Ul./Via Cicerone, 8 - 34133 Trst/Trieste
Tel. 040/361177, Fax 040/361839

Srečno
1 9 9 8

DISTRIBUTER PNEVMATIKE

Sava

PRODAJA

LANCIA

UTOBIANCHI

Elektromehanična
delavnica

Stella

TRST

Ul. Cologna 4

Tel. 571152

GENERALI

Assicurazioni Generali S.p.A.

Varnost vedno in povsod

Trst - Ulica Genova 14

Tel. 631434; fax 632787

Opčine - Ulica dei Salici 1

Tel. in fax 211489

TRGOVINA JESTVIN

DESPAR

SILVERIO SLAVEC & C. s.n.c.

OPČINE, Narodna 63/1

Tel. 212197

Otroška konfekcija

Moon
baby

OPČINE - Narodna ul. 134
Tel. 212114

Srečno
novo leto

Narodna ul. 160
OPČINE
Tel. 213193

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST

Ul. del Lavatoio 4

Tel. (040) 365424

Tlx: 461012 FARCO I

Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA

BIOPRIMA
cosmetics italy

OTROŠKA KONFEKCIJA
IN DROBNO BLAGO

BALOO

Narodna ul. 24
Opčine

ELEKTROMATERIAL
MALALAN

Laura

Narodna ul. 128/1
Opčine

Tel. 211189

S.A.C.A.T

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli
za vse avtomobile

TRST - Ul. sv. Franciška 38 - Tel. 635388
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483

S. Pelikan & Co.
S.p.A.

TRGOVINA Z LESOM EVROPSKIH IN EKSOČIČNIH VRST
Z LASTNIM SKLADIŠČEM

TRST - Lesno skladišče
(Scalo legnami)

Tel.: 820030, 820023

Telegr.: Pelikan Trieste

Telex: 460603

Telefax: 827542

FILIALA PADOVA

Via Rienza 1

Tel. (049) 604035

draguljarna
Ferluga

□ HAMILTON
□ PAUL PICOT
□ MAURICE LECROIX

TRST,
ulica dell'Istria 14
Tel. 773961

BRESCIANI s.n.c.

PRODAJA in SERVIS

barvnih TV,
video registratorjev,
velikih in malih
gospodinskih strojev,
hi-fi, avtoradijev,
satelitskih anten.

Opčine - Narodna ul. 39 - Tel. 211711

TRGOVINA CEVLJEV

Malalan

OPČINE - Narodna Ulica 28 - Tel. (040) 212136

DANEV

PRAZNJENJE
GREZNIC
IN CISTILNIH
NAPRAV

CISCENJE
ODTOČNIH
KANALOV
Z VODNIM
PRITISKOM

OPČINE - Ul. delle Peonie 3
Tel. (040) 211336 - 213592
Fax (040) 214802

VZDRŽEVANJA
IN POPRAVILA
ČISTILNIH
NAPRAV

GRMADA
S.r.l.

UVOZ - IZVOZ ŽIVINE, MESA
AGROPROIZVODOV
IN OPREME
ZA MESNO INDUSTRIJO

34133 Trst - Ul. Cicerone 2

Tel. (040) 362885

Fax: (040) 362667

Telex: 460204 GRMADA I

NA KONCERTU BOŽIČNIH PESMI

Zgoniška cerkev je bila pretesna za vse obiskovalce

Pobudo sta dali KD Rdeča zvezda in domača župnijska skupnost

Cerkev sv. Mihaela v Zgoniku je bila pretesna za vse obiskovalce, ki so se udeležili predsinocnjega koncerta božičnih pesmi, nekateri so morali ostati kar pred vrati. Pobudo za koncert sta dala kulturno društvo Rdeča zvezda in domača župnijska skupnost. Prvič so ga priredili lani, letosnja izvedba pa je bila se bolj peštra. Program je povezoval David Pupulin, božično misel je podala Luana Grilanc, ena od pevk zbora Rdeča zvezda, udeležence pa je pozdravil župnik Jozef Markuza iz Mavhinj.

V bogatem programu je nastopil mešani zbor Rainer Maria Rilke iz Devina, ki ga vodi Barbara Corbatta. Predstavil se

je tudi mešani pevski zbor Rdeča zvezda, ki je začel vadi-ti sele pred tremi meseci, vendar ima že okrog 36 članov, samih mladih, prihajajo iz Zgonika, Mavhinj, Sesljana, z Opcin. Vodi ga Rado Milič v sodelovanju z Barbaro Corbatta. Nastopili so se vokalna skupina Odmevi, ki jo tudi vodi Rado Milič, domaći cerkveni mešani pevski zbor (vodi ga Anton Kostnapfel), trobilni kvintet godbenega društva s Proseka (dirigiral je Marko Stoka). Ob zaključku je izvedbo trobilnega kvinteta in vokalne skupine ter nastop zborov, ki so skupaj zapeli Sveto noč, na orglah spremljal Aljosa Starc.

V PRIREDBI LIPE IN DOMAČE ŽUPNIJE

Zelo občuten koncert v Bazovici

»Živeti. Živeti je smisel človeka«, to je bilo pomenljivo geslo sobotne božične prireditve, ki je privabila v bazovsko cerkev res veliko stevilo poslušalcev. Prisluhnili so lepemu koncertu treh pevskih zborov, ki jih trenutno premore Bazovica: odšli so zadovoljni, ker so prisostvovali res lepi in nevsakdanji pobudi.

Poleg petja je namreč občinstvo poslušalo tudi besede in globoko doživela razmišljanja o vrednotah, kot so človek, ljubezen do bližnjega in družina. Pravo božično

vzdusje torej, ki je združilo mlajše in starejše v idealnem objemu vrednot, na katere zal večkrat pozabljamo.

Otroški zbor Anton Martin Slomšek je zapel pod taktirko Zdenke Krizmančič, mladinski pevski zbor Bazovica je vodila Xenija Brass, mešani pevski zbor Lipa pa je zapel pod mentorstvom Tamare Ražem.

Prireditve v cerkvi v Bazovici je bila sad sodelovanja med kulturnim društvom Lipa in domačo župnijo.

(Foto KROMA)

CAFFÈ DEGLI SPECCHI

Proslava desetletnice Glasbene šole 55

»Ze ob samem rojstvu so Glasbeni soli 55 mnogi napovedovali hiter konec, a kljub tem crnogledim predvidevanjem je sola uspešno rasla in danes praznuje svoj deseti rojstni dan«. S temi besedami je prejšnji torek v kavarni »Caffe degli specchi« na predstavitvi CD-ja »Dieciannidimusic« začel svoj govor Angelo Baiguera ob deseti obletnici ustanovitve Glasbene sole 55. Angelo Baiguera je poleg Gabriela Centisa duša te glasbene sole in že več let se na raznih medijih aktivno bori za uveljavitev lahke glasbe ter za finančno podporo za tečaje in sole, ki se bavijo s poučevanjem lahke glasbe. Sola 55 je bila na začetku nekaj izziv tradicionalnim glasbemin ustanovam, saj je poleg tečajev resne glasbe ponudila tudi studij lahke glasbe, jazza, do prave lahke glasbe. CD vsebuje devetnajst skladb, producent tega je sam Gabriele Centis, založniška hiša je Edizioni Fuego, finančno pomoč za glasbeni projekt pa je prispevala trzaska banka Cassa di Risparmio. To pa je otipljiv dokaz, da se tudi v Trstu dogajajo zanimive in kvalitetne pobude in da s ponudbo ne zaostaja drugim »centrom« italijanskim mestom, kot so Milan, Turin ali Bologna. Pan

Po tistem mesecu juniju leta 1988, ko se je pričel pouk na Glasbeni soli 55, se je zvrstilo veliko glasbenih seminarjev visoke kakovosti, ki so bili seveda deležni izredne pozornosti. Na teh so se namreč vrstila velika imena svetovne glasbe kot npr. Vinnie Colaiuta, Mike Stern, John Patitucci idr.

Iz te sole se je v vseh teh letih rodilo veliko dobrih in uspešnih glasbenikov zato so za proslavitev desete obletnice delovanja sole sklenili objaviti ploščo, v kateri se lahko občuti res celotno delovanje sole, ki gre od resne glasbe, jazza, do prave lahke glasbe. CD vsebuje devetnajst skladb, producent tega je sam Gabriele Centis, založniška hiša je Edizioni Fuego, finančno pomoč za glasbeni projekt pa je prispevala trzaska banka Cassa di Risparmio. To pa je otipljiv dokaz, da se tudi v Trstu dogajajo zanimive in kvalitetne pobude in da s ponudbo ne zaostaja drugim »centrom« italijanskim mestom, kot so Milan, Turin ali Bologna. Pan

SLOVENSKI TELEVIZIJSKI PROGRAM

Nov spored kratkih oddaj

Namenjene bodo predvsem otrokom in mladini

Z novim letom bo slovenski televizijski program na deželnem sedežu RAI obsegal nov spored kratkih oddaj, ki bodo nadomestile sedanje risanke pred televizijskimi poročili ob 20.30. Novi petminutni sporedi bodo namenjeni predvsem otrokom in mladini, realizirali jih bodo v studijih trzaskega sedeža RAI. Ob nedeljah se bodo zvrstile oddaje, v katerih bo nastopal carodej Vikj, izvirne risanke iz niza Joe Banana, ki jih pripravlja Paolo Magnani in otroške pravljice, ki jih bodo podali gledaliski igralci, ilustrirali pa slovenski likovniki.

V ponedeljek bo oddaja imela naslov »Pisana delavnica«. V njej bo animatorka Breda Bertalanč prikazala, kako lahko doma izdelujemo razne okrasne predmete. Ob torkih in petkih se bo nadaljeval niz dosedanjih risank z mednarodnega trga z naslovom »Gustav« in »Peter«. Ob sredah bodo v oddaji »Risimo z Vesno!« v ospredju otroške risbe mladih poslušalcev radijske oddaje »Mi se imamo radi«. Četrtek bo tudi v novem programu namenjen posnetkom z lanskega festiva-

la narodnozabavne glasbe v Steverjanu. Ob sobotah bo novi program imel naslov »Prvi aplavz« in bodo v njem posnetki raznih zamejskih otroških in mladinskih zborov ter nastopi gojencev glasbenih sol »Emil Komel« iz Gorice in Glasbene matice iz Trsta in Gorice.

Za nov niz kratkih oddaj,

ki bodo na sporedu od 1. januarja 1998 približno ob 20.25 na omrežju slovenskih deželnih programov bo skrbela skupina urednikov, ki jo sestavljajo Janko Ban, Katerina Citter, Alenka Florenin, Danilo Pertot, Rossana Prezzi in Igor Tuta. V prvi novoletni oddaji bo jutri zvečer nastopil znani zamejski carodej Vikj.

OB 20. OBLETNICI SMRTI

Dr. Angelu Kukanji v spomin

Ob 20. obletnici smrti odv. dr. Angela Kukanje

Pred dvajsetimi leti, 1. decembra 1977, smo v zalnem sprevidu pospremili pok. Angela in ga pokopali v domačo zemljo pri sv. Ani, blizu počivališca in spominskega obeležja naših bazovskih junakov. Pokojni Angel je bil od svoje rane mladosti predan svojemu narodu. V svojem rodnem Trstu je najprej obiskoval slovensko osnovno solo, nato začel srednjesolski studij najprej na nemški gimnaziji v Trstu in ga nato zaključil na slovenski gimnaziji v Ljubljani. Po vrnitvi v Trst se je vpisal na pravno fakulteto v Padovi, kjer je tudi promoviral iz prava. Ni mu bilo dano, da bi se posvetil svojemu pravnemu poklicu, saj ga je fašistično sodišče, ki je zasedalo v Trstu na prvem trzaskem procesu, obsodilo na 4 leta zapora, iz katerega ga je predčasno resila amnestija ob praznovanju 10. obletnice fašizma. Ob drugem trzaskem procesu pa ga je fašistično posebno sodišče za obram-

bo države obsodilo na 16 let zapora; iz zapora v Castelfrancu ga je resil padec fašizma. Po osvoboditvi je sodeloval v naprednih slovenskih vrstah in z v nemo sodeloval na pomembnih gospodarskih in kulturnih področjih našega slovenskega ziti. Uveljavil se je na vseh odgovornih mestih, ki so mu bila zaupana; bil je ustanovni predsednik Narodne in študijske knjižnice, predsednik Dijaške matice, prvi predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze, prvi dolgoletni uspešni predsednik upravnega odbora Trzaskih kreditnih banke in se več časa predsednik Založništva trzaskega tiska. Vsako leto, do letosnje obletnice, se ga je spominjala njegova vdova Pavla, ki od letošnjega septembra počiva ob njem. Teh nekaj skromnih vrstic sem napisal kot nadomestek za kar je občuteno vsako leto objavljala ob spominskem dnevu njegova vdova; vsekakor sem prepričan, da se ga bomo v bližnji bodočnosti spomnili bolj dostojno in slovesno.

Sk.

VELIKO SREČE
V NOVEM LETU
VAM ŽELI...

Cremcaffè

Pekarna
slastičarna

Mare
Magda

BAR
SLADOLEDI

TONIETTI
PAOLO

Bazovica - Ul. Igo Gruden, 64

ZALOGA GRADBENEGA
IN SANITARNEGA
MATERIALA TER PLOŠČIC

Danjel Grgič

BAZOVICA 176
Tel. 226185

herbaria TRGOVINA
NARAVNIH ZELIŠČ

OPČINE
Narodna 45/b
tel. 212194

- več kot 150 vrst čajev
- naravna kozmetika za nego telesa in obraza
- naravna barvila za lase, in henné
- bachove rože

GRGIČ

Trgovina JESTVIN

ŽELEZNINA - SEMENARNA

uošči usem
srečno novo leto

Repentabor - Fernetiči 13

*Srečno in uspešno
novo leto 1998
vam želi*

P&E project

Popravila, vzdrževanje, nadgraditve:

- računalnikov, tiskalnikov, monitorjev.
- elektronskih aparatov.

Projektiranje, instalacija, vzdrževanje:

- računalniških mrež.
- alarmnih sistemov.

P&E project Repentaborska, 28 Opčine
Tel./Fax: 040-214472 Prenosni: 0348-2253553

ČEVLI TORBICE

MORIS

*osem
srečno
1998*

Nabrežina center

PRENOVLJENI

HOTEL
POŠTA

TRST - Trg Oberdan 1
(v centru mesta)

Telefon
363710, 365208, 365536

DROGERIJA
IN PARFUMERIJA

A. Carli

OPČINE -
Proseška ul. 45/1

SADJE
IN
ZELENJAVA

**MARINA
MILKOVIČ**

TRST - Ul. Giuliani 27
Tel. 764603

BAR-BUFFET
"ALLA CUSPIDE"

Kontovel 524 - Tel. 251101

vsako jutro topel pečen pršut v kruhu
za kosilo domače jedi, zvečer vabljeni prigrizki

ODPRTO NON-STOP 8.³⁰-3.⁰⁰
zaprt ob nedeljah

*Srečno
novo leto*

BARVE

FURLAN & MILIČ

BARVE - STENSKE TAPETE - TOPLI PODI

Opčine - Ul. Nazionale 160 - Tel. (040) 212168

**DRUŠTVENA
PRODAJALNA
NA OPČINAH**

Alpinska Ulica 95
Tel. 211054

*Vošči
vsem odjemalcem srečno,
zdravo in uspeha polno
novo leto*

MESNICA

CRISPINI MAURO

OPČINE - Narodna ul. 69
tel. 040/211079

ZLATARSKA
DELAVNICA

**ZLATA
KAPLJICA**

OPČINE - Narodna ul. 130
Tel. 214159

RESTAVRACIJA

*»Pod
Tabrom«*

*vošči
vsem
srečno
novo leto*

COL
(Repentabor) št. 8
Tel. 327120

Avtosalon - Pooblaščen avtokaroserija
Mehanična delavnica

Guštin

Opčine (Trst) • Ul. Carsia, 45 • Tel. 214522

Guštin Car Point

* AVTORADIO *
KLIMA - DODATNA OPREMA
ALARMNE NAPRAVE - TELEFONI

OPČINE (Trst) ul. Carsia, 45/2a Tel. 211235

AVTO ODPAD

ADRIANO VIGNES

Proseška postaja 5/d
Tel. 225357

Profumeria
90

Na Opčinah
Narodna ul. 118
Tel. (040) 212061

Vam nudi proizvode
znanih znamk:

- SHISEIDO
- CLARINS
- RANCE
- AZZARO
- G. VERSACE
- CACHAREL

Široka izbira bижuterije

HOTEL
RESTAVRACIJA
PICERIJA

Milič
od leta 1883

BRISCIKI 10
tel. 327330

CASOPISI - TOBAKARNA

ZAPRTO
OB PONEDELJKIH

CVETLICARNA

ANNA

dostava cvetja po vsej Italiji

OPČINE - Proseška ul. 33
Tel. 211482

GOSTILNA

Suban

novi upravitelji

TRNOVCA 16 Tel. 200175

domača kuhinja
kosila - večerje na odprtem
specialitete na žaru
ribje jedi ob petkih, sobotah in nedeljah

zaprt ob četrtnih

Cunja.EREDI
Eurocar
EurocarSped.
Espego
TibCunja

Trst Fernetiči Pesek Rabo Jez Gorica Milano Sezana

*Želimo
vam
vesele
praznike*

ANPI - VZPI

partizankam, partizanom, družinam padlih za svobodo
in vsem, ki jim je odpornišvo pri srcu,

srečno novo leto

ter jih istočasno poziva, da branijo vrednote.

osvobodilne vojne in se uprejo

vsakemu napadu na zgodovinsko resnico.

Ob tem naj tudi krepijo vlogo združenja,

kot enega od protagonistov demokracije.

SKD CEROVlje-MAVHINJE

želi vsem

srečno in uspešno 1998

ALCIONE - Danes zaprto. Jutri: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Fuochi d'artificio«, r. Leonardo Pieraccioni, i. Massimo Ceccherini, Claudia Gerini.

PRIREDITVE

SKD TABOR - Opcine - Prosvetni dom. Z novoletnim koncertom godbe na pihala Viktor Parma iz Trebča, pod taktirko Leandra Pegana, se bomo v nedeljo, 4. januarja 1998, ob 17. uri poslovali od starega do kosti izrabljenega leta in stopili poskocno v novo neomadeževano leto 1998. Vabljeni ste vsi, ki ljubite ali ste potrebni pristnega domačega glasbeno-kulturnega navdih!

BOŽICNI KONCERT v Salezianski cerkvi v Trstu v soboto, 10. januarja 1998, ob 17. uri. Nastopajo Aljosa Tavcar - ksilofon orgle, Aljosa Saksida - orgle, mandolina, digitalni rog, Zerjal Aldo - glas.

ČESTITKE

Odbor združenja partizanov ANPI s Proseka-Kontovela vosci svojim članom srečno in uspešno leto 1998.

Prisrčno se zahvaljujem vsem znancem in prijateljem, ki so me v času moje bolezn obiskovali na domu in v bolnišnici. Obenem jim zelim mnogo zdravlja in zadovoljstva v novem letu. Dora Rapotec.

Nasi MARTINI iz srca čestitamo ob uspešnem zagovoru diplome iz logopedije in surdologije. Ženski pevski zbor Glasbene matice.

Ob rojstvu male ERIKE PREGARC iskreno čestitamo srečnim staršema in nonotu Ediju, mali Eriki pa želimo vso srečo. SKD Slavec.

IZLETI

CE SI ZELIS privosciti stiri nedelje na snegu in v dobri družbi, pridruzi se izletnikom KD Valentin Vodnik: v nedeljah, 11., 18. in 25. januarja ter 1. februarja gremo na Kanzel. Odhodi bodo iz Sance ob 6. uri, vpisovanja zbirajo v trgovini pri Martini Mauri v Dolini, informacije dobite na tel. 0338-5032176.

SK DEVIN organizira smučarski izlet v nedeljo, 25. januarja na Civetto Alleghe. Informacije in vpisovanje ob torkih zvečer na sedežu društva v Cerovljah od 20.30 do 21.30 na tel. 2916004 ali vsak dan na tel. 200782.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJSTVO DTTZG »Zige Zoisa« sporoča, da bo tajništvo v dnevi 27. 12. 1997 in 5. 1. 1998 zaprto.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, ul.

Carducci 8, bo ob priliki novoletnih praznikov zaprt od 25. decembra 1997 do vključno 6. januarja 1998.

DIDAKTICNO RAVNATELJSTVO pri Sv. Jakobu obvešča, da bodo informativni sestanki za starše soloobveznih otrok v sredo, 8. januarja 1998, ob 15. uri, v vrtcu v Skednju, ob 16. uri v vrtcu pri Sv. Ani ter v ponedeljek, 12. januarja 1998, ob 16. uri v vrtcu pri Sv. Jakobu.

OBVESTILA

KOLEDOVANJE 1997 - COS F. VENTURINIJA - Boljunc-Borst-Pesek, KD F. PRESEREN, KD J. RÁPOTEC, in KD SLOVENEK sporočajo, da se bodo otroci zbrali za koledovanje danes, 31. t. m., ob 14. uri v Boljuncu v Gornjem koncu (Rifugio), v Prebengu pri Lipi in v Borstu pri cerkvi.

KRUT sporoča, da bo pisarna zaprta od 2. do vključno 6. januarja 1998. ZVEZA VOJNIH INVALIDOV obvešča, da bo pisarna zaprta od 2. do vključno 6. januarja 1998.

DEKLISKI PEVSKI ZBOR VESNA priredi 6. januarja koledovanje. Zbirališče ob 11. uri pri cerkvi sv. Roka v Krizu. Pridružite se nam!

TUDI LETOS je v nabrezinski župnijski dvorani BOŽICNA RAZSTAVA jaslic iz domačih in daljnjih krajev, izdelkov in slik mladine in priznanih ustvarjalcev (Doljak, Raza, Cerne, Lupinc, Martelani); sodelujejo se srednji soli iz Proseka in iz Komna. Razstava je odprta vsak dan od 6. januarja, od 15.30 do 19. ure. Vabljeni!

Kam po bencin

Jutri bodo na Trzaskem obratovalne naslednje crpalke:

AGIP Drev. D'Annunzio 44 Miramarski drevored 49 Istrska ulica 50 Ul. I. Svevo 21

SHELL Zavljje (Milje) Ul. F. Severo 2/2 Largo A. Canal 1/1 Ul. D'Alviano 14 Nabrezje Grumula 12 Furlanska cesta 7 Ul. Revoltella 110/2 Miramarski drevored 273 NABREZINA 129

ESSO Nabrezje N. Sauro 8 Trg Valmaura 4 Ul. F. Severo 8/10 Miramarski drev. 267/1

IP Ul. Giulia 58

TAMOIL Ul. F. Severo 2/2

SAMOSTOJNI SIAT Trg Cagni 6 (Barve IP)

NOCNE CRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3

ESSO - Trg Valmaura 4

AGIP - Istrska ulica

AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)

AGIP Devin (sever)

Devin (jug)

ZUPNIJA SV. JERNEJA NA OPCINAH vabi vse domače likovne ustvarjalce k sodelovanju pri postavitvi razstave na temo: BOŽICNA SKRIVNOST. Razstava bo v novem župnijskem domu Andrej Zink od 6. januarja 1998. K sodelovanju vabljeni tudi otroci in dijaki, saj bo del razstave namenjen otroškim božicnim risbam. Za informacije pokličite na tel. st. 211276 vsak dan (razen nedelje) od 19.30 do 20.30.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 11. januarja avtobusni izlet na Zoncolan. Vpisovanje bo 5. in 7. januarja na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opcinah, od 19. do 21. ure.

SKD FRANCE PRESEREN iz Boljunca obvešča udeležence tečaja sivanja nos, da bo sestanek po božicnih in novoletnih praznikih, in sicer 12. januarja 1998.

SK BRDINA organizira januarja in februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opcinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure. Informacije na tel. st. 212859.

KRISKA SEKCIJA VZPI Evald Antončič - Stojan sporoča, da bo na sedežu v Ljudskem domu decembra '97 in januarja '98 vsako soboto od 16. do 17. ure na razpolago vascanom, ki zele doseči vrnitev priimka v izvorno obliko.

V TRZASKI KNJIGARNI je na voljo pesniška zbirka Igorja Gherdola POESIE BIZZARRE.

SKD VIGRED sporoča, da so na razpolago koledarji pri: odbornikih društva, na sedežu ZSKD v Ul. Sv. Franciska in v knjigarni Tercon v Nabrezini.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. st. 212289 v dopoldanskem času.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

V DOBERDOBU se je izgubil lovski pes pasme breton, bele barve z rdečkastimi lisami, ki se odzve na ime Tigi. Tel. (0481) 78157.

V CENTRU OPCIN od dam prostor primeren za ambulanto ali urad. Tel. 211697.

SMUCARSKE CEVLJE znamke Koflach 747 SC st. 46, uporabljeni le trikrat, prodam po ugodni ceni. Tel. 040/299869 po 20. uri.

PODJETJE IMPORT EXPORT zaposli partitme izkušeno uradnico, ki je pripravljena na potovanja po Italiji in v tujino. Zahtevamo dobro pisno in ustno znanje slovenscine in italijascine. Pisne ponude s kratkim curriculum vitae poslati na Uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst pod sifro »Uradnica«.

PRODAJAM obcinsko dovoljenje z blagovno razpredelnico IX in X v nabrezinski občini. Za pojasnila lahko pokličete na tel. st. 200055 ob delovnem urniku.

SMUCI znamke Kästle, dolžina 160 cm z vezmi in palicami prodam po ugodni ceni. Tel. 912787.

ZA 150.000 LIR prodam mladinske smuci Rossignol z vezmi Tyrolia in cevle Tecnica. Tel. 228906.

VOLVO 740 turbo intercooler, letnik '85 s tehničnim pregledom, cena po dogovoru. Tel. 040/228932 (Draga 31) ob urah kosila.

LADA NIVA 4x4, letnik '90 prodam, cena po dogovoru. Tel. 040/228932 (Draga 31) ob urah kosila.

V SESLJANU iscem resno in zanesljivo varusko za otroke. Tel. 291331.

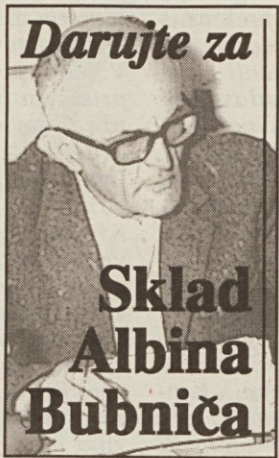
OSMICO bosta 2. januarja v Salezu odprla Silva in Maurizio.

OSMICO je v Lonjerju st. 255 odprl Damjan Glavina. Poleg belega in rdečega vina je poskrbljeno tudi za domaci prigrizek.

V MEDJE VASI st. 10 je odprla osmico Maurica. Vabljeni!

OSMICO ima v Borstu Danel Glavina.

OSMICO sta odprla Cvetka in Mirko Briscak, Brisce 3.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilije) tel. 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure ter od 14.30 do 17.30, od ponedeljka do petka.

PRI KUKUKOVIH v Doberdobu so odprli agroturistino dejavnost. Zaprti ob torkih in sredah. Tel. 0481-78140.

PRISPEVKI

Na željo najinega pokojnega očeta Albina Umka darujeta Neva in Sergio 200.000 lir za TPK Sirena, 200.000 lir za SKD Barkovlje, 200.000 lir za Godbo na pihala s Proseka, 200.000 lir za pravilo cerkve na Kontovelu in 200.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob strica Albina Umka darujeta Danilo, Majda in Jana Gerdol 50.000 lir za TPK Sirena in 50.000 lir za SKD Barkovlje.

Namesto cvetja na grob Celestina Stranja darujejo Pavla, Sergij in Divna Sancin 100.000 lir za MPZ Valentin Vodnik.

V spomin na Viktorijo in Davota Kosuta daruje Irma Sirk 40.000 lir za moški pevski zbor in dekliski pevski zbor v Krizu in 20.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu.

V spomin na Viktorja Sedmaka daruje sestrnica Danila 20.000 lir za vzdrževanje spomenikov v Krizu.

Namesto cvetja na grob Viktorja Sedmaka darujejo soletniki (1926) 100.000 lir za vzdrževanje kriskega spomenika padlim v NOB in 40.000 lir za dekliski pevski zbor Vesna.

V spomin na teto Viktorijo Kosuta daruje Breda z družino 25.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Krizu.

V spomin drage Alme daruje sestra Marija 100.000 lir za Center za rakasta obolenja Lovenati.

V spomin na moza Draga Pahorja daruje Minka 50.000 lir za KD Ivan Grbec.

V spomin na Viktorja Bogatca darujeta Nives in Aleksander Kosuta 50.000 lir za KD Vesna in 50.000 lir za kriski spomenik padlim.

Namesto cvetja na grob tete Marije daruje Danilo z družino 100.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob Marije Zuzic vd. Kalc darujeta Dario in Majda Sardoc 30.000 lir za FC Primorje.

Nosilci krste Marije Zuzic vd. Kalc darujejo 100.000 lir za FC Primorje.

Ob 4. obletnici smrti brata Dragota daruje Zdenka 50.000 lir za Združeni center za socialno dejavnost.

V spomin na Marijo Zuzic Kalc darujeta Anica in Drago Stoka z družino 50.000 lir za Godbo na pihala s Proseka in 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Ob 100-letnici rojstva Karla Stoke s Proseka, clana Godbe na pihala s Proseka, daruje družina 50.000 lir za Godbo na pihala s Proseka.

V pocatitev spomina nekdanjega novinarja Partizanskega dnevnika Jusa Stanteta darujeta Mara in Evgen Dobrila 100.000 lir za Stadion 1. maj.

V spomin na Tončko Kapun vd. Luksa darujeta Anica in Drago Stoka 20.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

V spomin na Tončko Kapun vd. Luksa darujejo sosedi z Ulce 333.000 lir za prosekove cerkev.

V spomin na mamo Ivko daruje Anton Golemac z družino 60.000 lir za Godbeno društvo Nabrezina - za popravilo novega sedeza.

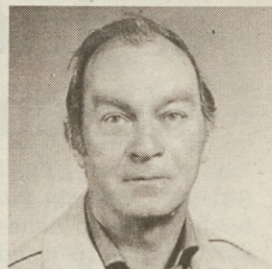
V spomin na Marijo Zuzic darujeta Gigi in Laura Sedmak 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

Ne nadoma nas je zapustil naš predragi moz, oce in nono

Vittorio Umari

(TORCI)

Zalostno vest sporočajo zena Mara, sin Peter z Edo, vnuka Paolo in Ingrid, brat Ivan z družino, svakinji Vida, Silva ter svaka Pepi in Milko z družinami in ostalo sorodstvo

Pogreb bo danes, 31. decembra, ob 12.40 iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v nabrezinsko cerkev.

Nabrezina, 31. decembra 1998

Dragemu stricu Torciju v slovo

Sonja in Drago Ukmar z družinama

Ob bridki izgubi dragega Viktorja Umari izrekajo iskreno sozalne prizadetosti svojim

bivsi sodelavci Kraskega vodovoda

Ob smrti dragega Albina Umka izrekamo Andreju in družini iskrene sozalne

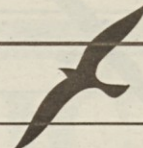
Annamaria in družina Antonic

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo OSMRTNICE, OKVIRJENE OGLASE, MALE OGLASE, ČESTITKE in naspošno vsa obvestila v uredništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu 040/7796333

Z URNIKOM:

od ponedeljka do sobote od 10. do 15. ure

DVOREC VOGRSKO / GALA BOŽIČNI VOKALNI KONCERT

Ruski pevci tokrat niso briljirali

Kvintet St. Petersburg navdušil le z dodatki

Kulturni dom Nova Gorica in Dvorec Vogrsko d.o.o. sta na letošnji gala božični večer 23. decembra povabila izbrane soliste ruske pevske sole, vokalni kvintet Sankt Petersburg v pričakovanju, da bo novogoriško občinstvo vnovič doživelo prekrasne ruske glasove, kot so jih pred meseci v svetogorski Baziliki podajali člani zbora Mihail Glinka s čudovitimi pevskimi linijami pravoslavne liturgije. Sopranistka Elena Jaskunova, mezzosopranistka Marina Ušcapovskaja, tenorist Vadim Semenov, baritonist Aleksej Buzakin in oktavni basist Vladimir Miller so nedvomno verodostojni »prenašalci« bogate ruske vokalne sole, vendar pa so tokrat, v repertoarju, ki je bil izrazito božično tržno naravnost in pripravljen za občinstvo svetovnih koncertnih dvoran, nekoliko zatajili in z nekaterimi izvedbami v nas zapustili manj briljantno podobo o prekrasnih ruskih glasovih.

Kvintet iz Sankt Peterburga je namreč pripravil obsežen spored najlepših božičnih skladb in druge sakralne glasbe različnih evropskih in ameriskih avtorjev. Medtem ko je sestav z značilno zvočno barvitostjo ruskih glasov blestel v interpretacijah pesmi domačih avtorjev in tistih iz starejših glasbenih obdobij, pa nikakor ni prepričal v podajanju priljubljenih pesmi nekaterih nemških, angleških in francoskih skladateljev, se manj pa je bilo petje kvinteta dopadljivo v značilnih spi-

ritualih ameriskega kontinenta. Tako so naprimer ukrajinska božična pesem Šcedrik v priredbi N. Leontoviča, pesem Radujutsja vse angeli M. Strokina, ruski božični psalm Sedse trie cari v priredbi V. Millerja ali skladba Velicanie roždestvu hristovu N. Matveeva v priredbi V. Millerja se odzvanjale v iskrenem, pristnem in dovolj kakovostnem in ubranem skupnem petju. Povsem drugače, z mnogo manj interpretativne discipline in doživetosti pa so zazvenele na primer Schubertova Ave Maria za solo bariton, Rossinijeva La notte del santo natale ali priljubljena Jingle bells J. Pierponta v priredbi D. Willcocksa.

Kako oddaljena je ruska pesem ritmičnim carom in izpovednosti crnskih spiritualov in angleških prazničnih glasbenih vzdusij, pa smo laho prepoznavali v skladbah kot so O holly night A. Adama, angleški božični Sussex carol ali v pesmi Have yourself a merry little christmas R. Blana v priredbi A. Kerra. Tako se ni čuditi, da je ruski vokalni kvintet resnično navdušil sele v dodatkih s skladbami ruskega miljeja, ko je ustvaril prelep zvok, ki je tako značilen za rusko pesem oz. za vzhodno liturgijo. Dodaten manj gala prizvok pa je večeru priigrala tudi organistka Evelin Legović, ki s svojo nekoliko površno spremljavo ni predstavljala trdno oporo vokalnim solistom.

Tatjana Gregorič

CANKARJEVA ZALOŽBA / PISMA JOSIPA VIDMARJA KARMELI KOSOVEL

Izdaja založbi ne bo povečala ugleda

Namesto zanimive knjige velika površnost

11. decembra je Cankarjeva založba predstavila zadnji knjigi iz programa letošnjega leta: Pisma Josipa Vidmarja Karmeli Kosovel in Nekateri ljubezni Vinka Moderdorferja. Predstavitve je bila v lokalni Miklavž v Ljubljani. Ker se za izdajo Vidmarjevih pism Karmeli Kosovel cutim odgovorna, cutim za potrebno javnost opozoriti na nekatera dejstva.

Knjiga je na svoj izid pri Cankarjevi založbi čakala več kot dve leti. Torej dovolj časa, da bi doživela dostojno izdajo. A zgodilo se je ravno nasprotno.

Da bodo bralci razumeli za kaj sploh gre, naj v kratkem povem, da sem s Karmelo Kosovel prijateljevala vrsto let in imela sem priliko slišati veliko zanimivega iz njenega življenja. Karmela je bila v družini Kosovelovih zagotovo svojevrstna osebnost. Zlasti v svoji mladosti je bila zaradi posebne nadarjenosti in privlačnosti oboževana od mnogih pomembnih moških osebnosti. Eden izmed teh je bil tudi Josip Vidmar, o katerem je veliko govorila in mi dobro leto pred smrtjo tudi zaupala njegova ljubezenska pisma, ki jih je vse življenje hranila. Ko sem pisma prebrala, so se mi zdeli interesantna iz mnogih vidikov, ne samo kot ljubezenska izpoved. Po mnogih pogovorih sva bili misljenja, da se pisma predstavi javnosti po njeni in Vidmarjevi smrti. Obljubi sem ji morala, da jih bom sama pospremila s tekstom za strokovno studijo pa je izrazila željo, da jo napiše Janez Vrečko, ker ga je cenila predvsem zato, ker je doktoriral iz Kosovela.

Po Karmelini in Vidmarjevi smrti sem razmišljala, komu bi pisma zaupala za izdajo, kajti zdelo se mi je, da je to tudi priložnost, da se slovenski javnosti spregovori tudi o Karmeli, ki je v domovini manj poznana, ker je vse svoje življenje preživela v tujini.

Vidmarjevih potomcev nisem poznala, a sem se pri Avtorski agenciji pozanimala in povedali so mi, da je Ziva Vidmar, hčerka

Josipa Vidmarja zaposlena pri Cankarjevi založbi. Potem ko sem jo obvestila o pismih, je prišla v Sezano in izrazila navdušenje nad odkritjem in mi takoj obljubila, da se bo zavzela, da knjiga izide pri Cankarjevi založbi, kjer je zaposlena. Izročila sem ji fotokopije pism in pričakovala, da se bo tudi sama zavzela za dostojno izdajo. A kasneje se je izkazalo, da jo je zanimala predvsem materialna plat, kajti že ob 100-letnici Josipa Vidmarja je poskrbela za objavo enega najintimnejših pism na prvi strani Dela, kamor po moji presoji sploh ni sodilo, zlasti če pomislim na občutljivost Karmele. Receno je bilo, da bo tudi knjiga izšla ob Vidmarjevi 100-letnici, a ker ni dobila državne podpore, do izdaje ni prišlo. Med tem me je glavni urednik Andrej Blatnik nekajkrat prosil, naj poskusam dobiti tudi kakšne Karmeline fotografije. Z velikim prizadevanjem in povpraševanjem mi je uspelo najti nekaj prav zanimivih fotografij iz Karmeline mladosti. Nekateri mi je poslala celo hčerka Stana Kosovel - gosposlična Aino. Osebnost sem jih nesla uredniku, da bi jih vsaj nekaj uvrstili v knjigo. Res da fotografije niso bile prvovrstne, saj tudi ne morejo biti iz let 1926-30. Tudi Mihael Glavan je nasel eno zanimivo Karmelino fotografijo, ki bi obogatila knjigo, a kot mi je povedal, pri založbi za to ni bilo posluha.

Ves čas me je nekoliko skrbelo, ker me urednica Ksenija Dolinar nikoli ni vprašala za kakršnokoli mnenje. Pač pa me je pogosto poklical Mihael Glavan, ki je pisma uredil in se potrudil k vsakemu napisati izčrpen komentar. Ko sem prišla na tiskovno konferenco, sem knjigo prvič videla in bila ogorčena, ko sem na naslovnici namesto Karmele zagledala njeno sestro Anico. Knjigo sem na hitro prelistala, v upanju, da je vsaj v notranjosti kakšna Karmelina fotografija. Pa nič. Svoje ogorčenje sem javno izrazila in povedala, da se mi zdi iz strani založbe poslati na trg takšno knji-

go neodgovorno in slampasto. Že na tiskovni konferenci so mnogi stopili k meni in me spraševali po Karmeli, malomarnost se bolj prizadela. V knjigi je tudi vse polno tiskarskih napak, kar zagotovo moti bralca in ne daje ugleda založbi. Sprašujem se, kaj je glavna urednica sploh naredila, če niti ni natančno pogledala fotografij, da bi ugotovila razliko med Karmelo in Anico, očitno se ji ni zdelo vredno niti pregledati krtačnih odtisov.

O Cankarjevi založbi sem imela najlepše mnenje, ko je bil tam urednik Tone Pavček in sem z njim kot z založbo veliko sodelovala in v naši knjižnici so bile predstavljene prenekatere knjige, ki so pri tej založbi izšle.

Sprašujem se, zakaj je založba sploh izdala knjigo, če do nje ni cutila nikakršne afinitete. Prepričana sem, da bi marsikatera druga založba z veseljem izdala tako zanimivo delo, za katerega pravi glavni urednik, da ni komercialno, a opozorila bi ga, da je pred leti izšla podobna knjiga Pisma Stanka Vuka Danici v lepi izdaji in je bila knjiga hitro razprodana tudi po zaslugi naše knjižnice, ki je naredila več predstavitev.

Tudi te knjige smo se veselili in naša knjižnica bi zagotovo kupila vsaj 100 izvodov, kot vedno, kadar izide kakšna Kosovelova knjiga. Prav tako bi naredili več predstavitev, s takšno knjigo pa me preveva občutek, da nisem poravnala dolga do Karmele in mi je žal, da se bodo bralci soocili s takšnim založniškim zmazkom, namesto z zanimivo knjigo. Vesele sem, da nisem podpisala z založbo nobene pogodbe, ker me honorar sploh ni zanimal, saj bi raje sprejela knjige, če bi bile vredne noveletnega poklona.

Lučka Cehovin

V Sankt Petersburgu že drugič mednarodni božični filmski festival

SANKT PETERSBURG - V Sankt Petersburgu bodo danes slovesno odprli drugi mednarodni božični filmski festival. V prestolnici nekdanje carske Rusije bodo letos predvajali filme iz

osmih evropskih držav.

Poleg italijanskega filma Božično darilo, ki bo odprl božični festival, si bodo obiskovalci poleg domačih lahko ogledali tudi filme, posnete na Nizozemskem, Danskem, Poljskem, v

Veliki Britaniji, Nemčiji in Franciji. Gostujoči cineasti bodo obiskovalcem hkrati predstavili božične običaje v svoji domovini in vsak po svoje presenetili tudi otroke.(STA)

CELOVEC / SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

Bogat knjižni dar 1998

CELOVEC - Slovenska prosvetna zveza (SPZ), ena od obeh osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev, se vsako leto loti tudi založništva in izdaja vsakoletni knjižni dar, ki ga že več let opravlja sodelavka SPZ Vida Obid. Knjižni dar 1998 obsega tri knjige in dvojno zgoščenko (CD). Tudi letošnji dar je popolnoma v tradiciji Slovenske prosvetne zveze, ki vselej posveča veliko pozornosti sožitju in s tem tudi človekovim pravicam.

Sestavni del knjižnega daru je tradicionalni Koroski koledar z vrsto prispevkov na centralno temo človekovih pravic. V njem najdemo na primer prispevek Feliksa J. Bistra, poslovodečega podpredsednika Avstrijske lige za človekove pravice, z miselnimi utrinki ob 50. obletnici Splošne deklaracije človekovih pravic, ki bo leta 1998. Franci Zwitter ml. se ukvarja s spremenjeno politično situacijo v Avstriji pod naslovom »Pot v tretjo republiko?«, na temo sožitja pa sta prispevka, ki sta ju napisali Katarina Lavš in Milena Kejžar. Ocen o narodni in kulturni politiki pa sta

napisala predsednik ZSO Marjan Sturm in tajnik SPZ Janko Malle. Janez Stergar (Institut za narodnostna vprašanja v Ljubljani) in Teodor Domej (strokovni solski nadzornik pri deželnem solskem svetu v Celovcu) pa prispevata k razpravi o temi »90 let organiziranega kulturnega delovanja med koroškimi Slovenci«. V koledarju je objavljeno tudi besedilo Spomenica avstrijskih manjšin, ki je bilo sredi leta 1997 izročeno tako zveznemu kanclerju Klimi kot tudi predsedniku avstrijskega parlamenta Heinzu Fischerju.

Druga od treh knjig je izpod peresa bivšega podpredsednika Zveze koroških partizanov (ZKP) Lipeja Kolenika. Nosi naslov »Mali ljudje na veliki poti«, podnaslov pa »Spomini na predvojni, vojni in povojni čas na Koroskem«. Kolenik je pri pisanju knjige črpal iz lastnih spominov, iz pripovedovanja soborcev in sopotnikov tedanjih časov, obravnava pa tudi soocanje z dobo začetkov in izbruha nacionalsocializma ter prva povojna leta. Knjigo odlikuje dejstvo, da ne gre za

obračunavanje (zato tudi ni imenjskih navedb storilcev). Knjigo je pregledal in kronološko uredil Valentin Sima, oblikoval jo je Mirko Messner, lektoriral pa pesnik Janko Messner.

Mlajšim bralcem je namenjena knjiga priljubljenega nemškega mladinskega pisatelja Ericha Kästnerja »Konferenca zivali«; v preprostem jeziku išče pisatelj izhod iz nenehnih vojn človeštva, iz bede in trpljenja s pomočjo zivali, ki so očitno pametnejše kot ljudje. Knjigo je prevedla Sonja Wakounig, mikavne ilustracije pa je prispeval znani slovenski slikar Marijan Manček.

Zgoščenka (CD) pa vsebuje posnetke dveh velikih koncertov Mešanega pevskega zbora »Rož« iz Sentjaka pod vodstvom Lajka Milisavljeviča - koncert »Ponizani in razžaljeni« ter koncert »Liturgija starih verstev«.

Celoten knjižni dar stane 450 silingov, kupite ga pa lahko v obeh slovenskih knjigarnah v Celovcu ali pa pri Slovenski prosvetni zvezi.

Ivan Lukan

VČERAJ PREMIERA / SNG DRAMA LJUBLJANA

Gogoljev in Jovanovičev Revizor

Dodatek s Cankarjevim Pohujšanjem - Danes silvestrska repriza

LJUBLJANA - Sinoči so na odru Drame SNG Ljubljana premierno uprizorili delo Nikolaja Vasiljeviča Gogolja Revizor, ki mu je prirejevalec in režiser Dušan Jovanovič ob naslovu v oklepaju dopisal »podnaslov« S Cankarjevim pohujšanjem. Del oseb iz Revizorja v tokratni uprizoritvi namreč igra se nosilne vloge iz Pohujšanja v dolini Sentflorjanski, predstave, ki jo v skorumpiranem mestu uprizorijo v razvedrilo lažnemu revizorju. Gogoljev Revizor je sicer postavljen v novem prevodu Milana Jesiha, dramaturginja je bila Klavdija Zupan, scenografka Meta Hočevar, kostumografka Bjanka Adžić Ursulov, glasbo sta pripravila Aldo Kumar in Sasa Olenjuk, koreografija pa je delo Tanje Zgonc.

Ansambel Drame je za peto predstavo v tej sezoni okrepljen s štirimi igralci - gosti in štirimi študenti AGRFT. V nosilnih vlogah Revizorja nastopajo Branko Sturbej, Janez Hočevar, Zvezdana Mlakar, Polona Juh, Zvone Hribar, Andrej Nahtigal, Marko Okorn in Emil Filipčić, glavne osebe iz Pohujšanja pa razen svojih vlog v Revizorju igrajo Matija Rozman (Peter), Natasa Matjašec (Jacinta), študent AGRFT Rafko Vonce-

na (Zlodej) in nekateri drugi.

Naključnega popotnika v provincialnem mestecu prepoznajo kot revizorja, njegova nagnjenost do gledališča pa je tista stična točka v kateri se Revizor in Pohujšanje srečata na istem odru. »Visokemu gostu« gostitelji za poobedek namreč ponudijo se kulturne drobtinice, avtorski prvenec lokalnega gledališkega zanesenjaka v izvedbi domače gledališke skupine, piše v gledališkem listu Klavdija Zupan. Znani komični zapleti iz Revizorja, dodatno prepleteni z nam znanimi odnosi iz Pohujšanja, so omogočili prirejevalcu in režiserju Jovanoviču odpreti vrsto novih vprašanj in razsežnosti predvsem na ravni novih vlog, ki so jih prevzeli protagonisti iz Revizorja, in njih kombinacij: Jacinta iz Sentflorjana, dekadentna muza razbojnika Petra, se zlije s pričakovani skromne, prestrašene hišne. Njen Peter postane vetrnjaski Hlestakov, strah in trepet skorumpirane mestne uprave, predmet poželjenja glavarjeve žene in neizpolnjena fantazija glavarjeve hčere itd., itd.

Repriza Revizorja bo tudi današnja silvestrska predstava ljubljanske Drame. (STA)

Novoletne teme

O B R A Č U N O B K O N C U L E T A

1997

BOJAN BREZIGAR

Res, leto, ki se danes izteka, za nas ni bilo lahko. Zacelo se je sredi travm, v negotovosti zaradi Trzaskе kreditne banke in v se vecji negotovosti zaradi Primorskega dnevnika, v ze obicajni politični napetosti znotraj slovenske manjsine v Italiji, sredi obicajnih finančnih težav nasih kulturnih ustanov. In v pričakovanju globalne zascite.

Koncuje se nekoliko bolje, ceprav ne moremo reci, da smo lahko povsem mirni. Vendar nam konec leta vendarle daje nekaj perspektiv, ki so bile pred 365 dnevi zelo meglene in so nas tedaj skoraj silile v obup.

Poglejmo torej, kaj se je zgodilo v minulem letu.

* * *

Nobenega dvoma ni, da je dogodek leta za Slovence v Italiji priznanje dvojezicnega solskega centra v Beneciji, ki je v tem solskem letu končno priznana sola, pa tudi prve denarce, ceprav skromne, ze prejema iz Rima. Ko je bila sestavljena Prodijeva vlada, smo v kratki anketi med najvidnejšimi predstavniki manjsine ugotovili, da je prav priznanje sole v Beneciji ukrep, ki ga manjsina najbolj zeli in najbolj potrebuje. Razlogov za to je verjetno vec. Nedvomno pa je treba tako odločnost te zahteve iskati predvsem v dejstvu, da doslej italijanske oblasti sole niso hoteli priznati, ker pac niso hoteli priznati obstoja manjsine v Beneciji. Razlogi za nepriznanje te sole so bili tako dolga leta izrazito politični, saj je sola ustrezala vsem kriterijem za priznanje. Sedaj je do tega končno prislo, kar tudi pomeni, da v prihodnje ne more biti vec izgovorov za zanikanje obstoja Slovencev v videmski pokrajini.

Zanimivo in pozitivno je, da priznanju niso sledile pretirane polemike. Pričakovali smo namrec, da se bo desnica močno dvignila proti temu ukrepu in da bo izgredla bojno sekiro, o kateri tako lepo piseta dve knjigi, ki sta izšli letos in katerih avtorji zaslužijo pohvalo, saj so pogumno razgalili slepomisenje, na katerem je temeljila protislovenska propaganda in vse kar sodi zraven, vključno s psihicnim in fizicnim ustrahovanjem ljudi, ki so si upali povedati, da so in zelijo ostati Slovenci. Zal je moralo miniti 50 let, morala je pasti prva republika in moral je pasti berlinski zid, da se je stanje v Beneski

Sloveniji vsaj delno normaliziralo, da so župani res župani in ne nekakšni tajni agenti, ce ne celo ovaduhi, da se ljudje lahko svobodno pritevajo tja, kamor sodijo in da je sola to, kar pac mora biti - sola. Njeno priznanje je dogodek političnega poguma in politične volje, da megleno preteklost nadomesti želja po resničnem skupnem življenju.

* * *

Ce pac zelimo sestaviti lestvico dogajanj v minulem letu, naj nam bo dovoljeno, da, ne brez kančka sebičnosti, postavimo na drugo mesto dogajanja okrog Primorskega dnevnika. Ko se je leto zacelo, je obstajal dvom, ali bo Primorski dnevnik sploh se izhajal. Zamisel o drugi je bila se v povojih, mnogo je bilo sumničenj in podtikanj, mnogo negotovosti. Potem se je okvir pocasi razbistril, vsi so se seznanili s stvarnostjo in skupaj ocenili, da je Primorski dnevnik strateskega pomena za manjsino. Zamisel o drugi je rasla in 1. marca prerasila v skupščino na trzaskem velesanju, 10. novembra pa v prvi redni občni zbor na pomorski postaji. Primorski dnevnik se je tako preoblikoval, postal je last in bogastvo vse manjsine, ne da bi to ogrozilo njegovo izhajanje in njegov obstoj, ceprav vsa vprašanja se zdalec niso resena, saj bo sanacija podjetja dolga in zahtevna.

Vendar pa je nastanek druge, kot je bilo večkrat poudarjeno, poskus, da začne manjsina drugače obravnavati notranje odnose in da to počne prozorno in po demokratičnem postopku. Volitve odbora Zadruga so nekateri ocenili z zaskrbljenostjo, vendar nedvomno odražajo stvarno počutje v tistem delu manjsine, ki se je z včlanjenjem zavzel za ohranitev časopisa. Vsem pa je jasno, da gre za prvi korak, ki naj bo osnova za siritvev kroga bralcev in sodelavcev Primorskega dnevnika, po drugi strani pa tudi za večanje števila članov zadruge. To so obveze, ki so jih sprejeli predstavniki obeh list na obcnem zboru, kar pomeni, da vendarle ob-

staja neka skupna vizija, ali neka skupna strategija, pa ceprav je po petdesetih letih tudi v nasi manjsini prehod težaven in se zdalec ni neboleč.

Kakorkoli ze, dejstvo, da se danes predstavljamo bralcem, je odraz skupne volje slovenske manjsine v Italiji, ki je vendarle nasla potrebna ravnovesja z namenom, da ohrani svoj dnevnik. To je morda najpomembnejše politično sporočilo za prihodnost in to poročilo bi moralo biti osnova za premoščanje težav, ki jih tudi v prihodnje ne bo manjkalo.

* * *

Sektor, ki je bil ob koncu lanskega leta poleg dnevnika najbolj pod udarom, je bilo bančinstvo. V tem letu je prislo do velike spremembe, ki jo lahko opišemo tako, da recemo, da nasa največja banka ni več nasa. Kriza Trzaskе kreditne banke, o kateri tukaj ne bomo pisali, je povzročila pravi pretres med nasimi ljudmi: med delničarji, ki so v dobri veri zaupali svoj denar takratnim upraviteljem, med varčevalci in klienti, ki jih je blokada računov tako zelo prizadela in med uslužbenci, ki so se kar naenkrat znašli v veliki negotovosti. Nastanek Nove trzaskе kreditne banke je v glavnem resil vprašanje uslužbencev in tudi klientov, nikakor pa ni resil (in tega tudi ni mogel narediti) vprašanja delničarjev. To so, v skopih obrisih, pac dejstva.

Ob vsem tem pa je bistveno, da smo se pripadniki manjsine naenkrat znašli v mnogo bolj dvojezicnem okolju od prejšnjega; da zacenjamo tudi banke izbirati po storitvah, ki jih nudijo in ne vec samo zato, ker so »nase«, da se je torej tudi pri nas vzpostavila tržna konkurenca, ki jo izkazuje dejstvo, da je Kmečka banka odprla okence sredi Trsta, le nekaj metrov od NTKB, da je NTKB odprla okence na Opcinah, praktično nasproti Zadrugne kreditne banke in da je slednja vrnila Trzacanom uslugo pri Domju. Skratka, tudi Slovenci smo iznasli tržišče, kar bi znalo biti do-

bro za kliente in konec koncev tudi za banke same, saj se je sedaj njihov odnos do klientov nekako normaliziral in ne temelji vec na pripadnosti neki skupnosti ampak predvsem na učinkovitosti in uspešnosti. Na tistem, kar smo trdili, da imamo, a so dejstva pokazala, da ni bilo res.

Ta siritiv trg pa postavlja tudi manjsino pred (za nekatere) novo dejstvo, da namrec zivi v siršem okolju, ki ga mora sooblikovati in uporabljati skupno z drugimi državljani. Tezka in draga lekcija, vendar resnična. V sebi skriva nevarnost malodusja in to je nas izziv za prihodnje leto: premostiti sumničenja in pojmovati same sebe kot del okolja, pa ceprav s specifičnimi potrebami in problemi. Ziveti »odprto« in poiskati tudi v okolju, ki nas obdaja vse, kar lahko koristi nasi bogatitvi: ekonomski in kulturni.

* * *

Seveda, imeli smo tudi volitve. Trikrat. Najprej smo izvolili Illyja v Trstu in Brandolina v Gorici. Nato smo izvolili Voccija v Nabrezini. Tik pred koncem leta pa smo izvolili Volcica v senat in tako ohranili mesto, ki se je izpraznilo po boleci nenadni smrti Darka Bratine. Ste opazili: beležili smo same zmage. Da pojasnimo: povsod so zmagali ti isti kandidati, ki jih je podpirala glavnina slovenske manjsine.

Tu se seveda takoj postavlja pripomba, da je v vseh primerih kdo, zdaj eden, zdaj drugi, volil »po sili razmer«, v bistvu »proti« desnici in ne »za« kandidata, ki je bil izvoljen, in je to tudi jasno povedal. Res, casi so se spremenili in na glasovnici ne najdemo vec ob vsakih volitvah kandidata, ki bi nam ustrezal. Vendar pa smo v zadnjem letu vselej dokazali veliko zrelost in odgovornost in smo tudi uspeli.

Naj temu recemo, da smo Slovenci v Italiji vendarle nasli skupni jezik, ko nam gre za kožo?

Verjetno bi bila taka trditve preuranjena, saj tako rekoč na vsakem koraku be-

lezimo razhajanja. Vendar moramo verjeti, da so tudi odnosi v manjsini stvar evolucije.

Volili bomo tudi v prihodnjem letu, zagotovo za Dezelo. V zadnjih mesecih in predvsem tednih smo bili priče razburljivi in polemični razpravi o zajamčenem zastopstvu Slovencev v deželni svet. Vsi vemo, kako pomembno je to zastopstvo in sedaj lahko tudi recemo, da smo vsi za neko obliko zajamčenega zastopstva. Vprašanje ostaja, kakšna bo ta oblika. Tu kaze povedati dve kratki pripombi. Prva, da je dejstvo, da vse komponente, ki zbirajo glasove manjsine, priznavajo potrebo po neki obliki zastopstva, pomemben korak naprej pri vzpostavljanju dialoga. Druga, da je politika umetnost moznega in da je treba kompromise iskati na sredini: strogo vztrajanje na nekih stališčih ni sestavni del normalne politične dialektike. Skoda, kajti skupno stališče manjsine, bi morda naslo markantnejše mesto v deželni zakon, namesto gole izjave o namerah.

Pa se to: ce se bodo izjave o namerah uresnicile, se bomo znašli zopet tam, kjer smo bili, ce ne bomo sposobni najti kompromisa, ki ne bo v celoti zadovoljil nikogar in bo zato sprejemljiv za vse. Ta je se toliko bolj potreben, ker je razprava v deželni skupščini pokazala, da ni res, da bi obstajala široka politična volja, da se to vprašanje reši. Ta sestava dezelnega sveta pa je stvarnost, ki je ne moremo obiti, ceprav je tudi tu leto 1997 prineslo nekaj pomembnih sprememb: od pravice do slovenskih vlog deželni upravi do pravice do rabe slovensčine v skupščini. Vse to ni nepomembno, ce pomislimo, da smo tako pravico zaman zahtevali vec kot trideset let.

* * *

Ker smo ze pri odnosih z oblastmi, zakaj ne bi pogledali, kaj se bo dogajalo v Rimu. Stvarno lahko pričakujemo, da bo poročevalec Maselli sedaj vzel resno v roke manjsinsko

zakonodajo. Sam je sicer dejal, da namerava najprej dokoncati postopek za odobritev okvirnega zakona o manjsinah, kar ne bi smelo biti predolgo, in se nato lotiti zakona za globalno zascito. Slovenci v Italiji smo pred casom predložili parlamentu enotno zakonsko besedilo, v tej zakonodajni dobi pa obstajajo med vloženimi besedili nekatere spremembe. Jasno je, da bomo močnejši, ce se bomo parlamentu predstavili z enotnimi stališci. Te pa je mogoče najti s pogovorom in ne s kontrapozicijo; in jasno je, da bodo kompromisi nekje v sredini. Dobro bi bilo, ko bi jih manjsina poiskala v Trstu, v Gorici in v Cedadu ter se potem predstavila v Rimu. Vemo, da je v parlamentu mnogo takih, ki nas ne ljubijo in, kot vladna večina isče kompromise pri pokojninski reformi in pri finančnih zakonih, jih bo (v skromnaji verziji) iskala tudi pri zasciti manjsine. Zato je tem pomembnejše, da se manjsina sama predstavi z jasnim stališčem.

Navsezadnje to ne bi smelo biti nemogoče. V zadnjih mesecih opazamo nekatere premike, na primer v odnosih obeh krovnih organizacij do oblasti, tako pri nas kot v Republiki Sloveniji. Videti je, da gre za pozitivne premike, ki so nedvomno tudi rezultat prenove SKGZ in sprememb v SSO. Dejstvo je, da ti premiki koristijo vsej manjsini. Nadaljevati po tej poti naj bi bilo torej sporočilo ob koncu leta.

Res, seveda smo nezadovoljni tudi ob koncu letosnjega leta, seveda se pritožujemo in zahtevamo. Vendar pa ugotavljamo, da je bilo pred letom dni slabše. Mnogo slabše.

To je tudi ocena iztekajočega se leta. Ohranili ga bomo v spominu zaradi številnih težav, pa tudi zato, ker smo jih premostili.

* * *

Primorski dnevnik se je moral v minulem letu ukvarjati sam s seboj. Pa tudi sicer smo vzeli na znanje, da bo mogoče koclživost odnosov v manjsini reševati predvsem s tihim in vztrajnim delom in ne z nacistimi deklaracijami. Ko ob koncu leta ugotavljamo, da je sedaj vendarle bolje kot je bilo v mracnem decembru sestindevetdesetega, zazelim vsem, Vam in sebi, da bi se tudi cez letom dni lahko z zadovoljstvom uzrli nazaj in, ob relativnosti, ki nas neizprosno uklenja, ugotovili, da je boljše, ce ze ne dobro.

Srečno novo leto!

Kaj se je zgodilo v minulem letu

Leto 1997 je bilo v številnih državah v znamenju volitev, ki so ponekod, na primer v Veliki Britaniji in v Franciji, prinesle spremembe. Za države Srednje in Vzhodne Evrope pa je leto 1997 minilo v pričakovanju odločitev o siritvi Evropske unije in zveze NATO.

V Italiji je leto poteklo v prizadevanjih za gospodarsko stabilizacijo. Večjih pretresov ni bilo, če izvajamo vladno krizo, vendar je Prodi po sporazumu z Bertinottijem umaknil napovedani odstop.

V Sloveniji je bil Milan Kucan ponovno izvoljen za predsednika republike, Janez Drnovšek pa je po volitvah decembra 1996 po dolgi pogajanjih sestavil novo vlado, ki temelji na koaliciji med LDL in SLS.

V Britaniji se je končala dolgoletna vladavina konservativcev, ki so na majskih volitvah doživeli hudi poraz. Novi premier Tony Blair tudi pol leta po preselitvi na Downing Street še vedno uživa veliko podporo javnosti. Tudi tostran Rokavskega preliva je vlada presla v roke levice, ki je zmagala na pomladanskih predcasnih volitvah. Francoski predsednik Jacques Chirac se je moral sprijazniti s kohabitacijo s socialističnim premierom Lionelom Jospinom, ki je v svojo vlado povabil tudi komuniste.

Na Poljskem pa je morala levica, katere predstavnik Aleksander Kwasniewski ostaja na mestu predsednika države, v vladi prepustiti mesto desnici, na jesenskih parlamentarnih volitvah je namreč zmagala Volilna akcija Solidarnost.

Na Irskem so v letu 1997 dobili novega premiera in novo predsednico, na Norveškem so se laburisti umaknili desnosredinski vladi, medtem ko so na volitvah v Bolgariji po množičnih protestih zmagale protikomunistične sile na čelu z Ivanom Kostovom.

Na Hraskem so bile predsedniške volitve. Tudi po njih Franjo Tudjman ostaja trdno v sedlu. Slobodan Milošević pa je v Beogradu le predsedal z mesta srbskega predsednika je zmagal radikal Voljislav Seselj, vendar je bila volilna udeležba prenizka, da bi bile volitve veljavne, zato so jih ponovili.

Voliti so tudi drugod po svetu. Januaria je ze drugi zaporedni prisegel ameriški predsednik Bill Clinton, izvoljen je bil sicer ze leta 1996, medtem ko je na čelo ameriške diplomacije prvič stopila zenska - Madeleine Albright. Novega predsednika so dobili v Iranu, nekdanjega ministra za kulturo Hatamija, ki ga analitiki uvrščajo med manj radikalne predstavnike teheranskega režima. Nenazadnje ima novega predsednika tudi Indija, ki je letos praznovala polstoletnico neodvisnosti od Velike Britanije. R. Narayanan je prvi indijski predsednik, ki izhaja iz najnižje kaste, t.i. nedotakljivih.

Po 99 letih je Hong Kong iz britanskih znova presel v kitajske roke, sicer pa se je območje jugovzhodne Azije v letu 1997 otepal s precejšnjo finančno krizo. Indonezijo in Malezijo so jeseni prizadeli veliki gozdni požari, ki so bili posledica pojavnja El Nino.

Na stari celini je bilo v prvi polovici leta največ govora o tem, katere srednje in vzhodnoevropske države bodo objavljene v NATO in kakšno bo odziv Rusije, ki je ob napovedani siritvi Severnoatlantske zveze glasno negodovala. Julija v Madridu je bilo odločeno: nove članice bodo postale Poljska, Češka in Madžarska, medtem ko se ZDA niso strinjale, da bi v zvezo povabili se Slovenijo in Romunijo.

Istega meseca je Evropska komisija ocenila, da je pet srednje- in vzhodnoevropskih držav - Slovenija, Češka, Madžarska, Poljska in Estonija - ter Ciper pripravljenih za začetek pogajanj o polnopravnem članstvu v EU. Decembra so voditelji petnajsterice odločili, da se bodo intenzivna pogajanja z omejenimi državami rešacela, najverjetneje konec marca 1998, hkrati pa so poudarili, da imajo tudi druge kandidatke možnost, da se začno pogajati takoj, ko bodo pripravljene.

V BiH je leto 1997 minilo dokaj mirno, čeprav je to uresničitev civilnega dela Daytonskega sporazuma še daleč. Nastala pa so ne-soglasja med bosanskimi Srbi, med predsednico Republike srbske Biljano Plavšić ter med skrajneži s Pal, ki ostajajo zvesti nacelom nekdanjega vodje Radovana Karadžića. Slednji, ki je sicer na seznamu vojnih zločincev, ostaja na prostosti.

V prvi polovici leta je bilo nemirno v Albaniji, kjer so uspešno posredovale mednarodne enote pod vodstvom Italije. Številni Albanci so skušali negotovi usodi doma uiti z begom preko Jadrana, ki pa se je v mnogih primerih končal tragico.

Medtem ko so se na Severnem Irskem vendarle začeli dogovarjati - IRA je razglasila premirje, britanski premier Blair pa je v svoji rezidenčni koči sprejel vodjo Sinn Feina Garyja Adamsa - bosovski separatisti iz vrst gibanja ETA nadaljujejo z nasiljem. V minulem letu so bili tarča napadov zlasti predstavniki vladajočega Ljudske stranke.

Bliznjevzhodni mirovni proces je v iztekajočem se letu za-stal, izraelska vlada je nadaljevala kolonizacijo palestinskih ozemelj, palestinski skrajneži pa so izvedli več terorističnih napadov. Vse bolj postajata jasno, da je do resničnega miru v tem delu sveta še daleč.

Islamski skrajneži so večkrat udarili v Egiptu, Turka pa so bili tudi turisti. V največjem pokolu novembra v Luksozju je umrlo več kot 50 tujcev.

Sadam Husein je znova preizkusil potrpežljivost ZDA, ko je njihovim inspektorjem v sestavi posebne skupine ZN za nadzor razoroževanja preprečeval delovanje na svojem ozemlju. S posredovanjem Rusije se je zadeva pomirila, se preden bi ZDA pokazale moč orožja, ki so ga nakopile v Zalivu.

Med tistimi, od katerih se je svet v letu 1997 za vedno poslovil, velja omeniti britansko princeso Diano, ki je v se nerazjasnjenih okoliščinah umrla v prometni nesreči v Parizu. Le nekaj dni kasneje pa je iz Kalkute prišla vest o smrti Nobelove nagajenke za mir matere Tereze, ki je vse življenje pomagala revnim.

JANUAR

- Kofi Annan postane novi generalni sekretar ZN.
- Nizozemska za pol leta prevzame predsedovanje EU.
- Sestanek izraelskega premiera Benjamina Netanjahuja in palestinskega predsednika Jaserja Arafata, na katerem pa ne dosežeta dogovora o izraelskem umiku iz Hebrona.
- V Beogradu se nadaljujejo opozicijske demonstracije proti režimu Slobodana Miloševića. Na večer pred pravoslavnim božičem se v Beogradu zbere več desetstisoč ljudi.
- Deželni svet Furlanije Julijske krajine izglasuje zaupnico dežel-nemu odboru predsednika Crudeja.
- Ruskega predsednika Borisa Jelcina zaradi pljučnice sprejmejo v bolnišnico.
- Državni zbor izvoli Janeza Drnovška za mandatarka za sestavo nove vlade.
10. V Sofiji nasprotniki vladajočih socialistov demonstrirajo pred parlamentom.
- Predsednik Evropskega parlamenta postane španski diplomat Jose Maria Gil-Robles.
- Izraelci in Palestinci se dogovorijo o umiku izraelske vojske iz 80 odstotkov mesta Hebron.
- V Albaniji se zaradi propada hranilnic začne množične demonstracije.
- Bill Clinton drugič prišež kot ameriški predsednik.
- Nemski kancler Helmut Kohl in češki premier Václav Klaus podpiseta česko-nemsko izjavo o spravi.
- Ameriški senat Madeleine Albright potrdi za državnega sekretarja.
- Z glasovanjem v poslanski zbornici ustanovljena dvodomna komisija za reforme ustave v Italiji.
- Podtajnik v ministrstvu Piero Fassino na srečanju s predstavniki slovenske manjšine napove skrajšanje priznanje dvojezične sole v Spletu.
- Janez Drnovšek sestavi levicarsko vlado v Sloveniji.
- Na volitvah v Čeceniji je za predsednika izvoljen Aslan Mashadov.
- V vzhodnem Zairu tutsijski uporniki začno ofenzivo.

FEBRUAR

- Na Korziki v eni sami noci eksplodira 60 bomb.
- Na volitvah v Pakistanu zmaga vodja opozicije Nawaz Sharif.
- Po večedneskih demonstracijah Miloševićev režim izrazi pripravljenost priznati zmago opozicije na srbskih lokalnih volitvah, ki so bile 17. novembra 1996.
- Massimo D'Alema izvoljen za predsednika dvodomne komisije.
- Slovenski državni zbor je na drugi izredni seji na tajnem glasovanju zavrnil predlog mandatarja in predsednika LDS Janeza Drnovška za sestavo nove 18-članske slovenske vlade, v kateri bi poleg najmočnejše parlamentarne stranke sodelovale se ZLSD, DeSUS in SNS. Mandatarjev predlog je podprla polovica oziroma 45 poslank in poslancev, prav toliko pa jih je predlogu tudi nasprotovalo.
- V albanskem mestu Vlora 30.000 ljudi demonstrira proti vladi in zahteva vrnitev denarja, ki so ga izgubili s propadom hranilnic.
- Ekvadorski parlament odstavi predsednika Abdalo Bucarama, češ da je nepristeven.
- V terorističnem napadu baskovske organizacije ETA v Granadi ena oseba umre, deset pa je ranjenih.
- V Trstu začne poslovtati Nova trzaska kreditna banka.
- V Sloveniji stapraka LDS Janez Drnovšek in SLS Marjan Podobnik sklenila dogovor o sestavi nove vlade.
- V starosti 92 let umre eden od kitajskih voditeljev Deng Xiaoping.
- Predstavniki opozicije Zoran Djindjić je izvoljen na mesto beograjskega župana.
- Državni zbor je na tajnem glasovanju z 52 glasovi proti 37 na predlog mandatarja Janeza Drnovška imenoval novo vlado, v kateri so 18 ministrskih položajev zasedli predstavniki dveh največjih parlamentarnih strank, LDS in SLS, ter DeSUS.

MAREC

- V Trstu prvi zbor Zadruge Primorski dnevnik.
- Nemiri v Albaniji se krepijo, vlada v Tirani odstopi.
- Albanski parlament razglasi izredno stanje v državi.
- Nekdanji avstrijski kancler Franz Vranitzky postane posebni odposlanec OVSE za Albanijo.
- Ruski predsednik Boris Jelcin Anatolija Cubajsa imenuje za prvega podpredsednika vlade.
- Papež Janez Pavel II. imenuje Franceta Rodeta za novega ljubljanskega škofa in slovenskega metropolita.
- Trzaski župan Riccardo Illy dokončno potrdi odstop in napove, da bo spet kandidiral.
- ZDA v Varnostnem svetu z vetom preprečijo sprejetje obsodbde nadaljevanja izraelske kolonizacije palestinskih ozemelj.
- Pred obiskom Prodiya v Ljubljani Drnovšek sprejme predstavnike slovenske manjšine.
- Pred mednarodnim sodiščem za vojne zločine v nekdanji Jugoslaviji se začne prvi proces proti trem Muslimanom.
- Na prvem uradnem obisku v Sloveniji italijanski premier Romano Prodi zatrdi, da se bo zavzel za hitro sprejetje zakona o zaščiti slovenske manjšine. Prodiya spremljala močna gospodarska delegacija.
- Albanski predsednik Sali Berisha socialista Bashkima Fino imenuje za predsednika začasne vlade.
- Predsednik poslanske zbornice italijanskega parlamenta Luciano Violante obišče Slovenijo.
- Številni Albanci zbežijo v Italijo.

- Izrael začne gradnjo spornega judovskega naselja Har Homa v vzhodnem, palestinskem delu Jeruzalema.
- V Helsinkih se sestaneta ruski predsednik Boris Jelcin in ameriški predsednik Bill Clinton. Jelcin ponovi rusko nasprotovanje siritvi zveze NATO.
- V Trčenju albanske ladje z begunci in italijanske vojske ladje v Jadranu umre 90 Albancev.
- V Denverju se začne sojenje odgovornim za teroristični napad v Oklahoma Cityju, v katerem je leta 1995 umrlo 168 ljudi.

APRIL

- Zairski uporniki nadaljujejo pohod proti glavnemu mestu Kinsasa, drama beguncev pa je vse huja.
- Lakota v Severni Koreji je vse večja.
- Predsednika Rusije in Belorusije Boris Jelcin in Aleksander Lukasenko podpiseta sporazum o zvezi. V Minsku so protesti proti sporazumu.
- V Južni Afriki se začno pogajanja o koncanju državljanske vojne v Zairu.
- Nemsko sodišče iransko vodstvo obtoži odgovornosti za napad na Kurde v nekom berlinskem lokalu. Sledi zaostritev odnosov med Nemčijo in Iranom.
- Članice EU se odločijo za umik svojih veleposlanikov iz Teherana, tam pa potekajo množične demonstracije proti Nemčiji.
- Papež Janez Pavel II. obišče BiH in se zavzame za spravo med narodi.
- V Albanijo prispejo prvi vojaki iz mednarodnega sestava za to državo.
- V Trstu javna manifestacija slovenskih dijakov in solnikov v obrambo pedagoškega liceja A.M. Slomska.
- Na volitvah v Bolgariji zmaga protikomunistična koalicijska. Novi premier postane Ivan Kostov.
- Peruška vojska vdre v v japonsko veleposlanistvo v Limi in po več kot stihirih mesecih je konec drame s talci. Vojska v napadu ubije vse teroriste iz vrst gibanja Tupac Amaru.
- Mednarodne enote za Albanijo zavzamejo vse strateške točke v državi.
- V eksploziji v skladišču orožja v Albaniji umre 22 ljudi.
- Ministrstvo za solstvo priznalo dvojezični solski center v Spletu.
- V atentatu je ranjen tadžiski predsednik Jemomalij Rahmonov.

MAY

- Na volitvah v spodnji dom britanskega parlament zmagajo laburisti na čelu s Tonyjem Blairom, ki postane novi premier.
- Palestinski predsednik Jaser Arafat se na srečanju z izraelskim predsednikom Ezerjem Weizmanom dogovori za nadaljevanje pogajanj.
- Ameriška vlada ostro napade Svico zaradi premoženja zrtev nacizma, ki je spravljeno v njenih bankah.
- V Hanoi pride prvi ameriški veleposlanik po koncu vietnamske vojne.
- Skupina beneskih borcev za neodvisnost zavzame zvonik cerkve Sveta Marka v Benetkah.
- Za trzaskega župana ponovno izvoljen Riccardo Illy, za predsednika goriske pokrajine pa kandidat Oljke Giorgio Brandolin. Volili so tudi v drugih italijanskih mestih. V Milanu je zmagal kandidat pola svoboscin, v Turinu pa kandidat Oljke.
- Zairski voditelj Mobutu Sese Seko zbeži iz države, s čimer je konec njegove 30-letne vladavine.
- V Trstu odprli prenovljeno gledališče Verdi. Ob tej priložnosti je predsednik republike Scalfaro obiskal tudi dijaški dom Srečka Kosovela.
- V okviru trilateralne Rim-Ljubljana-Budimpesta se v madžarski prestolnici srečajo predsedniki vlad Slovenije, Italije in Madžarske: Janez Drnovšek, Romano Prodi in Gyula Horn.
- Na predsedniških volitvah v Iranu zmaga nekdanji kulturni minister Mohamad Hatami.
- Na Slovaskem na referendumu glasujejo proti vstopu v NATO.
- V prvem krogu predcasnih volitev v Franciji zmaga levica na čelu s socialisti Lionelom Jospina.
- Ruski predsednik Boris Jelcin in voditelji 16 članic zveze NATO v Parizu podpisajo sporazum o odnosih med Rusijo in Severnoatlantsko zvezo.
- V Indoneziji so parlamentarne volitve, na katerih zmaga stranka predsednika Suharta.

JUNIJ

- Tudi v drugem krogu parlamentarnih volitev v Franciji zmaga levica, na mestu premiera Lionel Jospin nasledi Alainja Juppeja.
- Na predcasnih parlamentarnih volitvah v Kanadi zmaga liberalna stranka premiera Jeana Chretienja. Slednji ostane premier.
- Timothy McVeigh je spoznan za krivega terorističnega napada v Oklahoma Cityju, v katerem je leta 1995 umrlo 168 ljudi. Obsodijo ga na smrt.
- Piran in Portoroc gostita četrto srečanje srednjeevropskih predsednikov. Gostitelj slovenski predsednik Milan Kucan. Na slovensko Obalo prispeli predsedniki Avstrije, Češke, Italije, Madžarske, Nemčije, Poljske in Slovaške.
- Na predcasnih parlamentarnih volitvah na Irskem zmaga desnosredinska zveza Bertia Ahrena, ki postane novi irski premier.
- Občina Doberdob razvila prapor z dvojezičnim napisom.
- ZDA najavijo, da bodo podprle le tri kandidatke za prvi krog siritve zveze NATO, in sicer Poljsko, Češko in Madžarsko.
- Trzaski neofašist Neami aritriran zaradi atentata na kmečko banko in na kvesturo v Milanu.

- Na predsedniških volitvah na Hraskem zmaga Franjo Tudjman.
- Voditelji članic EU se v Amsterdamu dogovorijo o uvedbi pakta stabilnosti za evro ter o posebnem vrhu o zaposlovanju.
- Voditelji evropske petnajsterice se dogovorijo o sprejetju Amsterdamske pogodbe.
- Turški premier Necmettin Erbakan odstopi, dva dni kasneje ga na čelu vlade nasledi Mesut Yilmaz.
- Johna Majorja na čelu britanskih konservativcev nasledi William Hague.
- Rusija se prvič kot enakopravna članica udeleži vrha skupine industrijsko najbolj razvitih držav G7.
- Deželni svet Furlanije Julijske krajine sprejme predlog podpredsednika Milosa Budina, po katerem bo Dezelja odslej sprejemala tudi dopise v slovenskem jeziku.
- Na volitvah v Albaniji zmagajo opozicijski socialisti Fatosa Nana.

JULIJ

- Kitajska od Velike Britanije prevzame upravo Hong Konga.
- Luksemburg za pol leta prevzame predsedovanje EU.
- V Republiki srbski se razplamti spor med predsednico Biljano Plavšić in vodstom s Pal. Plavšićeva razglasi razpustitev parlamenta.
- Zgornji dom nemškega parlamenta, v katerem ima večino opozicija, zavrne validni predlog davčnih reform.
- Albanski socialisti v drugem krogu volitev dobijo dvotretjinsko podporo.
- Na parlamentarnih volitvah v Mehiki vladajoča stranka po 68 letih na oblasti izgubi absolutno večino.
- V Kambodži sopremier Hun Sen odstrani rivala princa Norodom Kanaridha.
- Italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro pride na prvi uradni obisk v Slovenijo.
- Na vrhu zveze NATO v Madridu v zvezo povabijo Češko, Poljsko in Madžarsko.
- Baskovska separatistična organizacija ETA ubije lokalnega politika, zaradi cesar po vsej Španiji izbruhnejo množične demonstracije.
- CK

- Ostanke leta 1967 ubitega revolucionarja Che Guevare iz Bolivije prejeljo na Kubo.
- Državni zbor republike Slovenije z veliko, večino izglasuje spremembo ustave, ki odpira Sloveniji vkljucevanje v EU.
- Državni zbor Slovenije ratificira asociacijsko pogodbo.
- V Miamiu umorjen stilist Versace.
- Jugoslovanski parlament srbskega predsednika Slobodana Miloševića izvoli na čelo ZRJ.
- Evropska komisija predstavi Agendo 2000 ter pet srednjeevropskih držav in Ciper priporoči za začetek pogajanj o polnopravnem članstvu v EU.
- V Indiji za predsednika države prvič razglasijo človeka iz najnižje kaste Ramana Narajana.
- Irška republikanska aranadna najavi, da bo 20. julija razglasila premirje.
- Albanski predsednik Sali Berisha odstopi.
- Albanski parlament za predsednika države izvoli Rexhepa Mejdaniya, predsednik vlade postane Fatos Nano.
- Zadruga Primorski dnevnik formalno prevzame lastništvo podjetja DZP-PRAE.
- Vladi v Londonu in Dublinu se kljub pomislekom probritanskih strank dogovorita za nadaljevanje severnoirskih mirovnih pogajanj.
- Rimski parlament retificira okvirno listino Sveta Evrope o varstvu narodnih manjšin.
- V bombnem napadu skrajnega palestinskega gibanja Hamas na trznici v Jeruzalemu umre 15 ljudi, 170 je ranjenih. Izrael razglasi zaporo palestinskih ozemelj.

AVGUST

- Odstop slovenskega zunanjega ministra Zorana Thalerja.
- Izraelski premier Benjamin Netanjahu palestinskemu voditelju Jaserju Arafatu skrajze v razveljavitvijo sproazuma iz Osla, če ne bo obrazil skrajnežev v palestinskih vrstah.
- Palestinska vlada zaradi obtožb o korupciji ponudi odstop.
- Priseže novi iranski predsednik Mohamad Hatami.
- Bolivjski parlament nekdanjega diktatorja Huga Banzerja izvoli za novega predsednika vlade.
- Indija in Pakistan praznujeta 50-letnico neodvisnosti od Velike Britanje.
- V nasilju v Keniji umre več ljudi.
- Vojsko vodstvo bosanskih Srbov predsednici Biljani Plavšić zagrozi z vojskam posegom.
- Sodišče v Berlinu nekdanjega vzhodnonemškega voditelja Ego-na Krenza obsodi na šest in pol let zapora zaradi streljanja na vzhodnonemške begunce.
- V enem največjih pokolov v Alziriji islamski skrajneži pobijejo med 200 in 300 civilisti.
- Na Repentabru se odvija Kraska ohcet.
- V Parizu se v prometni nesreči smrtno ponesreci britanska princesa Diana.

SEPTEMBER

- V Republiki srbski pride do spopadov med pripadniki Sforja in pristiari Radovana Karadžića.
- Prva zahteva po aretaciji bivšega ministra Previtija.

- V samomorilskem napadu palestinskih skrajnežev v Jeruzalemu umre pet ljudi, 165 pa je ranjenih.
- V Kalkuti v 87. letu umre mati Tereza, ustanoviteljica Misio-nark ljubezni in Nobelova nagajenka za mir.
- V Maroku umre nekdanji zairski diktator Mobutu Sese Seko.
- V državnem zboru razprava o položaju slovenske manjšine v Italiji in uresničevanju resolucije o položaju avtohtonih slovenskih manjšin v sosednjih državah, z zahtevo vladi, naj čimprej predloži predlog zakona, ki bo opredeljeval način in obseg finančne podpore Slovenije manjšinskim organizacijam.
- Na referendumu se večina Skotov izreče za ustanovitev skot-skega palramenta in za dodelitev večje samouprave.
- V BiH so prve lokalne volitve po koncu vojne.
- V Novi Gorici osrednja proslava 50-letnice priključitve Primor-ske Sloveniji.
- Na volitvah na Norveškem vladajoči socialdemokrati doživijo poraz, zato premier Thorbjørn Jaegland premierski položaj prepusti krščanskemu demokratu Kjellu Magneju Bondeviku.
- Politično krilo Irsko republikanske armade Sinn Fein se prvič udeleži pogajanj o rešitvi severnoirске krize.
- Predsednik republike Scalfaro na proslavi 50-letnice priključitve Gorice Italiji.
- V terorističnem napadu na turistični avtobus v Kairu islamski skrajneži ubijejo devet nemških turistov.
- Na referendumu v Walesu večina glasuje za večjo avtonomijo te britanske pokrajine.
- Kitajska komunistična partija ima kongres, na katerem izvolijo člane novega politbiroja.
- Ruska duma sprejme sporni zakon o verstvih.
- Na parlamentarnih volitvah na Poljskem zmaga konservativna Volilna akcija solidarnost.
- V Srbiji so predsedniške in parlamentarne volitve, ki jih del opozicije bojkotira, Milošević priistai pa izgubijo absolutno večino v parlamentu.
- Nenadna smrt slovenskega senatorja Darka Bratinje.
- Mocan potres prizadeane Srednjo Italijo
- Slovenski državni zbor potrdi (57 "za" in 23 "proti") Borisa Frlca za zunanjega ministra; 61-letni Frlc tem položaju nasledi Zorana Thalerja, ki je odstopil 31. julija.
- Beograjski mestni svet Zorana Djindjića odstavi z mesta beograjskega župana.

OKTOBER

- Izrael izpusti duhovnega vodjo gibanja Hamas Ahmeda Jasina.
- V drugem krogu predsedniških volitev v Srbiji zmaga skrajni nacionalist Voljislav Seselj, vendar pa izid volitev zaradi prenizke udeležbe ni veljaven.
- V Franciji se začne sojenje 87-letnemu Mauriceu Paponu, obtoženemu sodelovanju z nacisti.
- Več kot tri leta po smrti očeta Kim Il Sunga njegov sin Kim Jong Il uradno prevzame dolžnosti severnokorejskega voditelja.
- Italijanski premier Romano Prodi napove odstop, ker komunisti napovejo, da ne bodo podprli njegovega predloga proracuna.
- Dario Fo prejme Nobelovo nagrado za književnost.
- V Strasbourgu se na vrhu Sveta Evrope zberejo predsedniki držav in vlad 40 držav.
- Nobelovo nagrado za mir prejme Mednarodna kampanja za preprečev protipehotnih min.
- V Madridu se začne sojenje 23 pripadnikom političnega krila baskovske separatistične organizacije ETA Herri Batasuna.
- Vladna kriza v Italiji je končana, saj komunisti napovejo, da bodo podprli predlog proracuna.
- Po petmesecni državljanski vojni v Republiki Kongo oblast prevzame Denis Sassou-Nguesso.
- Slovenski zunanji minister Frlc se ob robu ministrske konference o Albaniji prvič sreča z italijanskim kolegom Lambertom Dinijem.
- Na predsedniških volitvah v Crni gori zmaga Milo Djukanović, ki premaga Momirja Bulatovića, ki uživa podporo Beograda.
- Koroški deželni glavar Zernatto zahteva od Slovenije priznanje nemške manjšine kot pogoj za njen vstop v EU.
- Ceski zunanji minister Josef Zieleniec odstopi.
- Na lokalnih volitvah v Alziriji zmagajo pristasi predsednika Liamina Zeruala, opozicija trdi, da so volitve neveljavne.
- Zunanji ministri EU se na srečanju v Monfordu dogovorijo o začetku pogajanj o polnopravnem članstvu v EU s šestimi kandidatkami: Slovenijo, Češko, Madžarsko, Poljsko, Estonijo in Ciprom.
- Italijanska Severna liga v t.i. Padaniji organizira volitve.
- V Italiji začne veljati Schengenski sporazum o prestopu meje.
- Kitajski predsednik Jiang Zemin začne večdnevni obisk v ZDA, med katerim se sestane z ameriškim predsednikom Billom Clintonom.
- Britanski finančni minister Gordom Brown izjavi, da Britanija ne bo vstopila v evropsko monetarno unijo.
- Irak se odloči za izgon ameriških inspektorjev, ki sodelujejo v skupini ZN za nadzor razoroževanja v Iraku.
- Za novo irsko predsednico je izvoljena Mary McAleese.
- Zaradi požara v dekompresijski komori milanske bolnišnice Galeazzi umre 11 oseb.

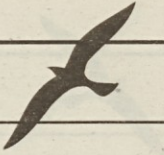
NOVEMBER

- Spor med Irakom in ZDA se zaostri.
- Novozelandski premier Jim Bolger nepricakovano napove svoj odstop, na premierskem položaju mu kot prva zenska sledi Jenny Shipley.

- Dvodomna komisija italijanskega parlamenta konca z delom.
- Na volitvah v Jordaniji, ki jih islamska opozicija bojkotira, zmagajo kandidati vladajočih strank.
- Na volitvah za župana New Yorka ponovno zmaga republikanec Rudolph Giuliani.
- V Washingtonu se brez uspeha konca nov krog pogovorov med Izraelci in Palestinci.
- V Pragi na tisoče ljudi demonstrira proti politike vlade premiera Vaclava Klausea.
- Znani italijanski sodnik Antonio di Pietro je izvoljen v senat.
- Predsednika Rusije in Kitajske Boris Jelcin in Jiang Zemin v Pekingu podpiseta sporazum o meji, ki kohtuje večstoletni spor med državama.
- Skupina ameriških inspektorjev zapusti Irak.
- Rimsko sodišče razsodi, da italijanski sodniki niso pristojni za sodno obravnavo o fojbah.
- Z otvoritvijo zadnjega odseka Dane - fermetici sta Trst in Ljubljana povezana z avtocesto.
- Na upravnih volitvah v Italiji velik uspeh levosredinskih koalicij: župani Rima, Neaplja in Benetk izvoljeni ze v prvem krogu.
- Na Kitajskem iz zapora izpustijo najbolj znanega oporecnika Wei Jingshenga, ki odpotuje v ZDA.
- 85 odstotkov Madžarov na referendumu glasuje za vstop svoje države v NATO.
- V 77. letu umre dolgoletni vodja francoskih komunistov Georges Marchais.
- Islamski skrajneži v Luksozju napadejo tuje turiste. Umre 58 turistov, policija pa pobije tudi vse napadalce. Egiptovski predsednik Hosni Mubarak takoj odstavi notranjega ministra in zahteva poostreite varnostnih ukrepov.
- Rusija predlaga kompromis za rešitev krize med ZDA in Irakom.
- Po treh tednih Bagdad privoli v vrnitev vseh inspektorjev ZN, tudi ameriških.
- Ruski predsednik Boris Jelcin zaradi finančnega skandala Anatolija Cubajsa odstavi z mesta finančnega ministra, se naprej pa Cubajsa ostane prvi podpredsednik vlade.
- Predsedniki držav in vlad članic EU se v Luksemburgu zberejo na srečanju o zaposlovanju in sprejmejo smernice za zmanjšanje brezposelnosti v EU.
- V Republiki srbski so parlamentarne volitve.
- Strokovnjaki posebne komisije ZN za razorožitev Iraka obnovejo preglede v Iraku.
- Milan Kucan ze v prvem krogu ponovno izvoljen za predsednika republike Slovenije.
- Na severu Italije se spopadejo kmetje, ki protestirajo proti kvotam za izvoz mleka, in policija.
- Indijski premier Inder Kumar Gujral odstopi s položaja, ker mu je Kongresna stranka odkrula podporo v parlamentu.
- V Sarajevu vrh predsednikov vlad držav Srednjeevropske pobude.
- Ceska vlada Vaclava Klausea zaradi finančnega skandala odstopi.

DECEMBER

- Špansko vrhovno sodišče zaradi podpiranja teroristične skupine na po sedem let zaporne kazni obsodi vseh 23 vodilnih članov političnega krila baskovske separatistične organizacije ETA Herri Batasuna.
- V Ottawi se začne podpisovanje konvencije o preprečitvi uporabe, izdelave, skladiščenja in transporta protipehotnih min.
- Pakistanski predsednik Faruk Ahmad Legari odstopi.
- V Londonu se začne mednarodna konferenca o zlatu, ki so ga zaplenili nacisti.
- Ruski predsednik Boris Jelcin med obiskom v Stockholmu napove, da bo Rusija do 1. januarja 1999 za več kot 40 odstotkov enostransko zmanjšala navznočnost svojih kopenskih in pomorskih sil na severozahodu države.
- Evropski parlament sprejme dokument, v katerem se zavzame, naj EU prihodnje leto hkrati začne pogajanja z vsemi kandidatkami za članstvo, ki izpolnjujejo politične kriterije, intenzivna pogajanja pa s kandidatkami, ki jih je Evropska komisija ocenila za najbolj pripravljene.
- V Srbiji so ponovne predsedniške volitve. V drugi krog se uvrstila kandidat socialistov Milan Milutinović in radikal Voljislav Seselj.
- Ceski predsednik Vaclav Havel uradno pooblasti vodjo ceske Ljudske krščanske-demokratske stranke (KDU-CSL) Josefa Luxa za sestavo nove vlade.
- Na konferencii o izvajanju Daytonskega sporazuma v Bonnu sprejmejo dokument, s katerim se bo okrepila pristojnost visokega civilnega predstavnika za BiH Carlosa Westendorpa.
- V Oslu in v Stockholmu podelijo Nobelove nagrade.
- Svicaarskega ministra za zunanje zadeve Flavija Cottija izvolijo za predsednika Svicarske konfederacije za leto 1998.
- Deželni dvet Furlanije - Julijske krajine zavrne vse predloge o zajamčenem zastopanju slovenske manjšine.
- Na sedežu britanske vlade se srečala britanski premier Tony Blair in Gerry Adams, vodja političnega krila IRA Sinn Feina.
- Predsedniki držav in vlad EU v Luxemburgu sklenejo, da bo unija proces pridruzevanja začela z vsemi kandidatkami za članstvo, medtem ko bo intenzivna pogajanja odprla s Ciprom in petimi srednjeevropskimi kandidatkami - Slovenijo, Poljsko, Češko, Madžarsko in Estonijo.
- Hrvaški parlament izloči Slovenijo iz seznama manjšin v ustavi.
- Mitja Volčic izvoljen za senatorja.

SLOVENIJA V LETU 1997

Izvolitev Kučana, nova vlada in približevanje Evropski uniji

Volitve predsednika republike in sestava nove vlade sta bila najpomembnejša politična dogodka v Sloveniji v letu 1997. Pomembnih dogodkov pa je bilo se nekaj, predvsem ves postopek vključevanja Slovenije v evropske integracijske procese, ki je terjal tudi odobritev ustavnih sprememb o lastniški zakonodaji.

Kučan predsednik

Milan Kučan je bil ponovno izvoljen za predsednika Republike Slovenije. Zanj se je že v prvem krogu izreklo 55,5 odstotka volivcev, kar prica o njegovi priljubljenosti in o priznanju vloge, ki jo je imel v času osamosvajanja Slovenije in po njej. Kučanov mandat bo trajal pet let, nato pa po ustavi ne bo smel več kandidirati.

Predsednik Državnega zbora Janez Podobnik pa ni le razpisal datuma volitev, temveč se je tudi sam potegoval za predsedniški položaj, dobil pri tem podporo okoli 20 odstotkov volilcev in se s tem uvrstil neposredno za zmagovalcem.

Državni zbor

Temeljne značilnosti pri delovanju državnega zbora (DZ) je v iztekajočem se letu 1997 določala predvsem razdeljenost na dva politična tabora, ki jo je po lanskoletnih parlamentarnih volitvah najprej uspelo preseči v začetku leta najmočnejšima parlamentarnima strankama z oblikovanjem nove vladne koalicije med Liberalno demokracijo Slovenije (LDS) in Slovensko ljudsko stranko (SLS) ter jo je za tem sredi leta za določen čas uspelo preseči tudi vsem parlamentarnim strankam z večinskimi konsenzom ob vsekakor najpomembnejšem parlamentarnem dogodku leta: prvo spremembo nove slovenske ustave in s tem povezano ratifikacijo sporazuma o pridruženem članstvu z Evropsko unijo.

Zaradi povolilne simetrične razdeljenosti državnega zbora na pogojno rečeno "levi in desni blok" je v začetku januarja izvolitev novega starega predsednika vlade in predsednika LDS Janeza Drnovskega zgolj z glasom večine omogočila sele podpora in prestop Cirila Pucka iz poslanske skupine Slovenskih krsčanskih demokratov (SKD). Krhkost tako dosežene minimalne večine v parlamentu se je pokazala v začetku februarja ob padcu prvega mandatarjevega predloga za sestavo "leve" vlade. Na tajnem glasovanju je predlog za sestavo nove vlade v 90-članskem državnem zboru padel s povsem enakim številom glasov za in proti (45:45) mandatarjevemu predlogu.

Poskusi za sestavo nove vlade so se končali sele po tem, ko so v SLS opustili misel na oblikovanje vlade t.i. strank slovenske pomladi s Socialdemokratsko stranko Slovenije (SDS) in SKD ter stopili v koalicijo z LDS.

Po dveh mesecih je DZ tako konec februarja z dokaj veliko večino (52:37) na predlog Janeza Drnovskega imenoval novo 18-člansko vlado, v kateri je podpredsedniški položaj pripadel prvaku SLS Marjanu Podobniku. Sicer pa je v novem vladnem kabinetu obema vodilnima strankama pripadlo po osem, stranki upokojeincev DeSUS pa en ministriški sedež. Po ustreznih spremembah zakona o vladi je državni zbor na premierov predlog jeseni imenoval se dva nova ministra: minister za evropske zadeve je postal poslanec LDS

Igor Bavcar, predstavnik SLS Janko Razgoršek pa je prevzel vodenje ministristva za malo gospodarstvo in turizem. Po odstopu zunanega ministra Zorana Thalerja v začetku parlamentarnih počinov so poslanci konec septembra za novega vodjo slovenske diplomacije imenovali Borisa Frleca.

Vstopanje v EU

Zapletena porazdelitev politične moči je predvsem ob obravnavi "velikih parlamentarnih tem" pozicijo in opozicijo kar nekajkrat prisilila v sprejemanje medstrankarskih dogovorov pri razreševanju posameznih zapletov. Tako je v začetku julija DZ sprejel prvi sveženj zaščitne zakonodaje v okviru t.i. predpristopne strategije ob vključevanju Slovenije v EU. V dveh dneh so poslanci z novo zakonodajo uredili področje stavbnih zemljišč in področje privatizacije nepremičnin v nekdanji družbeni lasti, določene novosti pa so vnesli tudi v zakonodajo na področju urbanizma ter v zakon o tujcih in zakon o obrambi. Med drugim bo v prihodnje pod poseben režim spadal promet z zemljišči v tistih okoljih, ki so posebnega pomena za obrambo države.

Sredi julija je DZ nato s potrebno dvotretjinsko večino vseh poslank in poslancev (81:1) sprejel ustavni zakon o spremembi 68. člena slovenske ustave v zvezi z lastninskimi pravicami tujcev na nepremičninah. S tem je izpolnil pogoje za ratificiranje evropskega sporazuma in kasnejšo odločitev o morebitnem začetku pogajanj o polnopravnem članstvu Slovenije v EU. S spremembo ustave je določil, da bodo tujci lastninsko pravico na nepremičninah lahko pridobivali pod pogoji, ki jih določa zakon ali ratificirana mednarodna pogodba ob izpolnitnem pogoju vzajemnosti.

Dan za tem so poslanci prav tako z veliko večino (70:3) ratificirali tudi sporazum o pridruženem članstvu z EU. Ob tem so sprejeli t.i. interpretativno deklaracijo, v kateri zakonodajalec ugotavlja, da nobene od določb evropskega sporazuma ni mogoče razlagati na način, po katerem bi bila državljanom iz drugih držav EU v Sloveniji zagotovljena visja raven pravic kot državljanom Slovenije. S posebnim sklepom je DZ se podal pojasnilo v zvezi s časovnim rokom iz priloge evropskega sporazuma oziroma t.i. spanskega kompromisa, po katerem bo Slovenija ob koncu četrtega leta po začetku veljavnosti sporazuma o pridružitvi sprejela potrebne ukrepe, s katerimi bo najkasneje do uveljavitve sporazuma o polnopravnem članstvu zagotovila državljanom EU pravico do nakupa nepremičnin na nediskriminatorni osnovi.

Kljub siceršnji razcepljenosti parlamentarne opozicije sta svojo politično tezo bolj ali manj uspešno kar nekajkrat v tem letu dokazali SDS in SKD kot preostali stranki iz "pomladnega trojčka", ki pa se mu je pri nekaterih tradicionalnih parlamentarnih temah občasno pridružila tudi njuna "naravna zaveznica" v vladi - SLS. Na zahtevo obeh opozicijskih strank je DZ sredi maja opravil razpravo o pripravljenosti Slovenije na vstop v EU ter njenem vključevanju v polnopravno članstvo zveze NATO. Neuspehu pri vključitvi v prvi krog siritve zveze NATO je v drugi polovici septembra sledila ostra razprava o vzrokih

za neuspeh in priprave na oblikovanje ustrezne strategije za vključevanje v t.i. pomadrijskem obdobju.

Zavrnitev sta po sedemdnevnih razpravah v dneh pred iztekom leta doživela tudi lustracijska predloga predsednikov obeh strank, Janeza Janše (SDS) in Lojzeta Peterleta (SKD), ki sta šest let po osamosvojitvi parlamentu v sprejem ponudila predlog resolucije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in zakona o odpravi posledic komunističnega totalitarnega režima. Predlog resolucije so sicer podprli tudi vsi poslanci vladne SLS in je padel le s tremi glasovi večine (44:41), domnevno neustavni lustracijski zakon pa je bil ob zavrnitvi deležen zgolj podpore predlagateljev.

Pred koncem leta so poslanci sprejeli nov zakon o osebnih izkaznicah in s tem sklenili osamosvojitvene postopke na področju sprejemanja državotvornih listin. Obrazci osebnih izkaznic bodo tiskani v slovenscini in anglescini, na območjih italijanske oziroma madžarske narodnosti pa tudi v italijanscini oziroma madžarscini.

Zunanja politika

Slovenija je bila na vrhu Evropske unije, ki je 12. in 13. decembra potekalo v Luxembourg, skupaj s štirimi srednje - in vzhodnoevropskimi državami ter Ciprom povabljen k pogajanjem o polnopravnem članstvu v uniji. S tem je obrnila novo pomembno stran v povezovalni z evropsko družino narodov. Čeprav na vrhu zveze NATO 8. in 9. julija ni bila povabljen v prvi krog kandidatke za članstvo v tej zahodni obrambni zvezi, je Slovenija nadaljevala z drugimi oblikami povezav z zavezništvom, predvsem prek programa Partnerstvo za mir. Na letnem jesenskem zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov je bila Slovenija sredi oktobra z glasovanjem izbrana za nestalno članico Varnostnega sveta ZN za obdobje 1998/1999 v skupini vzhodnoevropskih držav. Z vključitvijo pripadnikov Slovenske vojske v avstrijsko enoto na Cipru je Slovenija v letu 1997 prvič začela sodelovati v mednarodnih mirovnih enotah Združenih narodov. Vključila se je v spomladansko mednarodno mirovno operacijo Zora v Albaniji, z nekaj možni pa tudi v mednarodne enote SFOR v Bosni in Hercegovini. Slovenija ob novembru sodeluje tudi v operaciji MAPE II, kjer v okviru WEU usposablja, uri in izobražuje enote v Albaniji.

Odnosi z EU

Za Slovenijo je bil 13. december nekakšna krona procesa, ki se je začel julija, ko je Evropska komisija predstavila mnenja o kandidatah. Komisija je tedaj za začetek pogajanj o polnopravnem članstvu priporočila pet srednje in vzhodnoevropskih držav, med njimi Slovenijo, ter Ciper. V jeseni je bil predlog na dnevnem redu številnih srečanj visokih predstavnikov unije, o priložnosti komisije je razpravljala Evropski parlament, precej govora pa je bilo tudi v posameznih članicah unije. Evropski voditelji so v Luksemburgu potrdili predlog komisije. Na vrhu potrdili odprtost procesa siritve in možnost, da se tudi druge kandidatke, ko bodo pripravljene, vključijo v pogajanja.

Slovenija se pripravlja na po-

gajanja z EU - ta naj bi se predvidoma začela spomladi prihodnje leto. Del priprav je bila tudi izdelava strategije za vključitev v EU, ki so jo slovenski predstavniki na čelu z ministrom za evropske zadeve Igorjem Bavcarjem in ministrom za ekonomske odnose in razvoj Marjanom Senjurjem v začetku decembra predstavili v Bruslju, o njej pa bo kmalu razpravljala tudi državni zbor. Strategija predvideva uresničitev ciljev do leta 2001 ob predpostavki, da bo Slovenija članica unije postala leta 2002. Ob takšnem razvoju dogodkov bi bilo moč pričakovati, da se bo v gospodarsko in monetarno unijo (EMU) država sposobna vključiti v nekaj letih po vstopu v unijo. Strategija kot ciljni datum za vstop v EMU predvideva leto 2005. Njeni glavni elementi so harmonizacija zakonodaje, ekonomske in socialne reforme, reforma državne administracije ter obveščanje javnosti.

Slovenija je od Evropske komisije prejela ugodne ocene na področju izpolnjevanja političnih kriterijev, veliko dela pa jo čaka na področju harmonizacije zakonodaje z evropskim pravnim redom. Za Slovenijo kot edino od pridruženih članic se ni v veljavi evropski sporazum, podpisan lani junija, razloga za to pa sta pozen začetek pogajanj z EU in znane težave z Italijo. Po ocenah slovenskih diplomatov bo sporazum do konca prihodnjega leta ratificiralo še preostalih sedem članic EU.

Prek celega leta so se v okviru predpristopne strategije za polnopravno članstvo v uniji resorni ministri slovenske vlade redno udeleževali sestankov s kolegi držav članic EU v Bruslju.

Neuspeh z Natom

Temu Slovenija - NATO je bila podrejena takorekoč celotna zunanjepolitična dejavnost države v prvi polovici leta. O njej je, poleg interesa Slovenije za polnopravno članstvo v Evropski uniji in za kandidacijo za nestalno članico Varnostnega sveta ZN, tekla beseda na vseh srečanjih predstavnikov slovenskega državnega vrha bodisi doma ali na številnih obiskih v tujini. "Slovenija izpolnjuje vse kriterije za članstvo v zvezi NATO," je bilo slišati od vseh povsod. Slovenski vrh je zato odločitev ZDA, objavljeno sredi junija, da bodo za članstvo v zvezi NATO podprle le Češko, Poljsko in Madžarsko, sprejel z vidnim razočaranjem. Na vrhunskem srečanju v Madridu so povabilo prejele le Madžarska, Češka in Poljska, ne pa tudi Slovenija. Slovenija je skupaj z Romunijo sicer uživala podporo devetih držav, na čelu s Francijo in Italijo, toda to ni bilo dovolj.

Le nekaj dni po madrijskem vrhu je v Ljubljano prispela ameriška državna sekretarka Madeleine Albright. Slovenske sogovornike je seznanila z ameriški stališči glede siritve zveze NATO, ob tem pa je dala jasno vedeti, da Ljubljano čaka se precej dela. Slovenija mora poglobiti gospodarske reforme in zagotoviti primerno okolje za tuja vlaganja, je namignila ameriška gostja.

Eden od vrhuncev prizadevanj za umestitev Slovenije v evroatlantske povezave je bilo junijsko srečanje predsednikov osmih srednjeevropskih držav: Slovenije, Češke, Madžarske, Poljske, Slovaske, Italije, Nemcije in Avstrije v Piranu. Razmišljali so o osrednji temi -

nacionalna ali državljanska država - in razpravljali o procesih v Evropi, zlasti siritvi zveze NATO in vključevanju novih članic v EU.

Junija je bil vodja diplomacije na zasedanju Srednjeevropske pobude (SEP) v Sarajevu, v Rimu na obisku pri italijanskem zunanjem ministru Lambertu Diniju, v Pragi na 14. delavnici zveze NATO.

Odnosi s sosedi

S podpisom prostotrgovinskega sporazuma med Slovenijo in Hrvasko 12. decembra v Zagrebu so se zadeve "premaknile" tudi v odnosih z vzhodno sosedo. Vendar je tudi ob koncu leta potrebno ugotoviti, da najbolj sporna vprašanja v odnosih med državama ostajajo odprta. Mednje sodijo dolg Ljubljanske banke hrvaškim varčevalcem, položaj Jedrske elektrarne Krsko in določitev meje med državama, kjer je zlasti sporna določitev meje na morju. Reševanje omenjenih vprašanj se vleče že od osamosvojitve obeh držav, kljub vrsti napovedi o skrajšanih resitvah pa stvari ostajajo odprte. Medtem ko je bil v preteklih letih v praksi t.i. paketni način dogovarjanja, pa so bili letos sklenjeni nekateri meddržavni sporazumi.

Hrvaški sabor je na dan uradnega obiska slovenskega premiera Janeza Drnovskega v Zagrebu 12. decembra sprejel spremembo ustave Republike Hrvaske iz leta 1990, s katero je v preambuli med narodnostnimi manjšinami, ki žive na Hrvaškem, črtal slovensko narodnostno manjšino. V ustavi so med manjšinami izrecno navedeni: Srbi, Židi, Italijani, Madžari, Nemci, Čehi, Slovaki, Avstriji (nanovo), Ukrajinci in Rusi. Državni sekretar v ministristvu za zunanje zadeve Ivo Vajgl se je odzval z izjavo, da je takšna sprememba hrvaske ustave nenavadna in za Slovence na Hrvaškem tudi težko razumljiva, saj je dejstvo, da slovenska skupnost na nekaterih območjih Hrvaske, posebej v okolici Reke, nedvomno obstaja kot avtohtona narodnostna skupnost.

V odnosih z Avstrijo so se najprej na strankarski, nato na lokalni in nazadnje na zvezni politični ravni - izostrile zahteve, sicer že poprej nakazane v dvostranskih stikih, do Slovenije, da prizna obstoj nemško govoreče manjšine. Avstrijska stran je že objavila studijo o tem, Slovenija naj bi jo v kratkem. Ugotovitve obeh naj bi bile podlaga za nadaljnje pogovore o tem vprašanju, ki je skalilo "idilične" odnose med Slovenijo in avstrijsko zvezno deželo Korosko. Oktobra je med obiskom v Ljubljani avstrijski kancler Viktor Klima sicer izjavil, da odprtih vprašanj med državama ni. Dobra dva tedna kasneje pa je koroska deželna vlada na Dunaj poslala resolucijo z vrsto zahtev do Slovenije, med njimi priznanje staroavstrijske manjšine. Celovec zahteva, da jih Slovenija izpolni pred vstopom v EU. Predsednik avstrijskega parlamenta Heinz Fischer je konec oktobra med obiskom v Ljubljani zatrdil, da Dunaj reševanja dvostranskih vprašanj ne bo povezoval z vključevanjem Slovenije v evropske integracije. Podobno so kasneje zatrjevali tudi drugi vodilni avstrijski politiki, proti koncu leta pa že napovedali, da bo o odprtih vprašanjih med državama stekla beseda že januarja med predvidenim obiskom

vodje slovenske diplomacije na Dunaju. Objavo studije graskega univerzitetnega profesorja Stefana Karnerja o obstoju "nemško govoreče manjšine" v Sloveniji je odmeval v slovenskem tisku. Mariborski Večer je ugotovil, da se bodo prav pri tem, kako naj se uradna Ljubljana odzove na ugotovitve v studiji, najbolj lomila kopja ne le v odnosih med državama, ampak tudi doma. Z Gregorčičeve 25 so se odzvali z izjavo, da bosta "Slovenija in Avstrija z objavo izsledkov znanstvenikov in zgodovinarjev v Sloveniji in Avstriji dobili solidno osnovo za nadaljevanje pogovorov o vprašanjih, ki zadevajo pripadnike nemško govoreče skupine v Sloveniji".

Z Italijo so se nadaljevali "otopljeni" stiki; na prvi uradni obisk je marca z močno gospodarsko delegacijo prispel njen premier Romano Prodi in Sloveniji zagotovil podporo pri vključevanju Slovenije v evropske in transatlantske povezave. Zavzel se je tudi za sprejetje zakona o zaščiti slovenske manjšine v Italiji, na katerega le-ta čaka že desetletja. Z Italijo so se ugodno reševali tudi problemi ob uveljavitvi določil Schengenskega sporazuma na italijanskih mejah.

Z Madžarsko je Slovenija letos podpisala ustrezen sporazum, ki državljanom omogoča prehajanje meje zgolj z osebnimi izkaznicami. Slovenija je tako prva država, v katero bodo madžarski državljani lahko potovali brez potnega lista.

SEP in trilaterale

Sodelovanje znotraj Srednjeevropske pobude vse bolj nadmešcajo lokalne trilaterale. Slovenija je zato dograjevala "staro" trilateralo med Ljubljano, Rimom in Budimpešto - v Ljubljani so se srečali njeni obrambni ministri, novembra pa se državni sekretarji v zunanjih ministrstvih: Ivo Vajgl, Piero Fassino in Matyas Eorsy. Prvic so se državni sekretarji v zunanjih ministrstvih treh držav srečali oktobra leta 1996 v Mariboru, naslednji sestanek pa so imeli v Rimu. V Ljubljani so se tokrat dogovorili za razsiritve trilaterale Rim-Ljubljana-Budimpešta z nekaterimi novimi pobudami. Pripravili so tudi srečanje zunanjih ministrov Slovenije, Italije in Madžarske, ki bo predvidoma januarja leta 1998 v Ljubljani. Novembra so italijanski, madžarski in slovenski obrambni ministri, Beniamino Andreatta, Gyorgy Keleti in Tit Turnsek, v Budimpešti podpisali se sporazum o ustanovitvi skupne enote, za vzdrževanje miru. Sedež skupnega poveljstva bo v Vidmu v Italiji. Rodila se je pobuda za sodelovanje v okviru trilaterale na potezi Ljubljana-Dunaj-Budimpešta. Obenem so se pojavile pobude o morebitnih novih locenih trojnih oseh, v katere bi bil vključen tudi Zagreb.

SLOVENIJA - NASLEDSTVO

Pogajanja novonastalih držav na ozemlju nekdanje Jugoslavije o nasledstvu skupne države SFRJ so potekala pod pokroviteljstvom mednarodnega posrednika, britanskega diplomata sira Arthurja Wattsja. Decembra so spet zavila v slepo ulico, tako da so po diplomatskih hodnikih začeli celo ugihati, ali bo posrednik nemara vrgel puško v koruzo. Glavno jabolko spora je vztrajanje Beograda pri staliscu, da je edini naslednik nekdanje Jugoslavije.

Povzetek po STA

KRATEK PREREZ POLITIČNEGA IN DRUGEGA DOGAJANJA V ITALIJI V LETU 1997

Načrt za reformo ustave motor, obenem pa tudi zavora politike

Zacelo se je z ugibanjem, ali bo dvodomni komisiji za ustavne reforme uspelo sploh začeti z delom in pripraviti osnutek za reformo temeljnega zakona, končuje se z vprašanjem, ali bo parlament potrdil osnutek reforme, ki ga je dvodomna komisija izoblikovala po dolgotrajnih pogajanjih, iskanju kompromisov in skupnih imenovalcev med desnico in levico. Mina, ki bi lahko zrušila temelje dogovora, pa so vedno sodni problemi liderja desnosredinske opozicije Silvia Berlusconi.

Kljub vsem dogodkom, ki so skandirali tempo političnega in družbenega življenja v Italiji, je prav poskus ustavne reforme tisti, ki je v največji meri pogojeval politično dogajanje in vplival na odnose med strankami. V tem letu je Italija sicer z velikim prizadevanjem vlade Romana Prodi uresnicila pogoje za pristop k skupni evropski devizi evro, toda resnični izziv, gonilno kolo političnega dogajanja je bil v dobrem in v slabem poskus, da bi spremenili pravila igre. Debatata o pravih v parlamentu pa bo v prihodnjem letu tista, ki bo odločala o usodi te zakonodajne dobe in tudo o ravnesjih v Ojki sami.

Dvodomna komisija

Zacetek debate o ustavnih reformi, na uspeh katerega je stavil svojo politično kariero lider Demokratske stranke levice Massimo D'Alema, je bil zelo negotov. Zakon, ki je ustanavljal dvodomno komisijo za reforme, je bil v letu 1969 v dvomu do zadnjega trenutka in vprašanje je bilo tudi, ali bo D'Alema, ki se je v največji meri zavzel na reformo, izvoljen za predsednika komisije. Kartel svobosčin je bil tedaj razdvojen, saj se je Silvio Berlusconi opredeljeval za dialog, medtem ko je bil predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini veliko bolj skeptičen. Berlusconi je očitno računal na možnost, da bo delo v dvodomni komisiji botrovalo tudi spremembi političnih ravnesjih in da bo sirsa koalicija, ki se je opredeljevala za reforme, lahko postopno prevzela tudi vladno krmilo. Ta načrt je na eni strani zaostroval odnose v desni sredini, saj je Fini sumil, da bi ga Berlusconi lahko spet porinil na obrobje, prav tako pa je bremenil odnose tudi v vladnem zavezništvu, saj je zlasti stranka Komunistične prenovalce sumila, da bi D'Alema lahko sklenil dogovor z Berlusconi in tudi njo porinil na obrobje. Pa tudi premier Romano Prodi ni bil zelo miren, saj je stalno sumil, da njegov glavni zaveznik kuje zakulisne in nejasne dogovore.

Casopisne strani je v prvih mesecih dela dvodomne komisije, ko sta bila DSL na eni strani in Forza Italia na drugi, motor debate v dvodomni komisiji, polnila prikazen Dalemonija. S to skovanko, ki je sinteza priimkov D'Aleme in Berlusconi, je komentator Giampaolo Pansa hotel opozoriti na nevarnost skrupanega dogovora, tistega »incucia«, ki je bil v iztekajočem se letu

eden od najbolj uporabljenih izrazov v političnem in novinarskem zargonu.

Dalemoni

Sicer pa je sprememba - ali vsaj razširitev vladnega zavezništva, ki je v poslanski zbornici odvisno od glasov Stranke komunistične prenovalce, v tem letu zamikalo mnoge. Za razširitev se je večkrat zavezal zunanji minister Lamberto Dini, tudi Ljudska stranka je večkrat predlagala, da bi vlada sprejelo podporo Kartela svobosčin ali vsaj njegovih bolj zmernih sredinsko usmerjenih sil. Se zlasti se je debata okoli tega vprašanja razvila, ko je v začetku poletja vlada tvegala poraz v zbornici, ker je SKP glasovala proti vojaški misiji v Albaniji, in nato ob koncu poletja in v začetku jeseni, ko komunisti niso hoteli podpreti reforme socialne države, kakršna se je izoblikovala iz pogajanj med vlado, sindikati in podjetniki. V obeh primerih je do razkola v vladnem zavezništvu prišlo od dveh zelo konkretnih vprašanj, nedvomno pa so na odnose v levi sredini vplivala sumnjenja in nasprotja, ki so se nakopila ob ustavnih re-

formi. Se zlasti na jesensko skorajšnjo vladno krizo je nedvomno vplivalo tudi dejstvo, da je v ob koncu junija ob zaključku dela dvodomne komisije z nepričakovano podporo Severne lige v komisiji za reforme za spoznanje prevladala opcija polpredsedniške republike z neposredno izvolitvijo predsednika države.

Odnosi so se nekoliko razčistili, ko je med poletjem D'Alema nedvoumno pojasnil, da ne razmišlja o razširitvi večine na del Kartela svobosčin in da bi se v primeru, ko bi bil prisiljen izbrati med obstojem vlade in ustavno reformo, jasno opredelil za vladno. Skrupane resitve bi po njegovi oceni samo osibile zametek bipolarnе demokracije, ki se je začel mukoma uveljavljati v Italiji. To izbiro je skupaj s predsednikom vlade Romanom Prodiem jasno zagovarjal tudi med oktobrsko krizo, ko ni bil pripravljen na resitve, ki bi predpostavljale drugačna zavezništva od levosredinskega. Z oktobrsko krizo se je dokončno razblinila tudi prikazen Dalemonija. Spremenile pa so se povsem tudi vloge v desnosredinskem zavezništvu. Silvio Berlusco-

ni, ki je v vse večjih tezavah s sodstvom, grozi z obstrukcijo proti reformam, če bi parlament privolil v aretacijo njegovega dolgoletnega sodelavca in parlamentarca FI Cesa-reja Previti, Gianfranco Fini pa se je iz skeptika prelevil v zagovornika tvornega soočanja o reformi ustave. S polpredsedniško republiko bi Dini dosegel pomemben politični uspeh, sodelovanje v dvodomni komisiji je dalo njegovemu Nacionalnemu zavezništvu novo legitimnost, z obsodbo Salojske republike in s programsko konferenco v Veroni skusa oblikovati pogoje, da bo lahko postal resnični lider desne sredine.

K Berlusconijevemu političnemu zatonu pa niso prispevale samo sodne težave, ki bremenijo predsednika Forza Italia. Desna sredina je bila krepko porazena na volitvah. Če je v spomladanskem krogu upravnih volitev uspela ohraniti Milan, medtem ko je leva sredina prodrla s svojimi zupanskimi kandidati v Turinu in v Trstu, na pokrajinskih volitvah pa v Gorici, je v jesenskem krogu volitev Berlusconi doživel pravo katastrofo. Leva sredina je zmigala v vseh glavnih mestih (Rim, Neapelj in Palermo je osvojila že v prvem krogu), v volilnem okrožju v Mugellu je z veliko večino glasov prevladal Berlusconijev nasprotnik Antonio Di Pietro, v goriskem volilnem okrožju je prav tako z veliko večino zmagal kandidat Oljke Mitja Volčić, ki je nasledil prerano umrlega Darka Bratino. Se bolj kot volilni izdi pa so na politično krizo Kartela svobosčin in se zlasti Forza Italia razgalile velike težave, ki jih je imela desna sredina pri sestavi kandidatskih list in pri iskanju predstavnikov, ki bi se lahko kosali s kandidati leve sredine.

Spomladanske in se zlasti jesenske volitve pa niso opozorile samo na krizo Kartela svobosčin in na uspešnost leve sredine, ki jo volilci, kljub vsem njenim tezavam in protislovjem, imajo za edino vladno silo. Dokazale so tudi, da je Severna liga v nekaterih območjih, se vedno stranka, ki je vraščena v teritorij in da Bossijeva politična zvezda, kljub vsem nespehom, ki jih

je doživel v uresničevanju secesijskega načrta, ni se povsem zašla.

Skomine po secesiji

Potem ko je Umberto Bossi ob koncu poletja 1996 doživel hud fiasko z manifestacijo o proglasitvi neodvisnosti Padanije, saj se ob Padu in v Benetkah ni zbrala niti desetina tistih ljudi, ki so jih pričakovali, je »senatur« v iztekajočem se letu doživel podobni razocarani prejšnjega referenduma o neodvisni Padaniji in nato z volitvami za padanski parlament. Na poti secesije mu ljudje niso sledili, pa čeprav je skušal izkoristiti tudi komandose iz Veneta, ki so v začetku maja zasedli zvonik na Trgu sv. Marka v Benetkah, nato pa zaostri teze v vladnem zavezništvu s tem, da so njegovi ljudje v dvodomni komisiji nepričakovano podprli polpredsedniško republiko in prispevali, da se je tehtnica proti predvidevanjem prevrnila na stran zagovornikov neposredne izvolitve predsednika republike. Zaradi secesijskih pobud so nekatera državna tozilstva vpisala

blizu evropskim standardom. Italija je zadostila merilom maastrichtskega sporazuma za pristop k evru, sedaj pa bo morala posodobiti svoj ustroj, če bo hotela v Evropi ostati. Ta posodobitev bo skupaj z bitko proti brezposelnosti eden od glavnih izzivov, s katerimi se bo morala vlada spoprijeti v prihodnjem letu in v katerem bo morala jasno pokazati, da je kot reformistična levosredinska vlada kos tudi ostrim socialnim problemom.

Na problematičnost in neustreznost državnega stroja je dramatično opozoril tudi potres v srednji Italiji. Reševalna akcija in sanacijski prijem niso bili vselej učinkoviti, del ljudi na prizadetem območju je se vedno v sotoriških in nima varne strehe nad glavo, čeprav je zima že krepko pritisnila.

Loterijski polom

Hibe v administraciji je razgalila tudi loterija in zaupanje Italijanov v pravilno upravljanje »sreče« je bilo krepko načeto. Zacelo se je takoj po novem letu, ko se je zataknilo v enem od strojev,

Umerta Bossija na seznam preiskovanih oseb.

Drugacen je bil odziv volilcev na upravnih volitvah. Severna liga je na zadnjih upravnih volitvah osvojila številne občinske in pokrajinske uprave v Lombardiji, v Venetu in tudi v Furlaniji-Juljski krajini. Liga je pokazala, da je sila, ki je vraščena s svojim teritorijem. Ljudje ji ne sledijo, ko se spuša v avanturo secesije, podpirajo pa jo, ko izraza svoj protest v okviru ustave in veljavnih zakonov. Uspeh Bossijevih somišljenikov na volitvah pa je bil obenem dokaz, da takomenovano »vprašanje severa« ni bilo razrešeno. Prodi-jeva vlada je pripeljala Italijo na prag Evrope, sedaj pa se bo morala posvetiti razreševanju tistih problemov, ki zavirajo in hromijo produktivnost najbolj razvitega dela Italije. Na te probleme opozarjajo tudi protesti rejcev, obrtnikov, trgovcev. V teh protestih igra cehovstvo precejšnjo vlogo, obenem pa so tudi dokaz, da v italijanskem proizvodnem kolesju in zlasti v normah, ki ga urejajo, marsikaj skripa, birokratski ustroj pa se kljub Bassaninijevi reformi, se zdalec ne pri-

ki bi bili morali zagotoviti neoporečen zreb številke noveletne loterije, nadaljevalo se je nato s slabo tiskanimi srečkami popularne igre »sprskaj in zmagaj«, tako da je finančni minister Vincenzo Visco celo zagrozil, da bo tiskanje srečk zaupal privatnikom in ne več državnemu tiskarskemu središču. »Se sreča, da lahko zaupamo državnim kovnicam,« je tedaj menil finančni minister. Pa mu je usoda takoj ponagajala s kovancem za tisoč lir, saj so v zemljevid Evrope, ki naj bi ponazarjal evropsko usmerjenost Italije, grafiki vrisali Vzhodno in Zahodno Nemčijo, pozabili na Sardinijo, na Jadranu pa Italiji priznali rapsko mejo.

Tudi to je dokaz, kako je se daleč tista Evropa, v kateri najbrž dejstvo, da milansko tozilstvo zahteva formalno obtožbo in proces za voditelja opozicije, ne bi izzvalo tako zaskrbljenih reakcij za usodo ustavne reforme, kot jih je na italijanskem prizorišču.

Na fotografijah: pod naslovom predsednik vlade Romano Prodi; v sredini Silvio Berlusconi in Cesare Previti, spodaj manifestacija Severne lige

Horoskop za leto 1998

♈ OVEN (21.3. - 19.4.)

Leto bo za vas precej razgibano in pri delu uspešno. Glede na ugodne astralne vplive Urana in Jupitra lahko pričakujete predvsem pri delu nekaj pozitivnih sprememb, ki vam bodo življenje polepsali. Ugodni Uran vam prinaša zanimiva nova znanstva ter nove izkušnje na čustvenem in intelektualnem področju. Le Ovnom, rojenim od 10. do 19. aprila bi znalo biti leto na trenutke nekoliko bolj muhasto in naporno. Obstaja možnost kakšnih skrbi ali težav predvsem na profesionalnem področju. Boditi previdni v svojih dejanjih in odločitvah predvsem v marcu in aprilu mesecu.

JANUAR: bolj pazite na svoje zdravje, pri delu pa vam bo pretežno dobro slo.

FEBRUAR: ugoden mesec za izplejavo kakršnihkoli novih načrtov. Pod pozitivnimi vplivi: znanstva, prijateljstva, sodelovanje...

MAREC: možnost kakšnih nepredvidljivih težav na finančnem in čustvenem področju.

APRIL: raje se ne spuščajte v kakšne večje razlike. Neugodna Mars in Saturn vam lahko povzročita kakšne nevšečnosti.

MAJ: predvsem druga polovica meseca vam bo naklonjena tako pri delu kot v osebnem življenju. Uspešni boste.

JUNIJ: dobri izgledi na poslovno-dnenam področju. Dobro vam bo slo. **JULIJ:** bo nekoliko bolj muhast in spremenljiv. Ne boste ravno v najboljši psihofizični formi. Konec julija in pa **AVGUST** sta vam izredno naklonjena. Zanje se vam bodo izpolnile.

SEPTEMBER: polni boste energije in novih idej.

OKTOBER: na trenutke ne bo slo vse tako, kot bi si vi želeli, vendar kakšnih posebnih težav ne bo.

NOVEMBER: in se posebno **DECEMBER:** dobri izgledi na poslovnem in denarnem področju. Vse dobro tudi v ljubezni. Zadovoljni boste.

♊ BIK (20.4. - 20.5.)

Glede na za vas ugoden položaj Jupitra, vladarja dobre sreče in prosperitete vas čaka uspešno leto na poslovnem in denarnem področju ter zadovoljstvo v osebnem življenju. Dobro bo slo predvsem vsem Bikom, rojenim v mesecu maju. Neugodna Uran in Saturn pa lahko povzročita kakšno preizkušnjo v osebnem življenju le rojenim od 20. aprila do 2. maja.

JANUAR: uspešni boste pri delu in pri uresničevju svojih načrtov. Konec januarja in **FEBRUAR:** možnost kakšnih prehodnih težav pri delu. Bolj pazite na svoje zdravje in se ne preutrujajte. Bodite premišljeni in se raje izognite kakršnimkoli tveganju.

MAREC: zvezde so vam izredno naklonjene. Dober veter pihva v vašo jadra. Vse bo slo po načrtih. Zanje se vam bodo izpolnile.

APRIL: možnost kakšnih nepričakovanih stroškov ali težav na finančnem področju, vendar boste težavam tudi uspešno kos. **MAJ:** polni boste energije in novih idej. Dobra sreča vam bo naklonjena. To je pravi čas tudi za kakšne ambicioznejše načrte. Življenje bo lepo.

JUNIJ: ponudilo se vam bo nekaj zanimivih novih delovnih priložnosti. Izkoristite jih pravocasnno.

AVGUST: ne boste ravno v najboljši psihofizični formi, vendar vas čakajo tudi prijetni trenutki.

SEPTEMBER: vse dobro v zvezi z delom in načrti. Dosegli boste posebne uspehe.

NOVEMBER: možnost kakšnih prehodnih težav pri delu ter kakšnega trenutnega nezadovoljstva v osebnem in čustvenem življenju.

DECEMBER: vse dobro. Leto boste uspešno zaključili.

♊ DVOJČKA (21.5. - 20.6.)

Leto bo za vas precej ustvarjalno, razgibano in zanimivo. Glede na pozitiven vpliv Urana boste polni novih idej in originalnih zamisli predvsem v zvezi z vsem kar se dela tiče. Pod zaščito neba nova znanstva in prijateljstva. Le v zvezi z denarjem, kakšnimi večjimi posli ali nakupi bodite bolj previdni, kar vam pa neugodni Jupiter lahko povzroči kakšno smolo v zvezi s financami. Izkoristite ugodne vplive predvsem v začetku leta.

JANUAR: v **FEBRUAR** vam prinašata pozitivne razrešitve na profesionalnem področju. To je pravi čas za uspešne akcije. Vse dobro tudi v ljubezni.

MAREC: bo nekoliko bolj muhast in spremenljiv. Bolj pazite na svoje zdravje in se v odločitvah nikar ne prenačajte.

APRIL: vse dobro pri delu. Obstaja le možnost kakšnega trenutnega nezadovoljstva na čustvenem področju ter kakšnih nepričakovanih izdatkov.

MAJ: in **JUNIJ:** pod ugodnimi vplivi neba so vaše delo, posli in novi načrti. Ugodni Mars vam bo dal energijo in moč, da boste tudi kakšni morebitni težavi uspešno kos.

JULIJ: in **AVGUSTU** prijetni trenutki na družabnem in čustvenem področju. Uspešni in zadovoljni boste.

SEPTEMBER: vse dobro v zvezi z delom in načrti. Dosegli boste posebne uspehe.

NOVEMBER: možnost kakšnih prehodnih težav pri delu ter kakšnega trenutnega nezadovoljstva v osebnem in čustvenem življenju.

DECEMBER: vse dobro. Leto boste uspešno zaključili.

♋ RAK (21.6. - 21.7.)

Obeta se vam v vsakem pogledu izredno plodno in uspešno leto. Ugodni Jupiter, dobre sreče gospodar, vam bo od začetka februarja pa vse do konca leta izredno naklonjen. Pod ugodnimi vplivi vaše delo in načrti, posli in finance. Leto vam prinaša pozitivne razrešitve, pa ga zato kar najbolje izkoristite za vse to, kar si najbolj želite.

JANUAR: bo sicer nekoliko bolj muhast in utrudljiv. Bolj občutljivi boste, pa zato raje bolj pazite na svoje zdravje in se nikar ne preobremenjujte.

FEBRUAR: ugodna Jupiter in Mars vam prinašata uspeh pri delu in uresničevju vaših pričakovanj. To je pravi čas tudi za ambicioznejše načrte. Zmagoviti boste.

MAREC: prva polovica meseca vam je naklonjena. Možnost kakšnih napetosti ali nespornostov pa proti koncu meseca.

APRIL: vse dobro pri delu. Obstaja le možnost kakšnega trenutnega nezadovoljstva na čustvenem področju ter kakšnih nepričakovanih izdatkov.

MAJ: in **JUNIJ:** pod ugodnimi vplivi neba so vaše delo, posli in novi načrti. Ugodni Mars vam bo dal energijo in moč, da boste tudi kakšni morebitni težavi uspešno kos.

JULIJ: in **AVGUSTU** prijetni trenutki na družabnem in čustvenem področju. Uspešni in zadovoljni boste.

SEPTEMBER: vse dobro v zvezi z delom in načrti. Dosegli boste posebne uspehe.

NOVEMBER: možnost kakšnih prehodnih težav pri delu ter kakšnega trenutnega nezadovoljstva v osebnem in čustvenem življenju.

DECEMBER: vse dobro. Leto boste uspešno zaključili.

♌ LEV (22.7. - 22.8.)

Večina zvezd vam bo med letom naklonjena, tako da bo to leto '89 predvsem v zvezi z delom uspešno in zanimivo, le na čustvenem področju zaradi nasprotnega vpliva Urana nekoliko bolj spremenljivo in negotovo. Pod pozitivnimi vplivi neba predvsem vsi Levi, rojeni v avgustu.

JANUAR: in **FEBRUAR** vam zaradi nasprotnega položaja Marsa, Venere, Sonca in Urana ne bosta ravno naklonjena. Tendencia kakšnih nespornostov ali zapletov na področju dela ter kakšnega trenutnega nezadovoljstva v zasebnem in čustvenem življenju.

MAREC: zvezde so vam zdaj prijazne. Izkoristite dobre prilike. To je pravi čas za uspešne akcije. Zanje se vam bodo izpolnile. Pod ugodnimi vplivi: posli, finance ter novi projekti.

APRIL: to je ugoden čas za uresničevju vaših ambicij. Obeta se vam uspešen potek dela. Prišlo bo do pozitivnih sprememb na finančnem področju. Uspešno vam bo vse to, kar si želite.

MAJ: vam ne bo povsem naklonjen. Obstaja tendenca kakšnih napetosti ter nepričakovanih izdatkov. Prenečajte odločitve se vam lahko maščujejo.

JUNIJ: vse bo slo po načrtih. Izkoristite ugodne prilike. Uspešno vam bo kar nameravate.

JULIJ: bo nekoliko bolj muhast in spremenljiv.

AVGUST: vse dobro v osebnem in čustvenem življenju. Življenje je lepo. Prijetni trenutki v ljubezni.

SEPTEMBER: Mars v vašem znamenju lahko povzroči kakšno jezo in skrb, a drugače bo kar dobro slo.

OKTOBER: vam je v vsakem pogledu naklonjen. Pravi čas za vašo afirmacijo.

NOVEMBER: malo bolj pazite na svoje zdravje. Ne boste ravno v najboljši formi. Večja je tudi verjetnost kakšnih sitosti.

DECEMBER: odlično vam bo slo. Vse dobro v zvezi s posli, vašimi ambicijami in načrti. Možnost prijetnih presenečenj na finančnem področju.

♍ DEVICA (23.8. - 22.9.)

Stopate v dokaj nenavadno in spremenljivo leto, ki vam lahko prinese marsikatero takšno ali drugačno presenečenje. **JANUAR** vam bo izredno naklonjen. To je primeren čas za kakršnekoli nove iniciative in načrte. Napredovali boste in dosegli to, kar načrtujete. Harmonija na čustvenem področju.

FEBRUAR: bo dokaj spremenljiv. Povzroči vam lahko kakšne težave v zvezi z delom in na čustvenem področju. V odločitvah se raje ne prenačajte. Neugodni Mars vam lahko povzroči kakšne neprijetnosti. Ostanite hladnokrvni.

MAREC: obstaja tendenca bolj spremenljivega počutja in razpoloženja. Bolj občutljivi boste, pa zato bolj poskrbite zase in za svoje zdravje.

APRIL: vam bo v vsakem pogledu naklonjen, pa boste uspešni v tem, za kar si prizadevate. Dobra sreča vam bo stala ob strani. Izkoristite ugodne prilike, ki se vam bodo ponudile.

MAJ: pa vam bo se posebno naklonjen. Pod pozitivnimi vplivi vaše osebnosti in čustveno življenje. Dobra sreča v zvezi z denarjem. Lepo vam bo in ne boste se imeli kaj prirozevati.

JUNIJ: ne boste ravno v najboljši psihofizični formi. Obstaja tendenca občasnega slabšega počutja in razpoloženja. Možnost kakšnih težav v zvezi z denarjem. Bodite v odločitvah kar se da previdni.

JULIJ: preživeli boste prijeten in razgiban mesec, ki vas bo sprostil in spoznal boste, da je življenje lepo. Vse dobro v ljubezni pa tudi pri delu.

AVGUST: in **SEPTEMBER:** pod ugodnimi vplivi delo in novi načrti. Uspešni boste.

OKTOBER: in **NOVEMBER:** računajte lahko na uspešen potek dela in na nove prilike. Prijetna presenečenja v srčnih zadevah.

DECEMBER: prva desetina meseca vam ne bo povsem naklonjena. Prijetna presenečenja od Božica dalje.

♎ TEHTNICA (23.9. - 22.10.)

Čaka vas razgibano leto, ki bo polno novosti in prijetnih presenečenj. Pod ugodnimi vplivi predvsem delo, nova znanstva, prijateljstva in nasploh sodelovanje z drugimi. Spodbuden vpliv Urana bo povečal vaše ustvarjalne sposobnosti.

JANUAR: prva polovica meseca vam sicer ne bo povsem ugodna. Vse dobro od 20. dalje.

FEBRUAR: izkoristite zanimivo priložnost, ki se vam bo ponudila v zvezi z delom. Možnost kakšnega nezadovoljstva le na čustvenem področju.

MAREC: in **APRIL:** bosta bolj nemuhasta in nepredvidljiva. Neugodna Mars in Saturn vam lahko postavita na kakšno preizkušnjo. Bodite v odločitvah preudarni in se raje izognite kakršnimkoli tveganju.

MAJ: v zvezi z delom in načrti se vam bodo želje izpolnile. Možnost kakšnih motenj le na čustvenem področju.

JUNIJ: zvezde so vam precej naklonjene, pa je to pravi čas za uresničevju vaših ambicij. Vse bo slo tako, kot si vi želite. Možnost kakršnihkoli prijetnih presenečenj na poslovnem oz. denarnem področju.

JULIJ: razgibani in prijeten mesec, ki vas bo razvedril in vam olepšal življenje.

AVGUST: pocutili se boste v formi le v ljubezni in čustvenih zadevah ne bodite nestrpni, da ne bo kaj narobe.

SEPTEMBER: in **OKTOBER** vam prinašata nekaj pozitivnih sprememb v zvezi z delom in na poslovnem oz. denarnem področju. Uspešni in zadovoljni boste.

NOVEMBER: možnost kakšnih prehodnih težav pri delu, vendar se boste kar dobro znašli in kakšnih večjih težav ne bo.

DECEMBER: zvezde so vam prijazne, pa se vam bodo tudi želje izpolnile. Večja je možnost kakšnih prijetnih presenečenj v zvezi z denarjem ali dodatnega zaslužka.

♏ ŠKORPIJON (23.10. - 21.11.)

Ugodni Jupiter, vse dobre sreče gospodar, vam bo med letom izredno naklonjen in zato lahko pričakujete v vsakem pogledu za vas pretežno uspešno in srečno leto. Prišlo bo do ugodnih sprememb predvsem v zvezi z delom ter na poslovno-dnenam področju.

JANUAR: in **FEBRUAR** bosta sicer na trenutke nekoliko bolj muhast in utrudljiv. Neugodna Mars in Uran vam lahko povzročita kakšne nepričakovane sitnosti pri delu ali kakšno jezo in napetost v odnosih z ljudmi. Bodite previdni in raje nicesar ne postavljajte na kocko.

MAREC: zvezde so vam prijazne. V zvezi z delom in načrti se bo vse v dobro obrnilo. Zanje se vam bodo izpolnile. Dobre novice vas bodo razveselile.

APRIL: Pod pozitivnim vplivom vaše delo, posli in finance. Le konec meseca bo nekoliko bolj muhast in vam ne bo povsem po godu. Možnost nepričakovanih izdatkov.

MAJ: ne boste ravno v najboljši formi. Neugodni Mars lahko povzroči kakšne nepredvidljive težave ali sitnosti. Raje se izognite kakšnim večjim naporom.

JUNIJ: in **JULIJ:** vse bo slo tako kot si vi želite. Vase iniciative bodo uspešne. Dosegli boste nekaj pomembnih uspehov. Vse dobro tudi v ljubezni.

AVGUST: zaradi neugodnega položaja Sonca in Marsa ne boste ravno v najboljši formi. Raje odložite zahtevnejše načrte.

SEPTEMBER: bo delovno ugoden. Obstaja le tendenca nepričakovanih izdatkov ali trenutnega nezadovoljstva v osebnem oz. čustvenem življenju.

OKTOBER: in **NOVEMBER:** nebo vam je naklonjeno. Izkoristite pozitiven vpliv neba za uresničevju tudi kakšnih ambicioznejših načrtov. Pravocasnno izkoristite dobre prilike, ki se vam bodo ponudile. Dobra sreča vam bo stala ob strani.

DECEMBER: pod pozitivnimi vplivi predvsem druga polovica meseca. Vaša pozitivnost in prizadevnost bosta obrodili tudi dobre sadove.

♐ STRELEC (22.11. - 21.12.)

Leto bo kar se da prijetno in zanimivo, vendar glede na neugoden položaj vašega vladarja Jupitra, nekoliko bolj spremenljivo in negotovo, predvsem kar zadeva poslovno in finančno področje se zato raje ne spuščajte v kakšno večje rizike ali finančne spekulacije.

JANUAR: vse bo slo po načrtih. Zvezde so vam prijazne in vam bo uspelo vse to, kar ste si zadali.

FEBRUAR: vam bo pretežno naklonjen, obstaja le možnost kakšnega nezadovoljstva v odnosih z ljudmi ali v osebnem in čustvenem življenju.

MAREC: tendenca občasnega slabšega počutja in razpoloženja. Ne preobremenjujte se.

APRIL: in **MAJ:** pri delu boste uspešni pa tudi pričakovanja in želje se vam bodo izpolnile. Večja je možnost kakšnega dodatnega zaslužka.

JUNIJ: bo nekoliko bolj utrudljiv in naporen. Bolj poskrbite za svoje zdravje in se raje ne preobremenjujte. Previdno predvsem v zvezi s kakšnimi večjimi posli ali nakupi.

JULIJ: Marsikaj se bo premaknilo v zazeleno smer. Vse dobro predvsem v drugi polovici meseca.

AVGUST: bo v vsakem pogledu pozitiven, prijeten in uspešen. Dobra sreča vam bo naklonjena. Prijetne izkušnje na čustvenem področju.

SEPTEMBER: bo nekoliko bolj siten, vendar vam ugodni Mars zagotavlja uspeh pri delu in pozitivne razrešitve. Uspešni boste v neki zadevi, ki je za vas zelo pomembna.

OKTOBER: vse dobro v začetku meseca. Možnost kakšnih prehodnih težav pri delu proti koncu meseca.

NOVEMBER: in **DECEMBER:** izkoristite ugoden vpliv zvezd za uresničevju tudi kakšnih zahtevnejših ciljev. Čakajo vas dobre novice. Zanje se vam bodo izpolnile.

♑ KOZOROG (22.12. - 19.1.)

Leto bo za vas kar se da uspešno in vam bo predvsem pri delu prineslo pozitivne razrešitve. Napredovali boste in uresnili svoje želje in načrte. Ugodni Jupiter bo med letom poskrbel, da vam bo pri poslih in denarju dobro slo.

JANUAR: bo sicer nekoliko bolj muhast in nepredvidljiv. Do pozitivnih zaokretov bo prišlo v drugi polovici meseca.

FEBRUAR: izkoristite dobre prilike v zvezi z delom in vašimi načrti. Nasmešila se vam bo sreča pri pomembnih stvareh. Zadovoljstvo v osebnem in čustvenem življenju.

MAREC: bo nekoliko bolj naporen. Neugodni Mars lahko povzroči kakšne napetosti na profesionalnem področju. Ne odlašajte se na vrat na nos. Previdno v odnosih z ljudmi.

APRIL: prva desetina meseca vam ni naklonjena. V dobro se bo obrnilo od 20. dalje.

MAJ: in **JUNIJ:** to je pravi čas za uspešne akcije. Karkoli boste naredili zdaj se vam bo obrestovalo. Zmagoviti in uspešni boste. Zanje se vam bodo izpolnile.

JULIJ: ne boste ravno v najboljši formi in se zato raje ne preobremenjujte, pa tudi kakšno zahtevnejše delo raje odložite.

AVGUST: vse do 20. vam zvezde niso povsem po godu. Neugodna Mars in Venera lahko povzročita kakšen nespornost v osebnem in čustvenem življenju.

SEPTEMBER: pravi čas za uresničevju vaših ambicij. Zvezde vam bodo prijazne.

OKTOBER: bo na trenutke bolj muhast in siten, vendar bo vaša prizadevnost prinesla dobre rezultate.

NOVEMBER: in **DECEMBER:** večja je verjetnost kakšnih dobrih novic ali prijetnih presenečenj na poslovno-dnenam področju. Izkoristite dobre prilike, ki se vam bodo ponudile. Nasmešila se vam bo sreča pri pomembnih stvareh.

♒ VODNAR (20.1. - 18.2.)

Leto bo za vas uspešno, plodno in polno pozitivnih sprememb. Uresničite lahko marsikaj, kar vam lani ni uspelo. Izkoristite pozitiven vpliv Urana, ki bo povzročil spodbudne spremembe predvsem na profesionalnem oz. delovnem področju. Uran v vašem znamenju bo predramil vaše ustvarjalne in inovativne sposobnosti. Pod pozitivnimi vplivi prijateljstva in sodelovanja z drugimi.

JANUAR: Mars in Jupiter sta v vašem znamenju; prvi lahko povzroči kakšno napetost v odnosih z ljudmi, ugodni Jupiter pa zagotavlja uresničevju vaših pričakovanj in pozitivne razrešitve.

FEBRUAR: bo izredno pozitiven in uspešen. Sreča na poslovnem in finančnem področju. Prijetne izkušnje tudi v čustvenem življenju.

MAREC: pričakujete lahko uspešen potek zastavljenega dela in nekaj ugodnih delovnih priložnosti.

APRIL: harmonija na čustvenem področju. Uspešni boste v tem, kar načrtujete.

MAJ: bo nekoliko bolj muhast in nepredvidljiv. Ne boste ravno v najboljši formi. Obstaja tendenca kakšnih nespornostov v odnosih z drugimi. Bodite previdni z denarjem.

JUNIJ: to je pravi čas za uresničevju vaših ambicij. Vaša prizadevnost bo obrodila dobre sadove.

JULIJ: prišlo bo do pozitivnih sprememb na finančnem oz. delovnem področju. Pod pozitivnimi vplivi tudi osebnosti in čustveno življenje. Ljubljani boste in prijubljani.

AVGUST: bo bolj spremenljiv in nagajiv. Raje se izognite večjim naporom.

SEPTEMBER: tendenca kakšnih napetosti ali nespornostov na področju dela. Možnost nepričakovanih stroškov. **OKTOBER:** vse bo slo tako kot si vi želite. Zanje se vam bodo izpolnile. Dobra sreča v ljubezni.

NOVEMBER: bo bolj muhast in spremenljiv. V odločitvah bodite previdni.

DECEMBER: Dobra sreča vam bo naklonjena. Možnost prijetnih presenečenj v zvezi z denarjem ter novosti na poslovnem področju.

♓ RIBE (19.2. - 20.3.)

Vstopate v izredno uspešno in plodno leto. Ugodni Jupiter se bo zadrževal v vašem znamenju vse do začetka februarja pa do konca leta. To je leto, v katerem lahko uresničite to, kar ste si že dolgo želeli. Dobra sreča vam bo naklonjena. Izkoristite predvsem prvo polovico leta.

JANUAR: vam bo v vsakem pogledu naklonjen in pri delu uspešen. Prijetne novice v osebnem in čustvenem življenju.

FEBRUAR: to je ugoden čas tudi za kakšne ambicioznejše načrte. Uspešno vam bo to, kar načrtujete.

MAREC: prva desetina je ugodna. Od 11. dalje pa obstaja možnost kakšnih prehodnih težav pri delu, vendar vam bo s pozitivnostjo uspelo vse to, kar nameravate.

APRIL: in **MAJ:** to je pravi čas za realizacijo vaših načrtov. Ugodna Mars in Jupiter vam zagotavlja pozitivne razrešitve v zvezi z vašim delom in načrti. Vse dobro v ljubezni.

JUNIJ: bo bolj muhast in spremenljiv. Večja je verjetnost kakšnih napetosti na profesionalnem področju ter v odnosih z ljudmi. Raje se ne izpostavljajte.

JULIJ: naklonjena vam bo predvsem druga polovica meseca. Vase želje se bodo izpolnile. Izkoristite prilike, ki se vam bodo ponudile.

AVGUST: predvsem prva polovica meseca vam bo izredno naklonjena. Zanje se vam bodo izpolnile. Pod pozitivnim vplivom tudi poslovno - denarne zadeve.

SEPTEMBER: in **OKTOBER:** obstaja možnost nepričakovanih izdatkov ter kakšnih sitnosti v zvezi z delom. Bodite vztrajni in se raje izognite kakršnimkoli rizikom.

NOVEMBER: in **DECEMBER**

Pregled domačih in tujih čudes, bolj za šalo kot zares

JANUAR

Smo rekli: »Dejmo, le korajžno muli!« ko vsi betezni v novo leto smo zapluli, potem ko smo Silvestra fejš zalili, da bi na »krahe« pozabili.

Kakū pozabet, orko točo, da smo s'z banko šle pod mrzlo dočo, da je Primorske sred' prepiha, da vsa manjšina kumaj diha.

Le kalma, kalma, brez preplaha, rešitev že na belem konju jaha. Da bo SKGZ cela in manjšina sita, bo Aldo poskrbel j'n vsa njegova dita.

Čez mejo je Dmrovšek ratal kapo, bo ja zdaj nekaj dal za našo klapo! J'n Sklad za Trst je u roke vzel Budin, le mirno fantje, to bo lep fejšin.

Pridrsal z Rima je Fassino, vesel zaguodu na violino, da obljube vse za šolo v Špetre res niso prazne čakole u vetre.

Sploh vsepovsod je novo vrenje, zdaj ni se treba bati niti Menje, saj je perfin Casula od aleance povedo, da zaslužmo več k'rjance.

FEBRUAR

Ma kej se če, spet fojbe so na vrste, prou neče bit m'ra v tem božjem Trste. Ker p'ršo past je božje ouce Eugen figo, morbēt bo on zdej vse postavu in rigo.

Je 8. februar lep dan kulture naše, ke reva je ostala brez (finančne) paše, za danes vzela kratek je dopust, ker u Uopčeneh praznuje Kraški pust.

Ku ponavade same smešne vice, narbulše je kapetan Prodi z Bazovice. Eh, nej kaj reč, čentrošiništra pale, zdej fant z mustafcem sedi v bikamerale.

Na municipje u Trste - šolito kažin, se pričkajo za manj ku en kvartin. Je ž'p'n lily rjeku, da takū ne gre, da bo šel proč j'n mislu samo na kafē.

Zdej bomo spet vsi ratali volilci, medtem, glej čudo, u via Filci kreditna stara se do tal podrla, ta Nova okenca spet na stečaj odprla.

Nas za sirote je naredil Deng Xsiao ping; u Gorici SSK postavila je ring; razkajfanost, ki bi ubila vola, se usmerja u opcijo pola-pola.

MAREC

Kakū na Dnevniku rešavat krizo? Najboljše skupej sest za mizo. Taku so rdeči, roza, beli ustvarile Zadrugo na Montebeli.

Pri taki stvari pa je treba vedet, da vsakdo mora nekaj cedet, ma intanto smo razpisale kampanjo, da se lahko prav vsi učlanjo.

Da je to prou, je rjeko tud' Romano, ko pr'sou k Milanu v Ljubljano j'n mu povedo prav veselo, da nej več treba skrbet za tutelo.

Za njim se je prikazu še Violante j'n potrdil, de nesmo še na kante. Vse takozvane komponente so enkrat tolko b'le kontjente.

Prou nič kontjente peškadurje so Bareže, an kup Albancou jim napuh'no je mreže, ma da be stvar bila še bolj napeta, se v profuge zabila je korveta.

Medtem Rodē postal metropolit, Petreka pa svetovni je preskočil zid. V Rižami Mušič je razstavil lager, mi nakargale pa naprej smo ure cager.

Na pomlad džungla rata parlament, da oljka nema mira en moment, je enkrat Fini, enkrat Silito proti, ma za razbivat pej razbiva tudi Bertinoti.

Z Albanjo je še duaste konfužjona, pr'pauljajo tja pušlat bataljona, use pronto je za grande žbarko, ma kej ko so na škoje zavozili barko.

U Bosne se za silo je umiril, ah, kaj nas briga, če bo še ustrelilo. Invece be nas moglo brigat, še kakul. Je papež u Sarajevu r'jeku, da je vojna zlu.

Ste vidle, kej se je zgodilo u Lime? P'tok krvi, da te p'r srce prime! Tupakamaruse je fejš rafal odpilho u dokaz, da reveže naj buojo tiho.

Da bodo uzeli nam še eno šulo? Kape! - Te gira i copi mulo! Je Slomšek šel na ceste, karomijo, da bi ohrano si autonomijo.

Komun načrt regulacijski je sprejel. Puiatti z njega nardu kar je tel. Ma neč zatu. Še preden mesec mine, gremō u volilne spet kabine.

APRIL

MAJ

Maj mesec majenc je j'n sladkih sanj, l'bjezni divje, ma tudi glasovanj; povozu vseh je na Angleškem Blair, v Iranu Hātami - ta najbolj fair.

Padanja vstani! je ukazal Boši, je ljudstvo volit šlo v zeleni noši. Italja gre na kuose, sem siguren, so rekle tiste, ke so zlezle gor na turen.

Zamejsko ljudstvo ustane h sunce! so rekli eskagezejevce v Boljuncce, bo Rudko zdej tam u via šan Franciško zaguodo nam en druge disko.

U Trste vzdusje guarko ku špargert je spremljalo volilni ta koncert, manjšini fejš zamjero se Donaggio, j'n lily osvojil je ballotaggio.

So otvorile Verdi - da nej vido ure, je rjeko Gigi Scalfaro na prefektore, ma tudi, da so pr'se cajte, ko treba je sožitje najte.

Ste vidle, kaj dogaja se u Alžirje, integraliste so res slabše ku vampirje! Za Nato podpisala Jelcin in Solana, kaj to pomeni? Hladna vojna je končana!

JUNIJ

Skrbi me, kar po svetu se dogaja: prav vsepovsod zmagava rusa raja; so tud' Francoze se napile rusga vina, ko na prestol postavle so Jospina.

U fojbah je ledi za puhne brjente - se govori okoli, a »taljani brava gente«; medtem pa zbruhnil je škandal, da so u Somalji delali kraval.

Iz Konga so prišle vesti strašanske, na taužente je žrtve vojne državljanske, ma na Zahode po navade znane, nas smrt nekrščenih ne gane.

Učijo zdej jezike modrijane u nekoč zažganeme Balkane, ma n'kar eden se ne zmisle, da be napisal kej na suisle.

So domorodci vsepovsod prižgali krese, ko dan na robek se prevese; usa klapa mavhinska pa nas uči, kako prižgāt teatske luči.

Čitatelj dragi, vedi, ko boš bral, da je dogodek meseca Spacal; celo Damjani bil je ves prevzet, ko Lojze prekoračil križev je devet.

JULIJ

Ma kaj be troble zmeraj te mižerje, poletje je, zdej gremo v ferje, zdej cajt je, da se damo eno drito, gremō na murje, u hribe al' na gito.

Kitajce so, oblast jih mječi, na gite u Hongkōng začeli teči; a Čehom pej, ke so brez murja, je kopališče dal en val neurja.

Pathfinder sonda šla obiskat je marcjane, Oskar Luigi pa je pršou do Ljubljane: »Dej, Milan, ti ki si se srečal z njo, povej, kaj če še j'm't minoranca zdej?«

Svet mode huda žalost je prekrila: Kdo delal zdej bo babam krila, al pej, še boljše, modne hlače, odkar za zmeraj je odšel Versace?

So Trebence postali ekologe, ko fr'cenle na dan so jim nadloge: »Ne boste tu zgradili škovacun! Naj rajše strela udare ta komun.«

Pri Kmečki zvezi so po lufte vse, so razlastitve nove napovedale; če gre takū naprej, njanka za tiča ne bo več na Kolonkovce radiča.

AVGUST

Ko ti g'rkuta udare u glavo, zgodi se marsikaj, kar ni ta pravo, Berninijev je kip f'rđerbou pobalin, p'r Rime vsi vagone grejo s šin.

Če te lovijo neprestano, kot so kronisti laufale za Diano, se ti zgodi, da te hitrost ubije, ko prideš do ta prve galerije.

U vesolje krože sam hudič - discovery s'z teleskopom iz Padrič, po Trste j'n po Krase pa za ljudstvo zbrano, potuje dvojezična Fili Marturano.

Avgust, se zna, je ves an festival, da puhen jih je usak vogal, za tisk, za šport, kulturo in za jagre, mi enostavno pravemo jim šagre.

Ta prave festival je bil na Lidu, kaj vsega tam bi lahko vidu! Na koncu ubogi lev je gol in bus, ker ga takāl polemični Porzus.

Kar Hitler židom je pokral, jim Prodi vse nazaj je dal. Al' ne bi tudi nam vmili par stvari, ki smo pod fašjom jih zgebile mi?

SEPTEMBER

Ma kaj dogaja se p'r strele, vse umirajo po vrste, k'ne be smeje, prej Diana, pol' Tereza iz Kalkute, j'n tude Darko je odšel prezkodaj u rute.

Da b' čmo b'lo bolj čmo res, se u Markah je oglašil še potres. Po vsem tem grdem, prava drama, nas potolažat p'ršo je sam dalajlama.

Smo nesle k spomenike pod Kokoš, ano naručje frišne roš, j'n se še enkrat zlamentale, da so svetišče nam posrale.

Ma dej, prou vse narobe res ne gre, na Opčinah imamo Novo TKBe; ekonomija gre a gonfie vele, perfin Kitajce so za kapital se vnele.

Primorska ustala v novo je življenje, pozabljeno je vse trpljenje, krik borcev tam iz Nove nam Gorice, pokazal pot do polnejsje pravice.

Kaj če kot Škote, Valežane be nardile, ki so si parlament svoj izvolile, ma ne, saj nismo tolko u rite, spet u Rime govorijo o zaščite.

NOVEMBER

Zadržnike PD nardile liste, na ene so ta bele, na druge komuniste, prepuhna vsa na morju je palača, naj vidi se, kdo pije j'n kdo plača.

Kontjente ene, druge poklapane, še najbolj so na Dnevnikle posrane, ker prej je bil an gospodar, zdej bo jih za en cel b'jar.

Turiste ubivajo kar na obroke, pedofili povsod lovijo otroke, v Milanu očo na dekomprešjon, pri Danah, glej, na ceste prvi gre kamjon.

Zajela nas obletnic je manija, pred spomeniki cerimonja se odvija, so srečali tud' slomškovci Abrahama, je Zois pokazal, da ni prazna slama.

Je Janšo in ta druge obšel morbin, da dali Kučanovim šulnom bi globin, ma ta je z ano marčio več, »zluštriral« fejš njihovo »reč«.

»Le vkup uboga gmajnal!« kmet kriči, mi kvot od mleka res ne bomo plačali, na cesti fejš smrdi, PS pa beži, gnojnica teče, tečimo še mi.

DECEMBER

V Nabrežini se zgodil je preokret, zavezništva so šla u ... ret, se kregajo kdo bo župan, je zmagal spet an Istrijan.

Demetrio je kandidat brez konkurence, res ni se dosti brigal za Slovence, ma šel z Di Pietrom bo kontjent, zastopat nas u parlament.

Podrecca ratal je su. Just, kar ni od muh, čeprav je rajtal ratat buh, Hlavaty invece uživa use premalo hvale, še dobro, da smo šli obiskat ga na Žale.

Če čejo, da bi u Rimu jim kaj dale, jim ben ku nuca ta štatut špečiale, ma ku je treba kaj Slovencem dat, se vsi potuhnjejo j'n grejo spat.

Miklauz se stara in pač je kar je, z božičem tud' je zmeraj bolj gorje, še tredečezima nam pride kadar pride, ma šenkov je kljub temu za golide.

J'n je takū spet naš Silvester tu, je treba reč't, da leto, ke je šlu, je bulše b'lo kot leto prej, ma to, ki bo pršlo, pa bo... juhej!

OKTOBER

SSG sirota daje Tri sestrē, ma nihče ni požabo Afrike, če b'jo Švede vidle, bi Kobale in ne Foje Nobel dale.

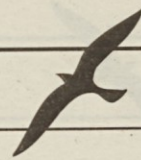
J'n tud' za mir ga antiminam ne bi dale, če b' Samota al' Primoža poznale, ke se borita za pravice nepriznane, taku, da sta usak druge dan na Fore Uljpane.

U palače Chigi use gori, je Fausto fanj zanetil j'n Massimo gasi, se dosti guncali so brez potrebe, leuica šop'nla po pristih samo sebe.

Če pride na površje polo, bo z nami vred šlo use u maloro, zdej ku zajugalo se je u Wall Street, potpre Armando, ne bodi mi zabit.

Kako bo Janez šel u Evropo zdej, če pa na meji fil je več ku prej, so Schengen zmislili se kurce, da ne bi sem pr'šli zamurce.

Se Sissi pred štacjonm zdej spreha, na Barkolani je spet prva Gaja, Tomizza ustvaril je Franzisko, ta prvi mošt pa je ustvaril drisko.

Prelomno

Pomembnih dogajanj in ljudi iz naše daljne in bližnje preteklosti se navadno spominjamo ob »okroglih« obletnicah, vendar so tudi »polokrogle« obletnice priložnost, da osvežimo spomin nanje, posebno se ko gre za dogajanja, ki so v svojem zgodovinskem času bila prelomnega pomena. Mislim na leto 1943, na dogajanja v tistem letu, katerih 55-letnica bo potekala v nastopajočem letu 1998. Gre za dogajanja v medvojnem času, za narodnosvobodilni boj na Primorskem, ki so za nadaljnji potek tega boja bila odločilna. Uokvirjena v sirsi kontekst druge svetovne vojne pa je treba takratna

dogajanja na Primorskem ločiti v dve časovni poglavji: na čas pred kapitulacijo Italije in na čas po njej. Spomin na takratna dogajanja bom skušal oziviti le v glavnih poudarkih na osnovi pisanih virov, od kapitulacije Italije dalje pa tudi iz osebnih doživljanj. Moram pa tudi opozoriti, da so se stvari takrat spreminjale tako rekoč vsak dan, da so posamezne partizanske formacije nastajale, se spreminjale, ukinjale in spet vzpostavljale, kakor je pač zahteval trenutni položaj, in da nikakor ni moj namen, da bi šel v podrobnosti, pa čeprav so bile tudi pomembne.

Na svetovnih bojiščih v prelomnem letu 1942/43

Vojaski položaj na vzhodni afriški fronti se je hitro spreminjal. Poleti 1942 so bile nemške in italijanske armade se na zmagovitih pohodih, toda v zadnjih mesecih leta so že bili očitni znaki, da se položaj na svetovnih bojiščih nagiba na zaveznisko stran. V drugi polovici novembra 1942 je Rdeča armada zaustavila Hitlerjeve armade generala von Paulusa pri Stalingradu, na afriškem bojišču je 8. zavezniska armada zaustavila prodor nemške in italijanske vojske pod poveljstvom generala Rommla na mejah Egipta. Von Paulusove sile so se predale Rdeči armadi februarja 1943 v Ukrajini, Rommllove sile pa so se predale maja istega leta v Libiji in Tunisu. Narodnoosvobodilna vojska Jugoslavije je na začetku leta 1943 s svojimi 70 odredi, 57 brigadami v 18 divizijah in starih korpusih vezala na jugoslovanskih tleh 17 italijanskih, 13 nemških, 7 bolgarskih in dve madžarski diviziji in razne kvizlinske formacije.

Stanje Primorske na začetku leta 1943

Za oris stanja na Primorskem na začetku leta 1943 je treba seči nazaj v leto 1942, ko so se na Primorskem začele pojavljati prve oborožene partizanske skupine in formacije in že v prvih mesecih začele izvajati razne akcije, predvsem sabotažne. Prvi večji spopad z italijansko vojsko pa je aprila 1942 vodila Vojkova bojna skupina v znameniti bitki na Nanosu.

Avgusta istega leta je bil na Vipavskem ustanovljen prvi primorski partizanski bataljon; poimenovan po Simonu Gregorčiču. Ze julija je Glavni stab NOV in PO Slovenije zaradi ve-

likega razmaha partizanskih enot oblikoval na slovenskem okupiranem ozemju šest odredov med njimi tudi partizanski odred, ki se je oktobra preimenoval v Soski odred. Vključeval je Gregorčičev, Tolminski, malo pozneje Kraski in v decembru istega leta se Briški bataljon.

Novi primorski brigadi

Za nadaljnji razmah NOB na Primorskem so bili tako ustvarjeni dobri pogoji. 21. februarja je Glavni stab NOB in POS ustanovil Primorsko operativno cono, stab cone pa je v istem mesecu ustanovil dva primorska odreda: Severnoprimskega in Južnoprimskega. Dva meseca kasneje, 11. aprila, pa je stab Primorske operativne cone ustanovil prvi primorski partizanski brigadi Simona Gregorčiča in Ivana Gradnika.

Prvo oznanilo Beneški Sloveniji

Komaj ustanovljeni brigadi sta že v istem mesecu vodili boje okrog Vojskega in Spodnje Idrije, v dneh od 22. do 24. maja pa sta izvedli prvi pohod partizanske slovenske vojske v Beneško Slovenijo na področju Kolovrata in Matajurja. Z brigadama je bil tudi namestnik komandanta Glavnega staba Slovenije gen. Jaka Avsič, ki je v Maserah med brigadnim mitingom imel prvi navdušujoči nagovor beneskim rojakom.

Po povratku brigad čez Soco je bila izvedena reorganizacija. Gregorčičeva brigada je bila začasno ukinjena, del njenih borcev dodeljen Gradnikovi brigadi, iz preostalih borcev pa je bil na novo oblikovan Primorski odred. Gradnikova brigada je začasno odšla na Dolenjsko, Odred je ostal na Trnovski in Banjski planoti.

Padec fašizma

Razplet dogodkov na svetovnih bojiščih, obenem z začetki odporniškega gibanja v Severni Italiji, je neizbežno privedel do 25. junija, do padca fašističnega režima. Kralj je sestavo nove italijanske vlade poveril staremu marsalu Badogliu, ta pa je nadaljeval vojno proti zaveznikom. Pa tudi sicer se zaradi padca fašizma položaj ni bistveno spremenil, vsaj ne na Primorskem, saj so italijanske sile prav v mesecu padca fašizma sprožile novo ofenzivo, posebej se na območju Matajurja in Kolovrata, pa tudi na drugih sektorjih.

8. septembra - kapitulacija

Italijanska vojska je končno kapitulirala 8. septembra. Vso Primorsko je preplaval val navdušenja »prve svobode«. Medtem ko so primorski ljudje z mogočnimi manifestacijami izpricevali svojo radost, so posamezne partizanske enote in civilne narodnoosvobodilne oblasti razoroževale umikajočo se italijansko vojsko, ki se je po skupinah preko primorskega ozemlja vracala v rodne kraje v notranjost Italije. Okupator je pustil tudi v svojih postojankah ogromno orožja in vojskega materiala. Obenem so primorski ljudje nudili tem italijanskim vojakom pomoč, da jih ne bi zasedli Nemci, ki so se prodirali v Furlanijo.

Razpust italijanskih taborišč

V nasprotno smer, to je iz notranjosti Italije, pa so se prek Primorske vracali proti domu slovenski interniranci iz številnih italijanskih taborišč, pa seveda tudi zajeti vojaki in castniki bivše jugoslovanske vojske. Največ inter-

nirancev je prihajalo iz Gonarsa in Visca. Okrog 600 jih je po stranskih poljskih poteh odšlo naravnost v Brda k partizanom, drugi so se vključili v partizanske formacije kasneje, manjši del pa je ubral drugačno pot. Tukaj lahko pripovedujem ze iz osebnih spominov. Prvo puško smo dobili v Cerovem, prvo tabrisce pa smo imeli v soteski pod Sabotinom pri zaselku Vamurje. Po letu in pol izolacije za bodečo zico, lakote in drugih stisk smo bili delezni nepopisne gostobljubnosti Bricev. Sicer pa je v tistih dneh vstopalo v partizanske vrste vse, kar je bilo sposobno za boj.

»Goriska fronta«

Iluzije, da je s kapitulacijo Italije tudi konec vojne blizu, so se kaj hitro razblinile. Nemci so medtem že zasedli naše kraje in do prvih večjih spopadov z njimi je prišlo le nekaj dni kasneje na območju Gorice, ki so v zgodovini primorskega partizanstva zabeležili kot »Goriska fronta«. S severa prodirajoče nemške sile so zasedle Gorico. Stab Primorske operativne cone, ustanovljen 9. septembra na Vogrskem, je izdal povelje, naj komaj formirane partizanske sile Gorico osvobodijo, toda se preden se je ta poskus dobro začel, so Nemci izvedli protiidar, ki se je zaustavil na crti Rubije - Vogrsko - Sv. Marko - Kostanjevica - Sv. Katerina, vzhodje Sv. Gabrijela in Sv. Gore. Položaje sta držala Severnoprimski in Južnoprimski odred, skupaj okrog 4000 borcev in bork, proti vsaj dvakrat številčnejšemu, do zob oboroženemu in izurjenemu sovražniku. Fronta je vzdržala pritisk vse do 23. septembra, ko je bil ukazani umik.

Proglas o priključitvi

16. septembra je Vrhovni plenum Osvobodilne fronte izdal proglas o priključitvi Slovenskega Primorja k »svobodni in združeni Sloveniji v svobodni in demokratični Jugoslaviji«. Z istim proglasom je italijanski narod manjšini na priključenem ozemlju zagotovil avtonomijo. Proglas sta podpisala predsednik Josip Vidmar in tajnik Boris Kidrič. 20. septembra ga je z navdušenjem sprejel tudi Narodnoosvobodilni odbor za Primorsko.

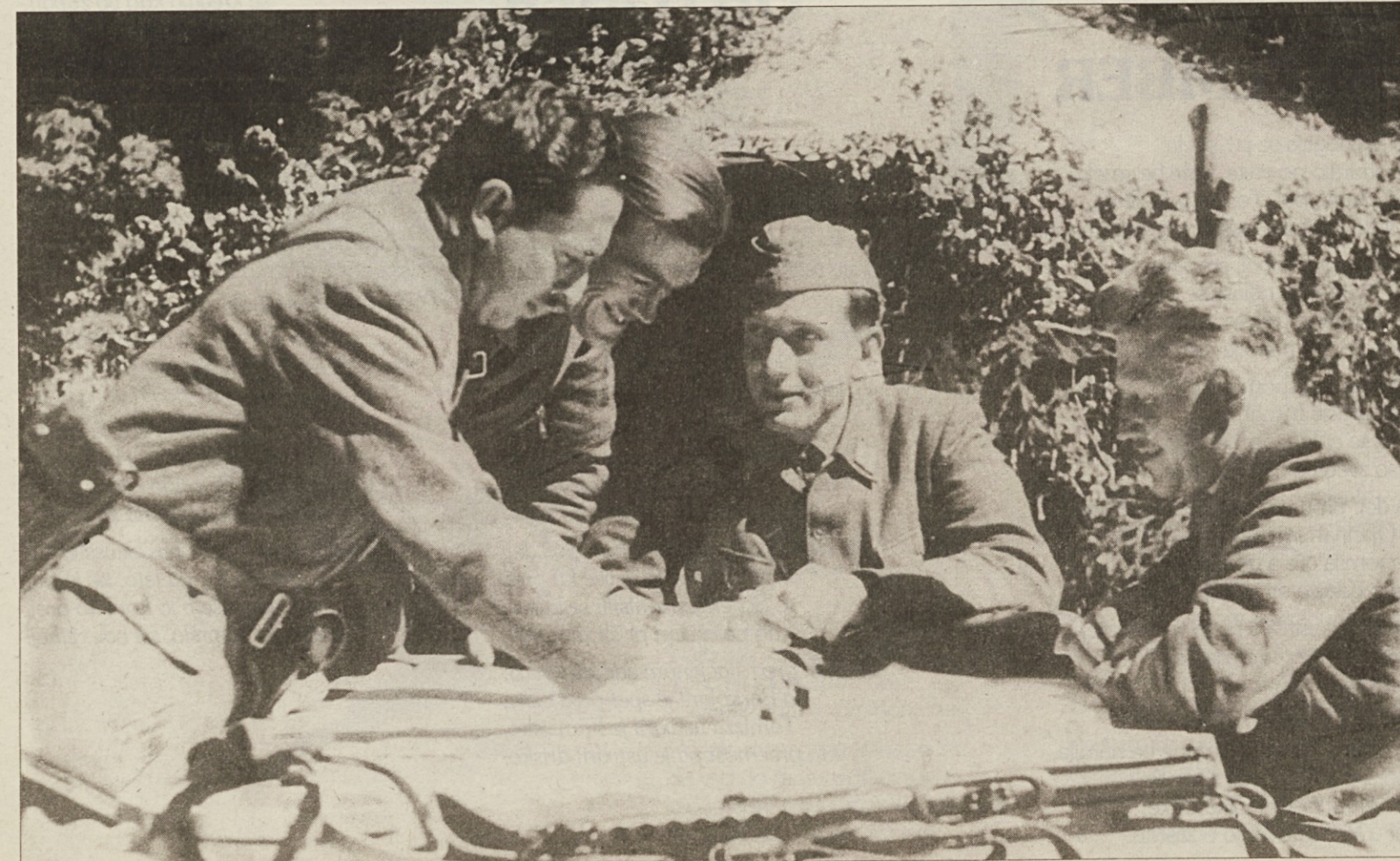
Formiranje Soske brigade in Briško - beneskega odreda

Partizanske sile, ki so se formirale na desnem bregu Soce, niso bile zajete v »gorisko fronto«. V Brdih sta bila z ukazom Glavnega staba NOV in POS 23. septembra formirana Soska brigada in Briško - beneski odred. Za komandanta brigade je bil postavljen Vladimir Knezevič - Volodja. Brigada in BBO sta skupaj z malo prej formiranim italijanskim bataljonom »Garibaldi«, ki so ga v glavnem sestavljali delavci iz Tržica, zaprisegla na planini Korada v visokih Brdih. Ta zbor mi je ostal neizbrisno v spominu, ker mi je dajal prijetne občutke organizirane vojske. Operativni stab je takrat imel v svojem sestavu tri brigade: 1. in 2. Sosko in 3. Briško - Garibaldinsko brigado in en odred. Vse te enote so bile malo kasneje vključene v formirano Gorisko divizijo.

Nekaj dni po prisegi na Koradi, je Volodja povedel brigado na prvi obisk v Beneško Slovenijo do Sentlenarta pri Cedadu. Tudi to mi je ostalo v živem spominu. Bila je nedelja. Posedli smo ob glavni cesti skozi vas in ko so zene odhajale k masi in se vracale po masi, so z začudenjem gledale to mlado vojsko in obudovale postavnega in slokega komandanta Volodjo, ki je na konju jahal skozi vas in se z njimi zapletal v pogovor v svoji slovenski srbscni ali narobe.

Prvi primorski diviziji

V drugi polovici oktobra (datumi v raznih knjigah se razhajajo) je Glavni stab NOV in PO Slovenije izvedel novo reorganizacijo NOV na

BOJ NA PRIMORSKEM PRED 55 LETI

I leto 1943

Primorskem. Operativni stab za Zahodno Primorsko je preimenoval v Stab 3. alpske cone s komandantom Lado Ambrozičem - Novljanom na čelu, preimenoval je obstoječe brigade in jih razvrstil v dve diviziji in sicer v 28. Gorisko in v 20. Triglavsko. V Gorisko so bile vključene 17. Gregorčičeva (prejsnja 1. Soska) 18. Bazoviška (prejsnja 2. Soska) ter 20. (prejsnja 3. Goriska, pozneje Kosovelova), v Triglavsko pa so bile vključene 16. Premrlova - Vojkova, 7. Prešernova in 3. Gradnikova. Triglavsko divizija je stela skupaj nekaj več kot 1500 borcev, Goriska pa čez 2000. Za komandanta Goriske je bil imenovan Albert Jakopič - Kajtimar, za komisarja pa Rudi Mahnič - Brkinc. Ta divizija je bila do maja 1944 tudi moja divizija in sem z njo obredel pretežni del severne in srednje Primorske.

Prve čete v Benečiji

Neposredno po kapitulaciji Italije je narodnoosvobodilni val zajel, tudi narodnostno najbolj osveščene beneske rojake predvsem v Nadiskih dolinah, kjer so začele nastajati prve partizanske čete. Najprej je nastala Lenartska četa, sledila ji je Klodiska, za njo dokaj močna Nadiska četa, ponekod pa so se manjše skupine že takrat vključevale v 1. in 2. Sosko brigado. Največ zaslug za vstajo v Benečiji so imeli prvoborci kot so bili Jozko Osnjak, Mario Zdravljic, prof. Avgust Cernetic, Jozko Ursic in še mnogi drugi. V organizacijskem oziru pa sta levji delež imela komisar 2. Soske birgade Franc Crnugelj - Zorko in komandant 1. Soske brigade Vladimir Knežević - Volodja, ki sta zaradi svoje neposrednosti in poguma postala med beneskimi rojaki izredno popularna.

»Kobariška republika«

V oktobru je bilo na Severnopriskem veliko osvobodjeno območje s središčem v Kobaridu, ki je v zgodovini primorskega NOB zabeleženo kot »Kobariška republika«. Bila je središče ne samo vojaškega marveč tudi civilnega pomena. Tu je deloval tudi Operativni stab soskih brigad, ki je v raznih enotah razpolagal skupno z okrog 2200 borci. Na območju sta se v drugi polovici meseca zadrževali tudi obe diviziji. V Kobarid so prišli celo politični komisar Operativnega staba za Zahodno Slovenijo Dusan Kveder, ter vodilna predstavnika gibanja Franc Leskosek - Luka in trzaski rojak dr. Joza Vilfan. »Kobariška republika« je bila trn v peti nemškega poveljstva, tudi njene obrambne črte Nemcem ni uspelo razbiti vse do konca oktobra, so pa Nemci dosegli nekaj uspehov v njeni okolici. Zadnji in najbolj silovit napad na »republiko« so Nemci izvedli 28. oktobra iz smeri Bovca in Režije in kljub krčeviti obrambi je Kobarid padel, obenem pa je Nemcem uspelo presekati divizijske sile na dvoje, kar je se posebno občutila Goriska divizija, ki se je znašla na desnem bregu Soče in potem padla v hudo sovražno novembrsko ofenzivo.

Novembrska ofenziva

S padcem »Kobariške republike« pa Nemci niso odnehali. Za vsako ceno so skušali zavrovati pomembne prometnice, ki so vodile po območju »republike«, predvsem pa crto Trbiz - Bovec - Tolmin in progo skozi dolino Soče. Odrezane enote Goriske divizije so se znašle v težkem položaju, predvsem tiste, ki so z divizijskim stabom vred ostale v Vzhodni Benečiji. Nanje je z vso silo udarila nemška ofenziva. Najhuje je bilo 18. in 19. novembra na območju Matajurja in Topolovega. Stisnjeni v obroč so se partizani z devizijskim stabom in stabom 17. Gregorčičeve brigade obupno prebijali in v odločilni bitki sta oba staba utrpela hude izgube, padlo je tudi precej borcev. Padel je politični komisar divizije Rudi Mahnič - Brkinc, padel je politični komisar brigade Slavko Fedrl, padel je načelnik brigadnega staba Vlastimir Miljković, hudo ranjen je bil komandant 17. brigade Vladimir Knežević - Volodja, lažje ranjen pa komandant divizije Albert Jakopič - Kajtimar.

Po ofenzivi

Po končani ofenzivi je del enot Goriske divizije organizirano prešel na levi breg Soče z ranjenim komandantom Volodjo, del pa se je umaknil na jug proti Goriskim Brdom. V tej skupini sem bil tudi jaz in na umiku pristal tam, kjer sem partizani tudi začel, to je ob vzhodu Sabotina pod Kojiskim v ozki soteski pri zaselku Vamurje. Na desni strani Soče je ostalo še nekaj enot 18. brigade v Zahodni Benečiji, čete VOS, komandi mesta Smartno in Kobarid in še kaj.

Ko smo se ponovno organizirali v bataljon, smo v drugi polovici decembra pod poveljstvom nekega Crnogorca (imena se ne spominjam več), prekoracili Soco nad Tolminom in potem gazili sneg vse do planine Tolminski Lom. Tam smo nekaj dni počivali v pastirskih stajah v visokem snegu, potem pa nadaljevali pot čez Sentvisko planoto do vasi Ponikve, kamor smo prisli prav na božični večer. Z nekaj tovarisi sem ga preživel v hiši domačina z njegovo družino ob prijetno zakurjeni veliki lončeni peči. Po tolikih naporih je bil to zame nepozaben Božic. Naslednjega dne smo nadaljevali pohod čez Idrijo proti cepovanskim Vratom in v Cepovanu končno dobili stab Goriske divizije. Takrat sem bil tudi vključen v divizijski propagandni odsek, v katerem sem ostal do spomladi 1944 kot divizijski vojni podpisnik.

Drugo zasedanje AVNOJ

Za narodnoosvobodilni boj na Primorskem je bilo pomembno drugo zasedanje AVNOJ (Antifasističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije) v dneh 29. in 30. novembra v bosanskem

Jajcu. Udeležili so se ga tudi delegati iz Slovenije. Na tem zasedanju je bila sprejeta vrsta pomembnih sklepov o konstituiranju oblastnih organov, za nas pa je bil pomemben predvsem odlok predsedstva AVNOJ, s katerim je ta potrdil odločitev Slovenskega narodnoosvobodilnega odbora oz. Vrhovnega plenuma OF o priključitvi Slovenskega Primorja in vseh anektiranih delov »svobodni Sloveniji v federativni Jugoslaviji«. Z istim odlokom je bil potrjen tudi odlok ZAVNOH o priključitvi Istre, Reke in Zadra in hrvaških jadranskih otokov k »svobodni Hrvaski in federativni Jugoslaviji.«

Rojstvo Partizanskega dnevnika

Ze na samem začetku je bila v partizanih namenjena pozornost propagandnemu in kulturnemu delovanju. Pri stabih so obstajali propagandni odseki in skoraj vsi so izdajali svoja ciklostirana glasila. Pred kapitulacijo Italije so, kolikor sem mogel ugotoviti, izhajala vsaj stiri glasila vojaških enot. Stab 3. alpske cone je tudi že pred kapitulacijo izdajal svoj »Vojaški vestnik«.

Vrhunec je primorski partizanski tisk dosegel z začetkom izhajanja Partizanskega dnevnika. Prva številka je izšla 26. novembra v Zakurju na Cerkljanskem, izdajati pa ga je začel propagandni odsek staba 31. divizije neposredno po končani novembrski ofenzivi, iz katere se je divizija izvlekla brez izgub. Partizanski

dnevnik je kot edino svobodno dnevno glasilo v okupirani Evropi izhajal z manjšimi prekinitvami zaradi ofenziv neprekinjeno do konca vojne.

Nastanek »Franje« in »Pavle«

Novembrska sovražna ofenziva je zal zahtevala ob mrtvih tudi večje število težjih ranjenec, ki so potrebovali nujno zdravniško in predvsem bolnišniško nego, ki je obstoječe zasilne partizanske bolnice niso mogle nuditi. Prve partizanske zasilne bolnice je že v jeseni 42 in predvsem poleti 1943 organiziral zdravnik dr. Aleksander Gala - Peter v Gladkih stelah in pri Cekovniku. Ti dve bolnici sta bili zametek velike partizanske bolnice »Pavla« v Trnovskem gozdu pod Golaki.

Tudi na Cerkljanskem je prva bolnica delovala že pred kapitulacijo Italije. Ta je bila predhodnica bolnice »Franja«. V zasilni bolnici so delali trije zdravniki treh različnih narodnosti: Slovenec dr. Edvard Pahor, Anglež dr. Thompson - kirurg in Italijan dr. Antonio Sticchi, ki je ostal v Cerknem in se pridružil partizanom. Po končani novembrski ofenzivi je dr. Voljcjak s pomočjo domačina Peternelja nasel primeren in varen prostor v soteski Pasice pri Dolenjih Novakih, kjer je dobila svoje stalno mesto bolnica »Franja«, tako imenovana po njegovi upravnici dr. Bojc - Bidovec Franji, kakor je bila »Pavla« dobila ime po dr. Jerini - Lah Pavli. Uradni datum njene ustanovitve je 23. december 1943, 30. decembra pa je stab IX. korpusa sporočil Glavnemu stabu NOV PO Slovenije o stanju zdravstvene službe v korpusu in sporočil reorganizacijo dotedanjih divizijskih bolnic in novo razvrstitev zdravnikov v njih.

Uatanovitev IX. korpusa.

Neposredno pred koncem decembra 1943 in po obnovitvi in okrepitvi brigad obeh divizij, je prišlo do velike reorganizacije partizanske vojske na Primorskem, ko je glavni stab z odredbo z dne 26. decembra 1943 ustanovil primorski IX. korpus. Za njegovega komandanta je imenoval dotedanjega komandanta 3. alpske cone, Lado Ambroziča - Novljana; za komisarja pa Janeza Hribarja, prav tako iz vodstva 3. alpske cone. V korpus sta bili vključeni 31. divizija s 3., 7. in 16. brigado ter 32. divizija s 17., 18., in 19. brigado in nekaj odredov. Tik pred začetkom drugega pohoda v Benesko Slovenijo (februarja 1944), je 31. divizija dobila svojo dokončno številko 30, določeno ji je bilo operativno območje in specifične naloge.

To pa je bilo tudi zadnje veliko dejanje v razvoju narodnoosvobodilnih sil na Primorskem v letu 1943. Ta razporeditev je potem ostala praktično nespremenjena do konca vojne, do katerega pa je moralo poteci skoraj še leto in pol bojev, naporov in žrtv za dokončno osvoboditev Primorske.

Jože Koren

Viri: Franc Crnugelj - Zorko: Na zahodnih mejah - 1943;

Metod Mikuz: Zgodovina NOB v Sloveniji (3. knjiga);

Jozko Osnjak: Pod Matajurjem,;

Razni avtorji: Partizanske bolnice na Primorskem;

Osební zapiski in spomini.

Na slikah: na prejšnji strani stab IX. korpusa. Od leve Albert Jakopič - Kajtimar, komandant 30. divizije in kasneje načelnik staba IX. korpusa, Peter Stante - Skala, namestnik komandanta IX. korpusa, Lado Ambrozič - Novljan, komandant IX. korpusa in Janez Hribar, komisar IX. korpusa. Slika je bila verjetno posneta na Lokvah.

Zgoraj angleški polkovnik Wood, vodja angleške vojaške misije pri stabu IX. korpusa, manjši na njegovi desni kraški junak Anton Sibelja - Stjenka, na skrajni desni pa komandant 30. divizije Ivan Tursic - Iztok.

Spodaj Propagandni odsek IX. korpusa. Od leve prof. Jože Serazin, tretji z leve Tone Orel, vojni dopisnik, četrti z leve Jože Koren, namestnik načelnika, ob njem tajnica Albinca, ob njej načelnik Sasa Stempihar, za njim Toner Breclj.

Vse slike iz arhiva OZE.

Življenje in kultura v vasi pod gričcem

V novem letu bo padriško Kulturno društvo Slovan praznovalo stoletnico delovanja. Visoka okrogla obletnica je bila priložnost za celovitejši prikaz zgodovine in življenja te vasi.

Padrice

Iz listin je mogoče razbrati, da je bila nekod v bližini današnje vasi pristava Bovolenta, naprej last trzasko patricijske rodbine, nato cerkvenih oblasti in neke meščanske družine. Plemenitosa Giacomina Stello so med nemiri leta 1469 izgnali, nakar so pristavo opustili Turki.

Stoletje pozneje se je v bližini naselil moz z imenom Tomaz Grgič. Po vsej verjetnosti si je za svoje domovanje izbral kraj, ki ga se danes poznamo pod imenom Stara stirna. Prvi zaselek je bil torej odmaknjen od današnje lokacije vasi v smeri proti Globojnerju. Padricarji so izvolili leto 1585 za leto ustanovitve svoje vasi - takrat je bil namreč v nekem dokumentu prvič omenjen Tomaz Grgič z vzdevkom Padricar. Stari vascani, ki so za življenja in dejanja predhodnika Tomaza izvedli iz pripovedovanj svojih dedov, so se do pred kratkim vedeli povedati, da izhaja rodbina Grgič iz Bosne.

Grgiči

Tomaz Grgič je od trzasko gospode kupil pristavo Bovolento, nato pa se druga zemljišča v okolici, vse do Gropade, Bazovice in svetovskega brega. Pašnikov in njiv je bilo spocetka malo, saj

Zametki kulturnega delovanja

Po letu 1848 je vse slovenske narode zajel val kulturnega in narodnega preporoda. Čeprav so bile Padrice kmečka vasica na obrobju slovenskega naselitenega območja, se je začelo kulturno življenje razvijati tudi tam. Prve podatke o pojavu je zapisal Peter Grgič - Zvankov: leta 1875 naj bi na Padricah ustanovili pevsko društvo Skala,

Slavni Josip Grgič - Doktor Silo, ki je bil dolga leta duša padriškega kulturnega življenja in pobudnik pravke proti trzaski občini, se je v letih fašističnega terorja preselil v Maribor, kjer je pozabljen umrl.

Padricarji so del gozdnatih površin na obrobju vasi poimenovali po dr. Brncicu, odvetniku, ki je zmagovito vodil njihovo tožbo proti trzaski občini. Mejni kamen stoji še danes pred poslopjem Gozдне zadruge.

Padriško narečje se v marsicem razlikuje od narečij bližnjih vasi. Za Padricarje je na primer značilno, da pri določeni besedah spreminjajo končni »o« v dvoglasnik »ua« (na primer: grjemua ne gmajnua?). Staro narečje se je v zadnjih letih vsekakor spremenilo: v nekaterih primerih se je približalo knjižni slovenscini (sekiri pravijo danes v glavnem sekjera in ne scjera, listju pravijo danes listje in le lišče kot do nedavnega), iz ita-

Pevsko društvo „Slovan“ na Padricah ob 10-letnici svojega obstanka. 1908.

je bila kraska gmajna posuta s kamenjem. Padricarji so jo trebili vse do zacetka tega stoletja in si na ta način urejali površine za obdelovanje in pasu.

Sredi 18. stoletja je stela vas 97 prebivalcev; vseh 13

družin se je tedaj še pisalo Grgič. Sto let po prvem popisu je bilo Padricarjev ze 198, leta 1921 pa 331. Ker so se razen redkih izjem vsi imenovali po priimku Grgič, so se začela v vasi uporabljati družinska imena ali vzdevki, ki so se včasih v teku let tudi spreminjali, ohranili pa so se do danes.

Ustanovitev društva Slovan

Leta 1898 so cesarsko-kraljeve oblasti z zigom dovolile ustanovitev društva Slo-

Zanimivosti in čenče

lijsancine pa so mlajši rodovi prevzeli veliko besed, ki so jim potem dodali slovenska obrazila (diskoteka - diskoteke (iz discoteca); autostrada - autostrate (iz avtostrada); rendjeret se (iz arrangiarsi), itd.

Prvi pevovodja zbora Slovan je bil Just Kralj iz Trebc. Nato sta zbor vodila učitelja Ferluga in Sosić z Opcin, potem pa zborovodja Hrabroslav Razem iz Bazovice. Tedaj so imele Padrice tudi tamburški orkester, ki ga je vodil Karel Cibic s Proseka. Pred prvo svetovno vojno je zbor prevzel domači samouk Franc Grgič - Kaptanov, za njim pa učiteljica Antonija Cok iz Lonjreja. Med ilegalnim delovanjem pred drugo svetovno vojno je zbor vodil domačin Rafael Grgič-Zvankov, po vojni pa je enega od dveh pa-

Med drugo svetovno vojno so se v vasi večkrat ustavljali nemški vojaki. Kljub strahu so številne domačinke komaj kakih sto metrov stran sivalo nogavice za partizane in jugoslovanske zastave z rdečimi zvezdami. Medtem ko so Nemci obojevali v kuhinjah, so se na marsikaterem podstresju skirivali partizani.

Po objavi resolucije informbiroja sta v vasi nastala dva tabora: titovci in Trebencem. Včasih je slo le za prerekanje, včasih pa za prave

Slabe krvi je bilo precej, groteskne pa tudi. V vasi sta tedaj delovala kar dva zbora, marsikateri mozakar pa je se veliko desetletij pozneje govoril o tem, kako so bile v političnem boju najbolj zagrizne nekatere »babnice«.

Se v petdesetih letih so se mladi Padricarji radi zbirali ob vaški stirni. Posebno veselo je bilo za pust, nic manj pa ob opasilu: jutraj je bila v cerkvi slavnostna masa, pri kateri je sodeloval pevski zbor, popoldne pa kulturna prireditev in ples na brjarju ob zvokih godbe na pihala.

Padriški otroci in najstniki so se radi bojevali proti zapriseženim sovražnikom: Gropajcem, Bazovcem in Trebencem. Včasih je slo le za prerekanje, včasih pa za prave

Istega leta so domačini zgradili cerkvico; za vaska zavetnika so izbrali Sv. Cirila in Metoda, »svetnika Slovanov«.

Veselica ob 10-letnici društva

V tistih casih so bile društvene veselice ena redkih priložnosti za zabavo in srečevanje. Prvo tako veselico, ki je dolgo ostala zapisana v vaskem spominu, so Padricarji priredili leta 1901. Ko je društvo Slovan leta 1908 priredilo proslavo ob desetletnici delovanja, je v vas navabila izredna množica ljudi. Slovesnosti se je udeležilo več zborov, godb, dramskih skupin. Dogodek je ostal dolgo v spominu udeležencev: se nasi dedje so radi pripovedovali, kako so dekleta metale roze na cesto in kako so slavnostno vkorakali v vas zbori iz bližnje okolice.

Skrb za gospodarstvo

Skoraj istocasno so začeli Padricarji nastopati organizirano tudi na področju gospodarstva.

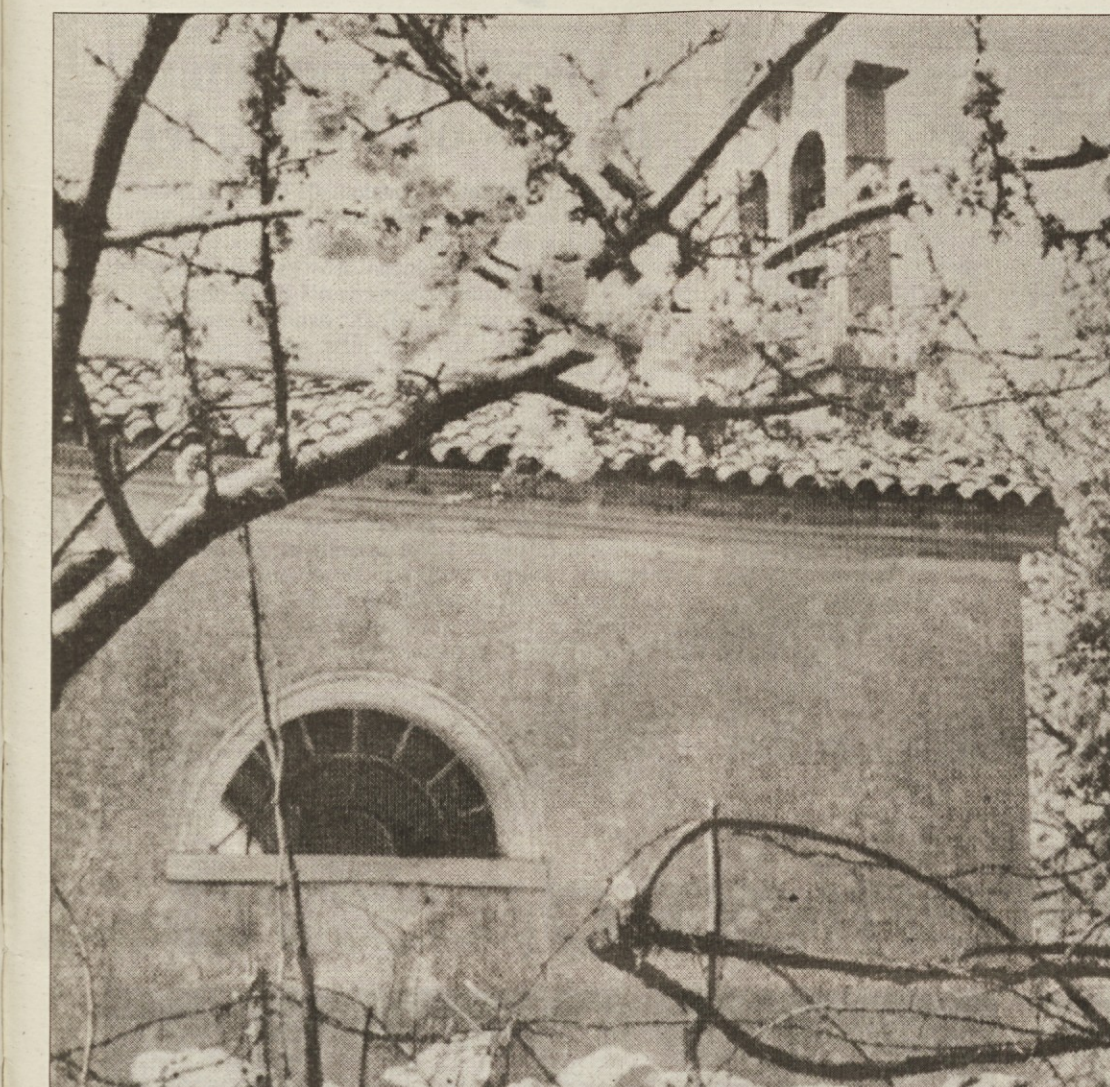
Glavni vir dohodka Padricarjev je bila, kot ze receno, kraska gmajna. Zato je povsem logično, da so jo skusali obvarovati in jo obdržati v svoji lasti. Ustanovitev Zadruga upravičenih posestnikov je bila uradno potrjena leta 1907, iz neposrednih virov pa je mogoče razbrati, da je bila ustanovljena dobro desetletje pred tem datumom, se pravi istocasno s kulturnim društvom.

Veliko prahu je dvignila tozba, ki jo so Padricarji vložili pred prvo svetovno vojno proti trzaski občini v zvezi z lastništvom nekaterih obirsirnih zemljišč. Odvetnik Brncić se je s tako spretnostjo zavzel za padriško stvar, da so bile občinske oblasti nazadnje prisiljene placevati visoke sodne stroške in Padricarjem prepustiti zemljo, ki obsega ves padriški hrib na severni strani Globojnerja. Za upravo le-teh skrbi osemindeset članov Gozдне zadruge se danes, čeprav se je površina skrcila zaradi razlascanja zemlje. Obasti so tam najprej zgradile be-

bojne pohode - dolgo je ostala v spominu sabotaza okoliskih kresov, ki so zagoreli predcasno. Nekoc pa so sprte strani vendarle sklenile premirje in enotno nastopile proti skupnemu sovražniku - otrokom istrskih beguncev, ki so domačinom baje podirali »postojanke«.

Danes je na Padricah že več italijanskih kot slovenskih družin. Kulturno društvo je z »novimi Padricarji« navezalo stike in jih povabilo k sodelovanju. Mnogi so se vpisali na tečaj slovenscine, nekdo poje pri zboru, veliko pa jih prihaja k božicnici in kresovanju.

Običaj velevala, da se ob kresovanju na vrata his priveze venček iz poljskega cvetja - ta naj bi hiso in družino obvaroval pred carovnicami, ki tisto noc razsajajo po vasi. Na Padricah podeljujejo vsako leto nagrado za najlepši venček.

gunsko taborisce, nato pa ga preuredile in razsirile v znanstveno-raziskovalni center Area di Ricerca.

Leta fasizma in NOB

Društvo Slovan je moralo svojo bogato razvejano dejavnost prekiniti leta 1927 - tako je veleval fašistični odlok, s katerim so bila ukinjena slovenska društva. Slovenska kultura je tudi v majhnih kmečkih vaseh poniknila v ilegalno. Pevci so se se vedno zbirali po hisah in na izletih v gore, peli so (dokler jim se tega niso prepovedali) v cerkvi.

Ko je bilo vojno divjanje najhujše in so se vascani zatekali v bližnjo jamo, da bi se zavarovali pred bombnimi napadi, je postala pozdemska dvorana najprimernejši kraj za razne kulturne prireditve.

Padrice so, glede na stevilo prebivalcev, placale visok krvni davek in tisti, ki so se vrnili iz bojišč in koncentracijskih taborisc, si bili za vedno zaznamovani s strahotami morije. Imena padlih borcev in talcev so izpisana na spominski plošci ob vhodu v cerkvico.

Izobraževanje

Med Padricami in Gropado so leta 1913 sezidali solo. Dotlej so se otroci obeh krajev solali v Bazovici. Razredi nove sole so bili prenatrpani. Za casa fasizma so solsko poslopje prevzeli v upravo italijanski učitelji; solo so poimenovali po Ugu Zanettiju in v njej poučevali izključno v italijanskem jeziku.

Takoj po letu 1943 je vaski odbor OF predlagal, da se v prostorih začne pouk v slovenscini. Leto zatem so Nemci spremenili solo v orožarno. Otroci in mladina so se zbirali po domovih, za učiteljico pa jim je bila domačinka Zdenka Kalc-Stanjeva.

Čas zmehde

Kljub osvoboditvi je bil pojni cas za mnoge predvsem čas zmehde. Padrice so bile vključene v Svobodno trzasko ozemlje, cigar zahodni del je bil pod upravo zavezniških vojskajh sil. Na obrobju vasi je zraslo vojskajo oporišce, v katerega so se naselili predvsem ameriški vojaki.

Leta 1948 je sredi obnovitvene vneze tresčila v vas novica o resoluciji informbiroja. Kulturna sloznost se je razklala v dve polovici, vascani so se opredelili ali za Titov ali za Stalinov tabor.

Ko je bila trzaska pokrajina priključena Italiji in so zavezniški zapustili vas, so nove oblasti v oporišču namestile tisoce istrskih beguncev. Trenja med obema narodnostima so bila velika - zerjavico sta razpihovali socialna kriza in politična propagan-

da, za katero so bili preprosti ljudje obeh »taborov« le sredstvo pri krepitevi sle po oblasti.

Povojni rod

V šestdesetih letih se je polozaj ze toliko umiril, da se je moglo društveno delovanje razcveteti. Zbor je razširil svoje delovanje, sodeloval je na številnih prireditvah, prejel priznanja in pohvale. Vascani so prirejali družabne večere in proslave ob pomembnih jubilejih.

Ustanovljeno je bilo sportno društvo Gaja, ki je združevalo padriško in gropajsko mladino.

Leta 1972 je bila skupna sola poimenovana po partizanskem pesniku Karlu Destovniku Kajuhu, po rodu iz Sostanja. Vascani so stopili v stik s tamkajšnjim društvom, začeli so se obiski na

pobrateni soli in kulturne izmenjave.

Družbena slika

Padrice so bile do konca prve svetovne vojne kmečka vas. Ljudje so se ukvarjali s poljedelstvom in zivnorejo. V vasi sta delovali dve gostilni, v mesto pa so redno zahajale le mlekarice in tisti, ki so prodajali del svojega pridelka, predvsem pa »batu-dua«. V Trst so hodili pes cez Drasco do Svetega Ivana. Med obema vojnoma so si morali številni mladeniči poiskati zaslupek v mestu, izučili so se kakega poklica ali opravljali tezaska dela. Poseben ugled je užival zupan, ki je bil praviloma najpremožnejši vascan (bil je gostilničar in pozneje se trgovec). Med zenskimi je samostojno kariero opravila le »botra komara«, ki je bila v vasi za poročničarja.

Po drugi svetovni vojni je vas popolnoma spremenila svojo podobo. Vsi so zapusali zivnorejo in se po sili razmer zaposlovali v mestu ali bližnji okolici. Prva generacija solarjev je smela obiskovati višje sole in dokončati univerzo. Zenske niso nič vec ostajale pri domu. Električni tok in vodovodna napeljava sta postala nekaj vsakdanjega, vse vec je bilo radijskih sprejemnikov, televizorjev in avtomobilov.

Zaradi sprememb v gospodarstvu in visokih davkov so Padricarji začeli prodajati zemljišča, nekateri celo stare hise. V vas se je preselilo veliko italijanskih družin.

Danes

Konec osemdesetih let je kulturno delovanje zaslo v krizo. Pevski zbor je prenehal z vajami, vascani so se srečevali samo se ob kresovanju. Obcasno je odbor prirejal le predavanja in razstave.

Leta 1995 je skupina mladih zacutila potrebo po novem promovanju kulturnih dejavnosti in družabnosti v okviru društva. Razmere so se v dobrih desetih letih tako korenito spremenile, da je bilo treba zaceti pri temeljih in

Nerešeno vprašanje

Na Padricah ostaja zal nerešeno vprašanje pomanjkanja prostorov. Dejavnosti se v glavnem odvijajo v prostorih Gozдне zadruge, ki pa so zaradi vlage, neprimerne ogrevanja in majhnosti povsem nezadostni. To je tudi vzrok za omejeno stevilo srečanj v zimskem casu, saj so Padricarji prisiljeni koncentrirati vse dejavnosti na poletni cas... in upati, da bo vreme vsakic znova naklonjeno. Tečaji slovenscine in italijanscine se odvijajo v solskih prostorih, božicnica v cerkvi, predavanja in družabnosti pa v gostilni Dolina.

Na sliki: vascani med gradnjo igrisca na Padricah, ki so ga otvorili ob proslavi 70-letnice društva. Na njem so poleg sportnih potekale tudi kulturne prireditve.

na novo zasnovati smernice delovanja.

Skupina mladih je prvič nastopila ob 50. obletnici osvoboditve Trsta, 1. maja 1995. Se istega leta so v vasi priredili kresovanje z razstavo starih solskih potrešcin in na temo posneli video.

V naslednji sezoni se je začel tečaj slovenscine za italijansko govorece vascane,

zacele so se pevske vaje. Društvo je priredilo božicnico, razna predavanja, izlete, družabnosti in kresovanja s kulturnim programom.

Pripravlila: Matejka Grgič

Viri:
Nataša Kalc, Darko Grgič, Mira Grgič: Prosvetno društvo Slovan 1898-1978. Založilo Prosvetno društvo Slovan, Padrice (Trst) 1978

Dusan Kalc: Gozdna zadruza v Padricah - veraj, danes jutri. Založila Gozdna zadruza, Padrice 1983.

Joze Koren: Proslava 70-letnice Prosvetnega društva Slovan, Založilo Prosvetno društvo Slovan, Padrice 1968

SLIKE:

Na 22. strani: zgoraj - Pevsko društvo »Slovan« leta 1908, ob proslavi 10-letnice svojega obstoja; levo - Tamburaski zbor »Slovan« ob ustanovitvi leta 1919; desno - zbor v letu 1936, ko je lahko nastopal le se kot cerkveni zbor.

Na 23. strani: zgoraj - cerkvica sv. Cirila in Metoda, ki so jo zgradili pred 100 leti; spodaj - zbor Slovan in otroški zborček med letosnjo božicnico.

STOLETNICA SLOVENSKEGA KULTURNEGA DRUŠTVA PRIMORSKO

Kulturni plamen je v Mačkoljah bolj živ in svetel kot kdajkoli

Vsespšno narodno prebujenje, ki je v drugi polovici prejšnjega stoletja zajelo in razvilo celotni slovenski prostor, je pred začetkom tega stoletja pljusnilo tudi v Mačkolje. Januarja meseca leta 1898 so domači zavedni rodoljubi ustanovili društvo Primorsko; 2. januarja 1998 bo poteklo natanko sto let, odkar je »osnovni odbor« predložil cesarsko kraljevemu namestniku v Trstu društvena pravila in s tem praktično obeležil začetek delovanja Slovenskega pevskega in bralnega društva Primorsko v Mačkoljah.

Sto let! Sto let se je v tej navidezno odmaknjeni breški vasi prenasala iz roda v rod slovenska kultura, slovenska pesem, slovensko čutenje, predvsem pa slovenska beseda - in se tudi ohranila. Društvena zgodovina je pestra, bogata in raznolika. Precej izčrpno in natančno je zabeležena v brošuri, ki jo je društvo izdalo decembra 1988, ob praznovanju devetdesetletnice.

Društvo Primorsko je do leta 1927 poznalo močan zagon; prirejalo je veselice, shode, družabnosti in predavanja. V okviru društva je deloval pevski zbor, navdušeno je nastopala in igrala dramska skupina, člani in odborniki so radi segali po slovenskih knjigah in časopisju.

Prvo zarezo je v živahno društveno delovanje prinesla prva svetovna vojna, skoraj popolno zamrznitev delovanja pa je povzročil fašizem z znanim zakonom iz leta 1927. Do leta 1930 je v Mačkoljah utihnilo vse, razen slovenske pridige v cerkvi; edino pevovodja Silvester Olenik je še vztrajal s skupino fantov, da se je tu in tam se oglasila slovenska pesem do leta 1939. Nato je nastopil čas druge svetovne vojne, v kateri so predvsem Mačkolje plačale težak davek z mrtvimi partizani in aktivisti ter požganimi hišami (3. oktobra 1945).

Takoj po osvoboditvi se je ponovno razvnel kulturni plamen in Mačkoljani niso obnovljali samo porušeni in požgani domov, temveč tudi društveno delovanje. Tako so ponovno zaziveli pevski zbor, dramska skupina in knjižnica, živahno pa je bilo tudi pri obcasnih dejavnostih, kot n.pr. predavanja in družabnost.

Politična razdvojenost v času kominforma je vplivala tudi na mačkoljansko področje, vendar manj usodno kot drugod v Bregu. Vsekakor je društveno delovanje spet okusilo zastojo, dokler se ni skupin mladih zopet podvzela in pod predsednikovanjem Aleksandra Smotlaka pripravila veličastno proslavo ob 60-letnici društva (1958). V

PRAVILA
Paragraf 1: Društvo se imenuje »Slovensko prevsko in bralno društvo Primorsko« in ima svoj sedež v Mačkoljah.
paragraf 2: namen društva je: medsebojno občevanje, pouk in zabava.
V to svrhu citajo društveniki razne časopise in knjige, goje slovensko petje, prirejajo zabavne večere, društvene veselice, patrijotične slavnosti s poučnimi razgovori, predavanjem, petjem, deklamacijami, gledališkimi predstavami, društvenimi igrami, godbo in plesom, ter se udeležujejo na povabilenacih pojavov sličnih društev.

uspešnih prireditev bodisi s svojimi silami, bodisi z gostujočimi skupinami. Vsakoletna sagra v borovem gozdiču v Gložju terja veliko organizacijskega napora in poztrovalnega dela. V torkli, pod društveno dvorano, se je zvrstilo nekaj razstav domačih in gostujočih slikarjev; na odru občinske hiše so tržaski in koprski ustvarjalci predstavljali svoje najnovejše umetniške zapise.

Člani društva so sodelovali (in se sodelujejo) pri pobudah vsevaskega značaja, ki niso tesno vezna na društveno delovanje; tako so Mačkoljani večkrat z združenimi močmi pripravili alegorične vozove in se udeleževali pustnih sprevodov na Krasu in v Bregu. Spodbudne so skupne pobude s PD Mačkolje; družno sta obe kulturni sredini priredili skupno Prešernovo proslavo, ob 40-letnici osnovne sole v Mačkoljah leta 1992, novembra 1994 svečanost ob 20-letnici postavitve spomenika, MePZ Primorsko pa je avgusta 1995 imel na opasilo vaskega patrona sv. Jerneja koncert v domači župni cerkvi skupaj z mešanim zborom PD Mačkolje. KD Primorsko je tudi aktivno sodelovalo pri izpeljavi 40-letnice osnovne sole v Mačkoljah.

Stoletnica kulturnega delovanja v majhni vasi, a s temperamentnim in poztrovalnim prebivalstvom, kakršne so Mačkolje, je visok jubilej in velik mejnik. Slovenska zavest se je ohranila neokrnjena; tako bo potrebno tudi za prihodnje stoletje trdo delati in stati društvu ob strani. Za nadaljnjo rast in delovanje KD Primorsko je med člani in simpatizerji v vasi se veliko zdravih sil in krepkih moči.

Mačkolje dne 27. avgusta 1952 (foto Mario Magajna)

Okvirni program proslav ob 100-letnici

Okroglih sto let je poseben in castitljiv jubilej. Društveni odbor želi delovanje v letu 1998 posvetiti spominu na leto ustanovitve Slovenskega pevskega in bralnega društva Primorsko v Mačkoljah. Program praznovanja jubilejnega leta sicer se ni določil, vendar osnovne smernice si je odbor že zastavil. Uvod v praznovanje naj bi bil kulturni večer z domovinskimi recitacijami in domoljubno pesmijo domačega zbora. Nato je v nacrtu prireditev v sodelovanju z vaskimi kulturnimi komponentami ter s skupinami in društvu, s katerimi vzdržuje KD Primorsko tesnejše stike.

Pozno spomladi naj bi se v borovem gozdiču v Gložju odvijala večja prireditev za mladino. Pri oblikovanju vsebine bi društveni odbor prepuštil mladini glavno besedo, da si večer oblikuje po svoji zamisli in okusu.

Osrednja, slavnostna proslava pa bo v jeseni v občinskem gledališču F. Frešeren v Boljuncu. Na slovesnosti bodo dobrodosla domača in okoliška društva s prapori. Na osrednji proslavi bo seveda slo za potrditev preteklega delovanja in zacrtanja smernic za prihodnje stoletje.

Zbor hrbtenica društva

Praporščak društvenega delovanja je brez dvoma MePZ Primorsko, ki ga vodi Tone Baloh. Zbor je bil ustanovljen leta 1983 in njegova prva dirigentka je bila (zal danes že pokojna) Marta Werk-Volk. Zbor so od začetka sestavljale same domačinke in domačini in poglaviti namen skupine je bil družabnostnega značaja, z željo, da bi se pesem ob raznih priložnostih v vasi oglasila ubrano in zveneče.

Pridni pevci in poztrovalna dirigentka pa so kmalu ustvarili homogeno pevsko skupino, ki si je zadajala vedno višje cilje.

Velik kakovostni preskok je zbor Primorsko dosegel z novim dirigentom Tonetom Balohom iz Kort nad Izolo. Mladi dirigent je zbor sprejel leta 1984 in z njim zastavil nacrtno delo, pa tudi sam se je vsestransko izpopolnjeval na področju zborovodstva.

MePZ Primorsko spada danes med boljše sestave na Trzaskem. Nekatere domače pevke in pevce so nadomestili člani iz drugih breških vasi pa tudi iz mesta, ki v petju v zboru niso našli samo glasbenega užitka, temveč tudi prijetno in razigrano družbo.

Zbor je svoje veliko zadostenje in potrditev kvalitete dosegel z izidom glasbene kasete »Vseč so mi jasne in mrzle noči« leta 1995. Pa tudi sicer je zbor v zadnjih letih opravil pomembno vlogo nosilca slovenske zborovske (in siceršnje) kulture v različne sredine v Trstu in izven njega.

Pogled v bogato delovanje zbora odpira dolg seznam njegovih gostovanj, koncertov in sodelovanj na številnih pomembnih skupnih zborovskih pobudah, na katerih je srečanje med pevkami in pevci različnih jezikov, narodnosti in kultur pomenilo odpiranje bližnjemu s plemenitimi slovesnimi nagibi, ki so jih prijateljske in umetniške vezi se poglobljale in utrjevale.

MePZ Primorsko je castno zastopal slovensko zborovsko umetnost na reviji La Montanara v Schiu (Vicenza) leta 1990, se prej je ponesel slovensko pesem in besedo v Ehrenhausen v Avstrijo, leta 1992 je ponudil roko izmenjave zboru Alpina delle Giulie in ubrano zapel sredi Trsta, tam, kjer se še nikoli ni oglasila slovenska pesem. V mogočni ka-

MePZ Primorsko na proslavi 50-letnice ZSKD v Dolini 10.9.1995 (f. Magajna)

tedrali sredi Creme, v Lombardiji, je pesem MePZ Primorsko donela leta 1995, septembra istega leta pa je zbor sodeloval na proslavi 50-letnice Zveze slovenskih kulturnih društev v Dolini.

Močan pečat pa je zbor vtisnil v kulturno zgodovino Trsta s koncertom v Evangelicanski cerkvi ob predstavitvi kasete maja istega leta. V letosnjem letu je zbor pridodal svoj pomembni pevski delež na proslavi stoletnice društva Domovina v

Ospu, s tržaskim zborom Cappella Tergestina pa je oblikoval božični koncert v Dolini.

MePZ Primorsko je bil aktivni sooblikovalec pomembnih revij in pevskih srečanj doma in v Sloveniji. Tako je nekaj let zaporedoma sodeloval in tudi sam prirejal revijo Pesem združuje z zbori iz Kort, Slovenj Gradca in Slovenskih konjic. Redno je nastopal na reviji Primorska poje, letos pa ga je dirigent Tone Baloh vključil v veliki nacrt Vox

magna z božično vsebino, pri katerem so sodelovali posamično ali v skupnem sestavu - se drugi zbori s koprškega in kraskega področja.

To je samo nekaj bežnih utrinkov, navrženih kot vpogled v bogato dejavnost MePZ Primorsko iz Mačkolj, ki ne samo s svojo prisotnostjo, temveč tudi s svojo programsko usmeritvijo, postaja pomemben pričevalec sodobnega zborovskega trenutka Slovencev v Italiji.

»Pisani vrtljak« z mladimi iz Brega v Mačkoljah 7. 1. 1984 (f. Magajna)

Predstavitve brošure ob 90. letnici KD Primorsko (10.12.1988) (f. Magajna)

DOLINA / 1878 - 1998

1998 jubilejno leto za Kulturno društvo Valentin Vodnik

Pravijo, da je bil znameniti tabor v Dolini eden najodmevnejših dogodkov v zgodovini Slovencev: beležijo ga celo kot »zarisce narodnega gibanja na Primorskem«. Njegov odmev je bil res velik, tedanje kronike poročajo o množični udeležbi več tisoč domoljubov, ki so se zbrali na trgu v Dolini, ob vznožju tistega mesta, ki mu v vasi še danes pravimo »na Taborju«.

Od tiste jesenske nedelje, 27. oktobra 1878, je minilo skoro 120 let: casi in razmere

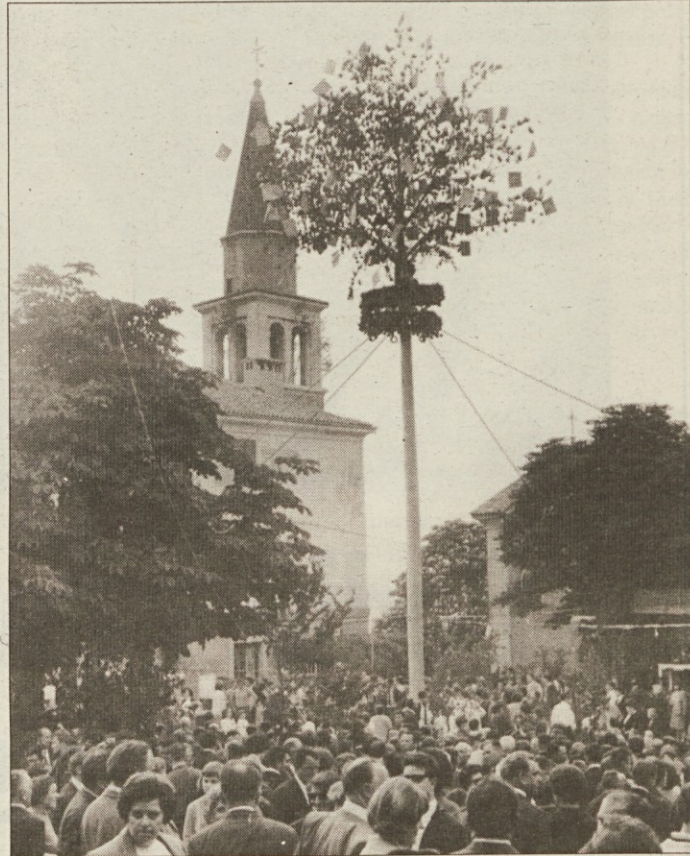
Da je tabor neizbrisno zapisan v zavesti vaščanov, dokazuje že skrb, ki jo Dolinci redno vlagajo v vzdrževanje spominskega obeležja. Ob steli, ki spominja na dogodek izpred 120 let, je tudi spomenik, ki so ga v Dolini kot prvi v bližnji okolici postavili v poklon padlim in pogresanim v drugi svetovni vojni. Na Taborju je torej poseben vaski kotiček, kjer je simbolično združen tudi pomen kulturno-političnega in predvsem družbenega udejstvovanja da-

Pihalni orkester Breg, Srenja, Zadruga Dolina in Zadruga Dolga krona, se zavzema za utrjevanje in pozivljanje človeških odnosov med prebivalci, predvsem pa usmerja svoje delovanje v iskanje možnosti bodisi kulturne kot gospodarske rasti tega območja. KD Valentin Vodnik je med glavnimi pobudniki zahtevnega načrta, ki se je po dogovoru z vsemi vaskimi organizacijami pred nekaj leti rodil z imenom projekt Dolina 2000 in ima svoj pglavitni

ni prostor, v katerem lahko člani KD Valentin Vodnik in sploh vsi vaščani v duhu demokratičnih načel in medsebojnega spoštovanja uredničujejo svoje zamisli. V prvi vrsti naj bi bil preurejeni prostor namenjen seveda kulturnemu delovanju, dvorana pa je že sedaj zamisljena tako, da bo lahko služila še drugim namenom.

O tem, kako je važno in dragoceno tkanje človeških vezi, vsi dobro vemo, omogočiti vaski sredini primeren prireditveni in pravzaprav izrazni prostor je prav gotovo osnovni pogoj, da se to starodavno in z zgodovino bogato prežeto jedro ne razkroji. Živimo v časih, ki so za človeka kot družbenega dejavnika izredno nevarni: v opravicilo svojemu zapiranju in vdajanju lagodnejsim početjem (kot so - denimo - večeri pred TV ekranom) se sklicujemo na »nevzdržne ritme sodobnega življenja«, na »pritisk službenih obveznosti«, na vsesplošno »krizo identitete sodobnega človeka«, čes da živi v svetu, kjer ni več »zdravih in pristnih čustev«. Resnici na ljubo so to nevarni izgovori, ki čedalje bolj izpodkopavajo tista življenjska načela, ki človeka lahko duhovno bogatijo, ki mu lahko pomagajo, da bolje in polno živi svoj čas. Skratka so to težnje, s katerimi votlimo plemenita načela in misli, ki so v prejšnjem stoletju vodila naše prednike v ustanavljanje društev, ki so jih navdajala z močjo v boju za uveljavitev lastnega naroda in ohranjanje tiste zemlje, na kateri pravzaprav mi danes lahko še živimo.

Delovanje KD Valentin Vodnik je v zadnjih letih vidno prežeto s temi osnovnimi ugotovitvami: kljub pomanjkanju prostora in zato tudi sibiemu vplivu na

gostoljubje je ponudila tudi cerkva sv. Martina, marsikateri koncert je bil tudi v župnijski cerkvi sv. Urha: na ta način so se stkali spostljivi in pomembni sodelovalski odnosi z Mladinskim krožkom oz. dolinsko župnijsko skupnostjo. V potrebi po človeškem bogatstvu in poznavanju sosednjih krajev so na pobudo KD Valentin Vodnik ponovno oživeli in se otipljivo utrdili stiki s kulturnimi skupnostmi v pobrateni občini Kočevje. V poletnih mesecih pa se pozornost odbornikov in članov že nekaj let preusmerja v sodelovanje pri arheoloških raziskavah Jame medvedov, pri čemer KD Valentin Vodnik vzpostavlja stalne stike z raziskovalci Univerze v Pisi.

Da bi cim naravneje vzbudili zanimanje pri mlajših

sem ob vsakoletnem obujanju starodavnega ljudskega običaja dolinske Majence. Čeprav je v zadnjem letu dni sodelovanje s solo nekoliko utihnilo, je bil mladinski ex tempore zaključno razstavo dolgo časa ena izmed stalnic med načrti dolinskega društva.

Ne nazadnje se ime KD Valentin Vodnik pojavlja v zvezi s prireditvami, ki skušajo uresničevati nove pristope in nekoliko drugačne oblike kulturnega izražanja: med temi gre prav gotovo omeniti nedavni koncert z naslovom Nocoj je pa en lep večer, ki sta ga s harmonikarskim orkestrom Sinesis 4 izvedla dekliski in moški pevski zbor Valentin Vodnik, poleg tega pa so se gledališko-zborovska lepljenja O, ce ljudi bi ne bilo pri nas ob 50-letnici osvoboditve, liricno glasbeni večer... da si pelin in ti recem roza, posvečen ustvarjalnosti domačih pesnikov, uspešna postavitev Kaj bi bilo sonce brez ljudi..., s katero je bila gledališka skupina tudi večkrat nagrajena na poletnem festivalu v Mavhinjah.

Ob nastevnanju pa so važni čustva in misli, ki so ljudi spremljali ob oblikovanju teh prireditev in pobud: če je vsak od dogodkov vzbudil v posamezniku vsaj droben pramen svetlih občutkov, je tolikšnemu in povrh vsega prostovoljnemu prizadevanju lahko že delno zadoščeno. A pot do uspeha ni široka ne položna: da lahko pokončno stopamo naprej, je potrebna se ogromnega skupnega truda, s se tako drobnim deležem vsakega od nas.

Damiana Ota

Na slikah: zgoraj levo dolinski mešani zbor leta 1902 (pevovodja je bil Josip Pangerc), zgoraj desno prizor z Majence (foto Magajna), spodaj levo MPZ V. Vodnik na tekmovalju Seghizzi v Gorici leta 1977, spodaj desno nastop dolinskega pevskega zbora na K'luži junija 1996 (foto KROMA)

so se zaznavno spremenili, zamenjali so se rodovi in tudi ljudje danes razmišljajo drugače kot tedaj. Nekaj pa je ostalo bistvenega in neodtujljivega: prisotnost organiziranega vaškega jedra, skratka društva, ki ima vlogo, da skrbi za ohranjanje in razvoj našega kulturnega izročila.

V valu navdušenja, ki ga je naravnost sprožil tedanji tabor, se je namreč dokončno in uradno oblikovalo tudi dolinsko društvo. Kot po ostalih

nasnjih rodov.

Dolinsko društvo je najstarejše med našimi društvi: po tistem letu pa so se po vrsti ustanovile sorodne organizacije po vseh vaseh in bližnjih mestnih okrajih. Če se omejimo na območje dolinske občine, ugotovimo, da imajo vsi tedanji predhodniki tudi naravnega naslednika v današnjih dneh. Vsaka vas namreč goji društveno delovanje, ponekod z drugačnim imenom, a vendarle z zelo sorod-

cilj v boljšem, smotrnejšem in trajnejšem uveljavljanju naravnega zaledja Doline. Ob koriščenju krajevnih dobrin in naravnih značilnosti zeli omenjeni projekt tudi ohraniti družbeno-kulturno izročilo vasi v širšem pomenu besede in ga seveda utrditi za »prenos« na mlajše rodove.

Nekako v tem smislu splošnega soudeleževanja krajevnega prebivalstva se udejanjajo vse pobude, za katere KD Valentin Vodnik nosi zaslugo. Se posebno v zadnjih letih je delovanje društva oteženo s pomanjkanjem prostorov; dvorana, v kateri ima društvo sedež, namreč že dolgo časa ni več uporabna niti za takorekoč notranje delo, kaj šele za prireditve. Po sili razmer se je osnovno delovanje pred dve letoma preselilo v sobe bivše poste, kjer je se prej imela sedež »stara občina«. Medtem pa so se v dvorani na st. 230 začela preureditvena dela: pomoč je ponudila najprej Dežela s prispevkom iz sklada za obmejna območja, delno so stroške krili s sredstvi, ki so jih nudila zasebna podjetja, odborniki in člani so svoj delež - kot pred 30 leti, ob prvem preurejanju - dali s prostovoljnim delom. Decembra se je pravkar začela vsesplošna pobuda za zbiranje prispevkov pri vseh vaščanih: odbor KD Valentin Vodnik je namreč zavzel važen in odločilen sklep, ki bo za vasko stvarnost nedvomno velika pridobitev, in sicer ta, da sproži zbiranje sredstev za opremo in odkup dvorane. To je namreč edini način, da se dosedanja prizadevanja ne v nekaj letih izjavijo, da se Dolini trdneje zajamci primeren prireditve-

vaseh in krajih je nastalo z imenom Bralno in pevsko društvo, sele kasneje so ga domačini poimenovali po Valentinu Vodniku. Društvo je imelo vse osnovne značilnosti citalniskega delovanja, končno pa je tudi dejansko združilo »pod eno streho« vse kulturno-prosvetno gibanje, ki je v vasi že več let obstajalo. Pravijo namreč, da je dolinski zbor se starejšega izvora, saj se o njem piše že v drugi polovici 19. stoletja. Z Bralnim in pevskim društvom pa se začne zgodovina današnjega KD Valentin Vodnik.

nimi cilji in nameni.

Kot vse slovenske organizacije je tudi KD Valentin Vodnik doživelo ustrahovanje in prekinitev v letih fašističnega mraka. Prav tako je takoj po osvoboditvi ponosno in pokončno spet pogladilo svoje korenine in s stalnim prilagajanjem novim časom opravljalo svojo vlogo kulturne in prosvetnega jedra v vasi. Danes je KD Valentin Vodnik ena izmed organizacij, ki jim je pri srcu usoda Doline in njenih prebivalcev. Z ostalimi vaskimi dejavniki, kot so Mladinski krožek, Fantovska in dekliska Majence,

okolje se odbor »premika« v prepricanju, da mora društveno delovanje rasti, iskati novih poti, nuditi prostor čim širšemu izražanju, pa čeprav s prireditvami in pobudami, ki so kot nekakšni utrinki na našem kulturnem prizorišču.

Morda je bila znamenita »sreča v neserci«, da so si v pomanjkanju primernege seveda odborniki KD Valentin Vodnik skoro izmislili prireditveni prostor na odprtem. Junjski večeri so v zadnjih letih bogato zazivel na K'luži, v objemu morda najzanimivejšega kotička ob studencu sredi vasi. Dobrodošlo

vasčanov, pa si društveni odbor prizadeva tudi za pestro ponudbo razvedrilne narave; pevskim in gledališki skupini se je tako pridružil se planinsko-rekreacijski odsek, ki skrbi za aprilski pohod v odkrivanju znamenitosti vaskih naravnih okolice, prireja poletne gorniske vzpone in se običajno jesensko polhovanje v kočevskih gozdovih. Med že ustaljenimi pobudami pa je tudi skrb za razstavno dejavnost, za katero se dolinsko društvo poslužuje v glavnem stare torkle: poleg običajnih je gotovo razstavna ponudba predv-

PREDNAROČNINA 1998

9.11.1997: prvi redni občni zbor Zadruga Primorski dnevnik

Bodite z nami tudi v prihodnjem letu! Naročite se na Primorski dnevnik!

Zaradi stalnega naraščanja stroškov smo bili po 5 letih prisiljeni zvišati naročnino na naš dnevnik; povišek smo skušali čimbolj omejiti, da ne bi preveč bremenili svojih zvestih bralcev.

Do 31. januarja znaša prednaročnina za 1998 330.000 lir.

Vsi naročniki bodo imeli pravico do že znanih ugodnosti:

- vsako jutro vam bomo dostavili časopis na dom
- brezplačno vam bomo objavljali male oglase in čestitke
- za novoporočence v letu 1998 bo naročnina brezplačna

Novim naročnikom

bomo podarili knjigo,
ki smo jo izdali ob 50-letnici Primorskega dnevnika.

PREDNAROČNINO LAHKO PLAČATE DO 31.1.1998

- na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici
- na Goriškem in po vaseh na Tržaškem pri ra-znašalcih Primorskega dnevnika
- pri sledečih bančnih zavodih na tekoči račun PRAE-DZP:
 - Kmečka banka Gorica t/r 0404860
 - Nova Tržaška kreditna banka t/r 8446/00
 - Zadržna Kraška banka t/r 10730
 - Zadržna banka Doberdob t/r 1910-2
 - Zadržna banka Sovodnje t/r 504-6

Vsem članom Zadruga Primorski dnevnik

bomo zagotovili
posebne ugodnosti:

Za vse storitve, ki jih Primorski dnevnik nu-
di neposredno bralcem in naročnikom,
bomo članom zadruga priznali od 1. ja-
nuarja 1998 **10-odstotni popust.**

GOVOR ARHITEKTA BORISA PODRECCE OB PODELITVI ZLATEGA SVETEGA JUSTA

Trst potrebuje konkreten načrt za urban razvoj in preoblikovanje

Letošnji dobitnik priznanja Zalti sveti Just, ki ga podeljujejo trzaski kronisti osebam, ki s svojim delom prispevajo k uveljavitvi Trsta v svetu, je bil slovenski arhitekt Boris Podrecca. V obrazložitvi je bilo povedano, da gre za priznanje človeku, ki je s svojim življenjem in delom dokazal, da je »trzaski Evropejec in evropski Tržecan«.

V svojem govoru po prejemu priznanja pa je Boris Podrecca spregovoril o Trstu, v katerem je preživel svojo mladost in na katerega je se danes emotivno navezan in o potrebi, da se današnji Trst spremeni. Govor objavljamo v celoti.

Spostovani zupan, ekselence, spostovani gospe in gospodje, dragi prijatelji!

Z veliko hvaležnostjo sprejemam to nagrado, ki ne predstavlja samo priznanja za delo, ki sem ga opravil kot arhitekt, temveč sega tudi v duševnost mojih mladostnih let, v čas, ko sem se oblikoval in ki je osnova vsega mojega življenja.

Rojstno mesto je kot večna ljubezen, ki te spremlja na poti življenja, ki ji ponudi roko in jo nato trdno držiš ter pri tem ne potrebuješ besed, ker je bilo že vse izrečeno, a moraš nato v njej... Kljub vsemu občasno spet prižgati plamen strasti. Z druge strani velike nagrade ne služijo samo notranjosti nagrajenca, ampak tudi svetu, ki je okrog njega. Kot sem slisal, sem prvi arhitekt med nagrajenci Zlatega sv. Justa; in - to si pa med prijatelji in someščani lahko priznamo - nagrado prejemam od mesta, ki izraza še preveliko mero »statičnosti« v primerjavi s spremembami in novostmi, ki jih lahko zasledimo v podobnih srednjeevropskih mestih, kot so Dunaj, Gradec, Praga ali Ljubljana.

Ta nas ljubljani in osovraženi Trst se ni izdelal nekega konkretnega načrta za svoje preoblikovanje in urban razvoj, nečesa, kar bi bilo vidno in resnično koristno. In tu ne mislim na abstraktne in intelektualistične razprave, ampak na konkretno in življenjsko arhitektonsko delo. Kot arhitekt po rodu iz tega mesta moram to mesto spodbujati, da bo končno vstopilo v obdobje načrtovanja in zacelo iskati novo identiteto v zgodovinskem kontekstu, ko postindustrijsko obdobje prehaja v telematsko. Zato prihaja še toliko bolj v ospredje potreba po novi arhitektonski emocionalnosti, s katero bi dali mestu novo urbano podobo, ki bi šla preko vsakdanjosti najrazličnejših klisejev, ki imajo osnovo v enostavnih primerih, enostavnih stilemih ali praznih poetikah.

V današnjih casih velja paspartu našega življenja toliko kot samo življenje.

Ce Trst v svoji bližnji prihodnosti teži k neki evropski globalnosti in središčnosti ter samega sebe postavlja za nosilno os jadranskega koridorja, si bo moral nujno zgraditi nov videz tudi v odnosu do svojih urbanih predelov. To je videti, ki bo primeren kvaliteti, ki jo danes že srečujemo v drugih srednjeevropskih mestih, ki jih je sicer prizadela splošna recesija, a so kljub temu sposobna ustvariti določeno arhitektonsko kvaliteto.

To hočem povedati z največjim spoštovanjem, a tudi zelo direktno, kot svoj doprinos k bodočnosti tega mesta.

Priložnost me sili, da se v govoru proustovsko povrnem k svojemu izvoru. Trst me je okuzil in name prenesel virus flaneurja, večnega vagabunda, ki nenehno išče konkretne eksistencialne rešitve; in morda sem zaradi teh svojih raznolikih začetkov »obsojen« na to, da moram graditi.

Dobro poznam povojni Trst, ki sem ga kot mlad fant zapustil leta

1957. V moji domisljiji je bil že takrat nekakšen urban limb, kjer se nisem mogel mirno namestiti, saj sem ga doživljal kot apoteozo začasnosti. Atmosfera, v kateri smo živeli, je bila podobna tisti na železniki postaji, bili smo v neke vrste vlak, ki se je stalno premikal in kjer so prevladovala bežna, pa čeprav intenzivna, vendar pa kratka srečanja.

Tudi kar zadeva naše družinske obede, se ne spominjam, da bi slo za »ozka« družinska srečanja; vedno so bili prisotni gostje, pa čeprav le začasni. Domaca miza je bila zame tako kot domaca hiša nekakšno pristanišče in osebe iz tega simboličnega doma - barke so razpravljale in se kot morskimi volkovi spopadale v zvezi z eksistencialnimi temami, ki so zadevale predvsem go-lo preživetje. To so bili sinovi »novih ljudi«, sinovi prvih generacij, ki so se izkrcali v Trstu, da bi zgradile terezijansko pristanišče in ki so se po dvesto letih znasli pred istimi problemi. In v tem narcizističnem zrcaljenju s preteklostjo mesta smo iskali svoje »zlato«. Vse to se je dogajalo znotraj jezikovne večzvočnosti, v kateri je bilo slišati ropot in odmeve, ki so prihajali tako z vzhoda kot z zahoda. Moje mesto je bilo levantsko mesto, v katerem je mizica za poker včasih lahko predstavljala metaforo življenja. Moji spomini so torej bolj podobni filmskim sekvencam, ki so jih posneli v mestu, ki ga je označevala začasnost in minljivost, in kjer so vsi vedeli, da se bo morala predstava v dobrem ali slabem prav kmalu končati. Moje življenje je bilo opazovanje fotografomov in kot je pravil Bobi Bazlen: »Za Tržecana je idealno delo tisto, pri katerem se mu ni treba neposredno soočati z življenjsko stvarnostjo.« Prednost ali pomanjkljivost?

Trst je zame simbolno mesto fragmentarnosti in različnosti, ni monolitno, ampak mnogobarvno mesto, v katerem vidim veliko možnosti za novosti, če ga bodo vključili v velike ekonomske in arhitektonske projekte ter v nove kulturne strategije. Mesto, ki mi je predstavljalo gimnazijo eksistence, ki mi je omogočilo, da sem uporabljal in razodel »strategijo različnosti«, ki je v meni vzpodbudilo in izzvalo elastičnost tako v življenju kot pri delu, v nasprotju s statičnostjo tako imenovanih velikih doktrin ali stilemov.

In vse to je bilo možno, čeprav tedaj kot mlad gimnazijec nisem poznal velikih trzaskih imen. Učeni Trst sem odkril na Dunaju, tam sem spoznal pisatelja, ki je bil »v majhni meri Italo, a v veliki Svevo«, dvojnost njegove eksistence, širino njegovih sanj, nekonsistentnost njegovega ravnanja, njegovo zatrto čutnost. Takrat sem spoznal tudi Sabo, talmudskega Sabo, ki mi je s svojo poezijo povrnil ravnotežje in me ubranil pred nevarnostmi padcev. In potem sem spet odkril pravega Kosovela, ki me je utrdil, ko nisem imel nekega jezikovnega in narodnostnega »Mittelpunkta« in me vedno znova usmerjal proti mojemu pravemu tezišču, proti kraski rdeči zemlji in belemu kam-

nu. Tudi Kosovel sodi globoko v Evropo, kot se nam kaže v eni od svojih poezij: »Stravinski v avtomobilu./ Bucanje morja./ O biti 5 minut sam -/ Srce - Trst je bolno./ Zato je Trst lep./ Bolečina cvete v lepoti.«

Ni slučaj, da sem na Dunaju tudi spet odkril »rojaka«, arhitekta Jožeta Plecnika in Maxa Fabianija, ki sta bila po rodu s Krasa. Epško in sakralno veličino Plecnika sem z razstavo v Centru Pompidou posredoval tudi velikemu svetu arhitekture, ki ga ni poznal. Pri svojem delu pa sem ju moral spet predelati, se jima približati, ju materializirati in včasih sem ju moral tudi pozabiti.

V petdesetih letih v Trstu ni bilo zvezd, temveč so v njem zivele močne osebnosti, ki jih je neusmiljena zgodovina danes v glavnem pozabila. Slednja obdrži na površju le zaključena življenja in včasih potisne v pozabo pomembne in karizmatične protagoniste, ki jih ne smemo imeti za manj pomembne, ker so imeli v kulturni panorami isto funkcijo kot vezivo, ki veže kamenčke mozaika. Včasih nas tudi anekdota, ki smo ji dali sirso etično razsežnost, prevzame bolj kot navadna povest. Tem osebam, bili so Tržecani ali pa gostje v našem mestu, ki so mi odprle nova obzorja ter v meni pustile sledove, bi se rad, če mi dovolite, poklonil in jim posvetil to nagrado.

Zahvaljujem se Avgustu Cernigoju, ki mi je posredoval moderno umetnost in me odvrnil od vsakršnega regionalističnega koketiranja ali lahko dosegljivega internacionalizma. Ob njem sem razumel, kaj pomeni predmetom dati njihovo specifično mero in etične osnove v nasprotju z vsakršnim lažnim eksistencialnim ornamentom.

Zahvaljujem se trzaskim slikarjem, med njimi že dolgo pozabljenemu Brumattiju, ki je uporabljal nezne barve, in s katerim sem odkril moč svetlobe, ki je se danes osnovni vidik mojega dela. Kdor pozna moja urbana tkiva, jedro arhitektonske podobe, bo v njih našel njegove sledove. Zahvaljujem se Ninu Periziju, ki me je

uvvedel v narcizističen in egocentričen, a legitimen aspekt umetnosti. S seboj me je jemal v turinski Vermouth, kjer mi je javno, predvsem pa pred zanj nedosegljivim Mascherinijem, podpisoval svoje kataloge.

Zahvaljujem se Guidu Sambu, s katerim sem se vsak dan srečeval v gostilni »Panada« na Rusem mostu in tako odkril futurizem, njegove vrednote in njegova pravila, cudastvo Marinettija, ki je hotel Italijanom iz higiensko-zdravstvenih razlogov prepovedati, da bi jedli »pastasuto«. Predvsem pa mi je Sambo »podaril« Sironija, ki je se danes eden od mojih najljubših slikarjev. Naučil me je ločevati kvaliteto od ciste ponaredbe.

Zahvaljujem se pediatri, družinskemu zdravniku in pomembnemu esejistu Brunu Pincherlu, ki je moč inteligence dvignil na bolj konkretno stopnjo od trgovskih teženj. Da sem prišel do njegovega brloga - knjižnice, sem sledil določenemu ritualu: sladoled pri Zampoliju - Galerija moderne umetnosti na Drevoredu XX. septembra, kjer sem prvič videl Morandija in De Chirica - bar v Ul. Rossetti, kjer sem občasno srečeval indijske fakirje v avtohipnozi na ležišču iz zehljav - nakar sem v mezaninu skozi okno, do katerega sem splezal s sladoledom v roki, opazoval Pincherla pri delu v polmraku njegovih knjig. Mnogo let kasneje mi je tedanji novi kulturni minister Jack Lang, ki je moral zasnovati svojo prvo razstavo v Parizu, Le Villes d'Eux, ob zaključku najinega sodelovanja daroval luksuzno izdajo Stendhala, v kateri sem spet našel Pincherla, čigar uvodni esej je Lang ocenil kot najboljši prispevek k delu francoskega pisatelja. Takrat je bila to zame neka nova svetloba, drobci francoske, voltairske kulture v tako zelo mittelhabsburškem Trstu.

Zahvaljujem se generalu Wintertonu, pri katerem sem spoznal umirjenost tvida in gabardena in ki mi je razkril anglosaski svet ter njegov okus kot bistven element določenega življenjskega stila. V mojih spominih ostaja njegova po-

doba kot podoba angleškega »remarkable gentleman«. Posredoval mi je pomebno, zame takrat globoko kulturo zunanjega videza, v Trstu, kjer so srečni trgovci gospe oskrbovali z na pol prozornimi najlonskimi nogavicami in tekmovali na progi Trst - Opčine, v Trstu, kjer so se v mojem baru v Ul. Carducci, v baru gospodičen in prvih ljubezni, pojavili prvi neonski napisi.

Zahvaljujem se Maxu Piccardu, ki je izumil batiskaf in ki je v izbranih prostorih hotela Excelsior pretresel našo kulinarico »provincialnost« ter sokiral gospe, med njimi je bila tudi moja mati, ki so se ob popoldnevih srečevale v hotelski kavarni. Istocasno je jedel pecivo in bige iz belega kruha ter pil izmenično čaj in kapucin. Ves čas pa je bil zatopljen v svoj abstrakten in zaprt svet znanosti. Za mladega človeka, kot sem bil jaz, je bilo to srečanje z znanostjo, z razločljivim, odlučilno, in to predvsem zato, ker je do njega prislo pred mojim odhodom na Dunaj, in pred srečanjem s pozitivistično miselnostjo Camapa, Macha, Wittgensteina itd, z miselnostjo, ki je nasprotovala čisti hipotetičnosti.

Zahvaljujem se tudi Marshalllovemu planu za prvo konzervo spagetov v paradiznikovi omaki, ki smo jo dobili iz Oregona. Po prvem navdušenju smo kaj kmalu spoznali, da so bili kljub revščini boljši spageti, ki sta jih v kletnih prostorih naše hiše delala zakonca Tommasi, ki sta nato postala lastnika tovarne Pastificio Triestino. Amerika ni bila v vsem Amerika; kdove koliko trzaskih družin je po tem oregonskem valu še ostalo v Trstu.

Zahvaljujem se trenerju boksa Tiralongu, da me ni unil in iz mene naredil invalida. Po šestih mesecih treniranja, ko sem bil v welter kategoriji sparing partner Nina Benvenutija, ki je bil takrat državni prvak med amaterji, me je namreč Tiralongo poslal z ringa. Pred tem mi je zamen poskušal zlomiti nos, kar je, če kdo tega se ne ve, prvenstvena potreba pri boksu. To »operacijo« je izvedel že z boksarji takega kalibra, kot so bili Aldo Pravisan, Tiberio Mitri in Duilio Loi. To je bilo moje prvo srečanje s proletarsko eksistenco, z ezulom, ki je iskal novo identiteto.

Zahvaljujem se tudi svojemu prvemu nogometnemu trenerju Ovidiu Paronu, ki me je rešil igrisca Muggesane, ki je bilo polno kamnov, in me za vratarja peljal v mladinsko ekipo Triestine k Valmauri, kjer sem se končno lahko metal po travi in kjer sem med treningi s prvo ekipo včasih z velikim veseljem lahko branil lepe enajstmetrovke Argentince Curtija in Madzara Szokkeja.

Zahvaljujem se pa predvsem svojemu trenerju pri Triestini madzarskemu zidu Beli Gutmanu, ki je bil Roccov naslednik in velik igralec bridgea. Mnogo let kasneje sem ga srečeval v dunajskih kavarnah in v središču najinih pogovorov je bil vedno Trst. Ko je Gutmann odšel k Milanu, je odpeljal tudi mladega Cesara Maldinija. Med mnogimi Gutmannovimi zaslugami je bila tudi ta, da je zvito in v stilu velikega madzarskega gospoda v kavarni Caffè degli Specchi mojo družino prepračil o tem, da ji pri nogometu tudi meščansko - trgovska komponenta. Ko je od njih dobil privoljenje, mi je razložil, kako se lahko z nogometom

ravno tako kot z arhitekturo polastim prostora, in me tako zapeljal.

Zahvaljujem se profesorjema Rebuli in Zerialu, ki sta me naučila, da je latinsčina živ jezik, pa čeprav sem se ga učil v tako temni in mračni soli, kot je bila moja. Med odmori sta se oddaljila in v perfektni latinsčini komentirala zadnji derbi med Interjem in Milanom. Klasični vidik kulture je se vedno osnova moje modernosti; tako kot v vseh poetikah napredka.

Zahvaljujem se osnovnošolskima učiteljema Subotichu in Djerasimovichu, da sta me nezavedno in petdeset let pred njegovim začetkom približala ameriskemu hiperrealizmu, ko smo morali iz veterinarskih priročnikov o mišičevju zivali natančno priso-vati krave in konje. Zame je bil dober zgled za to, kako sveto od posvetnega loči le minimalna razdalja.

Zahvaljujem se popu pravoslavne cerkve sv. Spiridiona, kjer sem kot član zbora strežnikov, to sem bil celih sedem let, zasluzil svoje prve majhne place. To je bila lekcija o obolusu, o pomirjujočem aspektu v življenju, o podstavku, ki je nujno potreben za razmah fantazije.

Zahvaljujem se Pietru Nobilu za cudovito cerkev sv. Antona, predvsem pa za cudovite podstrešne prostore, kjer sem sicer srečal arhitekture, ob tem pa sem s kolegi strežniki igral namizni tenis in karte, pri čemer nisem vedno najbolj srečno investiral svoje place. Tu sem se naučil sportnega in tudi drugega antagonizma, ki je vedno sestavni del življenja.

Zahvaljujem se družini Morpurgo in njenemu muzeju, ki je bil v času moje mladosti prazen, mračen in prašen, ki pa mi je omogočil, da sem se prvič v življenju približal dunajski umetnosti, ki predstavlja se danes zaledje mojega pojmovanja slikarstva.

Tam sem odkril tudi slikarja Makarta, ki sem ga odnesel iz Trsta na Dunaj, ko sem imel cast pripraviti razstavo ob tisočletnici Avstrije.

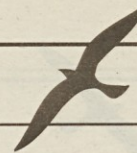
Pri organizaciji pomebnih kulturnih dogodkov me je moje mesto vedno spremljalo. Tudi v Berlinu sem na razstavi o združitvi dveh Nemčij v Martin Gropius Bauu s pomočjo predsednika nemške države Weizackerja predstavil Trst in njegovo pristanišče.

Tudi v Rotterdamu, kjer sedaj pripravljam veliko razstavo o evropskih mestih, ki jo bodo odprli 18. decembra, bo prisotno terezijansko pristanišče, na žalost ne sedanje...

Zahvaljujem se občinski godbi za veselje, ki nam ga je pripravila ob nedeljah po masi na Trgu Unità. To je trg, ki je se danes srednjeevropski in ne samo trzaski in ki ga tako kot cel Trst lahko primerjamo z veliko Lizbono. Trg, ki je kaznovan »med navednicami« in ki caka, da ga obnovijo in ozivijo. Po dolgih letih sive brezbriznosti se vedno caka na posege, ki bi bili na evropski ravni.

Vedno se bom vracal v svoje mesto, ki je kot simbolična izgubljena ljubica, kjer po ironiji usode ni nič pomenljivega, kar bi spominjalo name. Vedno pa se bom rad nastavljal burji, ki me, kot pravi Slataper, bica in mi trga usesa.

Za Zlatega sv. Justa se resnično vsem zahvaljujem.

Retrospektiva sovjetskega filma od novega vala do osemdesetih let

LJUBLJANA - Slovenska kinoteka je pred "prisilnim" dopustom v februarju, ko zaradi adaptacije dvorane in namestitve nove kino opreme za mesec dni zapira svoja vrata, pripravila veliko retrospektivo sovjetskega filma šestdesetih in sedemdesetih let, ki se s svojo formalno inovativnostjo, pogumom in bogastvom vsebin uvršča med najpomembnejša poglavja zgodovine filmske umetnosti.

Retrospektiva, ki se bo začela 6. januarja ob 22. uri s projekcijo Mir tistim, ki vstopajo (Mir vhodjascemu, 1961) režiserjev Aleksandra Alova in Vladimirja Naumova ter se nadaljevala do 23. januarja, bo zajela večino najpomembnejših del tega obdobja med katerimi je veliko prepovedanih, premontiranih, bunkeriranih del - kratka del

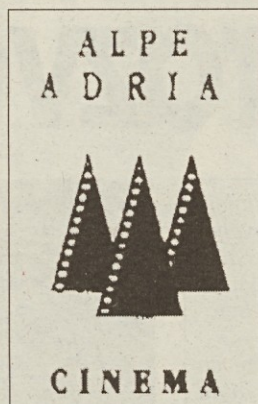
"prekletih" režiserjev, ki so se morali vseskozi, tudi v času največje "otoplitve" politične klime v takratni Sovjetski zvezi, boriti za priznanje svojih umetniških in človeških nacerl, so sporočili iz Slovenske kinoteke.

Predstavljenih bo osemnajst filmov, med drugim Ivanovo otroštvo (Ivanovo detstvo, 1962) Andreja Tarkovskega, Nežnost (Nežnost', 1966) Eljorja Ismuhamedova, Ko odpada listje (Listopad, 1967) Otarja Ioselijanija, Devet dni enega leta (Devjat' dne odnoga goda, 1961) Mihaila Romma, Dobrodošli, ali nezaposlenim vstop prepovedan (Dobro požalovat ili postoronim vhod vosprecen, 1964) Elema Klimova, Sajat Nova - Granatna barva (Sajat Nova - Cvet granata, 1968) Sergeja Paradžanova, Imam dvajset let (Mne 20 let,

1964) Mariena Hucijeva, Sužnja ljubezni (Raba ljubvi, 1976) Nikite Mihalkova in Komisar. (Cezvicanji komisar, 1970) Alija Hamraeva.

Ta retrospektiva, ki pod plaščem nekdanje Sovjetske zveze prinaša ruska, gruzinska, armenska, uzbekistanska, ukrajinska in turkmenistanska dela, je hkrati tudi napoved pregledne retrospektive filmov iz dežel, ki so se z razpadom Sovjetske zveze osamosvojile. V maju prihodnjega leta si bo namreč v Slovenski kinoteki - kot spremljevalni dogodek festivala neodvisne umetniške produkcije Vdor 21 - moč ogledati filmski program, ki bo poskušal vsaj prek najpomembnejših del prikazati dogajanje v filmski produkciji zakavkaskih in azijskih držav nekdanje Sovjetske zveze. (STA)

Festival Alpe-Adria bo letos posvečen «črnemu filmu»

TRST - V trzaskem gledališču Teatro Miela bo med 18. in 25. januarjem že deveto leto zapored potekal festival Alpe Adria Cinema, ki je namenjen predstavitvi srednje in vzhodnoevropske film-

ske produkcije. Letos bodo na festivalu poleg običajnega tekmovalnega sporeda ter predstavitve kratkih dokumentarnih in znanstveno-fantastičnih filmov predvajali tudi retrospektivo jugoslovanskih filmov iz poznih šestdesetih let (1962-1972), so sporočili organizatorji.

Med približno desetimi celovečercer, ki jih bodo predvajali v okviru uradnega tekmovalnega sporeda, so madžarski Hosszu Alkony režiserja Attila Janischa, avstrijski Die Totale Therapie Christiana Froscha, hrvaški Mondo Bobo Gorana Rusinovića in film

Martina Sulika Orbit Pictus. Gre za jezikovno najzanimivejše filme, ki so v zadnjem času nastali v srednji in vzhodni Evropi.

Retrospektiva jugoslovanskih filmov, ki so nastali med leti 1962 in 1972, bo potekala z naslovom Črni val (Black Wave). Mnogi od 26 celovečernih in 46 kratkih filmov, ki bodo prikazani na festivalu, bodo tokrat predvajani prvič po več desetletjih, saj so bili v času nastanka na različne načine cenzurirani. Festivala se bodo udeležili tudi nekateri režiserji, med njimi Makavejev, Pavlović in Zilnik (STA).

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic za predstavo »Estate e fumo« T. Williamsa, ki bo na sporedu od 9. do 11. januarja (v abonmaju - odrezek 18 bel - na izbiro) in za predstavo »L'uomo, la bestia e la virtù« L. Pirandella, ki bo na sporedu od 13. do 18. januarja (v abonmaju - odrezek 6 rumen) - (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Od 20. do 31. januarja 1998: opera »Wozzeck« Georga Büchnerja. Direktor Wolfgang Bozic. Nastopajo orkester in zbor Gledališča Verdi.

Blagajna gledališča (urnik: 9-12, 15-17 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih)

Gledališče Cristallo - La Contrada

Od 9. do 18. januarja gostuje gledališka skupina Compagnia della Rancia s predstavo »Brachetti in technicolor« z Arturom Brachettijem.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča Cristallo in pri UTAT v Pasazi Protti, informacije tel. 390613.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 13. in v sredo, 14. januarja 1998, ob 20.30: CRT Artificio in Teatro Biondo Stabile iz Palermo v sodelovanju s Piccolo Teatro iz Milana »Il caso Kafka« Roberta Andò in Moni Ovadie. Režija Roberto Andò. Nastopajo Moni Ovadia in Theater Orchestra.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

V torek, 6. januarja, ob 20.45 gostovanje gledališke skupine Argot produzioni: Jean Anouilh »Antigona«. Nastopata Pamela Villorosi in Bruno Armando. Režija Maurizio Panici.

Teatro Contatto - Gledališče San Giorgio

V ponedeljek, 9. januarja 1998, ob 20.30 gostovanje Gledališča Segreto: Ruggero Cappuccio »Shakespeare di Napoli«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Danes, 31. t. m., ob 21. uri Silvestrova predstava: Roberto M. Cossa »Nona«.

V sredo, 7. januarja 1998, ob 10. uri Fran Milčinski »Zvezdica zaspanka«. Predstava za vrtec in solo; ob 20. uri gostovanje Drame SNG iz Ljubljane: Georges Feydeau: »Bolha v usesu« (za abonma sreda in izven). Informacije pri blagajni PDG (tel. 00386-65 202717, vsak delovni dan od 10. do 12. in od 15. do 18. ure).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V soboto, 24. januarja 1998, ob 19. uri: W. Shakespeare »Macbeth«. Ponovitve 26., 28., 30. in 31. januarja. Vstopnice lahko rezervirate že zdaj, informacije (00386-61/222815).

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

19. januarja 1998, ob 20.15 koncert Ljubljanskih madrigalistov pod vodstvom Matjaža Scka (za abonma in izven).

DOBROVO V BRDIH

Grad Dobrovo

23. januarja 1998, ob 20. uri bo v Viteški dvorani galerije Zorana Mušica nastopil Moskovski kvartet (za abonma in izven).

Za informacije tel. 00386-65/21262.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Jutri, 1. januarja 1998, ob 20. uri v Gallusovi dvorani novoletni koncert z Orkestrom slovenske filharmonije. Dirigent Johannes Wildner.

SNG Opera in balet

Danes, 31. t. m., ob 20. uri »Cigan baron« - razprodano. V četrtek, 29. januarja, ob 20. uri premiera -S. Prokofjev »Romeo in Julija«. Ponovitev 31. januarja, ob 19.30 za abonma sobota, izven n konto.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica

27. januarja ob 20.30 v Goethe Institutu, koncert Tria Lorenz iz Ljubljane.

Gledališče Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98

V ponedeljek, 12. januarja, ob 20.30 koncert na katerem bosta nastopila Marzio Conti (flavta) in Bruno Canino (klavir). Na sporedu Schubert, Roussel, Milhaud in Boulez.

Gledališče Rossetti

V petek, 2. in v soboto, 3. januarja, ob 21. uri koncert The Golden Gospel Singers. Predstava izven abonmaja.

Gledališče Verdi

V torek, 6. januarja novoletni koncert »Srečno novo leto Trst«. Nastopil bo Orkester občinskega gledališča Verdi pod vodstvom Johna Mc Glinna, solistka Kim Criswell. Koncert prirejajo Združenje trgovcev, Trgovinska zbornica in CRT Trst.

Predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

TRŽIČ

Občinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

V četrtek, 15. januarja, ob 20.30 koncert »Combattimento Consort Amsterdam« pod vodstvom Jana Williamsa de Vrienda.

Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

SCGV Emil Komel - Koncertna sezona 1997/98

V sredo, 14. januarja, ob 19.30 v komorni dvorani KC L. Bratuz: Srečanja z glasbo - Janez Maticič. Slovenski skladatelj med Ljubljano in Parizom. Glasbeni atelje Emil Komel.

Kulturni dom

14. januarja 1998 ob 20.30 nastop skupin »Hot Room« in »4 WD« iz Gorice.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

16. januarja 1998, ob 20.45 nastop Filharmoničnega orkestra iz Vidma, dirigent Anton Nanut, solist Mišcha Maisky. Na programu Smetana, Dvorak, Janacek.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Miramar - Konjušnica: zaradi izrednega zanimanja je velika razstava o Dačanih podaljšana do 6. januarja 1998. Obiščete jo lahko od 9. do 17. ure.

Muzej Revoltella: do 25.1.1998 je na ogled razstava »Chersicla. Dall'informale alle muse energetiche«. Urnik ogleda: 10-13, 15-20 - ob praznikih samo zjutraj. Ob torkih zaprto.

Muzej Revoltella: do 6. januarja 1998 je v vseh nadstropjih muzeja na ogled zanimiva razstava znamenitih oblek sester Fontana »Car stila (Il fascino dello stile) 1950-1968«. Urnik ogleda: 10-13, 15-20 - ob praznikih samo zjutraj. Ob torkih zaprto.

Galerija Torbandena: se danes, 31. t. m., razstavlja Edo Murtić. Urnik ogleda: od ponedeljka do sobote 10-13, 16-20.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 25. januarja je na ogled razstava o skedenjski železarni. Urnik: 10-13, 17-20.

Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1): do 13.1.1998 je na ogled razstava »Olinsky - verjetno zadnji umetnik 20. stoletja«.

Palaca Costanzi: do 25. februarja 1998 je na ogled razstava »Ljudje in medvedje«. Urnik: vsak dan od 9. do 19. ure.

Gregorčičeva dvorana (Ul. Sv. Franciska 20): fotografska razstava fotokrožka Trst 80. Urnik od ponedeljka do petka od 9. do 16. ure.

Centres' Art Gallery v Mednarodnem centru za teoretsko fiziko »Abdus Salam« v Grljanu: na ogled je razstava akrilov Carmela Vranicha.

Center Il Giulia: do 11.1.1998 je na ogled božična skupinska razstava.

OPČINE

Dvorana Zadrzne kraske banke: na ogled je razstava »V pričakovanju Božica...« razstavlja mali obrtniki«.

GORICA

Kulturni dom: na ogled je skupinska fotografska razstava »Skupina 75«.

Umetnostna galerija Miro Persolja: na skupinski razstavi sodelujejo slikarji C. Raza, S. Kovic in S. Persolja ter kipar M. Persolja.

Katoliška knjigarna - Ars Galerija: do 10. januarja 1998 je na ogled razstava slikarja Pavla Medvesčka.

Goriški grad: do 25. januarja 1998 je odprta razstava gotskega kiparstva na Goriškem, ki so jo postavili v sodelovanju z Goriškim muzeje iz Nove Gorice.

VIDEM

Stamperia d'arte Albicocco: na ogled so dela Tonina Crangolinija.

PASSARIANO

Villa Manin: do 11.1.1998 je na ogled zgodovinska razstava »1797 - Napoleon v Campoformidu«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: odprtje razstave likovne delavnice - Umetnost postavlja vprašanja. Urnik: od ponedeljka do petka od 15. do 17. ure.

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 31. t. m., (silvestrska predstava), ob 19.30 A. R. Gurney »Punci (Sylvia)«.

V ponedeljek, 5. januarja, ob 19.30 (abonma studentski C): Albert Camus »Kalgula«.

SNG - Drama

Danes, 31. t. m., ob 20. uri: N. V. Gogol »Revizor«. Priredba in režija Dusan Jovanović. Razprodano.

Lutkovno gledališče

V soboto, 3. januarja, ob 11. in ob 17. uri: Jan Malik »Žogica marogica«.

KOROŠKA

CELOVEC

Dom sindikatov

V soboto, 3. januarja, ob 20. uri 46. Slovenski ples.

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM

Farna dvorana

V ponedeljek, 5. januarja, ob 19.30 gledališka predstava »Sem pa tja«.

V torek, 6. januarja, ob 17. uri Slovenka leta.

V sredo, 7. januarja, ob 19.30 (abonma sreda): D. Božić: »Lizistrata 75«. Ponovitve 13.1. (abonma SOU), v torek, 22.1. (abonma torek). Vse predstave so tudi za izven in konto.

V petek, 9. januarja, ob 16.30 (abonma petek, izven in konto): G. Meyerberger »Hugenoti«.

V soboto, 10. januarja, ob 19.30 (izven in konto) J. Strauss: Cigan Baron«.

KOROŠKA

CELOVEC

Mestno gledališče (Dvorana 7 na celovskem sejmišču (Wörter See Halle)

V petek, 2. januarja, ob 19.30 musical Jerryja Hermana »Le cage aux folles« (Kletka polna norcev).

ŠENTPRIMOŽ

Kulturni dom

V nedeljo, 4. januarja, ob 14.30 novoletni koncert.

ŠENTJAKOB V ROŽU

Kulturni dom

V nedeljo, 4. januarja, ob 14.30 novoletni koncert.

DOBROVO V BRDIH

Grad Dobrovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od 10. do 18. ure - ob ponedeljkih zaprta.

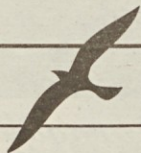
KROMBERK

Goriški muzej Grad Kromberk: do 30. januarja 1998 je na ogled retrospektivna razstava Milosa Volarica. Urnik ogleda: 8-14, ob praznikih 13-17, zaprto ob sobotah.

LJUBLJANA

Mala galerija: do 14. januarja 1998 bo na ogled fotografska razstava Blaža Zupancica - Passepartout.

Prirodoslovni muzej Slovenije (vhod iz Muzejske ul. 11): odprta je razstava rezultatov geološko-paleontološke spremljave gradbenih del na odseku avtoceste med Divačo in Kozino. Razstava zeli opozoriti na geološko naravno dediscino, ki je bila doslej opb podobnih delih marsikdaj spregledana. Avtorja razstave dr. Tea Jurkovek in dr. Bogdan Jurkovek.

MILAN / PO 28 URAH MUČNIH POGAJANJ V AGENCIJI MILANSKE LJUDSKE BANKE

Srečen konec oboroženega zajetja talcev v milanski banki

Po osvoboditvi talcev so Gargana zajeli brez prelivanja krvi

MILAN - Po 28 urah se je sinoci nekaj po 19. uri brez prelivanja krvi končala pustolovščina Domenica Gargana, ki je oborožen s pistolo in ročno bombo zajel tri talce v agenciji st. 32 banke Banca Popolare di Milano. Preden so ga varnostniki zajeli, je Gargano izpustil se zadnjega talca, vendar se je v zadnjem trenutku skušal ubraniti s streljanjem, v katerem je lažje ranil dva pripadnika posebnih varnostnih sil.

Vse se je zacelo zgodaj popoldne v ponedeljek, 29. decembra, ko je Gargano prišel v banko in zahteval, naj mu dodelijo posojilo. Ker mu vodstvo agencije ni ustreglo, je vzel za talce direktorice poslovalnice Irmo Morello, poddirektorja Vincenza Cortellina in sefa osebja Pietra Ferrarija. V zameno za njihovo izpustitev je zahteval 10 milijard lir gotovine. Ob 19. uri so posegle varnostne sile in začele z oboroženim Garganom pogajanja, pri katerih so pomagali tudi njegovi sorodniki. Prvi rezultat je bil ta, da je moski znižal svojo zahtevo na 6 milijard lir. V banko je ponoci prišel tudi sef milanskega državnega pravdnistva Borrelli, medtem ko je zadevni od začetka kot dežurni pravdnik sledil Gherardo Colombo. Ob pol treh ponoci je Gargano izpustil Irmo Morello, potem ko so mu izročili 4 milijarde lir odkupnine. Ob 9. uri je v banko prispel se karabinjerjski častnik Mario Iunco, ki Gargana pozna že nekaj let (imel je namreč že preglavice s pravico) in na katerega posredovanje je moski izpustil drugega talca, Pietra Ferrarija, ki bolega za sladkorno boleznijo.

Iunco je vztrajno nadaljeval svojo prepricljivo akcijo in tako mu je Gargano sredi dopoldneva izročil pest nabojev, zgodaj popoldne pa je z enega od oken v prvem nadstropju odvrigel sop bankovcev. Zdaj je namreč hotel helikop-

ter, s katerega naj bi potem zmetal ves denar, ki so mu ga dali. Ob 16.30 je izpustil se zadnjega talca, Vincenza Cortellina, potem pa se je razsila vest, da se je predal. A si je premislil. V nadaljevanju pogajanj je luncu izročil se ročno bombo, tako da mu je ostala samo se pistola.

Zdaj je bil moski očitno ze dovolj izčrpan, da so se varnostniki odločili za akcijo. Ob 19.15 so v banko vdrli pripadniki posebnega oddelka karabinjerjev NOCS, na katere je Gargano streljal, a so ga vseeno onemogocili in razorožili. Ranjena karabinjerja so v bolniznici le pregledali in ju odslovili, zdravniško pomoč pa so nudili tudi potolčenemu Garganu.

EKONOMIJA / LETO 1997 JE BILO ZLATO ZA ITALIJANSKO BORZO

Kljub velikim dosežkom, ostaja brezposelnost glavni problem

Delnice na milanski borzi so se letos ovrednotile skupaj za 55,6%
Po Istatovih podatkih se je zaposlenost septembra znižala za 3,1%

MILAN, RIM - Italijansko gospodarsko in finančno leto se izteka tako, kot bi si bili v prvih mesecih lahko le zeleli. Skoraj vsi glavni kazalci, od inflacijskega gibanja in monetarne stabilnosti do proizvodnega oživljanja in utripa finančnih trgov so pozitivni, v primeru inflacije in trgov celo odlični, tako da je glavni cilj, ki si ga je zastavila Oljkina vlada, in sicer vključitev v evropsko monetarno unijo, zanesljivo izpolnjen. Odločilne zasluge ima nedvomno zakladni in proračunski minister Ciampi, ki se je s premierovo pomočjo vztrajno boril za spostovanje obvez, ki jih je Italija sprejela v Bruslju.

Z novim letom, ko se govori o začetku t.i. druge faze Oljkine vlade, stopa potemtakem v ospredje boj proti brezposelnosti in skrb za čim zivahnejšo gospodarsko rast. Statistični podatki kažejo, da proizvodnja vse bolj hiti (v letu 1998 naj bi bruto domači proizvod zrasel za več kot dva odstotka), medtem ko zaposlenost zal se vedno nazaduje. Po zadnjih Istatovih podatkih za

september, se je stopnja zaposlenosti v velikih podjetjih znižala v primerjavi z enakim lanskim mesecem za 3,1 odstotka (v primerjavi z letošnjim avgustom za 0,1%), medtem ko je živilska industrija utrpela kar 6-odstotno znižanje zaposlitvene ravni.

Boj proti brezposelnosti je torej prva naloga za novo leto, staro pa se, kot rečeno, poslavlja z nekaterimi odličnimi rezultati, med katerimi blesti milanski borzni trg. Leto 1997 mu je zapustilo 200 tisoč milijard lir »zaslužka«, s katerim je poplaval svoje vlagatelje, dejstvo, da se italijanska borza po ustvarjeni kapitalizaciji vrednostnih papirjev blizu 30-odstotnemu deležu - pa ceprav le teoretičnem - vsega letošnjega bruto domačega proizvoda, pa priča o pomembni rasti njenega pomena. Po ovrednotenju, ki so ga doživeli kotirani vrednostni papirji, je bilo leto 1997 najbolje v zadnjih enajstih letih, od rekordnega leta 1986: takrat se je kapitalizacija delnic povečala za 64 odstotkov, tokrat pa za 55,6 odstotka, kar je sicer največ od vseh evropskih

borz. Za primerjavo naj povemo, da je bilo ovrednotenje leta 1996 komaj 13-odstotno, leto prej pa je milanska borza izgubila skoraj 7 odstotkov kapitalizacije. Napovedi za leto 1998 so se bolj rožnate, saj strokovnjaki napovedujejo, da bo milanski borzni trg napredoval za 10 do 30 odstotkov.

Letosnji uspeh »Piazze Affari« je v veliki meri zaslugi tujih investitorjev, katerih zaupanje v Italijo se je torej spet povečalo. Pa ne samo to, se veliko bolj je vlagatelje - tako varčevalce kot institucionalne investitorje - prepričalo dejstvo, da se investiranje v državne vrednostne papirje, predvsem v obveznice, ne splača več zaradi močnega znižanja donosov. Zato so se preusmerili na delnice, se posebno na delnice velikih privatiziranih bančnih in zavarovalnih družb, energetskega velikan Eni in telekomunikacijskih družb, ki jih caka z evropsko sprostitevjo v letu 1998 se poseben boom. Tako kot investitorji nestrpno čakajo na privatizacijo Enela, kar bo za milanski borzni trg nov, velik razvojni korak.

NOVICE

Kritike na račun Italije zaradi odnosa do Kurdov

RIM - Medtem ko v Soveratu in Badolatu zaključujejo z identifikacijo beguncev, ki so se izkrcali na kalabrijski obali, pa je Italija na udaru kritik nemškega in francoskega tiska. Predvsem Nemci Italiji očitajo, da s svojo normo, ki predvideva dvotedenski rok za izgon z državnega ozemlja, v bistvu ilegalnim priseljencem omogoča, da po identifikaciji in uročitvi izгона poskušajo zbežati iz Italije v druge države Evropske unije. Ze novembra je bomska vlada zahtevala, naj Italija spremeni to normo in naj priseljence nadzoruje vse do izгона. To seveda omogoča Italiji, da se na ceneni način znebi nezazelenih gostov. Kot se je včeraj izvedelo, ni se nihče od 835 beguncev zaprosil za politično zatočišče, ker bi to pomenilo, da hoče ostati v Italiji. Medtem pa prihaja v Soveratu in Badolatu do zapletov, ker se je včeraj začel postni mesec ramadan, begunci pa zavračajo hrano, ker lahko jedo samo po sončnem zatonu.

Craxi o amnestiji

RIM - Nekdanji italijanski socialistični voditelj Bettino Craxi je prepričan, da bo amnestija za podkupniško afero možna, sele ko se bo Berlusconi umaknil s političnega prizorišča, ali pa ga bodo sodno likvidirali. Craxi je se povedal, da so proti Berlusconi sproti pravi znanstveni načrt, tako da bi ga postopno likvidirali.

Razpustiti Pol svoboščin

RIM - Pubblio Fiori, član organizacijskega tajništva Nacionalnega zavezništva, je v pismu Silviu Berlusconi predlagal, da razpustijo Pol svoboščin in sklicije »demokracijo ustanovno skupščino«, ki naj uresniči novo in uspešnejšo opozicijsko silo.

Leto popotresne obnove

RIM - Podtajnik pri predsedstvu vlade Enrico Micheli je izrazil prepričanje, da bo leto 1989 leto popotresne obnove in novega zagona za kraje, ki jih je v Umbriji in v Markah prizadel katastrofalen potres.

Nov primer pedofilije

LECCE - Samo daleč od svojega doma se je neko 14-letno apulijsko dekle odprlo in nuni nekega severoitalijanskega zavoda zaupalo, da ji je trojica sovascanov okradla in umazala otroštvo s spolnim nasiljem. Pet let je trajala ta mora, dokler ni dekle odšlo v zavod. Za zapahi sta se sedaj znašla dva 32-letna dvojčka iz Guagnana pri Lecceju, medtem ko je njun manj nasilen starejši 34-letni brat v hišnem priporu. Prvic so otroka posilili, ko je imela samo osem let, posilstva pa so se tedensko nadaljevala za obdobje petih let. Doma se tega ni nobeden zavedal, saj je dekletov oče alkoholik, mati pa se trudi, da preživlja družino.

Spet smrt zaradi malarije

MESTRE - Ker je mislila, da se je samo premrazila in morda zbolela za gripo, je 59-letna Elettra Donadel iz Mester umrla, saj se je v Zairu okuzila z malarijo. Njen zdravnik ji je svetoval, naj gre k specialistu, a ženska ga ni poslušala. Umrla je zaradi plazmodija falciperum, ki je bil usoden pred dnevi tudi Bruni Kovac Pasolini iz Mantove, ki se je z malarijo okuzila v Keniji.

Kar vsak četrti Italijan ne bo praznoval novega leta

RIM - Neka specializirana milanska ustanova je ugotovila, da vsak četrti Italijan ne bo letos praznoval novega leta. V najboljsem primeru ga bo dočakal sam v ozkem družinskem krogu brez nebe-ne pojedine, sorodnikov in prijateljev.

V Bresci zaplenili kar 14 ton pirotehničnega materiala

BRESCIA - Eksplozivno ne pozdravljajo božica in novega leta samo južnjaki, ta razvada je razširjena tudi v severni Italiji, kar zgovorno priča podatek, da so finančni stražniki v teh dneh v Bresci zaplenili kar 14 ton raznega nedovoljenega pirotehničnega materiala.

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	30. DECEMBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1743,00	1778,00	
nemška marka	972,00	992,00	
funt šterling	2906,00	2961,00	
švicarski frank	1195,00	1225,00	
belgijski frank	46,61	48,610	
francoski frank	288,00	298,00	
danska krona	252,00	262,00	
norveška krona	234,00	244,00	
švedska krona	218,00	228,00	
kanadski dolar	1200,00	1240,00	
portugalski eskudo	9,09	9,99	
nizozemski gulden	856,00	881,00	
avstrijski šiling	137,15	141,65	
španska pezeta	11,10	12,20	
grška drahma	5,92	6,72	
irski šterling	2483,00	2568,00	
japonski jen	13,04	13,94	
avstralski dolar	1.099,00	1169,00	
madžarski florint	8,50	10,00	
hrvaška kuna	255,00	275,00	
slovenski tolar	10,20	10,45	

KMEČKA BANKA - GORICA		
30. DECEMBER 1997	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1739,00	1769,00
nemška marka	974,00	992,00
francoski frank	289,00	299,00
nizozemski gulden	857,00	882,00
belgijski frank	46,80	48,60
funt šterling	2886,00	2966,00
irski šterling	2490,00	2585,00
danska krona	253,00	263,00
grška drahma	6,04	6,64
kanadski dolar	1199,00	1234,00
švicarski frank	1198,00	1223,00
avstrijski šiling	137,28	141,78
slovenski tolar	10,15	10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
30. DECEMBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1759,190
EKU	1940,390
nemška marka	981,690
francoski frank	293,440
funt šterling	2913,040
nizozemski gulden	871,060
belgijski frank	47,587
španska pezeta	11,598
danska krona	257,680
irski šterling	2515,110
grška drahma	6,220
portugalski eskudo	9,596
kanadski dolar	1222,850
japonski jen	13,576
švicarski frank	1209,900
avstrijski šiling	139,520
norveška krona	239,170
švedska krona	222,610
finska marka	324,010

MILANSKI BORZNI TRG					
30. DECEMBER 1997	INDEKS MIB-30: +0,22				
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	17.846	+0,24	Mediaset	8.625	+1,76
Bca di Roma	1.714	+4,76	Mediobanca	13.843	+0,91
Bca Fideuram	7.770	+2,65	Montedison	1.551	+0,51
Bco Ambros.	6.890	+4,00	Olivetti	1.053	+1,15
Benetton	28.681	+0,51	Parmalat	2.503	+3,72
Comit	5.579	+0,54	Pirelli Spa	4.706	+0,98
Credit	5.530	+5,05	Ras	17.215	+1,88
Edison	10.742	+1,34	Rolo	25.296	+1,43
Eni	10.023	+0,91	Saipem	9.323	+0,62
Fiat	5.165	+1,15	San Paolo To	16.950	+0,88
Generali	43.274	+1,20	TIM	8.337	+1,96
Imi	21.192	+4,15	Telecom Ita	11.096	+0,91
Ina	3.653	+1,86			
Italgas	7.222	+1,14			
La Fondiaria	9.443	+1,17			

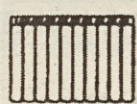
A. MLAKAR S.R.L.
IMPORT - EXPORT
Servis tovornih vozil

**SERVISNA DELAVNICA
DIZEL MOTORJEV**

GORICA
Ul. Terza Armata 105
Telefon: 0481/20425
Telefax: 0481/521771

Elettrotermo sanitaria
WALTER SOSOL
GORICA, Travnik 21, tel. (0481) 535516

Instalacije centralnih kurjav na
kurilno olje, metan in plin.
Vse potrebščine za centralno-
kurjavo. Prodaja črpalk.

LOOK Gorica, ul. Morelli 41
(pri Standi), tel. 0481/33504
vse za otroka - vozički - pediatrični izdelki
IGRAČE IZ VSEGA SVETA

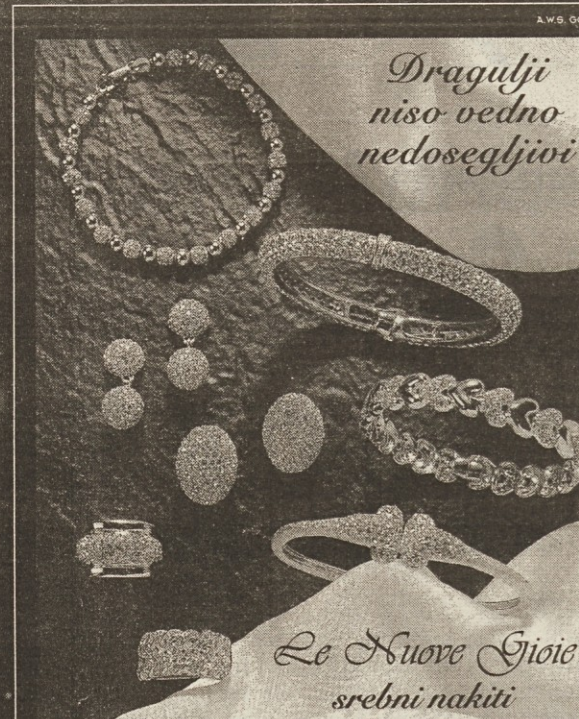
chicco Inglesina Feg Nintendo FOPPAEDRETTI
PEREGO l'albero delle idee

CASA DEL GIOCATTOLO
GORICA, KORZO ITALIA 28 - tel. 0481/534191

l'Agraria
Sergij Zavadlav
semena,
sadike in vsi
pripomočki
za vrtnarstvo

krma in
oprema za
domače živali

GORICA
Ulica Trieste 18
Tel. (0481) 520898

*Dragulji
niso vedno
nedosegljivi*

*Le Nuove Gioie
srebrni nakiti*

obrtna zlatarska delavnica

Umberto Tutta
Gorica, ul. Carducci, 61
tel. 0481/535364

AGOREST

MEDICAL SUPPLIES

ul. San Michele 334, 34170 GORICA • tel. 0481/21711 - fax 20719

ATLAS S.A.S.
IMPORT - EXPORT

GORICA, ul. Carnia 28
Tel.: 0481/33773-530155, fax: 0481/535355

*Gostilna
pri Miljotu*

Devetaki 2, drž. cesta GO-TS, tel. 0481/78250

*Srečno
novo leto*

ICER-IMPEX
IMPORT - EXPORT
UL. DELLA BONA 18
34170 GORICA
TEL. (0481) 538960
FAX (0481) 534151
IGOR ČERNIC

TOMSIC s.r.l.
electronic systems

Sovodnje ob Soči
Prvomajska ulica 33
tel. (0481) 591111; fax (0481) 882542

gommex s.r.l.
IMPORT - EXPORT

Gorica, ulica Rossini 22

Tel.: (0481) 531 935 - Fax: (0481) 534578

Gostilna pri
Mirotu

- domača kuhinja
- pristna vina
- goriškega okoliša

SOVODNJE
Prvomajska ul. 92
tel. (0481) 882017

PEKARNA
IN SLASČICARNA

COTIČ
SOVODNJE OB SOČI

Prvomajska ul. 85
tel. (0481) 882006

OGLAŠE ZBRALA IN PRIPRAVILA AGENCIJA

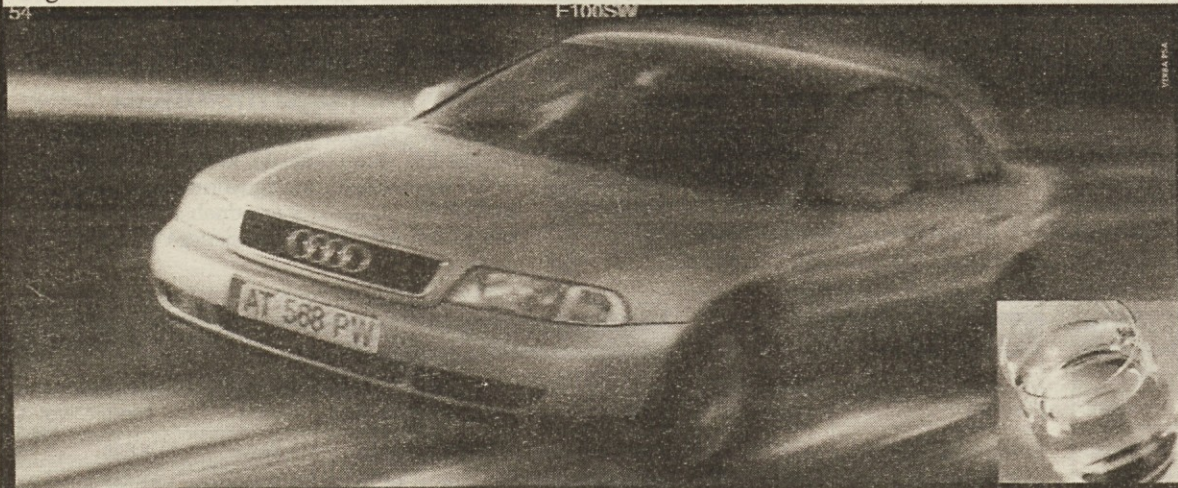
A.W.S.

GORICA • TEL. (0481) 536602 • FAX (0481) 536603

so. be. ma.

Ulica Case Sparse 77
34070 SOVODNJE OB SOČI
Tel. (0481) 521550
Fax (0481) 20969

Fingerma finansira vaš Audi.

Pospešeno požiranje.
Audi A4.

Audi Prednost je v tehniki

Preizkusite ga pri zastopniku Audi za Gorico in pokrajino:

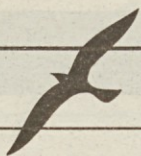
AUTOSACCHETTI

GORICA, ul. lungo Is. Argentina 9/11, tel. 0481/533771
TRŽIČ, ul. A. Boito 38/E, tel. 0481/412980

**POČITNICE
V
NARAVI**

"Subida"

»SUBIDA« - Monte Subida, 22
Krmin - Telefon (0481)60531

TRGOVINSKA ZBORNICA / PREDSTAVILI OBRAČUN LETA 1997

Gospodarska gibanja so bila letos ugodnejša

Obdobje preoblikovanja Trgovinske zbornice se bo zaključilo v letu 1998 - Rast industrijske proizvodnje

Predsednik Goriske trgovinske zbornice Enzo Bevilacqua je na tradicionalnem srečanju z novinarji predstavil splošni obračun delovanja zbornice v letu, ki se izteka, in poudaril, da se bo v prihodnjem letu z odobritvijo organov zaključil postopek preoblikovanja zbornice v smislu zakona 580/93. To naj bi se zgodilo predvidoma sredi prihodnjega leta. Do tedaj se bo nadaljevala tudi sedanja oblika upravljanja (v tranziciji).

Bevilacqua je v predstavitvi obračuna zbornice v letu 1997 izpostavil najprej (ne glede na glasne in dolgotrajne polemike s tem v zvezi) pomembno nalogo koordinatorja Teritorialnega pakta. Z ustanovitvijo javne družbe za gospodarski razvoj ("Società Isontina di Sviluppo") so bili narejeni pomembni koraki za operativnost pakta samega. Družba že dela na uresničevanju načrtov, ki zadevajo tri geografske območja: Viles, Trzic (posebej pristanišče), Gorica.

Glede spodbujanja gospodarstva in za splošni razvoj pomembnih pobud v letu 1998 je predsednik poudaril, da bo zbornica tudi v prihodnje usmerjala posege na področje izobraževanja (univerza), pristaniških in terciarnih dejavnosti (Portorosega), razvoja industrije in obrtništva ter kmetijstva (namakalni sistemi).

Kljub se visoki stopnji nezaposlenosti zlasti med mladimi se leto 1997 zaključuje, kar zadeva industrijsko proizvodnjo, pozitivno, saj se je občut-

no povečal obseg naročil.

Ugodno so bila doslej rešena nekatera od vprašanj bodočega razvoja tržiskega pristanišča (plačevanje pristojbin državi), pozitivno naj bi bi se rešilo tudi vprašanje klasifikacije pristanišča, kar pogojuje izvedbo načrta poglobitve plovnega kanala. Bodocnost pristanišča Portorosega (»po-tem ko je bila zapravljen enkratna priložnost plinskega terminala SNAM«) je postopna preusmeritev v promet s kontejnerji in v pridobivanje novih uporabnikov zlasti iz držav Srednje Evrope.

Iz Goriskega sklada, kamor se stekajo sredstva Države (zakon st. 26) in prispevki iz prelevmanov na kontingente blaga proste cone (zakon st. 700/75) so v letu 1997 odobrili za 10,5 milijarde lir prispevkov. Največji delež so namenili gospodarstvu. Prispevke so odobrili 32 podjetjem za investicije za skupnih 6,5 milijarde lir (odprli so 129 novih delovnih mest). Obsežen je bil poseg rotacijskih skladov za gradbeništvo, prevoznistvo, trgovino in manjše gospodarske pobude (skupaj nad 12 milijard lir).

Poleg navedenih podatkov, velja zabeležiti tudi nekaj kritičnih ugotovitev: javne ustanove zelo počasi uporabljajo odobrene prispevke, pasivnih ostankov se je v nekaj letih nabralo za okrog 70 milijard. V zadnjem obdobju pa je - po navedbah na včerajšnji tiskovni konferenci - opaziti pomanjkanje novih pobud zlasti s strani javnih ustanov.

Predsednik zbornice Enzo Bevilacqua z ravnateljem Goriskega sklada Grosso (foto Bumbaca)

SILVESTRSKI KONCERT / NA POBUDO DRUŠTVA LIPIZER

Novoletni spored izpolnil pričakovanja

Violinistka Jana Deškova in orkester M. Jora nastopila dvakrat v Bratuževem centru

Zmagovalka Lipizerjevega mednarodnega natečaja '97, bolgarska violinistka Jana Deškova in orkester filharmonije Mihail Jora iz Romunije sta sinoči navdušila občinstvo v nabito polni dvorani Bratuževskega centra na silvestrskem koncertu glasbenega društva R. Lipizer. Koncerta sta bila pravzaprav dva, saj so zaradi velikega povpraševanja organizirali drugo izvedbo že v popoldanskih urah. Po uverturi iz Donizettijevega Don Pasqualeja sta v prvem delu bili na vrsti skladbi za violino in orkester M. Bruch in P. de Sarasateja, v drugem pa po nekaj uvodnih skladbah Dvoraka in Brahmsa obvezni niz valčkov, polk in

mazurk očeta in sina Straussa, ki so že nepogrešljiv del vseh novolet-

nih koncertov in so izpolnile tudi pričakov0anje goriskega občinstva.

Na sliki (foto Bumbaca) violinistka Deškova in orkester

PROSTA CONA / ZA NAKUP BENCINA

Namesto papirnatih bonov po novem magnetna kartica

Novo leto bo goriskim avtomobilistom prineslo precej novosti glede razdeljevanja in koriščenja bencina proste cone. Papirnate bone bo nadomestila magnetna kartica, ista, ki že velja za nabavo ti. dezelnega bencina po znizani ceni. Nov sistem bodo uvedli sredi januarja (tocen datum bodo pravčasno javili, zagotavljajo na Trgovinski zbornici). Dotlej so podaljšali veljavo bencinskih bonov za leto 1997 se do 18. januarja.

Po tem datumu papirnatih bonov ne bodo več delili, litre bencina proste cone pa nam bodo "nalozili" na magnetno kartico. Vecina avtomobilistov

kartico že ima. Vsi, ki je nimajo kot tudi koristniki kontingenta plinskega olja, za katerega ni predvidena deželna kartica, bodo morali na Trgovinski zbornici zaprositi za izdajo kartice samo za bencin proste cone.

Vsi imetniki bodo morali kartice usposobiti tudi za bencin proste cone. Trgovinska zbornica bo v ta namen, cim bodo uredili vse tehnične zadeve, odprla dve izpostavi in sicer na goriskem sejmišču in na sedežu pristaniške ustanove v Trzicu. V vsaki izpostavi bo delovalo po šest okenc od ponedeljka do petka od 8.30 neprekinjeno do 19.30 in ob sobotah do 13.30.

Usposabljanje kartic ne bi smelo biti preveč zamudno, četudi je treba upoštevati, da je upravičencev kar 70 tisoč in je pričakovati velik naval v prvih dneh. Trgovinska zbornica zato vnaprej prosi za razumevanje. V to-lazbo naj bo avtomobilistom ugotovitev, da bodo tokrat zadnjič čakali v vrsti za bencin. Po prvi usposobitvi kartic bodo sprotne kontingente bencina "nalagali" kar pri porazdelitvi crpalkah.

Novost bo tudi v tem, da bodo po novem kontingenti bencina proste cone trimesečni in da bo treba v trimesecju porabiti ves za tisto obdobje dodeljen bencin. Po treh mesecih bo treba pri crpalki "naloziti" nov obrok za naslednje tri mesece, morebitni ostanki iz prejšnjega obdobja pa ne bodo več uporabljivi: Trgovinska zbornica bo neizkoriščene litre ponovno porazdelila med vse upravičence.

S to novostjo zelijo doseči, da bi bil ves letni kontingent od kraja izkoriščen. Prvic zato, ker gre od vsakega litra bencina proste cone 146,08 lir v Goriski sklad za financiranje razvoja tukajšnjega gospodarstva in drugic zato, da bi večji ostanki ne dajali ministrstvu za finance pretveze za odvzem vsega letnega kontingenta.

Z novim sistemom bomo torej z isto kartico kupovali bencin proste cone, ko bo le-ta izčrpan pa bencin po deželni ceni. Prvega bomo seveda lahko natočili le pri 72 crpalkah v goriski pokrajini, drugega pa po vsej deželi.

KARABINJERJI

Preureditev pristojnosti

Pokrajinsko poveljstvo karabinjerjev je sklenilo s 1. januarjem 1998 delno reorganizirati ozemeljsko porazdelitev pristojnosti posameznih karabinjerskih postaj, zato da bi se njihove pristojnosti ujemale z upravnimi mejami občin. Reorganizacija zanima tudi prebivalce nekaterih slovenskih vasi. Krajanje Devetakov in Vizintinov, ki so doslej, kar zadeva karabinjerje, sodili pod Gabrje, se bodo po novem lahko obračali na postajo v Doberdobu, ki bo pristojna za celo občino z izjemo Jamelj, kjer imajo drugo karabinjersko postajo. Postaja v Gabrjah bo po novem pristojna tudi za Vrh in celotno ozemlje sovojenjske občine na levem bregu Vipave. Postaja v Martinsčini bo pristojna za vso zagrajsko občino in bo prešla v sklop karabinjerskega poveljstva v Gradiscu.

SOVODNJE / NA POBUDO OBČINSKE UPRAVE

Voščila in prispevki društvom

Župan izročil plaketo rekorderju v dviganju uteži K. Devetaku

Pod vtisom strahotne nesreče

V Standrežu so zaprepasčeni nad strahotno prometno nesrečo, v kateri je izgubil življenje 44-letni Jordan Lutman in bil težko ranjen njegov prijatelj 34-letni Daniele Danielis, prav tako iz Standreža. Slednji se se zdravi v oddelku za oživljanje. Pogreb Jordana Lutmana, ki se je v zadnjem času ukvarjal z avto-prevoznistvom pred tem pa je upravljal avtokleparsko delavnico, bo po vsej verjetnosti sele po novem letu. Zapusca ženo Patrizio Petrusa, 17-letnega sina Danieleja, ki je pred kaksnim letom igral v ekipi Vala in Denisa, ki se ni dopolnil tri leta.

Ob božicnih in novoletnih praznikih je bil v sovojenjskem Kulturnem domu že tradicionalni večer za izmenjavo voščil. Priredila ga je občinska uprava, udeležili pa so se ga poleg svetovalcev tudi občinski uslužbenci in predstavniki vseh društev in organizacij v občini. Ustala se je namreč navada, da je to srečanje tudi priložnost za izročitev občinskih prispevkov društvom. Uprava je letos v ta namen dodelila skoraj 15 milijonov lir, od tega približno 8 za sportna in 6,5 milijona za kulturna društva.

Vse je pozdravil župan Igor Petejan, ki se je društvom zahvalil za sodelovanje z občino in želel, da bi tudi leto 1998 bilo kar se da uspešno. To velja tudi za Kristjana Devetaka, svetovnega rekorderja v dviganju uteži, ki mu je župan izročil posebno plaketo (na sliki - foto Bumbaca).

NOVO LETO

Kajakaški spust po Soči

Člani in prijatelji Kajakaškega društva Silec se že četrč pripravljajo na novoletni spust po Soči. Zbrali se bodo pod sejmiščem jutri ob 12. uri. Cilj bo pod avtocestnim mostom pri Sovodnjah. Priprave za vstop v vodo se obetajo nekoliko daljše od pomladanskih ali poletnih, ker gre pravzaprav za kombinirano opremo smučarskih in kajakaskih oblačil poleg seveda obveznega plovila, ki se v zimskih razmerah ne sme prevrniti, saj so izhod iz vode in zdravstvene težave bolj vprašljive kot sicer.

To obvestilo velja tudi za morebitne spremljevalce, radovedneže, fotografe, lovce na redke posnetke in vse, ki bi s kajakasi zeleli nazdraviti (nekaj se bo pač naslo!) zgolj v naravnem okolju. Zbiranje pod goriskim jezom bo ob vsakem vremenu pred 12. uro, prihod na cilj pa je predviden ob 13.30. (A.R.)

NOVICE

Postajališče skoraj dokončano

Na osnovi zupanovega ukaza sodec, so dela za ureditev avtobusnega postajališča v Manzonijski ulici skoraj končana. Kar je treba se postoriti, bodo uredili v prihodnjih dneh, vsekakor pred pricetkom pouka, 7. januarja. S tem dnem se bo spremenila tudi ureditev prometa v Ul. Angiolina, zacela pa bo veljati prepoved parkiranja na sedanjem parkirišču - postajališču v Manzonijski ulici.

Baklada za smehljaj

Baklada za smehljaj je naslov pohoda, ki bo v nedeljo, 4. januarja, v Standrežu na pobudo rajonskega sveta in v sodelovanju z župnijo ter kulturnimi in sportnimi društvi. Udeleženci se bodo ob 17. uri zbrali na trgu sv. Andreja, od koder bodo v sprevo-du z luckami opravili približno 4 km dolg pohod. Izkupicek bodo namenili združenju AGMEN.

Novoletna akcija Kraških krtov

Kraški krti bodo prvo nedeljo v novem letu (4. januarja) priredili tradicionalno akcijo odpiranja novih jam. Ne glede na vremenske razmere, se bodo že jutraj zbrali pri jamarškem domu, od koder se bodo odpravili na ekskurzije. Kopali bodo na različnih krajih, cilje pa imajo v evidenci že lep cas. Na krajsi obisk vabijo vse, ki se zanimajo za jamarško dejavnost.

Karabinjerji priprli nasilneža

Karabinjerji so priprli 48-letnega F.V. iz Ronk, ki je med upravitelji lokala Gradensis v kraju Pineta pri Gradežu. Po skopih vesteh, ki so pricurile v javnost, naj bi karabinjerji posegli na poziv mlajše ženske, ki naj bi jo omenjeni F.V. pretepel, ji grozil in ji skušal odvzeti osebno svobodo.

Zlatarna Šuligoj
SS
Od leta 1891

Zlatarna Šuligoj Gorica
ul. Carducci 49, tel. 535657

**Vošči srečno
Novo leto**

«La Goriziana»

s.r.l.
PREVOZNIŠKO PODJETJE

Mednarodni

Mejni Prehod Standrež

34170 GORICA

tel. 0481/527111

fax.: 0481/527150

Domači in mednarodni
prevozi

Prevzem manjših pošilk

Izredni prevozi

Prevozi blaga klas. ADR

Ekspresne storitve

look

s.r.l.
SPEDICIJSKO PODJETJE

Sedež in skladišče:

Ul. M. Hermada, 8 - 34170 GORICA

tel.: 0481/21440, 0481/21795

Operativni uradi:

Mednarodni mejni prehod Standrež

tel.: 0481/528711, fax: 20522

Spedijsko podjetje

Carinske usluge

Skladiščenje

Razkladanje, nakladanje blaga

Etiketiranje, pakiranje

Razpakiranje

Cistilno podjetje

imsa

Uvoz in izvoz stekla,
strojev in proizvodov
za steklarstvo

IMSA Impex s.r.l.

34070 Sovodnje ob Soči - Gorica

Ulica Case Sparse 78

Tel. (0481) 521383 - Fax (0481) 521388

TRGOVINA JESTVIN

**Povšič
Emil**

GORICA, ul. Trieste 261
Tel. (0481) 21193

JESTVINE

Semolič s.n.c.

Raštel 49 - GORICA - Tel. 0481-81113

Mario Mucci & C. s.n.c.

kleparstvo
proizvodnja in inštalacija

STANDREŽ

Ul. Gregorčič 20/2 - Tel. (0481) 21828

*Gostilna
«Dvor»*

PINTAR DANICA

Grajska 5, Števerjan
Tel. (0481) 884035

ZAPRTO OB ČETRTEKIH

*Srečno
novo leto*

TISKARNA, KNJIGOVEZNICA
FOTOSTAVEK, OFFSET

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

Ul. A. Gregorčič 18

Gorica (Standrež)

Tel. (0481) 22116 - Fax (0481) 22079

METALMECCANICA BENSA

Strojna delavnica

34170 GORICA

Ul. A. Gregorčič 20/6

Tel.: 0481/21762 • Fax: 0481/523130

NARDIN G. ZASTOPSTVO
FORST

GORICA

Ul. Sv. Mihaela 324

Tel. (0481) 21065

Fax (0481) 522410

Komjanc Luigi

Gorica, ul. Rossini, 22, tel. 0481/531821

GOODYEAR SUPER SERVICE

Prodaja, servis in popravila
avtomobilskih pnevmatik

*Gostilna
Peric
Branko*

POLJANE

Tel.: 0481/78117

Usnjeni izdelki - dežniki

G. POLETTI

Traunik 16, GORICA, tel. 0481-531838

KOSIČ
G O R I C A

VSE ZA ŠPORT

RAŠTEL 19

Tel. 0481/531884

TRGOVINE OBUTVE

Raštel 7

Tel. 0481/535162

K2 - ul. Oberdan 7

Tel. 0481/535520

OTROŠKA OBUTEV

Raštel 8 - Tel. 0481/33465

OGLASE ZBRALA IN PRIPRAVILA AGENCIJA

AWG

GORICA • TEL. (0481) 536602 • FAX (0481) 536603

VOLVO S40 IN V40

VARNOST SE VESELI

Motorji 1.6, 1.8 in 2.0 litra bencin, elektronsko vbrizganje, 16 ventilov, 1.9 litrov
turbodizel • vse verzije serijsko opremljene z ABSom • airbagom full-size • bočnimi airbagi
(SIPS bag) • klima napravo • elektronskim imobilizerjem • stranskimi varnostnimi lučmi.

OD 37.916.000 LIR

BREZOBRESTNO FINANSIRANJE

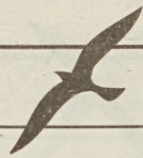
(Primer: Finansirana vsota: 22.000.000 lir v 18 mesecih - mesečni obrok 1.220.200 lir
T.A.N. 0 - T.A.E.G. 1,45. Strošek priprave pogodbe: 250.000 lir - Kolek: 20.000 lir)

V primeru odobritve finančne družbe SveviaFin, finančna družba za avtomobil Volvo.

VOLVO
Kakovost in varnost

Crali srl Gorica, ul. III. armata 180, tel.: 0481/21721

GRADEŽ / KONCESIJA ZA PLAŽO

Nerazrešen spor med letoviščarsko ustanovo in občino

Potegujeta se za več milijard

Gradež je edino obmorsko letovišče v Italiji, kjer imajo zaprto plažo. Pravica jim izvira še iz avstrijskih časov, ko je tam že bila ustanova, ki je skrbela za urejeno plažo, v zameno pa je od uporabnikov zahtevala vstopnino. Te pravice so obdržali takrat, ko je v naše kraje pršla italijanska uprava. Leta 1933 je samostojna letoviščarska ustanova z občino Gradež sklenila pogodbo, s katero si je prevzela v breme ureditev zaprte plaže: v zameno za koncesijo bi občinski upravi plačevala 10. odstotkov dohodka. Čeprav je bila podpisana leta 1933 so sklenili, da se pogodba začne že z letom 1925 in da velja 65 let, t.j. do leta 1990. Pred sedmimi leti je po dolgi prizadevanjih bila v Rimu potrjena koncesija za zaprto plažo turistični ustanovi. Dostop na druge plaže v Italiji je prost, plačati je treba razne usluge, kot so npr. kabine, soncniki, ležalniki, itd.

Odnosi med letoviško ustanovo in občino v Gradežu so se poslabšali že konec sedemdesetih let. Takrat je letoviščarska ustanova znotraj nje pripadajočega prostora zgradila termalno zdravišče in popolnoma preuredila druge naprave. V tej ustanovi so menili, da morajo občini dati le 10 odstotkov tega, kar vnovčijo na plaži, torej ne od termalnih kopeli, na zupanstvu pa so menili, da jim pripada 10 odstotkov vsega inkasa. Odnosi so se skrbeli. Upravitelji kopališča so plačevali le odstotek tega, kar je prinasala plaža. Po nekajletnih neuspešnih razgovorih so se na zupanstvu odločili, da gredo na sodišče.

Sodni mlini v Italiji meljejo pocasi. Sodišče je že pred leti odločilo v prid občini. Na letoviščarski ustanovi niso hoteli popustiti. Pršla je še druga razsodba sodišča. V letošnjem oktobru so z občine poslali na letoviščarsko ustanovo sodno

izvršbo, s katero zahtevajo takojšnje plačilo skoro poltretje milijarde lir na račun le zaoznanost za leta med 1986 in 1989. Nadaljnih 6 milijard lir za obdobje med leti 1990 in 1996 bodo zahtevali kasneje.

Predsednik letoviščarske ustanove Alessandro Felluga trdi, da bi tak izdatek spravil na kolena ustanovo in se je pritožil na sodišču, ki bo o tem spet sklepalo prihodnje leto junija. Na zupanstvu menijo, da neglede na to, kakšna bo takrat odločitev, mora sedaj ustanova plačati nekaj več kot dve milijardi lir. V drugem primeru bodo denar sodno izterjali tudi tako, da bodo zarubili nepremičnine letoviščarske ustanove. V njej pa imajo prav sedaj v nacrtu zacev tek del za prenovitev termalnih kopeli, za kar so od dezele odbili 5.470 milijonov lir in za igradnjo termalnega vodnega parka, za kar so dobili 7 milijard lir.

Spori imajo tudi politično - strankarski prizvok. V letoviščarski ustanovi je sicer stalno zaposlenih samo 15 uradnikov, v poletnem času pa se število osebja poveča tudi do 400. Razumljivo je, da je velika politična moc v rokah tistih, ki bodo odločali o tem, koga vzeti v službo. V Gradežu bodo prihodnje pomlad imeli volitve za zupana. Na prejšnjih volitvah je zmaga Severna liga, ki je v sedanjih časopisnih polemikah o tem vprašanju tudi javno podprla zahteve zupana Salvinija proti letoviščarski ustanovi. Felluga, ki je bil na celu ustanove pet let, je bil pred kratkim na deželi potrjen. Pravijo, da je neodvisen, pa čeprav blizu pola svobosčin. Sam meni, da je spor med javnima ustanovama politična in ne sodna stvar in da bi bilo treba spor uglediti. Brez dvoma bo o tej zadevi v Gradežu tja do prihodnjega poletja še veliko polemik.

Marko Waltritsch

NOVO LETO / PRAZNOVANJE NA ODPRTM

Silvestrska noč na goriškem Travniku

Organizatorji ponujajo glasbo in prigrizek, ostalo pa bo odvisno od odziva in dobre volje

Za Goričane, ki želijo pozdraviti novo leto v veseli družbi, bo letos priložnost več in sicer praznovanje na odprtem na Travniku po vzoru silvestrovanj na glavnih trgih številnih večjih in manjših mest po svetu. Pobudo je dala skupina prostovoljcev že pred pol drugim mesecem, zamisel pa je potem dobila številne privržence: pristopila so mnoga prostovoljna društva, rajonski sveti in nazadnje se občinska uprava, ki je nad vso zadevo postavila svoj "klobuk" in praznovanje uvrstila v spored Goriškega decembra.

Pozdrav novemu letu na Travniku predvideva le delno organiziran program, saj bo uspeh praznovanja v veliki meri množičnosti udeležbe in iniciativi posameznikov. Peneče vino, silvestrske klobucke, trobente, piščali in vso drugo pisano opremo za praznovanje naj si vsakdo prinese od doma. Organizatorji bodo zagotovili glasbeni program od 23. do 2. ure s plesno glasbo od 60. let pa do disko

ritmov. Združenje Agmen (svojci bolnikov z rakastimi obolenji) bo prodajalo "zvezdice", ki naj bi jih prižgali opolnoči. Na voljo bodo brule, "panettoni" in tisoč rezin goriške gubance. Za video-odvisne bodo postavili velik ekran, kjer bo moč gledati, kako se zabavajo drugod po Italiji in po svetu. Opolnoči bodo ugasili luci, cerkveni zvonovi bodo namenili prvi pozdrav letu 1998, takoj zatem pa bodo z grajskega obzidja uprizorili pirotehnični spektakel.

Pozdrav novemu letu na Travniku predvideva le delno organiziran program, saj bo uspeh praznovanja v veliki meri množičnosti udeležbe in iniciativi posameznikov. Peneče vino, silvestrske klobucke, trobente, piščali in vso drugo pisano opremo za praznovanje naj si vsakdo prinese od doma. Organizatorji bodo zagotovili glasbeni program od 23. do 2. ure s plesno glasbo od 60. let pa do disko

Veseli družabni srečanja števerjancev in 50-letnikov iz Doberdoba in Sovodenj

Števerjanci rojeni leta 1931, 32 in 33 so prvič skupaj priredili veselo družabnost. Zbralo se jih je kar 44. Če upoštevamo, da se jih je v tistih letih rodilo 64, je bila udeležba kar zadovoljiva. Nekateri so prisli iz Ljubljane, Kopra, Furlanije in z novogoriškega območja, zato je res škoda, da se povabilu ni odzvalo 11 letnikov, ki stanujejo v vasi. V res lepem vzdušju in izrednem zadovoljstvu so udeleženci praznovanja (slika zgoraj) sklenili, da se bodo odslej srečevali vsako leto.

Med življenjskimi jubileji je cilj 50. let seveda še posebno slovesen. Sovodenjski in doberdobski "abrahamovci" so ob dopolnitvi svojih

"prvih 50" priredili primerno skupno praznovanje. Pobudniki so bili Doberdobci, ki pa so se jim vrstniki iz sosednje občine rade volje pri-

družili. Podali so se na izlet v Benetke, kjer je nastala spominska slika (spodaj), ob povratku pa se v Dolenje na večerjo in veselo družabnost.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 15.00-16.40-18.30 (jutri tudi 20.15-22.00) »Hercules«, Walt Disney prod., risani film.

VITTORIA 3 15.30-17.45 (jutri tudi 20.00-22.15) »007: il domani non muore mai«, I. Pierce Brosnan.

CORSO 17.30-19.45 (jutri tudi 15.15 in 22.00) »La vita è bella«. Igrata Roberto Benigni in Nicoletta Braschi.

TRZIC

COMUNALE 18.00-20.00 (jutri tudi 16.00 in 22.00) »La seconda guerra civile americana«. R. Joe Dante.

OBVESTILA

URADI KMEČKE ZVEZE, SKGZ in ZSKD v ul. Malta 2 bodo ob koncu leta zaprti od 31. decembra do 6. januarja 98 vključno.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bodo občinski uradi danes v popoldanskih urah zaprti in da bo tehnični urad od 1.1.1998 odprt za stranke s sledečim urnikom: torek, sreda in petek od 17. do 18.30.

ZSSDI obvešča, da je goriški urad zaprt zaradi dopusta do vključno 6. januarja 1998.

POKRAJINSKO KMETIJSKO NADZORNISTVO obvešča kmetovalce, ki so utrpeli škodo ob vremenski ujmi 20. julija letos, da zapade rok za vlaganje prošnje za priznanje odškodnin 8. januarja 1998.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU v Gorici je odprta skupinska fotografska razstava članov fotokluba Skupina 75. Ogled je ob delavnikih od 9. do 13. ure in od 16. do 19. ure ter v večernem času ob prireditvah v domu.

V GALERIJ ARS v Gorici je do 10. januarja na ogled razstava slikarja Pavleta Medvesčka. Ogled po urniku Katoliške knjigarne.

Danes, 31. decembra slavi naša dobra in skrbna mama in nona

Zora

svoj 90. rojstni dan. Da bi bila se dolgo z nami tako zdrava, tako radodarna in tako radovedna ji želijo

hčerka Majda, snaha Nada, vnuki Marko z Martino, Gregor z Moniko, Boris, Erika.

Srečno Novo leto
mauro karise
moška oblačila
ul. Carducci 24
tel. 537561

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV načrtuje od 13. do 27. aprila 1998 dvotedensko letovanje na Kanarskih otokih po zelo ugodnih pogojih. Namestitev v hotelu v Tenerife de la playa ob morju. V ceni je vključena povratna letalska karta in avtobusni prevoz do letališča v Veroni. Letovanje bo, če se doseže minimalno število prijav. Društvo ima opcijo do 7. januarja 1998. Do tega datuma morajo zainteresirani vplačati akontacijo. Informacije in prijave na sedežu društva in pri odbornikih.

PRISPEVKI

V spomin na pokojno Heleno Malič por. Gergeolet darujejo nekaki Bojana, Elvira in Bruno ter brat Stanko 200 tisoč lir za godbo na pihala Kras iz Doberdoba.

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri bodo na Goriškem dežurne bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia
MONTESHELL - Trg Municipio
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
IP - Ul. Di Manzano
ESSO - Ul. Trieste
GRADISCE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis
MONTESHELL - Drevored S. Marco
IP - Ul. IV. novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà
STARANCAN
ERG - Trg Repubblica
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
FARA
ERG - Ul. Gorizia
FOLJAN-SREDIPOLJE
IP - Ul. III Armata

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 531443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg republike 16, tel. 410341.
LEKARNA V SOVODNJA
ROJEC, Ul. 1. maja 32, tel. 882578.

POGREBI

Danes: 10.15, Narciso Pelos iz splosne bolnišnice v Zagrag.

DESPAR
MARKET S. ANDREA

Pošči
srečno
Novo leto

ŠTANDREŽ, UL. SV. MIHAELA

DESPAR

AVTOMOBILSKA OPREMA

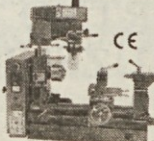
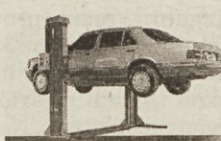
DAVID
IMPEX

GORICA - ul. Giustiniani 52

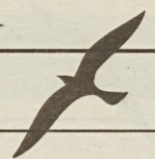
Tel. 0481/539556

Faks 0481/537996

OPREMA ZA AVTOMEHANIŠTVO, AVTOKLEPARTSVO, VULKANIZERSTVO, PROTINEZGODNA OPREMA, ARTIKLI ZA HOBI IN PROSTI ČAS.

Nova in rabljena oprema vedno na zalogi.
Pošči srečno Novo leto

NOVICE

Začetek lobiranja
za ZOI treh dežel

OBERSTDORF - Do končnega izbora prireditelja zimskih olimpijskih iger leta 2006 je sicer se dalec, a je Koroska, kot nosilec skupne kandidature treh dežel, že začela z lobiranjem, da bi si pridobila čimveč glasov. Korosci so prav iz tega razloga v okviru skakalne turneje Intersport obnovili partnerstvo z SC Oberstdorfom, od katerega si obetajo tri nemške glasove. "Prvo partnerstvo smo sklenili leta 1994, ko smo prvič kandidirali za zimske olimpijske igre treh dežel," je povedal generalni sekretar kandidature Dieter Janz.

Novo partnerstvo je pomembno za obe strani. Korosci si pač želijo čimveč glasov pri olimpijski kandidaturi, Oberstdorf pa si želi pridobiti svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju leta 2003. V tem pogledu ni nasprotovanj, saj bo avstrijski Ramsau priredil nordijsko prvenstvo leta 1999 in Avstrija za leto 2003 ne bo kandidirala, verjetno pa si Nemci obetajo tudi slovenske in italijanske glasove.

Vodstvo kandidature treh dežel pa razmislija tudi naprej. Kandidaturo bodo obsirneje zato predstavili na januarskem svetovnem prvenstvu v polstih, znova v Oberstdorfu in februarja kar dvakrat na olimpijskih igrah v Naganu. Avstrijci se namreč zavedajo, da morajo o kandidaturi treh dežel prepričati vsaj 111 članov skupščine MOK.

Odlične slovenske
tenisačice spet doma

LJUBLJANA - Slovenska mladinska teniška reprezentanca v postavi Tina Pisnik, Katarina Srebotnik in Maja Matevžič ter trener Jure Bukovec se je vrnila iz ZDA, kjer je dosegla tri izjemne uspehe. Najprej je Srebotnika prišla do finala turnirja 1. kategorije ITF Eddie Herr v Bradentonu, Pisnikova pa ga osvojila, nato so vse tri kot ekipa v Delray Beachu osvojile ITF Kontinentalni pokal, za konec pa je 16-letna Tina Pisnik zmagala se na Orange Bowlu, neuradnem svetovnem prvenstvu - in to med do dve leti starejšimi tekmovalkami.

Maradona ne izključuje
možnosti ...

BUENOS AIRES - Vse kaže, da je Diego Maradona vso stvar vzel dokaj resno. To je, da bi postal novi predsednik Napolija, ki doživlja izredno hudo krizo. Ne samo: Maradona medni, da je vsaj 60 od sto možnosti, da bi postal predsednik neapeljskega kluba in da bi njegov prijatelj Carlos Fren prevzel tehnično vodstvo ekipe.

Izključen Sgarbossa (Triestina)

MILAN - Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je v C2 ligi izključila skupno kar 45 nogometašev in 5 trenerjev. Eno kolo prepovedi je prejel tudi nogometaš Triestine Sgarbossa.

Preložili tekmo Kinder - Viola

RIM - Italijanska osarkarska zveza je večraj skelnila, da preloži nedeljsko tekmo A1 lige med bolonjskim Kinderjem in Violo iz Reggio Calabrie. Kot je znano, je Viola tik pred stečajem in nujno potrebuje vsaj 1 milijardo in 800 milijonov lir, da bi lahko nadaljevala prvenstvom.

Zveza je torej spet prišla na roko klubu iz Reggio Calabrie, da bi le našel finančna sredstva. Bo ta dodatna poteza kosarkarske zveze le rešila Violo?

Podelili »Štipendijo F. Diminich«

V veliki učilnici fakultete za biološke vede na trzaski univerzi je bila v preteklih dneh podelitev štipendije v spomin na Flavia Diminicha, bivšega nogometaša Brega, ki je umrl v prometni nesreči pred stirimi leti.

Ceprav je Diminich prihajal iz italijanskega okolja, se je odlično vključil v dolinsko društvo. Učil se je tudi slovenščine in je bil vedno vesele narave: Njegova tragična smrt je bila zato hud udarec za vse, ki so ga poznali.

Na pobudo staršev in prijateljev so letos že tretjič dodelili štipendijo, ki jo je tokrat prejel doktor Nicola Bettosso, ki je napisal tezo o razvoju morskih živali. Profesor Franco Perco je nato na kratko orisal osebnost Diminicha. Povedal je tudi, da bo prihodnje leto štipendijo razsiral tudi na druge fakultete, ki obravnavajo problematiko okolja. Namen je tudi organizacija seminarjev. Štipendijo je podelili oče preminulega Flavija, medtem ko so prisostvovali podelitvi številni prijatelji, bivši sošolci in profesorji. (E.B.)

**ŠPORTNO
ZDRUŽENJE
GAJA**

želi vsem članom,
vaščanom in prijateljem
srečno 1998

SMUČANJE / VČERAJŠNJI SMUK ZA SP

Le Kjus (3.) prekinil
premoč Avstrijcev

Zmagal Schifferer pred Franzem - Italijani odpovedali

BORMIO - Triindvajsetletni Avstrijec Andreas Schifferer je zmagovalec drugega smuka v italijanskem Bormiu, nadomestne tekme za odpadli smuk iz Val d'Isera. Na progi "Pista Stelvio" je Schifferer osvojil že drugo letošnjo zmago in postal glavni kandidat za olimpijsko zlato v Naganu, v smuku je utrdil vodstvo v svetovnem pokalu, v skupnem seštevku pa se je prebil na 3. mesto. Na drugo mesto se je uvrstil njegov rojak Werner Franz (+ 0, 18), tretji pa je bil Norvežan Lasse Kjus (0, 66). Slabše so se tokrat odrezali Italijani. Edini Slovenec Ales Brezavsek se je znova uvrstil med dobitnike točk svetovnega pokala. Tokrat je zaostal 3, 29 sekunde in osvojil 29. mesto.

Avstrijci so bili na včeršnjem tekmovanju znova razred zase, saj je vse kazalo, da bodo zasedli prva štiri mesta in dosegli šest uvrstitev med najboljšo sedmerico. Sele s številko 20 se je mednje prerinil Norvežan Kjus in včerašnjega zmagovalca Hermann Maierja zrinil s tretjega na četrto mesto. Maier, ki je v ponedeljek ugnal Schiffererja za tri stotinke sekunde, je kljub temu povečal prednost v skupni razvrstitvi svetovnega pokala pred rojakom Stefanom Eberharterjem, ki je bil danes "sele" sedmi.

VRSTNI RED: 1. Andreas Schifferer (Avt) 2:01, 44; 2. Werner Franz (Avt) 2:01, 62; 3. Lasse Kjus (Nor) 2:02, 10; 4. Hermann Maier (Avt) 2:02, 19; 5. Hannes Trinkl (Avt) 2:02, 50; 6. Bruno Kernen (Svi) 2:02, 52; 7.

Stefan Eberharter (Avt) 2:02, 58; 8. Roland Assinger (Avt) 2:02, 89; 9. Brian Stemmler (Kan) 2:02, 97; 10. Werner Perathoner (Ita) 2:03, 04, 14. Peter Runggaldier (Ita) 2:03, 47; 16. Kristian Ghedina (Ita) 2:03, 56; 21. Pietro Vitalini (Ita) 2:03, 92; 22. Alessandro Fattori (Ita) 2:03, 93; 24. Luca Cattaneo (Ita) 2:04, 29; 29. Ales Brezavsek (Slo) 2:04, 73; 30. Erik Seletto (Ita) 2:04, 75.

VRSTNI RED ZA SP: 1. Hermann Maier (Avt) 639; 2. Stefan Eberharter (Avt) 482; 3. Andreas Schifferer (Avt) 401; 4. Michael Von Gruenigen (Svi) 390; 5. Kjetil-Andre Aamodt (Nor) 323; 12. Kristian Ghedina (Ita) 193.

Na sliki AP: zmagovalec, Avstrijec Schifferer.

SMUČANJE / NOČNI SLALOM

Slovenka Urška Hrovat prva v Sestrieresu

Za samo stotinko je prehitela Italijanko Moreno Gallizio - Urška v zelo dobri formi

SESTRIERES - Slovenska smučarka Urška Hrovat je včeraj v Sestrierese dosegla lep uspeh. Zmagala je namreč na nočnem slalomu za stoletnico italijanskega sportnega dnevnika »La Gazzetta dello Sport«. Le za stotinko sekunde je namreč prehitela Italijanko Moreno Gallizio. Kot v ponedeljek za moski v slalomu, so tudi včeraj na tem slalomu uvedli tri vožnje z možnostjo izbire dveh najboljših časov.

Res je, da včeraj ni bilo na startu večina boljših specialistov v tej

disciplini, vseeno pa je Urška dokazala, da je ta cas v veliki formi.

VRSTNI RED: 1. Urška Hrovat (Slo) 1'16"19; 2. Morena Gallizio (Ita) 1'16"20; 3. Kristiana Koznick (ZDA) 1'16"64; 4. Zali Steggall (Avstral) 1'16"98; 5. Spele Pretnar (Slo) 1'17"33; 6. Martina Accola (Svi) 1'18"55; 7. Leila Piccard (Fra) 1'18"64; 8. Lara Magoni (Ita) 1'19"05; 9. Elisabetta Biavaschi (Ita) 1'19"30; 10. Ingrid Salvenmoser (Avt) 1'19"52.

Na sliki: Urška Hrovat (arhivski posnetek AP).

NOGOMET / MLADINSKO POKRAJINSKO PRVENSTVO

Ekipa naših društev so se dobro obnesle

Po prvem delu Zarja/Gaja odlična - Vesna pokazala napredek - Primorje si je opomoglo

Prvi del pokrajinskega nogometnega prvenstva mladincev na Trzaskem je mimo. V tem prvenstvu nastopajo kar tri nase ekipe: Primorje, Vesna in Zarja/Gaja '97.

PRIMORJE

Po katastrofalnem začetku si je Primorje, ki ga vodi bivši trener Gaje Colavecchia, v zadnjih kolih prvega dela prvenstva zelo opomoglo. Prosečani imajo samo točko manj (18) kot kriska Vesna, a imajo tudi tekmo manj. Zanimivo je, da so bili Prosečani v obeh slovenskih derbijih boljši in pospravili kar 6 točk. Vse ostale pomembne tekme so izgubili, razen proti Opicini (3:1). Skupno so 5-krat zmagali, prav tolikokrat izgubili in dvakrat igrali neodločeno. Najboljši strelec je Bernobi s 5 zadetki, eden izmed boljših pa je tudi Aljosa Ostrouska. Primorje je dalo 15 golov, prejelo pa sa-

mo 22 zadetkov. Najhujše poraze je enajsterica doživela s kakovostnimi ekipami, o čemer pričajo prejeti zadetki v petih porazih. Tudi proseška ekipa je v letošnjem prvenstvu na boljšem, kot pa v lanskem neuspelem, ceprav je slo za deželno prvenstvo.

VESNA

Kriska Vesna je z 18 točkami trenutno druga naša najuspešnejša ekipa. V primerjavi z lanskoletno izkušnjo je letos napravila velik skok naprej. Trener Del Vecchio razpolaga z dokaj dobrimi igralci, ki so predvsem presenetili v prvih kolih. Najbolj perspektivna sta najboljši strelec ekipe Bovo (doslej 5 golov) in kapetan Sustersič. Zanimivo je, da je Vesna oba derbija, z Zarjo/Gajo (1:4) in Primorjem (0:2) izgubila. Prestižno zmago si je priborila le proti Opicini (3:1), medtem ko

je proti solidnemu Portualeju igrala neodločeno (2:2) z dvema zadetkoma Mateja Sirce. Krizani so zmagali 5-krat, prav tolikokrat tudi izgubili ter trikrat remizirali. Dali so 20 in prejeli 20 golov, in so na sredini lestvice.

ZARJA/GAJA

Po vecletni odsotnosti

ŠAH

Indijec
Anand
izzivalec
Karpova

Svetovni naslov

GRONINGEN - Na svetovnem šahovskem prvenstvu v Groningenu sta finalista Indijec Viswanathan Anand in Britanec Michael Adams odigrala podaljšano igro. Naslov in dvoboj s svetovnim prvakom FIDE Anatolijem Karpovom si je po dveh 25-minutnih dvobojih zagotovil 28-letni Indijec. Dvoboj se je tako končal z izidom 3:2 za Ananda, prva partija v olimpijskem muzeju v Lausanni pa bo 2. januarja.

Na ženskem predtekmovanju za šahovski dvoboj s svetovno prvakinjo Zsuzse Polgar pa je bila najboljša Rusinja Alisa Galjamova, ki se bo za končno prvo mesto borila s Kitajko Ki Junovo.

Obvestila

SK DEVIN organizira smučarski izlet v nedeljo, 25. januarja na Civetto Alleghe. Informacije in vpisovanje ob torkih zvečer na sedežu društva v Cerovljah od 20.30 do 21.30 na tel. 2916004 ali vsak dan na tel. 200782.

SK BRDINA organizira v nedeljo, 11. januarja avtobusni izlet na Zoncolan. Vpisovanje bo 5. in 7. januarja na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opčinah, od 19. do 21. ure.

SK BRDINA organizira januarja in februarja brezplačne nedeljske tečaje smučanja za otroke do 14. leta starosti. Vpisovanje na sedežu kluba, Proseška ulica 131 na Opčinah vsak ponedeljek, od 19. do 21. ure.

Informacije na tel. st. 212859.

VREMENSKA SLIKA

Nad Atlantikom je obsežno območje nizkega zračnega pritiska s središčem nad Islandijo, nad Balkanom pa je prehodno nastalo siko območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje ob zahodnih vetrovih v visinah doteka toplejši in postopno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.51 in
zatone ob 16.24.
Dolžina dneva 8.33.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 9.04 in
zatone ob 19.07.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja 9,8
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv na
splosno počutje ljudi bo
v krajih s sončnim vre-
menom ugoden, drugod
pa se lahko pri vremen-
sko občutljivih ljudeh
pojavi manjše težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.07 najnižje -18 cm, ob 9.50 najvišje 48 cm,
ob 16.38 najnižje -66 cm, ob 23.19 najvišje 40 cm.

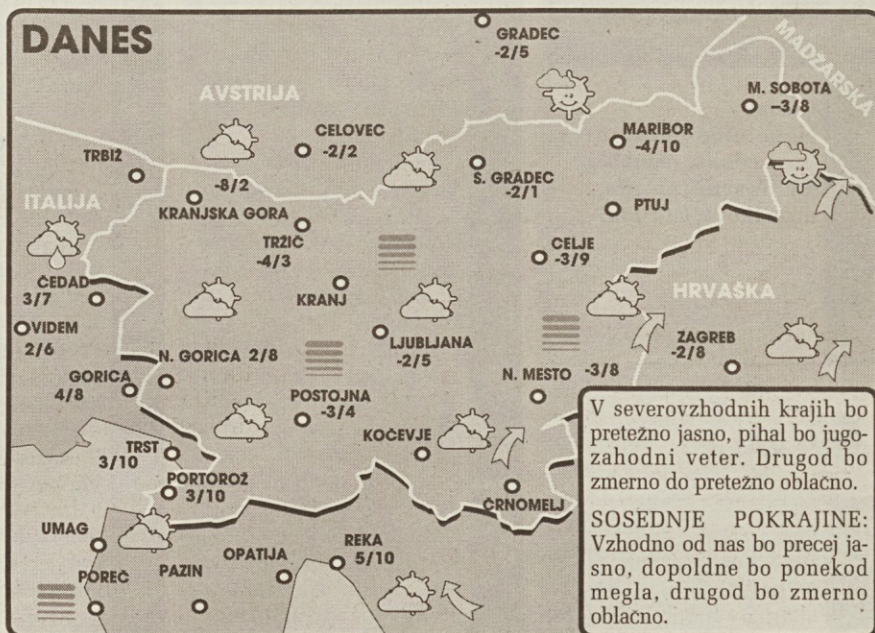
Jutri: ob 0.57 najnižje -128 cm, ob 7.04 najvišje 47 cm,
ob 14.08 najnižje -56 cm, ob 20.39 najvišje 26 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C	°C
500 m	4	2000 m.....0
1000 m.....	3	2500 m.....-2
1500 m.....	1	2864 m.....-4

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

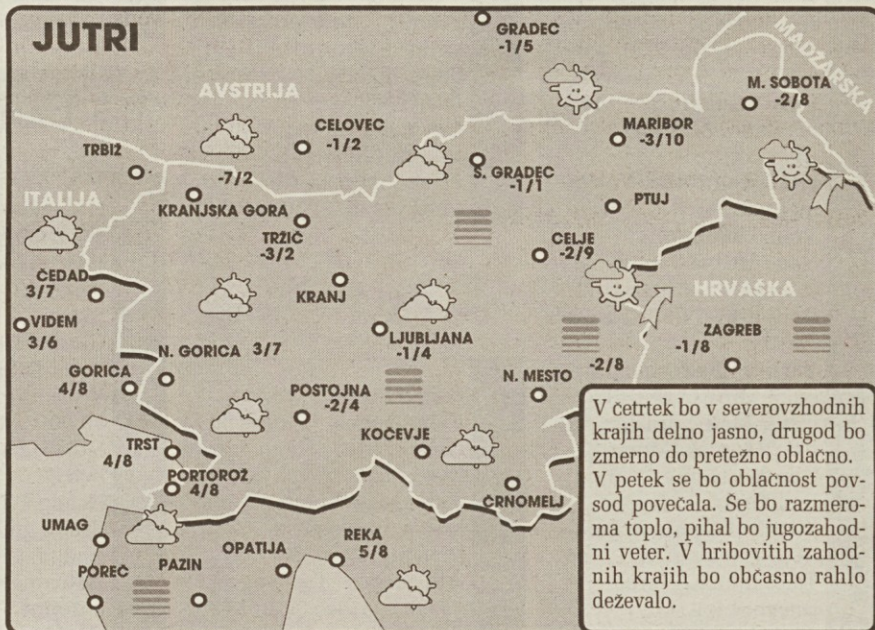
DANES

V severovzhodnih krajih bo pretežno jasno, pihal bo jugozahodni veter. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno.

SOSEDNJE POKRAJINE:
Vzhodno od nas bo precej jasno, dopoldne bo ponekod megla, drugod bo zmerno oblačno.

JUTRI

V četrtih bo v severovzhodnih krajih delno jasno, drugod bo zmerno do pretežno oblačno. V petek se bo oblačnost povsod povečala. Se bo razmeroma toplo, pihal bo jugozahodni veter. V hribovitih zahodnih krajih bo občasno rahlo deževalo.

Policija razgnala Albance

BEOGRAD, PRISTINA - Policija je včeraj v Pristini z vodnimi topovi in z grobim posegom razgnala albanske studente, ki so se zbrali na mirnih demonstracijah proti srbski politiki v izobraževanju.

Nemška tiskovna agencija Dpa je poročala, sklicujoč se na beograjsko agencijo Beta, da je policija razgnala demonstrante se v šestih drugih mestih v tej južnosrbski pokrajini. Na demonstracijah v Pristini naj bi se zbralo kakih 2000 studentov albanske narodnosti. Oblasti tega podatka niso potrdile. Albanski dijaki in študenti že šest let bojkotirajo pouk po veljavnih učnih načrtih Republike Srbije.

Neodvisna zveza albanskih studentov je namreč pozvala svoje člane, naj se včeraj ob enajsti uri dopoldne udeležijo mirnih demonstracij v Pristini. Oblasti na Kosovu pa so navedle, da prireditelji niso priglasili protestnih zborovanj pristojnim organom in da je bil torej poseg policije upravičen. Zvezni minister za notranje zadeve Zoran Sokolović je izjavil, da se separatistične težnje na Kosovu stopnjujejo in polagoma prerasčajo v najhujši teror.

Sokolović je v intervjuju Radiu Pristina in Radiu Beograd izjavil, da se separatistične težnje stopnjujejo in v zadnjih dveh letih polagoma prerasčajo v najhujši teror in ubijanje ne samo pripadnikov državnih organov, marveč tudi drugače mislečih Albancev. Sokolović je obljubil vsem prebivalcem Kosova in ZRJ, da se bodo državni organi odločno zoperstavili terorizmu. S separatizmom ne bo kompromisa, Republika Srbija pa bo na sleherni pedi svojega ozemlja zagotovila vse pogoje za mirno življenje slehernemu državljanu ne glede na vero, nacionalnost, politično ali drugo prepričanje. »Država mora to storiti in ona bo brezpogojno poskrbela za to«, je zatrdil jugoslovanski notranji minister Sokolović.

Študente so včerajšnje demonstracije napovedali že 24. decembra, ko so uprizorili protestni sprehod v Pristini. Zasebni beograjski casniki so poročali, da se je tega svojvrstnega protesta na predbožični dan udeležilo okrog 20 tisoč studentov in njihovih profesorjev, medtem ko so državni mediji poskušali ta dogodek ignorirati ali pa so zatrjevali, da je bilo udeležencev le nekaj sto. Policija v Pristini je budno spremljala dveurni sprehod albanskih visokošolcev, vendar ni intervenirala. (STA).

KENIJA / PREDSEDNIŠKE IN POLITIČNE VOLITVE

Strah pred popolnim volilnim polomom

NAIROBI - Dan po neredih ob začetku predsedniških in parlamentarnih volitev v Keniji so politiki iz opozicijskega in vladajočega tabora posvarili pred popolnim volilnim polomom. Pripadniki opozicije kot tudi stranke Kanu predsednika Daniela Arapa Moi'ja so omenili poskuse ponarejanja volilnih rezultatov.

Neki predstavnik stranke Kanu je pojasnil, da ponekod ni bilo dovolj volilnih lističev in da številni volilci, ki podpirajo predsednika Moi'ja, tako niso mogli oddati svojega glasu. Moi'jev najresnejši protikandidat Mwai Kibaki iz Demokratske stranke pa je povedal, da je vlada preko svojih privržencev vplivala na volilno komisijo, da bi s tem ponaredila volilne rezultate. V Keniji so medtem pričeli s preštrevanjem glasov na tistih volilnih (na sliki AP), kjer so v ponedeljek zaključili z glasovanjem. Kdaj bodo javili prve rezultate, se ni znano. Po neki javnomnenjski raziskavi bo predsednik Moi, ki je že 20 let na oblasti, spet izvoljen. (STA/dpa)

Pokopali žrtvi nasilja v Severni Irski

BELFAST - V ozračju skrajne napetosti sta bila včeraj v Severni Irski dva pogreba. V Portadownu, so pokopali 37-letnega Billyja Wrighta, voditelja skrajnih ProstoVOLJNIH lojalističnih sil (LVF), ki so ga v zaporu Maze ubili pripadniki skrajne katoliške Irske narodnoosvobodilne vojske (INLA). V 25 kilometrov oddaljenem Coalislandu pa so pokopali katoličana 45-letnega Seamusa Dillona, ki so ga ubili pripadniki LVF v spodletelem napadu na neki hotel, kjer je bila v teku plesna zabava za katoliške najstnike. Napad lojalističnih skrajnežev je bilo mascevanje za Wrightov umor.

Na cestni zapor so pobili 14 ljudi

ALŽIRIJA - V policiste preoblečeni alžirski islamski fundamentalisti so na cestni zapor pri Tilmounu v alžirski pokrajini Sidi Ben Abes pobili 14 ljudi. Kot je poročal včerajšnji alžirski tisk, so lažno cestno zaporo teroristi postavili pri nekem gozdu in obracun bi bil brzokone se hujši, ko ne bi nekemu avtomobilistu uspelo prebiti cestno zaporo in sprožiti alarm. V noči na nedeljo so po časopisnih vesteh islamski teroristi pri Ouedu Sliju pobili enajst oseb, članov treh družin, v nedeljo pa so islamski klavci v Medeji pobili 20 oseb.

Baskovski politik obsojen na težko kazen

PAMPLONA - Sotero Etxandi, navarski deželni poslanec baskovske separatistične stranke Herri Batasuna, je bil obsojen na šest let zapora zaradi sodelovanja v oboroženi tolpi. Sodstvo v Pamploni ga je spoznalo med drugim za krivega, da je leta 1993 omogočil nekemu teroristu baskovske organizacije Eta, da je zbežal v Francijo.

Prvi uspeh pri izdelavi cepiva proti virusu ebola

WASHINGTON - Raziskovalci michiganske univerze so z genetsko manipulacijo uredili cepivo, ki je uspešno proti smrtonosni virusu ebola. Cepivo so do sedaj uspešno preizkusili na glodalcih. Sedaj bodo poskušali uspeh ponoviti z opicami, od tu pa je le majhen korak do človeškega cepiva. Viroza ebola je leta 1995 v takratnem Zairu terjala življenje 245 oseb.

Netanjahu klonil desnici

JERUZALEM - Da bi rešil finančni zakon za leto 1998, je izraelski premier Benjamin Netanjahu klonil pred zahtevami desničarske Verske narodne stranke. Obvezal se je, da bo z državnimi prispevki omogočil gradnjo novih stanovanj v petih židovskih naseljih v Gazi in Cisjordaniji, dovolil bo gradnjo verske sole v nekem židovskem naselju pri Betlehemu in bo legaliziral piratsko radijsko postajo židovskih kolonov.

Na Švedskem več smrti kot rojstev

STOCKHOLM - Prvic po letu 1809, ko so zaradi vojne z Rusijo na Švedskem zabeležili negativni saldo med mrtvimi in rojenimi, je letos na Švedskem umrlo več ljudi, kot se jih je rodilo. Stockholmski statistični urad je obenem navedel, da je negativni saldo omilila imigracija, saj je na Švedsko prispelo 45.000 tujcev.

Montrealski nadškof kritizira osrednjo oblast

OTTAWA - Montrealski nadškof, kardinal Jean-Claude Turcotte, je kritiziral sklep, da bo kanadsko vrhovno sodišče odločilo, ce ima Quebec pravico proglasiti svojo neodvisnost. Po nadškofovih besedah ima to pravico le ljudstvo in ne neki zvezni organ. Izjava preseneca, ker običajno cerkveni dostojanstveniki ne dajejo takih političnih izjav.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugli) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Gustav
20.30 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.00 **TV dnevnik in pregled dogodkov v letu 1997**

RAI 1

6.00 Euronews
6.15 Dok.: Kvarkov svet
6.45 Aktualna oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici in Maurizio Losa), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
10.05 Film: Festa in casa Muppet (fant., ZDA '93)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: Verdemattina
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
14.25 Film: Mali Lord (dram., VB '93, r. A. Morgan, i. George Baker, Betsy Brantley)
16.10 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Duck Tales in nan. Zorro
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Prima di tutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.00 Film: Robin Hood (ris., ZDA '73, r. W. Reitherman)
22.30 Variete: La notte degli angeli (vodi Milly Carlucci)
1.00 Aktualno: Attenti a quei tre (vodi Oliviero Beha)
1.35 Nad.: Il giornalino di Gian Burrasca (1964, i. Rita Pavone)
2.50 Variete: Fracchia
3.50 Glasba: Giorgio Gaber, 4.15 Claudio Villa

RAI 2

6.45 Pregled tiska
7.00 Variete za najmlajše
9.35 Nan.: Lassie
10.00 Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
11.00 Tg2 Medicina 33
11.15 Jutranji dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje
14.00 Ci vediamo in TV
16.15 Dnevnik
16.20 Film: Il ritorno dei tre moschettieri (kom., VB '89, r. R. Lester)
17.15 Dnevnik, vreme
18.15 Dnevnik, sport
18.40 Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.05 Nan.: Komisar Rex
19.55 Risanke: Volk Albert
20.30 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.00 Večerni dnevnik
21.25 Film: L'anno prossimo vado a letto alle dieci (kom., It. '95)
23.00 Izzrebanje lota
23.05 **Novoletni variete**
0.50 Vreme, filmske novosti
1.00 Film: Agenzia Riccardo Finzi (kom., It. '97)

RAI 3

6.00 Jutranje vesti
8.30 Film: Donne, vi insegno come si sdeuce un uomo
10.30 Dok.: Italija 60. let
11.00 Aktualno: Vprasanja ob koncu tisocletja
12.00 Dnevnik, sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Leonardo, 15.00 Tgr Evropa
15.25 EP v odbojki: Italija - Francija (kvalif.)
15.50 TV film: Nonna stiamo arrivando (kom. '92)
17.25 Te Deum
18.25 Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Variete: Srečno novo leto s C. Chaplinom
20.30 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.00 Variete: Cirkus
23.00 Variete: Blob 1997
0.30 Variete: Fuori orario, vmes film: Professione reporter (dram., It. '74)

RETE 4

6.00 Nad.: Un amore di nonno
6.50 TV film: Anastasia, l'ultima dei Romanov (1.)
8.30 Nan.: Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d'amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina
10.30 Le mode di moda
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Le tre sfide di Tarzan (pust., ZDA '63)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanicchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Film: Croce e delizia (kom., It. '95, i. T. Teocoli, L. De Crescenzo)
22.40 Film: 32 dicembre (kom., It. '87, r.-i. L. De Crescenzo, Renato Scarpa)
0.50 Nan.: Baretta

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Film: Gli anni spezzati (dram., ZDA '81, i. Mel Gibson, Harold Kopkins)
11.00 Nan.: Robinsonovi, 11.30 V osmih pod isto streho, 12.00 La tata - Polnočna ladja, 12.30 Norma in Felice
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
13.30 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)
15.45 TV film: A casa per Natale (dram., ZDA '94, i. Daniel J. Travanti, Meredith Edna)
17.45 Aktualne teme: Verissimo - Tutti i colori della cronaca
18.35 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik
20.35 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.00 **Novoletni variete: Beato Capodanno** (vodita Paolo Bonolis in Martufello)
0.35 TV film: Festa di Capodanno (kom., It. '88, i. J. Dorelli)
1.05 Nocni dnevnik Tg5

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 TV film: La leggenda della città perduta (pust., VB '87, i. C. Dance)
11.00 Božični slalom
12.20 Odprti studio, 12.25 Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.25 Variete: Telepanzane
14.00 Risanke: Simpsonovi
16.00 Variete za najmlajše in risanke
17.30 Nan.: Hercules
18.30 Odprti studio, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Melrose Place (i. Thomas Calabro, Heather Locklear)
20.00 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Film: L'oro dei MacKenney (vestern, ZDA '69, i. E.G. Robinson, Gregory Peck, Omar Sharif)
23.20 Nan.: I vicini di casa
0.30 Glšbeni oddaji: Oasis, 1.15 Liga
2.40 Film: Destination Anywhere (glas., ZDA '97, r.-i. John Bon Bovi, Demi Moore, Kevin Bacon)

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.10
17.00 Verde a Nord-Est
18.00 Oddaja o zivalih
19.00 Zoom zdravje
20.30 Il supplemento
21.30 First and Ten
22.00 Aktualna odd.: Quadrato
23.35 Zoom zdravje
0.00 Film
2.05 Film

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
12.00 Aktualno: Candido
14.00 Film: Femmina contesa (kom., ZDA '53)
18.05 Variete: Zap Zap
20.30 **Novoletna poslanica predsednika republike**
21.30 Film: Viva Las Vegas
23.30 Glasba: Coloradio...

Slovenija 1

7.30 Vremenska panorama
8.35 Včeraj, danes, jutri
8.40 Videoring
9.10 Otroški program: Zgodbe iz praznične skoličke
9.55 S kazino do novih plesnih korakov
10.15 Tedenski izbor: nad. Oldest Living Confederate Widow (ZDA, 3. del)
10.55 Film: Kratek stik (ZDA 1986, r. John Badham, i. Ally Sheedy, Steve Guttenberg, Fisher Stevens, Austin Pendleton)
12.30 Dokumentarna serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja (VB, 6. del)
13.00 Poročila
13.05 TV igrice: Kolo sreče (ponovitev)
13.35 Marjanca
15.05 Poljudnoznanstvena odd.: Cudezni Neem (Finska)
15.55 Slovenski utrinki
16.25 TV prodaja
16.55 Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Snežna kraljica (ris.), 18.25 Risanke
18.00 Prodaja
18.40 TV igrice: Kolo sreče
19.10 Včeraj, danes, jutri
19.15 Otrokom za praznike
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.00 Silvestrski spored: Mestna pravljica
20.50 Po domače na Silvestrovo (odd. vodi Joze Galic)
21.50 Srečno 1998
0.40 Sladko življenje starega leta
1.40 Iz sveta razvedrila
2.40 Glasbena skrinjica
4.40 Ponovitev silvestrskega sporeda. Srečno 1998
7.30 Po domače na Silvestrovo

TV PRIMORKA

8.00 16.30 Videostrani
16.30 Prednovoletni utrip na Primorskem
16.45 Policija svetuje
17.00 Posočje v letu 1998
18.00 Pop rock svet
19.00 Oddaja za zamejce: Med Soco in Nadizo
19.50 Napovednik, videospot
20.00 Dnevnik, vreme
20.30 Program za otroke
21.10 Humoristična odd.: Silvestrovanje na kvadrat
22.45 Veselo novo leto
0.15 Film

Slovenija 2

9.00 Euronews
13.30 Tedenski izbor: Svet poroca
14.00 Dokumentarna oddaja: Ognjene noči Chantillyja
14.30 Nanizanka: Kdo je glavni (ZDA, 5. epizoda)
15.00 Dok.: Leteči norci (Ceska)
15.30 Studio City
16.15 Razvedrilna oddaja: Karaoke
17.20 Tedenski izbor. Nadaljevanje: Krivkova pesem (ZDA, r. Lawrence Schiller, i. Tommy Lee Jones, Eli Wallach)
18.10 Nanizanka: Detektiva (VB, 5. ep.)
18.35 Nanizanka: Hoganova družina (ZDA, 24. ep.)
19.00 Filmski triki
19.30 Nanizanka: Detektiva (VB, 5. ep.)
19.55 Včeraj, danes, jutri
20.00 Nad.: Prevzetnost in pristanost (VB, zadnji del)
20.50 Kelly Family
21.50 Film: Stare sablje (ZDA 1993, r. Donald Petrie, i. Jack Lemmon, Walter Matthau, Ann-Margret, Daryl Hannah)
23.30 Film: Policijska akademija 7 (ZDA 1994, r. A. Metter, i. George Gaynes, C. Lee, M. Winslow)
0.50 Film: Oblegani 2 (ZDA '95, i. S. Seagal, K. Heigl)
2.25 Film: Sund (ZDA '94, r. Q. Tarantino, i. John Travolta, Uma Thurman)

Koper

15.00 Euronews
15.40 Slovenia magazin
16.10 Pogovorimo se o...
16.40 Globus
17.25 Vesolje je...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Silvestrski halo, izzvani ste
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv dnevnik, vreme
19.20 Praznik pesmi in plesa
20.15 Silvestrski večer: Nekateri gredo v gore, drugi na morje (vodijo L. Flego, Alex Bini, Andro Merku, gostje Pitura Freska, Sukar, Marta Zore, Alen Vitasovic, idr.)
0.30 Film: Rop v treh dejanjih (kom., It. '76, i. Carmen Villani, Walter Chiari)

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Cvetje v jeseni (r. M. Sosič, 7. del); 9.40 Zgodbe slov. vsakdana 19. stoletja; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.15 Intervju; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 Božična revija: Dvojezični zbor iz Celovca; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriskem valu; 15.00 Pop music; 15.30 Mladi val; 16.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: poklon P. Merkuju; 18.00 Obiski iz Arkadije; 18.30 Slov. lahka glasba; 18.45 Vera in naš čas; 19.30 Leto '97 doma in po svetu; 20.20-0.30 Srečno novo leto (izredna oddaja za Silvestrovo z glasbo in zabavnimi sporedim vmes (23.00) kratka poročila; 0.30 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v italijansčini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah in živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 OKC obveščajo; 8.00 Pregled

tiska, vreme; 8.17 Na rešet; 8.50 Kulturni koledar; 9.50 Na rešet, odgovori; 11.15 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Nerešnih pet; 19.00 Dnevnik; 20.00 Šport in glasba; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zap-ping; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Sreda vas gleda; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 16.15-18.05 Otroški silvestrski pr.; 17.05 Beseda o letu 97; 18.50 Iz naših sporedov; 19.30-5.00 Silvestrovo na 1.

pr., vmes (22.00, 2.00) Poročila.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak sevtuje; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 14.45 Expres; 15.30 DIO, šport; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava; 17.00 Hip-hop; 17.35 Spot-400; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Silvestrovo na 2. programu.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.05 Repriza; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 DIO; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki festivalov, koncertov Evroradia; 20.00-6.00 Silvestrovo na 3. pr.

Radio Koroška

18.04-1.00 Club Silvester (Dvojezična oddaja s slovenskimi pozdravi in glasbo).

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

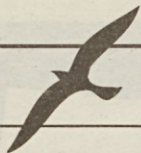
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Postni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1998
Clan italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugli) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Novoletni Televikj
20.30	TV DNEVNIK
20.50	Pri nas doma (ponovitev)

RAI 1	
6.00	Euronews
6.15	Dok.: Kvarkov svet
6.45	Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Nabožna oddaja: A su immagine - Leto miru?
9.55	Novoletna masa iz Vatikana ob dnevu miru
11.50	Nabožna oddaja: A sua immagine
12.00	Papežev blagoslov Urbi e Orbi
12.15	Novoletni koncert (Dunajski filharm. orkesteri)
13.30	Dnevnik, 13.35 Gospodarstvo
14.05	Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
14.25	Film: Alla ricerca della valle incantata (ris., ZDA '88)
15.30	Film: We are back: stirje dinozavri v New Yorku (ris., ZDA '51, r. Walt Disney)
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Primadittutto (vodi Barbara Modesti)
18.45	Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Faccia tosta (vodi Teo Teocoli, Wendy Windham)
23.10	Dnevnik
23.15	Dokumenti: Overland 2
0.05	Dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.30	Aktualno: Da qui all'eternità, 1.00 Filozofija: Alberto Oliviero
1.05	Nočni pogovori
1.20	Dokumenti: Cyrano v Vadderu
3.20	Variete: Fracchia (4. del)
4.20	Glasbena oddaja: Fred Bongusto

RAI 2	
6.45	Pregled tiska
7.00	Variete za najmlajše, vmes (9.15) nan. Lassie
9.35	Film: Perché non ci allei papà (kom., ZDA '93, i. R. Hays, J. Kerns)
11.00	Tg2 Medicina 33, 11.15 dnevnik
11.30	Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00	Dnevnik, 13.30 Zdravje, 13.45 Navade in družba
14.00	Aktualna odd.: Ci vediamo in TV
16.15	Dnevnik
16.30	Film: Il principe di Scozia (pust., ZDA '53)
17.15	Dnevnik, 18.10 vreme
18.15	Dnevnik
18.40	Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05	Nan.: Komisar Rex
19.55	Risanke: Volk Albert
20.30	Vecerni dnevnik
20.50	Film: Famiglia in fuga (pust., ZDA '93, i. P. Swayze, S. Lloyd)
22.30	Aktualno: Almaha napovedi za leto 1998
23.30	Dnevnik
0.00	Aktualno: Le stelle del mese - Znanost
0.05	Vremenska napoved

RAI 3	
6.20	Variete: Fuori orario, vmes film: Close up (dram., Iran '90)
8.30	Film: Bashù, mali tujec (dram., Iran '89)
10.30	Aktualno: Italija 60. leh, 11.00 Vprasanja ob koncu tisoletja
12.00	Dnevnik
12.15	Srečno novo leto s C. Chaplinom
13.00	Aktualno: Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.30	Film: Un Natale esplosivo (kom., ZDA '89)
16.15	Glasba: Little Tony
17.00	Dok.: Geo & Geo
18.20	Vremenska napoved
18.25	Nad.: Un posto al sole
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.55	Aktualno: Art'è
20.15	Variete: Blob
20.45	Film: La storia infinita 3 (fant., Nem. '95)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Glasba: 40 let rock'n'rolla (iz Londona)
0.30	Dnevnik, kultura, vreme
1.10	Variete: Fuori orario

RETE 4	
6.30	Nad.: Un amore di nonno
6.50	Film: Anastasia, l'ultima dei Romanov (zadnji del)
8.50	Film: Capitan gennaio (kom., ZDA '37)
10.30	Aktualno: Le mode di moda
11.30	Dnevnik
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Kviz: Kolo sreče
13.30	Dnevnik Tg 4
14.30	Nad.: Sentieri - Steze
16.00	Film: Cin cin (kom., ZDA '36)
17.45	Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi L. Zanichchi)
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Film: Per amore, solo per amore (dram., It. '93, i. D. Abatantuono)
22.45	Film: Sballato, gasato, completamente fuso (kom., It., i. D. Abatantuono, E. Fenech)
0.50	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.00	Jutranji Tg5
8.45	Film: Il principe coraggioso (pust., ZDA '54, r. H. Hathaway, i. J. Mason, Janet Leigh, R. Wagner)
10.55	Zanimivosti o filmu «Tre uomini e una gamba»
11.00	Nan.: Robinsonovi, 11.30 V osmih pod isto streho, 12.00 La tata, 12.30 Norma in Felice
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	Variete: Tuttobean
13.45	TV film: Sorellina e il principe del sogno (fant., It. '95, r. Lamberto Bava, i. Veronika Logan, Raz degan, Valeria Marini)
16.30	Film: L'occasione della mia vita (dram., ZDA '91, i. Leslie Nielsen, Betty White)
18.35	Kviz: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00	Dnevnik TG 5
20.35	Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
21.00	Variete: Srečno novo leto - Buona domenica (vodijo M. Costanzo, P. Barale, Claudio Lippi)
23.15	Film: Toys (kom., ZDA '92, i. R. Williams)
1.00	Nočni dnevnik
2.00	Striscia la notizia

ITALIA 1	
6.40	Otroski variete Ciao ciao mattina, vmes risanke
9.20	Nan.: Lepotica in zver
10.20	Film: Legenda izgubljenega mesta - Hidden City (pust., VB '87, i. Charles Dance, Cassie Stuart)
12.25	Sport studio
12.50	Fatti e misfatti
12.55	Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.25	Variete: Telepanzane
14.00	Film: Balle spaziale (fant., ZDA '87, r.-i. Mel Brooks, John Candy)
16.00	Variete za najmlajše, vmes risanke
17.30	Nan.: Hercules
18.30	Odpri studio
19.00	Nan.: Melrose Place
20.00	Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45	Film: Dred - La legge sono io (fant., ZDA '95, r. Danny Cannon, i. Sylvester Stallone, Armand Assante, Diane Lane)
22.40	Variete: Planet - Se spominjas Sarajeva?
23.10	Variete: Le iene (vodi Simona Ventura)
0.00	Sport: leto sporta
1.30	Nan.: Star Trek, 2.30 Neverjetni Hulk, 3.30 Jum Street

TELE 4	
16.45	19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.30	He Man
17.00	Film
19.00	
20.40	Film
22.10	...
2.35	Film
0.00	Film

MONTECARLO	
12.15	19.30, 22.30, 1.20 Dnevnik, 19.50 Sport
10.55	Nan.: Ironside
12.00	Papežev blagoslov
14.00	Film: Il re di Roma (zgod., Fr. '61)
16.00	Variete: Tappeto volante
18.05	Variete: Zap zap
20.10	Nan.: Qua la zampa
20.30	Film: Lawrence d' Arabia (biog., VB '62, r. D. Lean, i. P. O'Toole)
22.55	Variete: Dottor Spot

Slovenija 1	
8.20	Včeraj, danes, jutri
8.25	Videoring
8.55	Tedenski izbor. Lutkovna igrice: Joj, boli
9.25	Silvestrska oddaja za otroke: Mestna pravljica
10.15	Nan.: Hoganova družina (ZDA, 24. epizoda)
10.40	Poljudnoznanstvena oddaja: Dogodivscine z divjega zahoda
11.15	Novoletni koncert z Dunaja
13.30	Porocila
13.35	TV igrice: Kolo sreče
14.05	Otroski program: Vidkova srajčica (plesna slikanica)
14.40	Risanka
14.50	Film: Toca zlata (Danska)
16.25	TV Prodaja
16.55	Videostrani
17.00	Obzornik
17.10	Po doma na Silvestrovo
18.10	Dokumentarna oddaja: Vir moči
18.40	Tv igrice: Kolo sreče
19.10	Risanka
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.05	Film: April prihaja (VB 1995, r. Mike Newell, i. Miranda Richardson, Josie Lawrence, Polly Walker, J. Plowright)
22.10	Včeraj, danes, jutri
22.15	Pročila, vreme
22.25	Sport
22.35	Film: Nacelo domin (ZDA 1977, r. Stanley Kramer, i. Gene Hackman, Richard Widmark, Candice Bergen)
0.10	Videoring
0.40	Videostrani

TV PRIMORKA	
8.00	14.50 Videostrani
14.50	Program za otroke
15.30	Humoristična oddaja: Silvestrovanje na kvadrat
17.05	Silvstrska oddaja: Veselo novo leto (ponovitev)
18.20	Film
20.00	Napovednik, videospot dneva
20.10	Novoletna kotalkarska revija (Rence)
20.45	Glasbena oddaja: Noletni videomeh
22.15	Paquito Show

Slovenija 2	
7.15	- 0.00 Teletekst TV Slovenija
7.30	Vremenska panorama
9.00	Euronews
11.35	Tedenski izbor: Filmski triki
12.55	Nanizanka: Detektiva (VB, 5. ep.)
13.25	Smučarski skoki Inter-sport turneje
15.30	Zlati trenutki olimpijskih iger: Zimski junaki
16.00	Nanizanka: Moja družina (Nemčija, i. Rainer Hurnold, Saskia vester, «Birge Schade, 5. epizoda)
16.50	Film: Policijska akademija 7 (kom., ZDA 1994, i. Gerge Gaynes, Christopher Lee, Michael Winslow)
18.10	Nanizanka: Dogodivscine iz zivalskega vrta (Nemčija, 7. epizoda)
19.00	Resnična resničnost
19.30	Nanizanka: Detektiva (VB, zadnji del)
19.55	Včeraj, danes, jutri
20.00	Novoletni koncert iz Portoroža
21.00	Alfi Nipic
22.30	Drsalna revija (posnetek iz Münchna)

Koper	
15.00	Euronews
13.25	Smučarski skoki
15.30	Film: Robin Hood - Boj za krono (VB, i. R. Green)
17.00	Novoletni koncert s komornim zborom in simfoniki RTV Slovenija (iz Portoroža)
18.00	Program v slovenskem jeziku: Pomagajmo si
18.30	Reportaža
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedanes - Tv Dnevnik, vreme, sport
19.25	Film: Tobyjeve dogodivscine (Avstral., ris.)
20.45	Novoletni koncert dunajskih filharmonikov
22.15	TV dnevnik, vreme
22.05	Euronews
22.30	Program v slovenskem jeziku TV Poper

RADIO

Radio Trst A
8.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.40 Besedas za današnji dan; 8.30 Nooletni potpuri; 9.00 Maša iz cerkve v Rojani; 9.45 Orkestralna glasba; 10.00 Mladinski oder: 365-krat hvala (L. Susič); 10.15 Božične melodije; 10.30 Koncert slovenske glasbe; 11.15 Beseda za današnji dan; 11.40 Na Koroškem je tako...; 12.00 Leto 97 doma in po svetu; 12.40 ŽPZ Glasb. matice; 13.00 Dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Glasba za vse okuse; 15.30 Mladi val; 17.00 SBožična zborovska revija; 18.00 1947 - Diplomacija in življenje ob meji; 18.35 Glasbeni predah; 19.00 Dnevnik; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine
11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Matineja; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 17.30 Tržaški potpuri (Incontro con la canzone trilestina); 19.30 Plesna glasba.

Radio Koper (slovenski program)
7.15 Napoved; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik; 9.00; 9.30 Ljudska pesem; 10.00 Kmečko pecivo za praznični dan; 10.30 Poročila, osmrtnice; 11.00 Božičv Istri; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik;

13.30; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.30 Poročila, osmrtnice; 18.00 Praznični koncert; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večerni pr. s T. Furlaničem; 22.00 Zrcalo dneva - Iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Pogovor o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica gira intorno; 11.00 Modri val; 11.45 Mi in vi; 13.00 L'una blu; 13.07 Buon compleanno; 13.33 Sanje o počitnicah; 14.33 Sigla single; 14.45 Aktualnosti; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Il muro del suono; 18.45 Jazz; 19.25 Sigla single; 19.30 Šport.

Slovenija 1
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Nooletni koncert pihalnega orkestra slov. vojske; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 12.14 Nooletni koncert z Dunaja; 13.35 Osmrtnice in obvestila; 14.05 Nooletne poslanice; 15.30 DIO, šport, vreme; 17.05 Svet v letu 1997; 18.30 Slov. pevci; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtkov večer; 21.05 Literarni večer; 22.00

Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturno

Slovenija 2
5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Dopadne na valu 202; 8.30, 9.30 Novice; 9.35 Popevki tedna; 11.35 Obvestila; 13.45 Gost, kulturne drobtinice; 14.40 Kdo ve; 15.30 DIO, šport, vreme, promet; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Glasba ob 5-ih; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sence adolescence; 20.00 Jazz; 21.00 Ameriška country lestvica; 22.00 Zrcalo dnevat; 22.30 Proti etru - Spet ta jazz.

Slovenija 3
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Gymnasium; 11.00 Nooletni koncert z Dunaja; 13.05 Repriža; 13.30 Mladi mladim; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.40 Življenje kot izziv; 17.00 Banchetto musicale; 18.00 Nooletni koncert; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 22.05 Igra; 22.15 Intermezzo; 22.20 Zvočni zapisi od nekoč; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koroška
6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška - Guten Morgen, Kärnten; Duhovna misel (mag. M. Perne); 18.10-19.00 Srečno novo leto!

Dunajskim filharmonikom bo dirigiral Zubin Mehta

Zubin Mehta, dirigent indijskega rodu, bo letos že tretjič po letu 1990 dirigiral dunajskim filharmonikom na njihovem tradicionalnem novoletnem koncertu, ki ga bodo neposredno prenašale številne televizije, tako da si ga bo lahko ogledala več kot milijarda ljudi po vsem svetu.

**ALUMINIJASTE
ZASTEKLITVE**

Žerjal
Zerjal Luciano & Figli

Tel. 040/228201
Fax 040/228711

**GRADBENO
PODJETJE**

Geom. **IDLE TUL & C. S.r.l.**

Obdelava betonskega železa,
gradbena dela,
popravila in vzdrževanja.

Tel./Fax: 040/818141

Foraus
S.n.c.

Paolo Foraus & C.

Tel. & Fax
040/8325010

M.E.C.
O. & Z. RACMAN

Proizvodnja kovinskih izdelkov za
gradbeništvo, proizvodnja zeblijev,
gradbena dela.

Tel. & Fax: 040/227090

**POPRAVILA
AVTOMOBILOV VSEH
ZNAMK**

OTACAR
AVTOKLEPARSTVO

Ota David & C. S.n.c.

Tel. & Fax: 040/228359

MARIO VIDAK & C.
Protizvočne pregrade

- Aluminijasta okna in vrata
- Kolarstvo (železno okovje)
- Gradbena obnova vseh vrst.

Tel./Fax: 040/227032

SALVI
S.n.c.

Slavec Roberto & Adrian

Gradbena dela, popravila
in vzdrževanja, mizarstvo,
vgrajevanje, popravila in vzdrževanja
vodnih in električnih napeljav.

Tel. 040/228083 - 228118

**Pekarna
Slaščičarna**

Ota

Tel. & Fax: 040/228253

COMEC

Saša Smotlak

**IZDELAVA ORODIJ ZA
PLASTIKO
IN TLACNO LITJE**

Tel./Fax 040/227034

OTA & C.
Snc

Ota Emilio & C.

Vgrajevanje in vzdrževanje
ogrevalnih, klimatskih,
ventilacijskih, zmrzovalnih
in protipožarnih naprav
ter sanitarij, kovaštvo.

Tel./Fax: 040/228109

ELEX2
S.n.c.

Mauri Sergio

Servis MAGNETI MARELLI
DOBAVA in MONTAŽA
AVTORADIJEV - AKUMULATORJEV
in ELEKTRONSKIH ALARMNIH NAPRAV

Tel. 040/228881

B.B.

Bandi Boris & C. Snc

Tiskarna

Tel. & Fax
040/228983

BETONFER

PRODAJA IN OBDELAVA
BETONSKEGA ŽELEZA TER
ARMATURNIH MREŽ ZA
GRADBENIŠTVO

Tel. 040/227078 - 227084
Fax 040/228539

WILMA
srl

**PRALNICA
KEMICNA CISTILNICA**

Tel. 040/228530
Fax 040/227043

PAROVEL

Esenca vina

PIRELLA

Severino Kozina & P.

**CIVILNO IN NAVTIČNO
KLJUČAVNICARSTVO
IN CEVARSTVO**

Tel./Fax: 040/228563

Prodaja in servis **PIAGGIO**

Gomme G. & G.

Avtomehanična delavnica,
prodaja avtoplaščev, montaža
in centriranje ter avtooptika.

Tel./Fax: 040/228169

Zivec
Zivec S. & C.

- instalacije in adaptacije
električnih napeljav
- izdelovanje in popravila
svetlobnih napisov

Tel. 040/228091 - 228389
Fax: 040/228389

GAR

SPECIALIZIRANA
DELAVNICA ZA VSE
ITALIJANSKE IN TUJE ZNAMKE

Prilagoditve za telesno prizadete

Tel. & Fax: 040/228264

**MINGOT est
DVIGALA**

**MINGOT snc
SERVIS**

FIAM

Tel. 040/8327127
Fax 040/227087

Srečno Novo Leto 1998

vam želi

**konzorcij
Dolina**

OBRтна CONA DOLINA - DOLINA 507/3
34018 TRST - TEL.: 040/228537

DOLINA

Serramenti

DOLINA

Zobec Boris

Ključavničarstvo

Tel./Fax: 040/228563

**Tiskarna
graphart
snc**

Tel. 040/8325009 - 8327141
Fax: 040/8326021
ISDN 040/8327140

SisLi

LESNI SISTEMI

Zerjal Ervino & Lajris

- MIZARSTVO
- TESARSTVO
- LESENE STREHE

Tel./Fax 040/228877